

Консолидиран финансов отчет
Консолидиран доклад за дейността
Консолидираната нефинансова
декларация
Консолидиран доклад за плащанията към
правителства
Доклад на независимия одитор

ХИМИМПОРТ АД

31 декември 2021 г.

Съдържание

	Страница
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7
Консолидиран доклад за дейността	-
Консолидираната нефинансова декларация	-
Консолидиран доклад за плащанията към правителства	-
Декларация по чл. 100н от ЗППЦК от съставителя и представляващите дружеството	-
Доклад на независимия одитор	-

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември

Активи	Пояснение	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения	8	356 785	371 559
Активи с право на ползване	9	417 952	417 099
Инвестиционни имоти	10	524 884	440 485
Репутация	11	23 774	24 066
Други нематериални активи	12	124 562	129 496
Отсрочени данъчни активи	13	10 845	10 940
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	26 772	24 253
Предоставени кредити и аванси на банкови клиенти	14	3 049 092	2 708 863
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	15	2 042 970	2 027 241
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	16	859 441	717 595
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	17	70 426	83 766
Други финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	18	1 557 996	1 328 737
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	20	49 999	45 930
Презастрахователни активи	29	69 054	80 379
Данъчни вземания	19	1 780	1 757
Други вземания	21	25 566	30 276
Материални запаси	22	54 300	59 369
Пари и парични еквиваленти	23	2 380 922	2 221 632
Общо активи		11 647 120	10 723 443

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 03.04.2022 г.

Изготвил:
/А. Керезов/

Изпълнителен директор:
/И. Каменов/

С одиторски доклад:

Марий Апостолов
Управител
Грант Торнтон ООД,
одиторско дружество, рег. номер 32

MARIY
GEORGIEV
APOSTOLOV
Date: 2022.05.03 22:11:00+03'00'

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за
одита

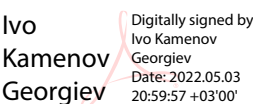

ZORNITZA
VASSILEVA
DJAMBAZKA
Date: 2022.05.03 22:05:09+03'00'

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31.12.2021 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	24.1	226 463	226 604
Премиен резерв	24.2	246 309	246 462
Други резерви	24.3	300 696	287 583
Неразпределена печалба		711 351	690 078
Печалба за годината		35 293	32 003
Собствен капитал, отнасящ се до акционерите на Химимпорт АД		1 520 112	1 482 730
Неконтролиращо участие		330 655	321 615
Общо собствен капитал		1 850 767	1 804 345
Пасиви			
Задължения към депозанти	25	6 917 880	6 168 872
Други финансови задължения	26	522 103	541 680
Задължения към осигурени лица	27	1 708 674	1 561 822
Пенсионни и други задължения към персонала	28.2	17 648	16 993
Отсрочени данъчни пасиви	13	37 638	36 503
Застрахователни резерви	29	238 896	260 142
Задължения по застрахователни и презастрахователни договори	30	25 986	21 147
Задължения по лизингови договори	31	280 979	249 440
Данъчни задължения	32	6 514	5 393
Други задължения	33	40 035	57 106
Общо пасиви		9 796 353	8 919 098
Общо собствен капитал и пасиви		11 647 120	10 723 443

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 03.04.2022 г.

Изготвил:
Aleksandar Dimitrov Kerezov
Date: 2022.05.03 20:20:58 +03'00'
/А. Керезов/

Изпълнителен директор:
Ivo Kamenov Georgiev
Date: 2022.05.03
20:59:57 +03'00'
/И. Каменов/

С одиторски доклад:

Марий Апостолов
Управител
MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2022.05.03 22:12:38+03'00'
Грант Торнтон ООД,
одиторско дружество, рег. номер 32

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита
ZORNITZA VASSILEVA DJAMBAZKA
Date: 2022.05.03
22:06:12+03'00'

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от нефинансова дейност	34	349 062	290 639
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	10	2 624	461
Печалба от продажба на нетекущи активи	35	58	2 798
Общо приходи от нефинансова дейност		351 744	293 898
Приходи от застраховане	36	385 972	371 445
Разходи по застраховане	37	(319 859)	(325 729)
Нетни приходи от застраховане		66 113	45 716
Приходи от лихви	38	169 089	179 371
Разходи за лихви	39	(37 942)	(37 246)
Нетни приходи от лихви		131 147	142 125
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	40	80 756	67 933
Оперативни и административни разходи	41	(564 006)	(518 889)
Печалба/(загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	4 315	(1 400)
Други финансови приходи	42	79 671	44 392
Доходи за разпределяне по осигурителни партии		(98 663)	(30 687)
Печалба за периода преди данъци		51 077	43 088
Разходи за данъци върху дохода	43	(5 898)	(3 525)
Нетна печалба за годината		45 179	39 563
Друга всеобхватна (загуба)/ доход:			
Преоценка на нефинансови активи, нетно от данъци		-	83 176
Преоценка на финансови активи, нетно от данъци		(4 667)	(4 906)
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи, нетно от данъци		(105)	140
Друга всеобхватна (загуба)/доход		(4 772)	78 410
Общо всеобхватен доход за годината		40 407	117 973
Нетна печалба за годината, принадлежаща на:			
Акционерите на Химимпорт АД		35 293	32 003
Неконтролиращо участие		9 886	7 560
Общо всеобхватен доход за годината, принадлежащ на:			
Акционерите на Химимпорт АД		31 618	111 541
Неконтролиращо участие		8 789	6 432
Основен доход на акция в лв.	44	0.15	0.13

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 03.04.2022 г.

Изготвил: Aleksandar Dimitrov Kerezov

/А. Керезов/

С одиторски доклад:

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД,

одиторско дружество, рег. номер 32

 MARIY APOSTOLOV

Изпълнителен директор: Ivo Kamenov Georgiev

/И. Каменов/

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за

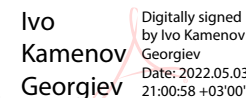
 ZORNITZA VASSILEVA DJAMBAZKA

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са в хил. лв.	Собствен капитал, принадлежащ на акционерите на Химимпорт АД				Общо	Неконтролиращо участие	Общо собствен капитал
	Акционерен капитал	Премийни резерви	Други резерви	Неразпределена печалба			
Салдо към 1 януари 2021 г.	226 604	246 462	287 583	722 081	1 482 730	321 615	1 804 345
Намаление на акционерния капитал и на резервите от изменения на собствени акции, придобити от дъщерни дружества	(141)	(153)	-	-	(294)	-	(294)
Бизнес комбинации	-	-	1 138	6 028	7 166	769	7 935
Транзакции със собствениците	(141)	(153)	1 138	6 028	6 872	769	7 641
Нетна печалба за годината	-	-	-	35 293	35 293	9 886	45 179
Друга всеобхватна загуба	-	-	(3 675)	-	(3 675)	(1 097)	(4 772)
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	(3 675)	35 293	31 618	8 789	40 407
Разпределение на печалба от предходни периоди за резерви	-	-	16 394	(16 394)	-	-	-
Изменение в специализирани резерви	-	-	(744)	744	-	-	-
Други изменения	-	-	-	(1 108)	(1 108)	(518)	(1 626)
Салдо към 31 декември 2021 г.	226 463	246 309	300 696	746 644	1 520 112	330 655	1 850 767

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 03.04.2022 г.

Изготвил:
Aleksandar Dimitrov Kerezov
/А. Керезов/

Изпълнителен директор:
Ivo Kamenov Georgiev
/И. Каменов/

С одиторски доклад:

Управител
Мари́й Апосто́лов
MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2022.05.03 22:16:45+03'00'
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. номер 32

Регистриран одитор, отговорен за одита
Зорница Джамбазка

ZORNITZA VASSILEVA DJAMBAZKA
Date: 2022.05.03 22:08:05+03'00'

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са в хил. лв.

	Собствен капитал, принадлежащ на акционерите на Химимпорт АД				Общо	Неконтролиращо участие	Общо собствен капитал
	Акционерен капитал	Премийни резерви	Други резерви	Неразпределена печалба			
Салдо към 1 януари 2020 г.	226 955	246 850	179 123	713 710	1 366 638	309 851	1 676 489
Намаление на акционерния капитал и на резервите от изменения на собствени акции, придобити от дъщерни дружества	(351)	(388)	-	-	(739)	-	(739)
Бизнес комбинации	-	-	(65)	5 355	5 290	5 332	10 622
Транзакции със собствениците	(351)	(388)	(65)	5 355	4 551	5 332	9 883
Нетна печалба за годината	-	-	-	32 003	32 003	7 560	39 563
Друг всеобхватен доход	-	-	79 538	-	79 538	(1 128)	78 410
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	79 538	32 003	111 541	6 432	117 973
Разпределение на печалба от предходни периоди за резерви	-	-	27 283	(27 283)	-	-	-
Изменение в специализирани резерви	-	-	1 704	(1 704)	-	-	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	226 604	246 462	287 583	722 081	1 482 730	321 615	1 804 345

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 03.04.2022 г.

Изготвил: Aleksandar Dimitrov Kerezov
Digitally signed by Aleksandar Dimitrov Kerezov
Date: 2022.05.03 20:22:06 +03'00'
/А. Керезов/

Изпълнителен директор: Ivo Kamenov Georgiev
Digitally signed by Ivo Kamenov Georgiev
Date: 2022.05.03 21:01:27 +03'00'
/И. Каменов/

С одиторски доклад:

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. номер 32

MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2022.05.03 22:17:53+03'00'

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

ZORNITZA VASSILEVA DJAMBAZKA
Digitally signed by ZORNITZA VASSILEVA DJAMBAZKA
Date: 2022.05.03 22:08:57+03'00'

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от краткосрочни заеми	66 485	47 657
Плащания по краткосрочни заеми	(55 043)	(44 907)
Продажба на текущи финансови активи	450 394	462 827
Придобиване на текущи финансови активи	(419 927)	(559 216)
Постъпления от клиенти	247 817	280 916
Плащания на доставчици	(230 348)	(222 906)
Постъпления от осигурени лица	186 106	145 128
Плащания на осигурени лица	(123 625)	(77 149)
Плащания към персонала и осигурителни институции	(120 074)	(114 118)
Постъпления от банкова дейност	61 220 020	50 843 501
Плащания за банкова дейност	(60 782 527)	(50 414 129)
Постъпления от застрахователна дейност	179 971	182 314
Плащания за застрахователна дейност	(133 412)	(136 720)
Платени данъци върху печалбата	(1 012)	(2 076)
Други плащания	(5 280)	(3 826)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	479 545	387 296
Инвестиционна дейност		
Получени дивиденди от финансови активи	30 805	10 643
Продажба на имоти, машини и съоръжения	1 084	2 077
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(22 297)	(9 238)
Придобиване на нематериални активи	(5 174)	(854)
Продажба на инвестиционни имоти	1 544	890
Придобиване на инвестиционни имоти	(7 215)	(22 911)
Продажба на нетекущи финансови активи	396 109	330 317
Придобиване на нетекущи финансови активи	(756 352)	(597 082)
Получени лихви	22 664	30 071
Постъпления от предоставени заеми	11 481	20 131
Плащания по предоставени заеми	(2 207)	(35 555)
Други постъпления	1 021	2 779
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(328 537)	(268 732)
Финансова дейност		
Покупка на собствени акции	(126)	(740)
Постъпления от получени заеми	55 692	22 852
Плащания по получени заеми	(30 383)	(21 532)
Платени лихви	(4 808)	(8 121)
Плащания по лизингови договори	(15 844)	(21 556)
Други плащания	(864)	(1 110)
Нетен паричен поток от финансова дейност	3 667	(30 207)
Нетно изменение на пари и парични еквиваленти	154 675	88 357
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	2 221 632	2 136 035
Печалба/(загуба) от валутна преоценка	4 615	(2 760)
Пари и парични еквиваленти в края на периода	2 380 922	2 221 632

Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 03.04.2022 г.

Изготвил: Aleksandar Dimitrov Kerezov

/А. Керезов/

С одиторски доклад:

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество, рег. номер 32

Digitally signed by Aleksandar Dimitrov Kerezov
Date: 2022.05.03 20:22:29 +03'00'

MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2022.05.03 22:19:02+03'00'

Изпълнителен директор: Ivo Kamenov Georgiev

/И. Каменов/

Зорница Джамбазка

Регистриран одитор, отговорен за одита

ZORNITZA VASSILEVA DJAMBAZKA
Digitally signed by ZORNITZA VASSILEVA DJAMBAZKA
Date: 2022.05.03 22:09:51+03'00'

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Химимпорт АД (Групата) включва дружеството майка и всички дъщерни дружества, посочени в пояснение 5.1 Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1.

Основната дейност на Групата включва следните сектори:

- Придобиване, управление и продажба на участия в български и чуждестранни дружества;
- Финансиране на дружества, в които Групата участва;
- Банкови услуги, финанси, общо застраховане, животозастраховане и пенсионно осигуряване;
- Добив на нефт и газ;
- Изграждане на мощности в областта на нефтепреработвателната промишленост, производството на биогорива и производство на изделия от каучук;
- Производство и търговия с петролни и химически продукти и природен газ;
- Производство на растителни масла, изкупуване, преработка и търговия със зърнени храни;
- Авиационен транспорт и наземни дейности по обслужване и ремонт на самолети и самолетни двигатели;
- Речен и морски транспорт и пристанищна инфраструктура;
- Търговско представителство и посредничество;
- Комисионна, спедиционна и складова дейност.

Химимпорт АД е регистрирано като акционерно дружество от Софийски градски съд на 24.01.1990 г. с ЕИК 000627519. Седалището на Дружеството е ул. Стефан Караджа №2, София, България. Адресът на управление на Дружеството е ул. Стефан Караджа №2, София, България. Дружеството е регистрирано на Българска Фондова Борса АД на 30 октомври 2006 г. с борсов код БС4 за обикновени акции на дружеството.

Дружеството майка се управлява чрез двустепенна система на управление, включваща Надзорен съвет и Управителен съвет.

Членове на Надзорния съвет на дружеството майка са:

- Инвест Кепитъл АД
- ЦКБ Груп ЕАД
- Марияна Баждарова

Членове на Управителния съвет на дружеството майка са:

- Александър Керезов
- Иво Каменов
- Марин Митев
- Никола Мишев
- Миролjub Иванов
- Цветан Ботев

Дружеството майка се представлява от изпълнителните директори Иво Каменов и Марин Митев, заедно и поотделно.

Броят на служителите на Групата към 31 декември 2021 г. е 5 174 (2020 г.: 5 312).

През отчетния и сравнителния период няма промяна в наименованието на предприятието майка.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС. По смисъла на параграф 1, точка

8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Дружеството майка Химимпорт АД е изготвило и одитиран индивидуален финансов отчет на 31 март 2021 г.

Отделните елементи на консолидирания финансов отчет на Групата се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятията от Групата извършват дейността си (“функционална валута”). Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева (лв.), което е функционалната валута на предприятието майка и на дъщерните дружества, с изключение на тези, опериращи в Германия и Словакия, чиято функционална валута е евро; на дъщерно дружество, опериращо в Македония, чиято функционална валута е македонски денар и на дъщерно дружество в Русия, чиято функционална валута е руска рубли.

Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2020 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 г. до 31 март 2022 г.

На 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 31 март 2022 г.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19. Дори и към датата на съставяне на този финансов отчет са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. Пандемията доведе до значителна волатилност на финансовите и стоковите пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително в България, обявиха мерки за предоставяне както на финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации.

Ефектите от Covid-19 пандемията да представени в съответните пояснения на консолидирания финансов отчет. Групата е представила подробни оповестявания в пояснение 51 във връзка с политиките по управление риска и ефектите от Covid-19 върху тях.

Пандемията доведе до значителна сериозни смущения в дейността на много сектори и рязък икономически спад в България и в световен мащаб. Един от най-силно засегнатите сектори от икономиката беше транспортния сектор, в частност авиационната индустрия включително съпътстващи и спомагателни услуги, предоставяни в авиацията. Пандемията от COVID-19 е голямо сътресение за световната и европейската икономика. Както при всяка една криза, напълно нормално е по-цикличните сектори да усетят напрежение доста по-бързо и доста по-силно спрямо по-нецикличните. Част от предприетите мерки за ограничаване на разпространението на вируса бяха свързани със забрани за пътуване, карантина, социално дистанциране и закриване на несъществени услуги. Това предизвика значителни смущения за бизнеса по целия свят, което доведе до икономическо забавяне и оказа пряк негативен ефект върху дейността на авиокомпаниите, които ограничиха извършваните полети само до неотложни такива или свързани с доставка на товари и поща.

Пандемията от Covid-19 оказва значително отрицателно икономическо въздействие върху авиацията през цялата 2021 г.

Ефектът от пандемията е, че бизнес трафикът и през 2021 г. не се възстанови. Това се отрази на пътуванията по дестинациите, ползвани основно за бизнес пътувания преди пандемията. Този спад в търсенето наложи да бъдат драстично намалени седмичните честоти на полетите ни до Брюксел, Берлин, Франкфурт и др.

Туристическият трафик от своя страна също не се възстанови и макар да имаше леко повишение спрямо 2020 г., спада спрямо 2019 г. е над 50%. На туристическия трафик през цялата 2021 г.

оказваше влияние пандемията като имаше пазари полетите до които в дълги периоди през годината бяха забранявани или отваряни само за кратки периоди. Например Израел, Русия, Чехия, Италия, Испания, Великобритания и др.

Постоянни забрани и промени в изискванията за пътуване до много от дестинациите, както и към България спираше и водеше до множество анулации в пътуванията в последния момент и на етническият трафик.

Всичко това предопредели подобна тенденция както през 2020 г на спад както на приходите така и на полетите спрямо нивата на 2019 г, но с лек ръст на полетите и пътниците спрямо нивата от 2020 г., като в сравнението трябва да се отчете, че през 2020 г. пандемията започна да се отразява на трафика след средата на месец март.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на клиенти и съответно резултатите от дейността на Групата.

Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки се допълват разширяват и удължават, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

В тези условия ръководството на Групата направи анализ и преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения и нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2021 г.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила тази година и са както следва:

Изменения в МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9 в сила от 1 януари 2021, приети от ЕС.

Измененията доведоха до отлагане на датата на първоначално прилагане на МСФО 17 с две години, т.е. за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г. и промяна във фиксираната дата на изтичане на временното освобождаване в МСФО 4 Застрахователни договори от прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти, така че дружествата да бъдат задължени да прилагат МСФО 9 за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г.

Изменения в МСФО 9, МСС 39, МСФО 4, МСФО 7 и МСФО 16 Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 в сила от 1 януари 2021 г., приети от ЕС

Измененията включват елементи, които засягат финансовото отчитане след реформата на референтния лихвен процент, включително замяната му с алтернативни референтни лихвени проценти. Публикуваните изменения разглеждат въпроси, които могат да засегнат финансовото отчитане, когато съществуващия референтен лихвен процент действително бъде заменен.

Изменения на МСФО 16 Лизинг: Намаления на наемите, свързани с Covid-19 след 30 юни 2021 г., в сила от 1 април 2021 г., приет от ЕС

Изменението от май 2020 г., което предоставяше на лизингополучателите освобождаване от необходимостта да третират свързаната с Covid-19 отстъпка в наема като модификация на лизинговия договор, вече ще може да се прилага до 30 юни 2022 г. Измененията в свързаните с Covid-19 намаления на наемите след 30 юни 2021 г. имат за цел:

- да позволят на лизингополучателите да прилагат практически целесъобразната мярка за намаленията в наемите, свързани с Covid-19 и по-специално плащанията, първоначално дължими на или преди 30 юни 2021 г.
- да изисква от лизингополучателите, прилагащ изменението да го направят за годишни финансови периоди започващи на или след 1 април 2021 г.
- лизингополучателите, прилагащи изменението, да го направят ретроспективно, признавайки кумулативния ефект от първоначалното прилагане на изменението като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) в началото на годишния отчетен период, в който лизингополучателите за първи път прилагат изменението
- да посочат, че през отчетния период, в който лизингополучателите за първи път прилагат изменението, от тях не се изисква да оповестяват информацията, изисквана от параграф 28(е) от МСС 8.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2021 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 3 Бизнес комбинации – извършена е актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, без да се променят по същество отчетните изисквания.
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменение на стандарта по отношение на „Приходи преди привеждането на актива в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация“. Забранява се приспадането от стойността на даден имот, машини и съоръжения на всякакви приходи от продажба на произведена продукция, преди привеждането на този актив в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията признават приходите от продажбата на продукцията и разходите за производството ѝ в печалбата или загубата.
- МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – изменението касае промени в обременяващите договори. Разходите за изпълнение на договор се прецизират, като се уточнява, че „разходите за изпълнение на договор“ включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнението на този договор, или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договорите.

Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф Г16 (а) от МСФО 1, да оценява кумулативни разлики при прилагане за пръв път на МСФО, като използва стойностите, отчетени в консолидираните отчети от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
- МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или

получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.

- МСФО 16 Лизинг - Изменението на МСФО 16 премахва от илюстративните примери този пример за възстановяването от лизингодателя на подобрения на наети активи, за да се елиминира всяко потенциално объркване относно третирането на стимулите за лизинг, които могат да възникнат поради начина, по който стимулите за лизинг са илюстрирани в този пример.
- МСС 41 Земеделие - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 да се изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това изменение ще осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
- изрична корекция за риск, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход.

Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в отчета за финансовото състояние - не и размера или момента на признаване на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията целят да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период и да се приведе в съответствие формулировката на текстовете във всички засегнати параграфи, за да се изясни „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца и изрично посочва, че само наличните права „в края на отчетния период“ трябва да влияят върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на дружеството дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС

От предприятията се изисква да оповестяват съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще

помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г. все още не са приети от ЕС

Предприятията трябва да прилагат измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така признава в началото на най-скорошния представен сравнителен период, отсрочени данъци за всички временни разлики свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и признава кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Измененията ще помогнат на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобрят полезността на сравнителната информация за инвеститорите чрез възможността да представят сравнителна информация за финансовите активи.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база. С цел подобряване на съпоставимостта с отчети на дружества, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква да бъде представен отделно ефектът от регулираните цени.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

През 2021 г. е представен един сравнителен период, тъй като няма съществени корекции по отношение на представянето на елементи на консолидирания финансов отчет. В случаите, в които има корекции по отношение на класифицирането на елементите на консолидирания финансов отчет, съответните сравнителни данни също са били рекласифицирани с оглед осигуряването на сравнимост между отчетните периоди.

4.3. База за консолидация

В консолидирания финансов отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието-майка и дъщерните предприятия към 31 декември 2021 г. Дъщерните предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в отчетната стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii)

балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие,

които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Съвместни предприятия са договорни споразумения, по силата на които две или повече страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол. Те се отразяват счетоводно по метода на собствения капитал.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред "Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал". Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които делът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между отчетната стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

В консолидирания финансов отчет на Групата всички активи, задължения и трансакции на отделните дружества от Групата във функционална валута, различна от български лева (валутата на представяне на Групата), се преизчисляват в български лева при консолидацията. Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по средния курс за отчетния период. Валутните курсови разлики водят до увеличение или намаление на другия всеобхватен доход и се признават в резерва от преизчисления в собствения капитал. При освобождаването от нетна инвестиция в чуждестранна дейност натрупаните валутни разлики от преизчисления, признати в собствения капитал, се рекласифицират в печалбата или загубата и се признават като част от печалбата или загубата от продажбата. Репутацията и корекциите, свързани с определянето на справедливи стойности към датата на придобиване, се третират като активи и пасиви на чуждестранното предприятие и се преизчисляват в български лева по заключителния курс.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.8. Отчитане по сегменти

Групата оперира в следните бизнес сегменти:

- Производство, търговия и услуги
- Финанси
- Транспорт
- Недвижими имоти и инженеринг

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка дейност се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповтаряеми събития. Финансовите приходи и разходи се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.9. Приходи

За да определи дали и как да признае приходи, Групата използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиента;
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение;
3. Определяне на цената на сделката;
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение;
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърлят на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничени (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети. Обичайно, договорите с клиенти на Групата включват едно задължение за изпълнение.

Когато дадена сделка попада частично в обхвата на МСФО 15 и частично в обхвата на други стандарти Групата прилага изискванията за разделяне и/или за първоначално оценяване, посочени в тези стандарти, ако в другите стандарти е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора. Групата изключва от цената на сделката стойността на частта (или частите) от договора, която първоначално е оценена в съответствие с други стандарти, и прилага изискванията на МСФО 15, за да разпредели оставащата стойност от цената на сделката.

Ако в други стандарти не е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора, тогава Групата прилага МСФО 15 за разделянето и/или първоначалното оценяване на частта (или частите) от договора.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката. При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължимо на клиента.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Групата определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Групата е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Групата не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Групата е агент, ако задължение за изпълнение на Групата е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството - агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисионна, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Групата може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Групата запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Групата изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Пасивите по договори включват задълженията по продадени самолетни билети, за които към датата на финансовия отчет не е настъпил моментът на фактическо предоставяне на услугата т.е. извършване на превоза.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор, се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

4.9.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват широка гама от услуги на предприятията в Групата в зависимост от характера на тяхната дейност – банкови, консултантски, сондажни, проучвателни, хидрогеоложки, ремонтни, транспортни с въздушен, речен и сухопътен превоз, услуги по съхранение на стоки, проектантски, технически услуги, ИТ поддръжка и други. Групата предоставя и ИТ услуги, включително обработка на заплати в замяна на фиксирана месечна такса. Приходите се признават на база линейния метод за срока на всеки договор. Тъй като размерът на работата, която се изисква за изпълнение на тези договори, не се различава съществено всеки месец, линейният метод отразява вярно прехвърлянето на стоки или услуги.

Таксите, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовите

инструменти, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

Приходите от предоставени услуги се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите. Приход се признава с течение на времето на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение.

Приходите от тези услуги се признават на база време и материали, когато услугите се предоставят. При признаване на приходите от предоставените услуги, Групата прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ продукцията или метод, отчитащи вложените ресурси.

Приходи от авиационна дейност

Основната дейност на авиокомпанията в Групата е свързана с оказване на авиационни услуги както на територията на страната, така и в чужбина.

Приходите от извършени полети включват извършване на услуги за международни и вътрешни редовни полети, международни чартърни полети и други услуги, свързани с извършването на полета. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Приходите от извършени полети се признават след реалното извършване на полета.

Цената на услугите за извършване на полети може да се определи като фиксирано възнаграждение. Цената на самолетния билет включва цената на превоза - както на пътника, така и на различно количество багаж в зависимост от приложената тарифа, храна на борда, застраховка; летищни такси и горивна такса. Разпределяне на цената на сделката спрямо задълженията за изпълнение се извършва на база единични продажни цени.

Групата измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето чрез потвърждение за извършения полет и съответно ползван превоз от страна на пътника.

В случаите, когато клиентите са закупили билети, но опциите за ползване и/или периодът на валидност на самолетните билети са изтекли и те не са ползвани от клиента, Групата признава приход от билети с изтекла валидност. Частта от възнаграждението, отнасяща се до летищни такси, които Групата обичайно събира от клиентите в качеството си на агент, също се признават като приход от билети с изтекла валидност, тъй като те не подлежат на връщане и няма опции за ползването им.

4.9.2. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки и продукция

Продажбата на стоки и продукция включва продажба на нефт, суров нефт, природен газ, нефтопродукти и други. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба на стоки, които не са обвързани с договор за бъдеща сервизна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, Групата може да прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ продукцията или метод, отчитащи вложените ресурси.

Когато продажбата на стоки включва поощрения за лоялни клиенти, те се разпределят в рамките на цената на сделката и се признават като пасиви по договор. Полученото възнаграждение се разпределя между отделните задължения за изпълнение, включени в договора за продажба на база на техните единични продажни цени/ остатъчна стойност. Приход от този вид продажби се признава, когато клиентът замени получените поощрения с продукти, доставени от Групата.

4.9.3. Други приходи на Групата

Основната част от приходите на Групата, които са извън обхвата на МСФО 15 и се отчитат по реда на други стандарти, са свързани с банковата дейност, застрахователната дейност и дейността, свързана с управление и търговия с финансови инструменти. Приходите на Групата свързани с операции с финансови инструменти се класифицират като печалби от операции с финансови инструменти и/или финансови приходи от лихви по заеми и приходи от дивиденди.

Приходите от банкови такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовите инструменти, лихви по предоставени заеми, печалби от търговия с финансови инструменти се признават по реда на МСФО 9. Приходите, свързани със застрахователната дейност на Групата, се отчитат в съответствие с МСФО 4.

Признаването и отчитането е както следва:

Приходи от банкова дейност

Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават като се взема предвид ефективния доход/ефективния лихвен процент на съответния финансов актив или пасив във всички съществени аспекти. Приходите и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносен инструмент, изчислена на база ефективен лихвен процент. Ефективният лихвен процент е процентът при който точно се дисконтират приблизителните бъдещи парични потоци на финансовия инструмент за очаквания му живот или, там където е приложимо, за по-къс период, до нетната отчетна стойност на финансовия актив или финансов пасив. Бъдещите парични потоци са приблизително изчислени, като се вземат предвид договорните условия на инструмента. Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички такси и възнаграждения платени или получени между страните по договора, които са пряко свързани с конкретното споразумение, транзакционни разходи и всички други премии или отстъпки.

Приходите от лихви и разходите за лихви, представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

- лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (FVTOCI), изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

Групата преустановява балансовото начисляване на лихви и не отчита приходи от лихви по вземания от момента, в който съответното вземане придобие статут на съдебно. Вземанията на Групата от лихви по съдебно вземане, възникнали след датата, на която вземането е придобило статут на съдебно, се начисляват балансово и признават като приходи от лихви при погасяването им.

Такси и комисиони

Всички такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

За да определи дали и как следва да признават приходи в съответствие с МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“, се използват следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждения, получени по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за банкови преводи в страната и чужбина, такси за обслужване на сметки, такси, свързани с кредитни експозиции, обслужване на задбалансови ангажименти и други приходи.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период по метода на ефективния лихвен процент.

Приходи от застрахователна дейност

Признаването като приход на премиите по общо застраховане е на база сумата, дължима от застрахованото (застраховащото) лице за целия период на покритие, която застрахователят има право да получи по силата на сключени през отчетния период застрахователни договори, и в случаите, когато периодът на покритие обхваща изцяло или отчасти следващ отчетен период. Групата отчита приходите от застрахователни премии на база на принципа на начисляването, като приход се признава в периода на издаването на полицата, когато цялата премия или първа вноска е платена, освен ако не е договорено друго.

В случаите на съзастраховане само частта на застрахователя от общата сума на премиите се признава като приход.

В отстъпените премии на презастрахователи по общо застраховане се включват дължимите премии на презастрахователи по силата на презастрахователни договори във връзка с презастраховане на рискове по сключени през отчетния период договори по пряко застраховане и активно презастраховане. Отчетените презастрахователни премии, които не са платени към датата на баланса, се отразяват като задължение.

Сумите, които подлежат на възстановяване от презастрахователи във връзка с изплатените през същия период претенции от застрахователя, се отчитат като намаление на застрахователните суми и обезщетения и се представят на ред „Приходи от получени суми и обезщетения от презастрахователи“ и в случаите, когато уреждането на взаимоотношенията с презастрахователите е в следващ отчетен период.

Приходите от упражняване на регресни права се признават в момента на тяхното завеждане. Отчетените презастрахователни премии, които не са платени към датата на баланса, се отразяват като задължение.

Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Приходите от безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават по справедлива стойност, когато е налице приемлива гаранция, че Групата ще изпълни условията, свързани с тях и помощта ще бъде получена.

Приходите от безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават през периодите, необходими за тяхната съпоставка със свързаните разходи, които те са предназначени да компенсират, при използване на систематична база.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с амортизируеми активи, се признават като приходи за срока на полезния живот на амортизируемия актив чрез намалени амортизационни отчисления.

4.10. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Групата отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги с клиенти: разходи за сключване/постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Оперативни и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

По отношение на разходите, свързани с нерегулярности и/или други компенсации, дължими на клиентите, авиокомпанията от Групата е запазила досегашния си подход за отчитане като текущ разход. МСФО 15 не дава изрични указания за отчитането на този вид обезщетения. Групата счита, че няма предоставяне на отделна стока или услуга, срещу която това обезщетение да бъде намалено.

Авиационните разходи представляват разходите за комисионни на посредници и разходи за реклама и се признават като текущи разходи за срока на съответните застрахователни договори в пълен размер в момента на начисляване на прихода.

Разходи за застрахователна дейност

Разходите за изплатени обезщетения се признават за периода, в който възникват. Те включват разходите за изплатени обезщетения и разходите свързани с оценка на дължимото обезщетение (ликвидационни разходи), намалени с приходите от упражняване на регресни права и възстановимите обезщетения от презастрахователи, коригирани с изменението на резерва за предстоящи плащания, нетно от презастраховане за финансовата година.

Аквизиционните разходи представляват разходите за комисионни на посредници и разходи за реклама и се признават като текущи разходи за срока на съответните застрахователни договори в пълен размер в момента на начисляване на прихода.

Оперативните и административните разходи представляват разходи, свързани с персонала на застрахователя, разходи по инкасиране на премиите и управление на застрахователния портфейл включително и реклама, както и амортизация на дълготрайните активи. Оперативните и административните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за лихви”.

4.12. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.16 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.13. Нематериални активи

Нематериалните активи включват търговски марки, лицензи и патенти, програмни продукти, връзки с клиенти, продукти от развойна дейност, активи по проучване и оценка на минерални ресурси и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейния метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- софтуер	2-5 години
- търговски марки	6-7 години
- права върху собственост	5-7 години
- лицензи	7 години
- сертификати	5 години
- права върху индустриална собственост	27 - 30 години
- други	7 - 10 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи, част от ред Разходи за нефинансова дейност и ред Оперативни и административни разходи.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

4.14. Имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машини и съоръжения с изключение на група самолети (летателни апарати) се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващото оценяване на активите от група самолети (летателни апарати), включително и активи с право на ползване, принадлежащи към същата група, последващо се оценяват по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения

капитал като преоценъчен резерв, ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоцената стойност на група самолети се определя на базата на доклади, изготвени от независими лицензирани оценители и се определя на всеки 3 години. Когато справедливите стойности се променят значително за по-кратък период, преоценката може да се прави по-често.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата стойност на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Активите с право на ползване, свързани с договори за наем на самолети и резервни двигатели, се разделят на ключови компоненти на база тяхната стойност и технически характеристики. Полезният живот на ключовите компоненти на активите с право на ползване се определя в зависимост от състоянието на техническо обслужване на тези компоненти на въздухоплавателното средство и продължава, докато съответният компонент на въздухоплавателното средство не отговаря на условията за връщане, определени в договора за лизинг. Полезният живот на компоненти, които не са свързани със състоянието на техническо обслужване на базовите активи, е срокът на лизинга.

Отчитане на разходите за мейнтенанс резерв на летателни апарати:

Сумите, свързани с поддръжка на самолети (мейнтенанс резерви), се признават или като текущи разходи за периода, или като част от стойността на съответния актив в зависимост от характера на ремонта или поддръжката.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

– Сгради	25 години
– Машини	3-5 години
– Съоръжения	от 4 до 25 години
– Транспортни средства	от 4 до 10 години
– Летателни апарати	20 години
– Двигатели	12 години
– Кораби	30 години
– Стопански инвентар	7 години
– Други	7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи, част от ред Оперативни и административни разходи.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

4.15. Лизинг

4.15.1. Наети активи

Групата като лизингополучател

За новите договори Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив

(базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в консолидирания отчет за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Групата.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва:

- когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране за съответния компонент; или
- лихвен процент, състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка, отразяваща кредитния риск, свързан със съответния компонент на Групата и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута, обезпечения и вид на наетия актив.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, активите с право на ползване и задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в Групата. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите на Групата. Повечето притежавани опции за удължаване и прекратяване се упражняват само от Групата, а не от съответния лизингодател.

Групата като лизингодател

Като лизингодател Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

4.16. Тестове за обезценка на активи

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.17. Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти сгради и земи, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред Продажба на нетекущи активи и на ред Промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в консолидирания финансов отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи от нефинансова дейност” и ред „Оперативни и административни разходи”, и се признават, както е описано в пояснение 4.9 и пояснение 4.10.

4.18. Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Проучването и оценката на минералните ресурси за Групата, се отнася до проучване и оценка на суров нефт и природен газ. След придобиване на право за проучване и оценка всички разходи, свързани с този процес, се капитализират първоначално по разходоопределящи звена – конкретен „Блок”.

Групата признава като активи по проучване и оценка всички пряко свързани разходи, доколкото те са свързани със специфични дейности по проучване и оценка, които може да се отнесат директно към точно определена площ за проучване „Блок”, за която Групата е получила права от съответните държавни институции. Такива разходи включват най-малко следните видове:

- Придобиване на права за проучвания
- Топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания
- Проучвателни сондажи
- Вземане на проби за анализ
- Дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси.

Всички разходи, направени преди получаването на права за проучване и оценка се отнасят в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси могат да бъдат класифицирани като:

- Разрешения за търсене и проучване, издадени от Министерство на Околната Среда и Водите и Министерство на Икономиката и Енергетиката, съгласно Закона за подземните богатства и свързаните с тях такси;
- Всички разходи за топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания, проучвателни сондажи, изкопни работи, вземане на проби за анализ и други дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси, както и други разходи за проучване и оценка, които са направени за конкретна площ, за която Групата притежава разрешение за проучване. Тези разходи включват и разходите за възнаграждение на персонала, материали и използвано гориво, снабдителни разходи и плащания направени към доставчици.

Разходите по проучване и оценка на минерални ресурси се капитализират и представят като нематериални активи до момента, до който не бъде доказана възможността или невъзможността за техническа изпълнимост и търговска приложимост на минералния ресурс. След доказване на техническа изпълнимост и търговска приложимост на открития минерален ресурс, разходите по проучване и оценка се трансформират към „Имоти, машини и съоръжения”.

Активите по проучване и оценка се преглеждат технически, финансово и на управленско ниво поне веднъж годишно с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности и извличане на ползи от направеното откритие, както и за наличие на индикации за обезценка. В случай, че Групата няма намерение да продължава проучвателните дейности или има индикации за обезценка, разходите се отписват.

Оценяването на активите по проучване и оценка на минерални ресурси при тяхното първоначално признаване е по себестойност. Елементите на себестойността включват операции по проучване и оценяване.

“Операции по проучване” – означава операциите с цел проучване на акумулация от петрол. Това включва, без да се ограничава до, геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи, изучавания и изследвания, както и сондиране, удълбочаване, напускане или обсаждане и перфориране, както и изпитване на търсеци сондажи за откриването на петрол, и покупката, наемането или придобиването на такива суровини, материали, оборудване за тези дейности, каквито могат да бъдат включени в одобрените годишни работни проекти и бюджети.

“Операции по оценяване” – означава работите по оценяване (част от проучването) и работна програма за оценяване, изпълнявана след открития, с цел оконтуряване на природния резервоар, към който се отнася откритието по отношение на дебелина и латерално разпространение, и оценяване на извлекаемите количества в него, и следва да включва, без да се ограничава от геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи.

4.19. Финансови инструменти

4.19.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.19.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.
- Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:
- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.19.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Групата класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и дългови инструменти, които преди са били класифицирали като кредити и вземания, инвестиции, държани до падеж, или финансови активи на разположение за продажба в съответствие с МСС 39.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти и за които се прилагат изискванията за отчитане на хеджирането (виж по-долу).

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

- Капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които Групата неотменимо е избрала при първоначално признаване, да признае в тази категория. Това са стратегически инвестиции и групата счита тази класификация за по-релевантна.
- Дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци са само главница и лихви, и целта на бизнес модела на Групата за държане се постига както чрез събиране на договорни парични потоци, така и чрез продажба на финансовите активи.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

4.19.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Групата и паричните потоци, които тя действително очаква да получи паричен недостиг. Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

За целите на установяване на обезценката по финансовите активи, Групата прилага модели за изчисляване на очакваните кредитни загуби на колективна и индивидуална база. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните финансови активи се прилагат за дългови финансови активи като дългови ценни книжа, банкови салда, депозити и други. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните експозиции, се базират на дисконтираните парични потоци и отразяват различни сценарии на очаквани парични потоци, включващи и наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която касае бъдещи събития /включително и макроикономически прогнози/. За целите на установяване на обезценката на експозиции в неизпълнение /Фаза 3/ или придобити финансови активи с кредитна обезценка, Групата прилага модел за индивидуална обезценка на активи над определен размер.

Моделът за обезценка на колективно оценявани финансови активи е базиран на определяне на стойности за вероятност от неизпълнение /PD/ и загуба при неизпълнение за всеки колективно оценяван актив, при прилагане на амортизиране с ефективния лихвен процент /EIR/ при изчисление на очакваната загуба /EAD/. Моделите за обезценка на финансови активи, оценявани колективно се прилагат за дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, репо сделки, както и експозиции, произтичащи от кредитната дейност на Групата – кредитни и задбалансови експозиции на физически и юридически лица. Моделите включват наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, за външен кредитен рейтинг на контрагентите, както и 3 годишни сценарии за макроикономическото развитие на държавата. Групата обновява стойността на използваните прогнозни индикатори в

своя модел веднъж годишно, при публичното оповестяване на 3-годишните прогнози на съответните институции.

В края на всеки отчетен период Групата актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Групата оценява загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Групата оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Групата използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчислят очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по индустрии и срочна структура на вземанията и използвайки матрица на провизиите.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата признава очакваните 12-месечни кредитни загуби за финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Тъй като повечето от тези инструменти имат добър кредитен рейтинг, вероятността от неизпълнение се очаква да бъде ниска. Въпреки това към всяка отчетна дата Групата оценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск на инструмента.

При оценяването на тези рискове Групата разчита на готовата налична информация като кредитните рейтинги, публикувани от основните агенции за кредитен рейтинг за съответния актив. Групата държи единствено прости финансови инструменти, за които специфични кредитни рейтинги обикновено са на разположение. Ако няма информация или информацията относно факторите, които влияят на рейтинга на наличния актив, е ограничена, Групата обединява подобни инструменти в един портфейл, за да оцени на тази база дали има значително увеличение на кредитния риск.

В допълнение, Групата разглежда и други показатели като неблагоприятни промени в дейността, икономически или финансови условия, които могат да засегнат способността на издателя на капиталовия инструмент да изпълни задълженията си по дълга или неочаквани промени в оперативните резултати на емитента.

Ако някой от тези показатели води до значително увеличение на кредитния риск на инструментите, Групата признава за тези инструменти или този клас инструменти очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента.

4.19.5. Прекласификация на финансови инструменти

Само когато Групата промени своя бизнес модел за управление на финансови активи, прекласифицира всички засегнати финансови активи. Групата не прекласифицира финансови пасиви.

Групата прекласифицира финансови активи, като прилага прекласификацията за бъдещи периоди от датата на прекласификация. Групата не преизчислява никакви признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

4.19.6. Печалба или загуба от финансови инструменти

Печалба или загуба от финансов актив или финансов пасив, който се оценява по справедлива стойност, се признава от Групата в печалбата или загубата, освен ако:

- а) е част от хеджиращо взаимоотношение
- б) е инвестиция в капиталов инструмент и Групата е избрала да представя печалбите и загубите от тази инвестиция в друг всеобхватен доход

в) финансов пасив, определен като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, и Групата е задължена да представи ефекта от промените в кредитния риск на пасива в друг всеобхватен доход

г) е финансов актив, оценен по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и Групата е задължена да признава някои промени в справедливата стойност в другия всеобхватен доход.

Печалба или загуба от финансов актив, който се оценява по амортизирана стойност и не е част от хеджиращо взаимоотношение се признава от Групата в печалбата или загубата, когато финансовият актив се отписва или прекласифицира чрез процеса на амортизация или с оглед признаване на печалби или загуби от обезценка.

Печалба или загуба от финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава от страна на Групата в друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка и печалби и загубите от валутни операции до момента на отписване или рекласификация на финансовия актив. Когато финансовият актив се отписва, кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация. Ако финансовият актив се прекласифицира от категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, Групата взема предвид кумулативната печалба или загуба, която е била призната в друг всеобхватен доход. Лихвата, която се изчислява чрез използването на метода на ефективната лихва, се признава в печалбата или загубата.

4.19.7. Модификация на договорни парични потоци на финансов актив

Модифициране на договорни парични потоци на финансов актив е налице, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или изменени по друг начин и тези изменения не са били договорени при първоначалното признаване на финансовия актив. Промяната в лихвения процент по финансов актив поради промяна в пазарните условия, не се счита за модификация. При установяване на наличие на Модификация на финансов актив, се анализират факторите за възникването ѝ, като съобразно тях се определя и счетоводното отразяване на ефекта от модификация.

4.19.8. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения и деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определила даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.19.9. Отписване на финансови инструменти

Един финансов актив се отписва на датата, на която Групата няма повече контрол върху договорните права и е прехвърлила в значителна степен рисковете от собствеността върху актива. Това се получава, когато правата се реализират, валидността им е изтекла или са откупени. Един финансов пасив се отписва, когато е погасен, отменен или срокът му е изтекъл.

4.20. Деривативи

Деривативите се отчитат по справедлива стойност и се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние като деривативи за търгуване. Справедливата стойност на

деривативите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Деривативите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а деривативите пасиви се представят като част от финансови задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Групата не прилага счетоводно отчитане на хеджирането съгласно МСФО 9.

4.21. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Групата средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложи като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени, като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се записват в консолидирания отчет за финансово състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

4.22. Провизии за кредитни ангажименти

Размерът на провизии за гаранции и други задбалансови кредитни ангажименти се признава за разход и пасив, когато Групата има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

4.23. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, продукцията, незавършено производство, резервни части и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност. При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.24. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.37.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.25. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрачаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на консолидирания отчет за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централната банка (БНБ) и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

4.26. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции на дружеството-майка.

Премийният резерв включва премии, получени при емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал.

Когато дъщерни дружества на Групата купуват акции на дружеството-майка на Групата (изкупени собствени акции), платеното възнаграждение, включително всички присъщи такси, се намалява от собствения капитал на Групата, докато акциите не бъдат продадени извън Групата. В случай че такива акции се продадат извън Групата, полученото възнаграждение, нетно от необходимо присъщите такси, се включва в собствения капитал.

Преоценъчен резерв на нефинансови активи включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи.

Другите резерви са формирани на база изискванията на Търговския закон за формиране на законови резерви и резерв от преоценки по планове за дефинирани доходи.

Неразпределената печалба включва натрупаните печалби и непокрити загуби от минали периоди.

Всички трансакции със собствениците на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.27. Осигурителни и пенсионни договори

Пенсионноосигурителното дружество на Групата управлява и представлява 5 пенсионни фонда за допълнително пенсионно осигуряване – Доброволен, Професионален, Универсален, За изплащане на пожизнени пенсии и За разсрочено плащане.

Доброволен пенсионен фонд (ДПФ) извършва допълнително доброволно пенсионно осигуряване за лична допълнителна доброволна пенсия. Покритите осигурителни случаи са: старост, инвалидност и смърт. Всяко физическо лице, навършило 16 години може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано.

Пенсионните схеми, които се предлагат, са разработени на предварително определени осигурителни вноски. Осигурителните вноски за доброволно осигуряване могат да бъдат за сметка на самото лице и/или работодател и/или друг осигурител.

Отделните пенсионни схеми са:

- индивидуална пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на осигуреното лице;
- колективна пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на друг осигурител или работодател;

Допълнителните пенсии са пожизнени и срочни, по избор на осигуреното лице, като вида на пенсията и срока на нейното получаване се посочват в пенсионния договор при придобиване на право на допълнителна пенсия.

Плащанията са под формата на:

- допълнителни пенсии за старост и инвалидност;
- еднократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида;
- изплащане на наследствена пенсия;
- еднократно или разсрочено изплащане на наследниците на остатъка от средствата по индивидуалната партида на осигурените лица или пенсионера.

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици.

Право на допълнителна пенсия може да се придобие и чрез внасяне на еднократни вноски, като техният размер се определя на базата на актюерски разчети.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор”.

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигурения;
- когато осигуреното лице прехвърли в полза на трето лице или друг пенсионен фонд цялата сума, натрупана в неговата индивидуална партида;
- при изтегляне на цялата сума, натрупана по неговата индивидуална партида.

Професионален пенсионен фонд (ППФ) осигурява срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава до момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Осигурените лица във Фонда имат право на :

- срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на I и II категория труд съобразно категорията труд;
- еднократно изплащане до 50% от средствата натрупани по индивидуална партида сума при пожизнено загубена работоспособност над 89.99 на сто;

- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследници на починал осигурен или на пенсионер на фонда.

Размерът на професионалната пенсия за ранно пенсиониране се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- срокът на получаване на пенсията;
- техническия лихвен процент, одобрен от зам. председателя на Комисията за финансов надзор.

При придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по дял Първи на КСО преди изтичане на срока, за който е отпусната професионалната пенсия, с последната пенсия на осигуреното лице се изплаща и остатъкът на средствата в индивидуалната осигурителна партида.

Осигурителният договор се прекратява при следните случаи:

- при смърт на осигуреното лице;
- при изтегляне на всички натрупани средства по индивидуалната партида на осигуреното лице при пенсиониране за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО, ако не е придобило право на професионална пенсия по условията на КСО;
- при прехвърляне на средствата в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество, на осигурено лице, подписало действителен договор за осигуряване в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, и за което процедурата за промяна на участие не е прекратена.
- при еднократен избор от осигуреното лице по реда на чл. 4в от КСО да промени осигуряването си от Фонда във фонд “Пенсии” на ДОО, ако не му е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст или професионална пенсия за ранно пенсиониране.

Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски. Размерът им се определя в Кодекса за социалното осигуряване като процент от осигурителния доход.

Универсален пенсионен фонд (УПФ): Осигуряването за лична допълнителна пожизнена пенсия за старост се извършва въз основа на договор, сключен между Групата и осигурените лица за участие във фонда – при избор на УПФ от осигуреното лице, както и в резултат на служебно разпределение, осъществено от Национална агенция по приходите (НАП).

Право на придобиване на лична допълнителна пенсия за старост от Универсален пенсионен фонд възниква, когато лицето придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на част първа от Кодекса за социално осигуряване или 5 години преди навършване на възрастта за получаване на пенсия от Държавното обществено осигуряване по желание на осигуреното лице, при положение, че натрупаните средства по индивидуалната партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1-3.

Осигурените лица във Фонда имат право на:

- допълнителна пожизнена пенсия за старост след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част първа на КСО;
- еднократно изплащане до 50 на сто от натрупаната по индивидуалната партида сума при пожизнено загубена работоспособност над 89.99%;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследниците на починало осигурено лице и на пенсионер на Фонда.

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се определя на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор”.

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигуреното лице;

- при прехвърляне на средствата в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество, на осигурено лице, подписало действителен договор за осигуряване в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, и за което процедурата за промяна на участие не е прекратена.
- при еднократен избор от осигуреното лице по реда на чл. 4б от КСО да промени осигуряването си от Фонда във фонд "Пенсии" на ДОО, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, не по-късно от 5 години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО и ако не му е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Фонд за изплащане на пожизнени пенсии При възникване на право на лична допълнителна пожизнена пенсия за старост, Дружеството изплаща от ФИПП „ЦКБ-СИЛА“ допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне във Фонда на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице в Универсален пенсионен фонд „ЦКБ-СИЛА“ или на допълнения размер на средствата следните видове пенсии:

- допълнителна пожизнена пенсия за старост без допълнителни условия;
- допълнителна пожизнена пенсия за старост с гарантиран период на изплащане, който може да бъде от 2 до 10 години в зависимост от избора на лицето;
- допълнителна пожизнена пенсия за старост, включваща разсрочено изплащане на средствата до навършване на избраната от пенсионера възраст, като срокът и размерът на разсроченото плащане и размерът на пожизнената пенсия се определят в зависимост от избора на осигуреното лице при спазване на изискванията на КСО.

Отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост става на основание писмено заявление по образец, подадено до Дружеството лично от осигуреното лице или от упълномощено от него лице, към което се прилагат съответни документи. В случай че са приложени необходимите документи и са изпълнени законовите изисквания за отпускане на допълнителна пожизнена пенсия, ПОАД „ЦКБ-СИЛА“ АД сключва с лицето пенсионен договор.

Фонд за разсрочено изплащане: При придобиване право на лична допълнителна пожизнена пенсия за старост, в случаите, в които средствата, натрупани в индивидуалната партида на осигуреното лице в Универсален пенсионен фонд „ЦКБ-СИЛА“, са недостатъчни за отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост в размер по чл.167, ал.3 КСО, но надвишават трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал.1 от КСО към датата на определяне на стойността на средствата по партидата, средствата се прехвърлят във ФРП „ЦКБ-СИЛА“. Дружеството изплаща от Фонда разсрочено натрупаната в индивидуалната партида сума за определен период от време.

Отпускането на разсрочени плащания от Фонда става на основание писмено заявление по образец, подадено до Дружеството лично от осигуреното лице или от упълномощено от него лице, към което се прилагат съответните документи. В случай че са приложени необходимите документи и са изпълнени законовите изисквания за отпускане на разсрочено изплащане, ПОАД „ЦКБ-СИЛА“ АД сключва с лицето договор за разсрочено изплащане.

В договора, наред с другите задължителни реквизити, се посочват реда и начина и срока за извършване на плащанията.

Месечният размер на разсроченото плащане от Фонда към датата на определянето му, не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1 от КСО и по-малък от 15 на сто от нейния размер.

Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски. Размерът им е определен в Кодекса за социално осигуряване като процент от осигурителния доход.

4.28. Резерви за пенсионна дейност

Групата заделя пенсионни резерви за гарантиране на минимална доходност, свързана с дейността на фондовете по допълнително задължително пенсионно осигуряване, съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване (КСО). Резервите, които са формирани към 31 декември 2021, представляват 0.80 % от нетните активи на тези фондове (към 31 декември 2020: 1.45%).

4.29. Задължения към осигурени лица

Съгласно изискванията на КСО Групата формира пенсионни резерви с цел изплащане на пожизнени пенсии на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети в УПФ и ДПФ. Пенсионният резерв се формира от собствени средства на ПОАД и от средства на починали осигурени лица от ДПФ и УПФ, които нямат наследници.

Групата преизчислява размера на формирания пенсионен резерв към 31 декември всяка година. Изчисленията се извършват от актюер.

4.30. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи във връзка с изискванията на Кодекса на труда съгласно, които при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати.

Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на дългосрочни ДЦК.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход. Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Оперативни и административни разходи“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.31. Застрахователни операции

Групата прилага МСФО 4 „Застрахователни договори“. Този стандарт дефинира изисквания за оповестяването на счетоводната политика и представяне на сравнителна информация по отношение на застрахователните активи и пасиви, както и приходите и разходите свързани със застрахователната дейност. Счетоводната политика на Групата е съобразена със спецификата на предлаганите застрахователни услуги и съответните нормативни изисквания.

4.32. Застрахователни договори

Застрахователни договори са тези ангажименти, които към датата на тяхното действие прехвърлят съществени застрахователни рискове върху Групата. Приема се, че съществен застрахователен риск съществува тогава, когато има реална възможност Групата да изплати обезщетение в полза на застрахованото лице и/или трета страна по настъпили застрахователни събития, в размер надхвърлящ 10% от сумата, която би била изплатена, ако такова събитие не настъпи.

След първоначално признаване на застрахователните договори те продължават да се представят като такива за периода на тяхното действие, независимо че е възможно съществено намаляване на застрахователния риск за периода.

4.33. Презастрахователни договори

Групата отстъпва част от застрахователния риск, който носи по сключени застрахователни договори с презастрахователи. Очакваните ползи на Групата от презастрахователните договори по отношение на предстоящи плащания се признават като активи в консолидирания отчет за финансовото състояние в момента на тяхното възникване.

Групата периодично извършва преглед за обезценка на вземанията от презастрахователи. Ако са налице обстоятелства за такива обезценки, презастрахователните вземания се намаляват до размера на сумата, която се очаква да бъде събрана. Разликата се посочва като изменение в дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания в техническия отчет за застрахователната дейност.

Групата извършва и активно презастраховане. Премиите и обезщетенията по активно презастраховане се отчитат заедно със записаните застрахователни премии и изплатените брутни обезщетения по преки застрахователни операции.

4.34. Застрахователни резерви

Застрахователните резерви се създават от застрахователя за покриване на настоящи и бъдещи задължения към застрахованите въз основа на застрахователните договори, и не са елемент на собствения капитал. Застрахователните резерви се изчисляват от актюера на Групата чрез актюерски методи, които са съвкупност от математически и статистически методи и правила. Застрахователните резерви се посочват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата в брутен размер, както и частта на презастрахователя. Когато застраховането се извършва в чуждестранна валута, в същата валута се създават и резервите за него. Застрахователните резерви, заделени през предходния отчетен период, се посочват като приход от освободени резерви през текущия отчетен период, а заделените в края на периода - като разход за заделени резерви в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Застрахователните резерви, отнасящи се за частта на презастрахователя, заделени през предходния отчетен период, се посочват като разход от освободени резерви през текущия отчетен период, а заделените в края на периода - като приход от заделени резерви в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.35. Адекватност на резервите

Периодично актюерите на Групата правят оценка дали общо формираните резерви, са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на регулаторните органи сумата на така формираните резерви следва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи (в процентни съотношения, регламентирани в съответните нормативни актове).

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисионни.

4.36. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.37. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.38.

4.37.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.37.2. Прехвърлен контрол над дъщерни дружества

В случаите, в които предприятието – майка притежава пряко или косвено чрез дъщерни предприятия повече от половината от правата на глас в дадено предприятие, но не е изложена на, или няма права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и няма възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано и/или е налице договорно споразумение по силата на което Групата не контролира предприятието, то инвестицията в акциите/дялове на това предприятие се класифицира като финансов актив съгласно МСФО 9.

4.37.3. Приходи от продажба на самолетни билети, чийто срок на валидност е изтекъл

Групата основно предоставя услуги по превоз на пътници, които се осъществяват при настъпването на периода, за който е издаден самолетният билет. Прихода от услугата по превоз на пътниците се признава, когато превоза реално бъде извършен. В случаите, когато клиентите са закупили билети, но периода на валидност на самолетните билети е изтекъл и те не могат да бъдат ползвани от клиента, Групата отписва стойността на признатото задължение като друг приход. Съответната пропорционална част на летищните такси, припадащи се на стойността на продадените самолетни билети, за които превозът не е извършен поради изтичането на периода му на валидност, също се отписват от задълженията и се признават като други приходи. Отчитането на другите приходи от билети и летищни такси с изтекла валидност се базира на статистическа информация, извлечена от регистрите бази данни, поддържани от Групата. Ръководството смята, че изтичането на периода на валидност за всеки самолетен билет, когато той не е бил ползван дава основание за признаване на приходи.

4.37.4. Приходи от продажба на самолетни билети в случаи на прекъсване на полета и/или премаршрутиране

Като член на Международната организация за въздушен транспорт (International Air Transport Association - IATA), Групата е обвързана със спазване на правила за въздушния транспорт, наложени от ИАТА. Съгласно ИАТА резолюции 735d и 735e, в случаите на недоброволно премаршрутиране и/или прекъсване на полета, авиокомпанията е задължена да издаде документ FIM (Flight Interruption Manifest). FIM е валиден за определен полет на авиокомпанията-агент, която е различна от авиокомпанията, първоначално издала оригиналния билет за полета.

От началото на 2019 г. настъпиха промени в ИАТА резолюция 735d, като една от тях е отпадането на FIM (Flight Interruption Manifest) като документ, с който се извършва недоброволно премаршрутиране и/или прекъсване на полет. Това се осъществява само с електронен билет. Причината е, че FIM е хартиен документ, на който не беше създаден алтернативен електронен. Поради това отпадна ИАТА резолюция 735e, а авиокомпаниите могат при прекъсване на полет на двустранна основа да използват FIM и други хартиени документи като квитанции за свърхбагаж например.

Промяната в ИАТА резолюциите доведе до нови текстове в RAM (Revenue Accounting Manual). В глава A2, т. 2.6 вече не са посочват правилата за разчет при FIM, а тези при планирана промяна на разписание (planned scheduled change).

Поради наличието на двустранна договореност между авиокомпаниите за използването FIM, остана практиката след получаване на FIM фактурата, приемащата авиокомпания (извършила полета) в рамките на четири месеца от датата на издаване на фактурата според правилата на глава A10, т. 4.1. на RAM да направи редебит на база прорейтната стойност. При получаване на редебитната фактура се закрива възникналия разчет. След изтичане на четиримесечния срок за възражения /редебити/, непредявените суми се признават като приход.

Отчитането на приходите се базира на предишен опит и ръководството е направило преценка, че 95 % от стойността на всички издадени и непредявени FIM дава основание за признаване на приходи, базирани на фактически извършените услуги.

Както за текущата 2021 г., така и за предходния период, приблизително 5% от стойността на издадени FIM-ове е призната като други приходи, а останалата стойност е отчетена като очаквано задължение.

4.37.5. Приходи от продажба на самолетни билети при ползване на бонус точки по програми за лоялни клиенти

Групата има действащи програми за лоялни клиенти, при които клиентите могат да набират бонус точки (наградни кредити), които след това могат да заменят за безплатни билети за полетите на България Ер АД.

В случаите, в които клиентът може да се възползва самостоятелно от стоката или услугата, независимо от ползването на услугата по превоз, тя се счита за отделно задължение за изпълнение, ако дава съществено право.

Права като безплатен превоз на допълнителен багаж, превоз в бизнес-класа при закупен билет за икономична класа, ваучери за бизнес-салона на летището, атрактивни отстъпки при наемането на автомобил от Sixt и други подобни поощрения за лоялни клиенти не се считат за отделни задължения за изпълнение.

В случаите, когато програмите за лоялни клиенти и наградните кредити дават съществени права и се считат за отделно задължение за изпълнение, авиокомпанията ги отчита като отделно разграничимо задължение за изпълнение във връзка с продажбата, в която поощренията са дадени. Справедливата стойност на полученото възнаграждение или вземането по отношение на първоначалната продажба се разпределя между бонус точките (наградните кредити) и другите компоненти на продажбата. Групата разпределя цената на сделката между материалното право и другите задължения за изпълнение, определени в договор, на база на тяхната относително самостоятелна продажна цена. Групата предоставя поощренията за лоялните клиенти и признава възнаграждението, разпределено към поощренията като приход, когато тези поощрения под формата на бонус точки бъдат заменени и Групата изпълни задължението си за доставката им. Сумата на признатия приход се основава на броя на

наградните кредити, които са заменени за награди, в съотношение с общия брой, който се очаква да бъде заменен. Приходите от материалното право се признават на по-ранната от датата, на която клиентите са използвали точките и датата, на която те изтичат.

Отчитането на наградните кредити се базира на приблизителна преценка на ръководството относно вероятността същите да бъдат ползвани в срока на тяхната валидност. Затова, сумата на отчетените бонуси и отстъпки и свързаните с тях приходи могат да се различават от действителните резултати.

4.37.6. Квоти за търговия с емисии на парникови газове

Съгласно изискванията на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността, авиационните дейности са включени в единната Европейска схема за търговия с емисии на парникови газове (ЕСТЕ). За периодите след 1 януари 2012 г. авиооператорите участват в този механизъм за намаляване на вредното въздействие върху околната среда.

Компаниите получават част от необходимите им квоти за отделяне на вредни емисии безвъзмездно. До 30 април на следващата година, авиопревозвачите трябва да предоставят в регистъра на ЕСТЕ емисионните квоти за отделените вредни емисии през текущата година.

Групата е възприела политика за прилагане на т.нар. "подход на нетното задължение" по отношение на счетоводното отчитане на правата за емисии на парникови газове. Съгласно този подход Групата не признава нито актив, нито приход за безвъзмездно придобитите емисионни квоти от Изпълнителната агенция по околна среда.

Безвъзмездно получените от държавата квоти за емисии на парникови газове (CO₂ емисии) не се признават в отчета за финансовото състояние, а признават като условни активи и пасиви. Когато годишните отделени емисии превишават наличните и безвъзмездно предоставените квоти, задължението за превишаването се оценява по справедливата стойност на емисиите на парникови газове към края на отчетния период, за който се дължат, и се начислява провизия.

Провизия се признава, само когато реалното количество на емисиите превиши количеството на безвъзмездно предоставените емисии. Провизията се признава в консолидирания отчет за печалба и загубата и другия всеобхватен доход. Правата за емисии, които са придобити и превишават безвъзмездно предоставените квоти се признават като актив по цена на придобиване.

Общия брой достигнати квоти се определя чрез представяне на верифициран доклад, издаден от независим акредитиран верификационен орган.

4.37.7. Срок на лизингови договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Повечето опции за удължаване на договорите за офиси и превозни средства не са включени в лизинговите задължения, тъй като дружеството може да замени активите без значителни разходи или промени в бизнеса.

Някои от договорите за лизинг на самолети съдържат опции за удължаване. За тези договори, ръководството взема предвид следните фактори са най-подходящи:

- значителни санкции за прекратяване (или за неудължаване), обикновено дружеството е сигурно, че ще удължи (или няма да прекрати).
- ако се очаква подобрения на лизинговите права да имат значителна остатъчна стойност, обикновено дружеството с разумна сигурност ще удължи срока на договора (или няма да прекрати прекрати).

- В други случаи Групата преразглежда и други фактори, включително историческата продължителност на лизинга и разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Групата се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя. През текущата финансова година ръководството на Групата не е установило финансов ефект от преразглеждането на лизинговите условия.

4.38. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.38.1. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.16). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Групата е претърпяла загуби от обезценка на репутацията в размер на 292 хил. лв. (2020 г.: 275 хил. лв.), за да се намали балансовата стойност на репутацията до възстановимата им стойност (вж. пояснение 11).

4.38.2. Измерване на очакваните кредитни загуби за финансови активи

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на ръководството на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.38.3. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котираны цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива

пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период (вж. пояснение 52.1).

4.38.4. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2021 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 12 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.38.5. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните 54 300 хил. лв. (2020 г.: 59 369 хил. лв.) се влияе от бъдещото предоставяне на услуги и пазарната реализация на материалните запаси, пояснение 22.

4.38.6. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независими актюери задълженията за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задълженията може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на вероятност за оттегляне и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа.

4.38.7. Провизии

Групата е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Групата в горепосочените спорове.

4.38.8. Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобитите дружества са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтови фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията. Информация относно придобитите активи и пасиви е представена в пояснение 5.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2021 Консолидационен процент	31.12.2021 Номинален процент	31.12.2020 Консолидационен процент	31.12.2020 Номинален процент
Централна Кооперативна Банка АД	България	Финансов сектор	77.13%	77.13%	77.02%	77.02%
Централна Кооперативна Банка АД – Скопие	Македония	Финансов сектор	71.85%	91.83%	71.76%	91.83%
АО Инвестиционна Кооперативна Банка	Руска Федерация	Финансов сектор	86.27%	86.27%	86.27%	86.27%
ЦКБ Груп ЕАД	България	Финансов сектор	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	България	Финансов сектор	77.13%	100.00%	77.02%	100.00%
ЗАД Армеец	България	Финансов сектор	96.26%	96.26%	96.26%	96.26%
ЗАЕД ЦКБ Живот	България	Финансов сектор	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
ПОАД ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	67.43%	67.43%	67.43%
ДПФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	100.00%	67.43%	100.00%
УПФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	100.00%	67.43%	100.00%
ППФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	100.00%	67.43%	100.00%
Зърнени Храни България АД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	68.12%	68.12%	68.12%
Проучване и добив на нефт и газ АД	България	Производство, търговия и услуги	49.63%	65.92%	49.63%	65.92%
Българска петролна рафинерия ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	49.63%	100.00%	49.63%	100.00%
Слънчеви лъчи Провадия ЕАД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Асенова Крепост АД	България	Производство, търговия и услуги	50.74%	68.31%	53.48%	76.44%
ПДНГ –Сервиз ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	49.63%	100.00%	49.63%	100.00%
Издателство геология и минерални ресурси ООД	България	Производство, търговия и услуги	34.74%	70.00%	34.74%	70.00%
Булхимтрейд ООД	България	Производство, търговия и услуги	44.96%	66.00%	44.96%	66.00%
Рабър Трейд ООД	България	Производство, търговия и услуги	40.87%	60.00%	40.87%	60.00%
Химцелтекс ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Химойл БГ ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	49.63%	100.00%	49.63%	100.00%
Зърнени храни грейн ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Техно Капитал АД	България	Производство, търговия и услуги	86.40%	90.00%	86.40%	90.00%
Добрички панаир АД	България	Производство, търговия и услуги	40.85%	59.97%	40.85%	59.97%
Национална стокова борса АД	България	Производство, търговия и услуги	75.00%	75.00%	75.00%	75.00%
Прайм Лега Консулт ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
			Консолидационен процент	Номинален процент	Консолидационен процент	Номинален процент
СК ХГХ Консулт ООД	България	Производство, търговия и услуги	59.34%	59.34%	59.34%	59.34%
Омега Финанс ООД	България	Производство, търговия и услуги	96.00%	96.00%	96.00%	96.00%
Ай Ти Системс Консулт ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Българска Корабна Компания ЕАД	България	Морски и речен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Параходство Българско Речно Плаване АД	България	Морски и речен транспорт	80.67%	80.67%	79.89%	79.89%
Порт Балчик АД	България	Морски и речен транспорт	78.64%	100.00%	78.64%	100.00%
Пристанище Леспорт АД	България	Морски и речен транспорт	99.00%	99.00%	99.00%	99.00%
Леспорт Проджект Мениджмънт ЕООД	България	Морски и речен транспорт	99.00%	100.00%	99.00%	100.00%
МАЯК КМ АД	България	Морски и речен транспорт	69.84%	86.57%	69.16%	86.57%
Българска Логистична Компания ЕООД	България	Морски и речен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Порт Пристис ООД	България	Морски и речен транспорт	44.37%	55.00%	43.94%	55.00%
Портстрой Инвест ЕООД	България	Морски и речен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Порт Инвест ЕООД	България	Морски и речен транспорт	80.67%	100.00%	79.89%	100.00%
Порт Бимас ЕООД	България	Морски и речен транспорт	80.67%	100.00%	-	-
Интерлихтер Словакия	Словакия	Морски и речен транспорт	80.67%	100.00%	79.89%	100.00%
Блу Сий Хорайзън Корп	Сейшели	Морски и речен транспорт	80.67%	100.00%	79.89%	100.00%
Бългериан Еървейз Груп ЕАД	България	Въздушен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
България Ер АД	България	Въздушен транспорт	99.99%	99.99%	99.99%	99.99%
България Ер Техник ЕООД	България	Въздушен транспорт	99.99%	100.00%	99.99%	100.00%
Еърпорт Консулт ЕООД	България	Въздушен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Флай лийз ЕООД	България	Въздушен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Транс интеркар ЕАД	България	Транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Енергопроект АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	98.69%	98.69%	98.69%	98.69%
България Ер Меинтенанс ЕАД	България	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Голф Шабла АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	32.26%	65.00%	32.26%	65.00%
Спортен Комплекс Варна АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	65.00%	65.00%	65.00%	65.00%
Спортен мениджмънт ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	65.00%	100.00%	65.00%	100.00%
ТИ АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	87.66%	87.66%	87.66%	87.66%
Булхимекс ГмБХ	Германия	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Инвест Кепитал Консулт АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Ситняково Проджект Истейд ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	49.63%	100.00%	49.63%	100.00%
Имоти Активитис 1 ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%

Групата включва неконтролиращо участие (НКУ), разпределено по сегменти както следва.

Име на сегмент

	Натрупани	
	неконтролиращи участия	
	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Финансов сектор	167 959	160 741
Производство, търговия и услуги	132 108	129 884
Транспорт	3 028	3 817
Недвижими имоти и инженеринг	27 560	27 173
	330 655	321 615

През 2021 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие (2020: - хил. лв.)
Обобщена финансова информация за активите и пасивите преди вътрешногрупови елиминации е оповестена в пояснение 7 Отчитане по сегменти.

5.2. Придобиване на контролиращо участие в Порт Бимас ЕООД

През 2021 г. Групата е учредила ново дъщерно дружество Порт Бимас ЕООД с цел оптимизиране на дейността в Сектор „Морски и речен транспорт“. Предметът на дейност на новорегистрираното дъщерно дружество е осъществяване на дейност на пристанищен оператор, извършване на пристанищни услуги, фрахтовка, и транспортно -спедиционна дейност; търговско корабоплаване по река, море и свързаните с тях вътрешни водни пътища, в т.ч. Превоз на товари по воден път и в комбиниран транспорт, превоз на пътници и багаж, наемане и отдаване на кораби, други плавателни и други транспортни средства, буксировка и тласкане на плавателни средства и товари; корабно снабдяване, извършване на речни и морски услуги и други помощни търговски и технически дейности и операции свързани с търговското мореплаване; търговско представителство, посредничество и корабно агентиране, вътрешна и външна търговия, кораборемонт за свои и чужди нужди, инвеститорска и инженерингова дейност, научно - развойна дейност, подготовка и квалификация на кадри, други видове търговска дейност, за които няма нормативна забрана, както и всяка друга дейност, незабранена от закона. Когато има разрешителен режим - след съответното разрешение. Регистрираният капитал е на стойност 100 хил. лв., разпределен в 1 000 дяла по 100 лв. всеки. Регистрираният капитал е изцяло внесен. Контролното участие на Групата е в размер на номинален процент 100% и консолидационен процент – 80.67%

5.3. Продажба на неконтролиращо участие в Асенова Крепост АД

През 2021 г. Групата е продала дялово участие в размер 2.74% консолидационен и 8.13 % (номинален) в своето дъщерно дружество Асенова Крепост АД за сума в размер на 3 347 хил. лв. за Групата и 4 914 хил. лв. номинална цена, като по този начин намали своето контролиращо участие до 50.74% консолидационен и 68.31% номинален.

Балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество Асенова Крепост АД, признати към датата на продажбата в консолидирания финансов отчет в увеличение на неконтролиращото участие, възлиза на 1 055 хил. лв. Групата е признала увеличение на неразпределената печалба в размер на 2 292 хил. лв.

	2021
	хил. лв.
Получено възнаграждение	3 347
Продаден дял в нетните активи на дружество Асенова Крепост АД	(1 055)
Увеличение на неразпределена печалба	2 292

5.4. Придобиване на неконтролиращо участие в Параходство Българско речно плаване АД

През 2021 г. Групата придоби допълнително дялово участие в размер 0.78 % в своето дъщерно дружество Параходство Българско речно плаване АД за сума в размер на 145 хил. лв., като по този начин увеличи своето контролиращо участие до 80.67 % (консолидационен).

Балансовата стойност на новопридобитите нетни активи на дъщерното дружество Параходство Българско речно плаване АД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 557 хил. лв. Групата е признала намаление на неконтролиращото участие в размер на 557 хил. лв. и увеличение на неразпределената печалба в размер на 412 хил. лв.

	2021
	хил. лв.
Общо прехвърлено възнаграждение	(145)
Допълнително придобит дял в нетните активи на дружество Параходство Българско речно плаване АД	557
Увеличение на неразпределена печалба	412

5.5. Придобиване на неконтролиращо участие в ЦКБ АД

През 2021 г. Групата придоби допълнително дялово участие в размер 0.11 % в своето дъщерно дружество ЦКБ АД за сума в размер на 139 хил. лв., като по този начин увеличи своето контролиращо участие до 77.13 % (консолидационен).

Балансовата стойност на новопридобитите нетни активи на дъщерното дружество ЦКБ АД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 610 хил. лв. Групата е признала намаление на неконтролиращото участие в размер на 610 хил. лв. и увеличение на неразпределената печалба в размер на 471 хил. лв.

	2021
	хил. лв.
Общо прехвърлено възнаграждение	(139)
Допълнително придобит дял в нетните активи на дружество ЦКБ АД	610
Увеличение на неразпределена печалба	471

6. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Стойността на инвестициите, отчитани по метода на собствения капитал, е както следва:

	Пояснение	2021	2020
		хил. лв.	хил. лв.
Инвестиции в асоциирани предприятия	6.1	25 743	23 519
Инвестиции в съвместни предприятия	6.2	1 029	734
Общо инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		26 772	24 253
Печалба/(загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6.1, 6.2	4 315	(1 400)

6.1. Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в асоциирани предприятия са отчетени по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември. Балансовата стойност на инвестициите и процент на участие на Групата в правата на глас и собствения капитал на асоциираните предприятия могат да бъдат представени, както следва:

Име на асоциираното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2021 хил. лв.	Участие %	2020 хил. лв.	Участие %
Луфтханза Техник София ООД	България	Авиоремонтна дейност	8 944	24.90%	8 558	24.90%
Суиспорт България АД	България	Наземно обслужване	6 886	49.00%	5 665	49.00%
Силвър Уингс България ООД	България	Кетъринг услуги	5 225	42.50%	4 713	42.50%
Ви Ти Си АД	България	Морски и пристанищни услуги	3 764	41.00%	3 694	41.00%
Каварна Газ ООД	България	Газопреносни услуги	689	35.00%	626	35.00%
Амадеус България ООД	България	Резервационни услуги	235	44.99%	263	44.99%
			25 743		23 519	

Групата е заложила като обезпечение по банкови заеми акции на свои асоциирани предприятия на стойност 6 886 хил. лв.

Групата е заложила като обезпечение по търговски заеми акции на свои асоциирани предприятия с балансова стойност 21 290 хил. лв.

Обобщена финансова информация за съществените асоциирани предприятия на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съответното асоциирано предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Нетекущи активи	179 301	195 118
Текущи активи	71 319	52 800
Общо активи	250 620	247 918
Нетекущи пасиви	151 714	140 938
Текущи пасиви	30 410	44 074
Общо пасиви	182 124	185 012
Нетни активи	68 496	62 906
Приходи	144 018	139 594
Печалба за годината	10 842	4 668
Печалба след данъци	9 714	4 147
Друга всеобхватна (загуба)/доход	(82)	212
Общ всеобхватен доход за годината	9 632	4 359

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в съществени асоциирани предприятия е представено, както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	62 906	62 290
Печалба за годината	9 714	4 147
Друга всеобхватна (загуба)/ доход за годината	(82)	212
Платени дивиденди	(4 042)	(3 743)
Общо нетни активи към 31 декември	68 496	62 906
Дялово участие на Групата (в хил. лв.)	23 038	20 798
Репутация	2 705	2 721
Балансова стойност на инвестицията	25 743	23 519

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51% от всички собственици на асоциираните предприятия. През 2021 г. и 2020 г. Групата е получила дивиденди съответно в размер на 2 007 хил. лв. и 1 342 хил. лв.

6.2. Инвестиции в съвместни предприятия

Инвестициите в съвместни предприятия са отчетени по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на съвместни предприятия е 31 декември. Балансовата стойност на инвестициите и процент на участие на Групата в правата на глас и собствения капитал на съвместните предприятия могат да бъдат представени, както следва:

Име	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2021 Участие хил. лв.	2020 Участие %	2020 Участие хил. лв.	2020 Участие %
Нюанс БГ АД	България	Безмитна търговия	833	50%	538	50%
Консорциум България Ер – Посока	България	Продажба на самолетни билети и хотелско настаняване	141	90%	141	90%
Консорциум България Ер И Посока	България	Продажба на самолетни билети и хотелско настаняване	55	70%	55	70%
			1 029		734	

Обобщена финансова информация за съществените съвместни предприятия на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съответното асоциирано предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (вкл. корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи	15 488	8 447
Текущи активи	6 978	6 500
Общо активи	22 466	14 947
Нетекущи пасиви	-	22
Текущи пасиви	18 694	16 968
Общо пасиви	18 694	16 990
Нетни активи	3 772	(2 043)
Приходи	18 810	19 135
Загуба за годината	(3 394)	(2 246)
Загуба след данъци	(3 317)	(2 266)
Общ всеобхватна загуба за годината	(3 317)	(2 266)

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в съществени съвместни предприятия е представено, както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	(2 043)	3 371
Загуба за годината	(3 317)	(2 266)
Платени дивиденди	-	(3 148)
Общо нетни активи към 31 декември	(5 360)	(2 043)
Дялово участие на Групата (в хил. лв.)	1 029	734
Балансова стойност на инвестицията	1 029	734

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на съвместните предприятия. През 2021 г. не е получаван дивидент, а през 2020 г. получените дивиденди са в размер на 1 574 хил. лв.

7. Отчитане по сегменти

Ръководството, отговорно за вземане на оперативни решения, определя оперативните сегменти базирайки се на видовете дейности, основните продукти и услуги, които се осъществяват от Групата. Дейността на Групата се разглежда като съвкупност от единици – оперативни сегменти, които могат да варират в зависимост от естеството и развитието на конкретен сегмент, като се отчита влиянието на рискови фактори, парични потоци, продукти и пазарни изисквания.

Всеки от оперативните сегменти се управлява отделно, доколкото той изисква отделни технологии и ресурси, както и отделни маркетингови подходи. Прилагането на МСФО 8 не е повлияло при идентифициране на основните оперативни сегменти на Групата в сравнение с тези определени в последния годишен консолидиран финансов отчет.

Съгласно МСФО 8 обявените печалби по сегменти, се основават на информацията, която се използва за нуждите на вътрешно управленско отчитане и която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 Групата прилага същата политика на оценяване, както в последния годишен консолидиран финансов отчет. Всички трансфери между сегментите се оценяват и признават по пазарни цени и условия.

Основните оперативни сегменти на Групата са следните: Производство, търговия и услуги; Финанси; Транспортен сектор; Недвижими имоти и инженеринг.

Информацията за оперативните сегменти на Групата е обобщена, както следва:

Оперативни сегменти	Производство, търговия и услуги хил. лв.	Финансов сектор хил. лв.	Транспортен сектор хил. лв.	Недвижими имоти и инженеринг хил. лв.	Елиминации хил. лв.	Консолидиран хил. лв.
31.12.2021						
Приходи от нефинансова дейност от външни клиенти	75 625	29 428	228 463	15 317	229	349 062
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(130)	1 092	-	36	1 626	2 624
Печалба от продажба на нетекущи активи	-	93	3	(38)	-	58
Междусегментни приходи от нефинансова дейност	15 387	2 341	8 328	712	(26 768)	-
Общо приходи от нефинансова дейност	90 882	32 954	236 794	16 027	(24 913)	351 744
Приходи от застраховане от външни клиенти	-	387 365	-	-	(1 393)	385 972
Междусегментни приходи от застраховане	-	5 848	-	-	(5 848)	-
Общо приходи от застраховане	-	393 213	-	-	(7 241)	385 972
Нетен резултат от застраховане	-	71 656	-	-	(5 543)	66 113
Приходи от лихви	6 609	168 043	4 917	1 206	(11 686)	169 089
Разходи за лихви	(6 455)	(23 395)	(16 794)	(2 984)	11 686	(37 942)
Нетни приходи от лихви	154	144 648	(11 877)	(1 778)	-	131 147
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	2 394	82 037	2 019	4 281	(9 975)	80 756
Оперативни и административни разходи	(96 672)	(260 510)	(230 448)	(14 857)	38 481	(564 006)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	26	-	4 289	-	-	4 315
Други финансови приходи/ (разходи)	5 396	95 944	(13 624)	(419)	(7 626)	79 671
Доход за разпределяне по осигурителни партии	-	(98 663)	-	-	-	(98 663)
Печалба за периода преди данъци	2 180	68 066	(12 847)	3 254	(9 576)	51 077
Разходи за данъци върху дохода	(285)	(6 767)	1 308	(154)	-	(5 898)
Нетен резултат за периода	1 895	61 299	(11 539)	3 100	(9 576)	45 179
Активи на сегмента	719 556	11 791 032	1 236 736	312 354	(2 439 330)	11 620 348
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	363	-	22 150	2	4 257	26 772
Общо консолидирани активи	719 919	11 791 032	1 258 886	312 356	(2 435 073)	11 647 120
Пасиви на сегмента	284 702	9 451 604	819 427	140 158	(899 538)	9 796 353
Общо консолидирани пасиви	284 702	9 451 604	819 427	140 158	(899 538)	9 796 353

Оперативни сегменти	Производство, търговия и услуги хил. лв.	Финансов сектор хил. лв.	Транспортен сектор хил. лв.	Недвижими имоти и инженеринг хил. лв.	Елиминации хил. лв.	Консолидиран хил. лв.
31.12.2020						
Приходи от нефинансова дейност от външни клиенти	66 786	31 601	177 819	14 215	218	290 639
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(87)	562	-	(14)	-	461
Печалба от продажба на нетекущи активи	4	(65)	2 245	614	-	2 798
Междусегментни приходи от нефинансова дейност	12 761	3 956	6 558	261	(23 536)	-
Общо приходи от нефинансова дейност	79 464	36 054	186 622	15 076	(23 318)	293 898
Приходи от застраховане от външни клиенти	-	371 445	-	-	-	371 445
Междусегментни приходи от застраховане	-	5 848	-	-	(5 848)	-
Общо приходи от застраховане	-	377 293	-	-	(5 848)	371 445
Нетен резултат от застраховане	-	50 342	-	-	(4 626)	45 716
Приходи от лихви	6 376	180 415	2 697	1 219	(11 336)	179 371
Разходи за лихви	(6 445)	(25 516)	(13 639)	(2 982)	11 336	(37 246)
Нетни приходи от лихви	(69)	154 899	(10 942)	(1 763)	-	142 125
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	2 590	55 308	3 556	500	5 979	67 933
Оперативни и административни разходи	(78 883)	(238 397)	(205 998)	(13 826)	18 215	(518 889)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	26	-	(1 426)	-	-	(1 400)
Други финансови приходи/ (разходи)	(588)	30 701	7 164	(286)	7 401	44 392
Доход за разпределяне по осигурителни партии	-	(30 687)	-	-	-	(30 687)
Печалба за периода преди данъци	2 540	58 220	(21 024)	(299)	3 651	43 088
Разходи за данъци върху дохода	(287)	(5 270)	2 048	(16)	-	(3 525)
Нетен резултат за периода	2 253	52 950	(18 976)	(315)	3 651	39 563
Активи на сегмента	684 653	10 892 306	1 083 735	318 531	(2 280 035)	10 699 190
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	363	-	22 150	2	1 738	24 253
Общо консолидирани активи	685 016	10 892 306	1 105 885	318 533	(2 278 297)	10 723 443
Пасиви на сегмента	228 392	8 610 565	650 758	147 177	(717 794)	8 919 098
Общо консолидирани пасиви	228 392	8 610 565	650 758	147 177	(717 794)	8 919 098

8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини и съоръжения, оборудване, транспортни средства, ремонт на наети активи, разходи за придобиване на нетекущи активи и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

2021 г.	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения и резервни части	Транспортни средства	Ремонт на наети активи	Други	Разходи по придобиване и аванси	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2021 г.	52 150	136 508	167 209	85 920	123 188	23 373	82 715	45 910	716 973
Новопридобити активи:									
- отделно придобити	465	4 154	3 241	809	1 731	1 177	820	79 588	91 985
Отписани активи									
- отделно отписани	-	(25)	(565)	(549)	(268)	(3)	(344)	(13 439)	(15 193)
-трансфер	-	-	55 689	(55 689)	-	-	-	-	-
-рекласификация към инвестиционни имоти	-	(14 539)	(61 617)	-	-	-	(29)	-	(76 185)
Салдо към 31 декември 2021 г.	52 615	126 098	163 957	30 491	124 651	24 547	83 162	112 059	717 580
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2021 г.	-	(35 325)	(127 520)	(36 765)	(74 839)	(23 373)	(47 592)	-	(345 414)
Амортизация на отписани активи:									
- трансфер	-	-	(10 714)	10 714	-	-	-	-	-
-рекласификация към инвестиционни имоти	-	1 899	9 912	-	-	-	21	-	11 832
- отделни отписани	-	20	508	549	258	3	59	-	1 397
Амортизация за годината	-	(4 151)	(6 066)	(1 484)	(13 494)	(206)	(3 209)	-	(28 610)
Салдо към 31 декември 2021 г.	-	(37 557)	(133 880)	(26 986)	(88 075)	(23 576)	(50 721)	-	(360 795)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	52 615	88 541	30 077	3 505	36 576	971	32 441	112 059	356 785

- за периода, приключващ на 31 декември 2020 г.

2020 г.	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения и резервни части	Транспортни средства	Ремонт на наети активи	Други	Разходи по придобиване и аванси	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2020 г.	52 157	136 486	164 083	86 093	123 875	23 373	81 193	34 818	702 078
Новопридобити активи:									
- отделно придобити	-	78	5 050	607	1 077	-	1 621	15 986	24 419
Отписани активи									
- отделно отписани	(7)	(56)	(1 943)	(780)	(1 961)	-	(100)	(4 677)	(9 524)
- рекласификация към нематериални активи	-	-	19	-	197	-	1	(217)	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	52 150	136 508	167 209	85 920	123 188	23 373	82 715	45 910	716 973
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2020 г.	-	(31 364)	(121 524)	(35 901)	(62 292)	(23 373)	(43 599)	-	(318 053)
Амортизация на отписани активи:									
- отделни отписани	-	29	1 610	609	902	-	98	-	3 248
Амортизация за годината	-	(3 990)	(7 606)	(1 473)	(13 449)	-	(4 091)	-	(30 609)
Салдо към 31 декември 2020 г.	-	(35 325)	(127 520)	(36 765)	(74 839)	(23 373)	(47 592)	-	(345 414)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	52 150	101 183	39 689	49 155	48 349	-	35 123	45 910	371 559

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Оперативни и административни разходи“.

Балансова стойност на заложените като обезпечение по заеми имоти, машини и съоръжения на Групата към 31 декември, е както следва:

	Земя	Сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	509	126 401	34 468	-	-	161 378
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	1 173	16 091	37 082	95	10	54 451

9. Активи с право на ползване

Активите с право на ползване на Групата включват летателни апарати, подобрения на наети летателни апарати, транспортни средства, сгради, и машини и съоръжения, свързани с права на ползване на тези наети активи. Балансовата стойност на тези активи може да бъде анализирана, както следва:

	Летателни апарати хил. лв.	Подобрения на наети летателни апарати хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Сгради хил. лв.	Машини и съоръжения хил. лв.	Общо активи с право на ползване хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2021 г.	367 193	68 872	4 711	77 843	23 273	541 892
Новопридобити	53 520	82 125	1 720	22 669	49	160 083
Отписани	(21 775)	(94 603)	(1 057)	(10 815)	-	(128 250)
Преоценка	-	-	(7)	(633)	-	(640)
Салдо към 31 декември 2021 г.	398 938	56 394	5 367	89 064	23 322	573 085
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2021 г.	(65 848)	(27 796)	(2 505)	(18 283)	(10 361)	(124 793)
Амортизация за годината	(39 154)	(29 063)	(1 026)	(18 160)	(1 117)	(88 520)
Отписани	21 747	27 036	1 039	7 654	(149)	57 327
Загуби от обезценка	-	-	1	852	-	853
Салдо към 31 декември 2021 г.	(83 255)	(29 823)	(2 491)	(27 937)	(11 627)	(155 133)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	315 683	26 571	2 876	61 127	11 695	417 952

	Летателни апарати хил. лв.	Подобрения на наети летателни апарати хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Сгради хил. лв.	Машини и съоръжения хил. лв.	Общо активи с право на ползване хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2020 г.	161 585	19 988	3 824	73 118	23 692	282 207
Новопридобити	106 524	48 884	1 553	14 397	-	171 358
Отписани	-	-	(666)	(9 672)	(419)	(10 757)
Преоценка	99 084	-	-	-	-	99 084
Салдо към 31 декември 2020 г.	367 193	68 872	4 711	77 843	23 273	541 892
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2020 г.	(32 924)	(6 486)	(1 353)	(7 754)	(9 386)	(57 903)
Амортизация за годината	(32 924)	(21 310)	(1 818)	(18 498)	(975)	(75 525)
Отписани	-	-	666	7 969	-	8 635
Салдо към 31 декември 2020 г.	(65 848)	(27 796)	(2 505)	(18 283)	(10 361)	(124 793)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	301 345	41 076	2 206	59 560	12 912	417 099

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Оперативни и административни разходи”.

През 2020 г. Групата е сключила договори за лизинг на три самолета тип Airbus, A-320 с опция за покупка в края на срока съответно за всеки от договорите. През 2020 г. методът за последваща оценка на активите от група Летателни апарати и транспортни средства е променен на преоценена стойност съгласно изискванията на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения. При анализа на справедливите стойности и прехода към модела на преоценената стойност ръководството е достигнало до заключение, че няма необходимост от отчитане на ефекти в сумите за предходни периоди от ретроспективно прилагане на промяната, тъй като балансовите стойности са разумно приближение на техните справедливи стойности. Към 31.12.2020 г. е призната преоценка, отнасяща се за новопридобити летателни апарати, за периода в друг всеобхватен доход в размер на 83 176 хил. лв. нетно от данъци, на база на получени оценки от независими лицензирани оценители. За 2021 г. не е признавана преоценка.

Към 31 декември 2021 г. ръководството на Групата е извършило преглед на преносните стойности, възстановимите стойности и полезния живот на активите. Установено е, че към датата на оценката, няма отклонение с повече от допустимите, съгласно счетоводната политика на Групата 5%.

За информация, относно определянето на справедливата стойност на активи от група Активи с право на ползване, вижте пояснение 52.2.

Ако беше приложен моделът на цената на придобиване, преносните стойности на преоценените активи от група Летателни апарати и транспортни средства щяха да възлизат на 216 664 хил. лв. (2020 г.: 202 261 хил. лв.).

Задълженията за лизинг, съответстващи на активите с право на ползване, са представени в пояснение 31 Лизингови задължения.

10. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи, сгради, хангари и обслужващи пристройки, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Инвестиционните имоти са представени в консолидирания финансов отчет на Групата, като е използван модел на справедливата стойност. Промени в балансовите стойности, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат представени както следва:

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари 2020 г.	421 263
Новопридобити активи	
- чрез разходи за придобиване	653
- отделно придобити	18 168
Печалба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	1 717
Загуба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	(1 256)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	461
Отписани активи	(60)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	440 485
Новопридобити активи	
- чрез разходи за придобиване	5 184
- отделно придобити	23 985
- рекласификация от имоти, машини и съоръжения	64 353
Печалба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	3 248
Загуба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	(624)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	2 624
Отписани активи	(11 747)
	524 884

Справедливата стойност на инвестиционните имоти на Групата е определена на база оценки от лицензирани оценители и от изготвени доклади на вътрешни експерти, които се базират на актуални пазарни нива.

Инвестиционни имоти, заложи като обезпечения на задължения, са в общ размер на 243 791 хил. лв. (2020 г.: 154 317 хил. лв.)

Доходите от инвестиционни имоти за 2021 г. възлизат на 15 549 хил. лв. (2020 г.: 14 499 хил. лв.) и са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от нефинансова дейност“. Преките оперативни разходи в размер на 2 065 хил. лв. са отчетени в реда „Оперативни разходи“ (2020 г.: 1 378 хил. лв.).

11. Репутация

Основните промени в балансовата стойност на репутацията произтичат от извършените годишни тестове за обезценка и от придобиването на дъщерни дружества в Групата през отчетния период.

	Репутация хил. лв.
За 2020 г.	
Салдо към 1 януари	24 341
Призната загуба от обезценка през периода	(275)
Салдо към 31 декември	24 066
За 2021 г.	
Салдо към 1 януари	24 066
Призната загуба от обезценка през периода	(292)
Салдо към 31 декември	23 774

В следствие на извършения годишен тест за обезценка за 2020 г. балансовата стойност на репутацията е разпределена по следните обекти, генериращи парични потоци:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Сегмент "Финанси"	15 559	15 559
Сегмент "Производство, търговия и услуги"	7 477	7 769
Сегмент "Транспорт"	566	566
Сегмент "Недвижими имоти и инженеринг"	172	172
	23 774	24 066

Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци е определена на база изчисляване на стойността в употреба. При изчисленията са използвани прогнозни стойности на паричните потоци въз основа на финансови бюджети, одобрени от ръководството, които обхващат петгодишен период. Паричните потоци след петгодишния период са екстраполирани с помощта на постоянни проценти на нарастване, които са характерни за сектора, в който оперира всеки от обектите, генериращ парични потоци. Използваните дисконтови проценти отразяват специфичните рискове, свързани със сегмента, в който оперира всеки от обектите, генериращ парични потоци.

През 2021 г. е извършена обезценка на репутацията за сегмент Недвижими имоти и инженеринг в размер на 292 хил. лв.

През 2020 г. е извършена обезценка на репутацията за сегмент Недвижими имоти и инженеринг в размер на 275 хил. лв.

Обезценката на репутацията е включена на ред „Оперативни и административни разходи“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

12. Други нематериални активи

Балансовите стойности на нематериалните активи на Групата за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

2021 г.	Търговски марки	Лицензи и патенти	Програмни продукти	Връзки с клиенти	Продукти от развойна дейност	Разходи по проучване и оценка	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2021 г.	49 096	10 092	12 945	6 058	1 138	7 324	128 259	214 912
Новопридобити активи:								
- отделно придобити	-	904	530	-	-	-	680	2 114
Отписани активи								
- отделно отписани	-	(1)	-	-	-	(1 536)	(22)	(1 559)
Салдо към 31 декември 2021 г.	49 096	10 995	13 475	6 058	1 138	5 788	128 917	215 467
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2021 г.	(34 556)	(7 932)	(11 301)	(6 058)	(45)	-	(25 524)	(85 416)
Отписани	-	1	-	-	-	-	12	13
Амортизация	(1 407)	(367)	(1 255)	-	-	-	(2 473)	(5 502)
Салдо към 31 декември 2021 г.	(35 963)	(8 298)	(12 556)	(6 058)	(45)	-	(27 985)	(90 905)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	13 133	2 697	919	-	1 093	5 788	100 932	124 562

- за периода, приключващ на 31 декември 2020 г.

2020 г.	Търговски марки	Лицензи и патенти	Програмни продукти	Връзки с клиенти	Продукти от развойна дейност	Разходи по проучване и оценка	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2020 г.	49 096	9 702	11 250	6 058	1 145	7 324	128 546	213 121
Новопридобити активи:								-
- отделно придобити	-	391	186	-	-	-	1 577	2 154
Отписани активи								
- отделно отписани	-	(1)	-	-	(7)	-	(355)	(363)
- рекласифицирани	-	-	1 509	-	-	-	(1 509)	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	49 096	10 092	12 945	6 058	1 138	7 324	128 259	214 912
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2020 г.	(33 138)	(7 435)	(10 769)	(6 007)	(52)	-	(23 392)	(80 793)
Отписани	-	-	-	-	7	-	15	22
Амортизация	(1 418)	(497)	(532)	(51)	-	-	(2 147)	(4 645)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(34 556)	(7 932)	(11 301)	(6 058)	(45)	-	(25 524)	(85 416)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	14 540	2 160	1 644	-	1 093	7 324	102 735	129 496

Търговски марки

Търговските марки на Групата включват марка „България Ер“, национален превозвач и марка Арена-Армеец, представляваща име на мултифункционална зала в гр. София, България – Зала Арена Армеец.

Разходи по проучване и оценка

Разходите по проучване и оценка се състоят от предоставени права и капитализирани разходи по проучване и оценка.

Към 31.12.2021 г. са отчетени разходи за проучване и оценка в Блок 1-12 Кнежа в размер на 5 787 хил. лв. (2020 г.: 7 324 хил. лв.).

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Блок 1-12 Кнежа	5 787	7 324
	5 787	7 324

Към края на отчетния период ръководството е направило технически и финансов преглед на активите по проучване и оценка с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности.

През 2021 г. са установени индикации за обезценка на разходи по проучване и оценка в размер на 1 537 хил. лв. (2020: не е начислявана обезценка) е представена на ред „Разходи от оперативна дейност“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

Групата не е заложила нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

13. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на данъчни временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2021 г. хил. лв.	Признати в друг всеобхватен доход хил. лв.	Признати в печалби и загуби хил. лв.	31 декември 2021 г. хил. лв.
Активи				
Имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване	18 973	-	(1 037)	17 936
Инвестиционни имоти	5 529	-	49	5 578
Финансови активи	6 044	(878)	286	5 452
Търговски и други нефинансови вземания	(734)	-	(615)	(1 349)
Материални запаси	(63)	-	(15)	(78)
Други активи	5 957	-	2 715	8 672
Пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(2 252)	-	(29)	(2 281)
Провизии и търговски задължения	(129)	-	(100)	(229)
Неизползвани данъчни загуби	(7 762)	-	854	(6 908)
	25 563	(878)	2 108	26 793
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(10 940)			(10 845)
Отсрочени данъчни пасиви	36 503			37 638

Отсрочените данъци за сравнителния период 2020 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2020 г.	Признати в друг всеобхватен доход	Признати в печалби и загуби	31 декември 2020 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Активи				
Имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване	8 631	9 908	434	18 973
Инвестиционни имоти	5 478	-	51	5 529
Финансови активи	4 203	(738)	2 579	6 044
Търговски и други нефинансови вземания	(415)	-	(319)	(734)
Материални запаси	(33)	-	(30)	(63)
Други активи	6 354	-	(397)	5 957
Пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(1 900)	-	(352)	(2 252)
Провизии и търговски задължения	(381)	-	252	(129)
Неизползвани данъчни загуби	(5 370)	-	(2 392)	(7 762)
	16 567	9 170	(174)	25 563
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(8 099)			(10 940)
Отсрочени данъчни пасиви	24 666			36 503

14. Предоставени кредити и аванси на банкови клиенти

Предоставените кредити и аванси могат да бъдат обобщени, както следва:

(а) Анализ по видове клиенти

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Граждани:		
В български лева	1 135 195	933 845
В чуждестранна валута	266 552	252 381
Предприятия:		
В български лева	1 108 359	945 346
В чуждестранна валута	577 769	613 161
Загуба от обезценка	(38 783)	(35 870)
Общо предоставени кредити и аванси на банкови клиенти	3 049 092	2 708 863

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2021 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1 556 хил. лв. (2020: 1 556 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

15. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата могат да бъдат обобщени, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Корпоративни акции, дялове и права	1 258 422	1 162 656
Български корпоративни облигации	213 113	232 178
Средносрочни български ДЦК	55 258	53 222
Дългосрочни български ДЦК	30 104	27 381
Ценни книжа, издадени или гарантирани в други държави	486 003	547 016
Деривативи, държани за търгуване	70	4 788
	2 042 970	2 027 241

Финансовите активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на консолидирания финансов отчет или на база на оценки на независими оценители, определени към датата на консолидирания финансов отчет.

Печалбите и загубите са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Нетен резултат от операции с финансови инструменти”.

16. Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Стойността на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включващи облигации и държавни ценни книжа, е представена, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Облигации	413 303	210 804
Държавни ценни книжа	446 138	506 791
Общо дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	859 441	717 595

Към 31 декември 2021 г. за дълговите инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 4 643 хил. лв. (2020 г.: 2 734 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Към 31 декември 2021 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство, с балансова стойност в размер на 153 546 хил. лв. (2020 г.: 116 743 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки в банковата дейност на Групата на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

17. Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Котирани капиталови инструменти	24 605	25 327
Некотирани капиталови инструменти	45 821	58 439
Общо капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	70 426	83 766

18. Други финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, които се отнасят към другите финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, са както следва:

	Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Договори за заеми	18.1	133 790	138 487
Вземания по цесии	18.1	60 677	41 244
Вземания по споразумения за обратно изкупуване	18.2	399 895	394 693
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	18.3	687 184	464 877
Вземания от свързани лица	46	165 559	172 468
Търговски вземания	18.4	116 962	115 382
Други		22 092	21 967
Обезценка		(28 163)	(20 381)
		1 557 996	1 328 737

18.1. Договори за заеми и цесии

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Вземания по предоставени заеми	133 790	138 487
Вземания по договори за цесии	60 677	41 244
	194 467	179 731

Заемите са предоставени при годишни лихвени равнища от 3% до 10% в зависимост от срочността на кредита.

Справедливата стойност на предоставените заеми не е определяна поотделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

18.2. Вземания по споразумения за обратно изкупуване

Към 31 декември 2021 г. Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 399 895 хил. лв. (2020 г.: 394 693 хил. лв.), в това число вземанията по лихви.

Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2022 г. (2020 г.: между януари и юни 2021 г.).

Групата не е идентифицирала съществени промени в степента на обезпеченост на вземанията по споразумения с клауза за обратно изкупуване, която да е повлияна от флукутации в пазарните цени на инструментите, в резултат на Covid-19 пандемията.

18.3. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Към 31 декември 2021 г. дълговите инструменти, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, държавни облигации на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Български държавни облигации	408 414	213 470
Чуждестранни държавни облигации	268 525	214 915
Български корпоративни облигации	7 964	7 963
Чуждестранни корпоративни облигации	2 935	29 215
Загуба от обезценка	(654)	(686)
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	687 184	464 877

Към 31 декември 2021 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 223 269 хил. лв. (2020 г.: 148 013 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

18.4. Търговски вземания

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания, брутна сума	130 045	130 909
Обезценка	(13 083)	(15 527)
Търговски вземания	116 962	115 382

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били отписани и съответната обезценка в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Оперативни и административни разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

19. Данъчни вземания

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
ДДС за възстановяване	297	1 319
Надвнесен корпоративен данък	1 471	430
Други надвнесени данъци	12	8
	1 780	1 757

20. Вземания по застрахователни и презастрахователни договори

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания по начислени премии по застрахователни договори	50 335	47 370
Разчети по презастрахователни договори	121	98
Разчети с Гаранционен фонд	262	-
Разчети по съзастрахователни договори	321	238
Коректив за кредитни загуби на застрахователни вземания	(1 040)	(1 776)
	49 999	45 930

Вземанията по начислени премии по застрахователни договори представляват дължими застрахователни премии от застраховани лица по договори с разсрочени плащания. Вземанията подлежат на тест за обезценка, съгласно изискванията на Наредба № 53, която е намалена в брутната стойност на вземанията. Групата не е идентифицирало съществени промени в степента на събираемост на вземанията по застрахователни договори, в резултат на Covid-19 пандемията.

21. Други вземания

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Нетекущи други вземания		
Авансови плащания	-	259
Предплатени разходи и други вземания	1 202	273
Нетекущи други вземания	1 202	532
Текущи други вземания		
Авансови плащания	12 565	17 223
Предплатени разходи	8 897	7 105
Други вземания	2 902	5 416
Текущи други вземания	24 364	29 744
Общо други вземания	25 566	30 276

Значимата част от краткосрочните авансови плащания в общ размер на 12 565 хил. лв. (2020 г.: 17 223 хил. лв.), представляват краткосрочни депозити, платени гаранционни суми по сключените договори за оперативен лизинг на самолети, вземания по гаранции за обслужване на летища, гаранции за наем на помещения и други договори и гаранция за безмитно-валутна търговия към Митница София.

Краткосрочните предплатени разходи в общ размер на 8 897 хил. лв. (2020 г.: 7 105 хил. лв.) представляват предплатени разходи за реклама, наеми, застраховки и др.

22. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Материали	11 321	16 726
Продукция	1 865	1 853
Стоки	1 399	1 121
Незавършено производство	591	1 676
Резервни части	6 904	6 599
Активи, придобити от обезпечения	32 220	31 394
	54 300	59 369

Към 31 декември 2021 г. материални запаси на Групата в размер на 137 хил. лв. (2020 г.: 5 027 хил. лв.) са предоставени като обезпечения по задължения към банки.

Активите, придобити от обезпечения, в размер на 32 220 хил. лв. (2020 г.: 31 394 хил. лв.), се отнасят до активи, придобити от банковата дейност на Групата, които не отговарят на критериите за класифициране като активи, държани за продажба, и се отчитат съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

23. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой и в банки:		
- български лева	1 836 497	1 796 728
- евро	198 738	137 007
- щатски долари	153 285	119 360
- други валути	192 523	168 692
Брутна стойност на пари и парични еквиваленти	2 381 043	2 221 787
Очаквани кредитни загуби	(121)	(155)
Пари и парични еквиваленти	2 380 922	2 221 632
	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в Централни Банки	1 594 326	1 590 560
Краткосрочни инвестиции и депозити	179 491	194 870
Предоставени ресурси и аванси на банки и в брой	584 858	417 918
Блокирани парични средства	22 247	18 284
	2 380 922	2 221 632

24. Собствен капитал

24.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Химимпорт АД към 31 декември 2021 г. се състои от 239 646 267 на брой (31.12.2020 г.: 239 646 267 бр.) обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция, като те включват 13 182 738 броя (31.12.2020 г.: 13 042 238 бр.) обикновени акции, придобити от дружества в Групата на Химимпорт. Обикновените акции на Химимпорт АД са безналични, поименни и свободно прехвърляеми и дават право на един глас и ликвидационен дял:

	2021	2020
	Брой акции	Брой акции
Издадени и напълно платени акции на 1 януари	226 604 029	226 955 233
Изменение в собствени акции /обикновени акции/, притежавани от дъщерни дружества през периода	(140 500)	(351 204)
Акции, издадени и напълно платени на 31 декември	226 463 529	226 604 029

Списъкът на основните акционери, притежаващи обикновени акции на Дружеството-майка, е представен както следва:

	2021	2021	2020	2020
	Брой	%	Брой	%
	обикновени		обикновени	
	акции		акции	
Инвест Кепитъл АД	173 487 247	72.39%	173 487 247	72.39%
Други юридически лица	48 845 512	20.38%	49 792 119	20.78%
Други физически лица	17 313 508	7.23%	16 366 901	6.83%
	239 646 267	100.00%	239 646 267	100.00%

Собствени акции, притежавани от дъщерни дружества

ЦКБ Груп АД	(1 296 605)	(0.54%)	(1 296 605)	(0.54%)
ЗАД Армеец	(236 007)	(0.10%)	(236 007)	(0.10%)
ПОАД ЦКБ Сила	(8 782 426)	(3.66%)	(8 782 426)	(3.66%)
ЦКБ АМ ЕАД	(140 500)	(0.06%)	-	-
Транс Интеркар ЕАД	(2 200)	-	(2 200)	-
Омега Финанс ООД	(2 725 000)	(1.14%)	(2 725 000)	(1.14%)
	(13 182 738)	(5.50%)	(13 042 238)	(5.44%)

	2021 Брой обикновени акции	2021 %	2020 Брой обикновени акции	2020 %
Нетен брой акции	226 463 529		226 604 029	

Данъкът върху дивидентите за физически лица и чуждестранни юридически лица извън ЕС е в размер на 5%, като данъкът се удържа от brutната сума на дивидентите.

24.2. Премийен резерв

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Премийни резерви	246 462	246 850
Изменение на резервите от собствени акции, притежавани от дъщерни дружества	(153)	(388)
	246 309	246 462

През 2021 г. резерв е намален с 153 хил. лв. в резултат на продадени собствени акции от дъщерни дружества на Групата. (2020 г.: 388 хил. лв.)

Към 31 декември 2021 г. премийният резерв е в размер на 246 309 хил. лв. (2020 г.: 246 462 хил. лв.). Премийният резерв е формиран от емисия на привилегировани акции от 2009 г. и две емисии на обикновени акции от 2007 г. и 2006 г.

24.3. Други резерви

Към 31 декември 2021 г. другите резерви са в размер на 300 696 хил. лв. (2020 г.: 287 583 хил. лв.), включващи:

- 83 176 хил. лв. резерв от преоценка на активи с право на ползване,
- 20 481 хил. лв. – резерв за гарантиране на минимална доходност на УПФ и ППФ, (2020 г.: 21 225 хил. лв.),
- преоценки по планове за дефинирани доходи 78 хил. лв. (2020 г.: (183) хил. лв.) и други резерви.

25. Задължения към депозанти

Задълженията към депозанти са представени както следва:

Анализ по срочност и вид валута:	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Безсрочни депозити:		
В лева	2 205 262	1 739 734
В чуждестранна валута	308 820	304 296
	2 514 082	2 044 030
Срочни депозити:		
В лева	1 226 347	1 153 213
В чуждестранна валута	1 429 564	1 271 347
	2 655 911	2 424 560
Спестовни влогове:		
В лева	1 192 269	1 133 292
В чуждестранна валута	544 107	559 023
	1 736 376	1 692 315
Други депозити:		
В лева	11 032	7 697
В чуждестранна валута	479	270
	11 511	7 967
Общо задължения към депозанти	6 917 880	6 168 872

Анализ по вид клиент и вид валута:	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Депозити на граждани:		
В български лева	3 241 091	2 841 485
В чуждестранна валута	1 990 989	1 827 327
	<u>5 232 080</u>	<u>4 668 812</u>
Депозити на предприятия:		
В български лева	1 382 788	1 179 886
В чуждестранна валута	288 698	304 648
	<u>1 671 486</u>	<u>1 484 534</u>
Депозити на други институции:		
В български лева	11 032	12 565
В чуждестранна валута	3 282	2 961
	<u>14 314</u>	<u>15 526</u>
Общо задължения към депозанти	<u>6 917 880</u>	<u>6 168 872</u>

26. Други финансови задължения

	Текущи		Нетекущи	
	2021	2020	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:				
Деривативи, държани за търгуване	26.1	118	86	-
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Облигационни заеми	26.2	3 507	3 000	69 450
Банкови заеми	26.3	57 898	49 514	92 614
Други заеми и финансираня	26.4	20 092	23 040	6 984
Депозити от банки	26.5	41 146	66 092	-
Задължения по цесии		10 708	20 746	32 306
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	26.6	2 282	15 449	11 678
Търговски задължения	26.7	109 406	97 261	598
Задължения към свързани лица	46	48 922	44 488	14 394
Общо балансова стойност		<u>294 079</u>	<u>319 676</u>	<u>228 024</u>
				<u>222 004</u>

26.1. Деривативи, държани за търгуване

Към 31 декември 2021 г. деривативите, държани за търгуване в размер на 118 хил. лв., (2020 г.: 86 хил. лв.) са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

26.2. Облигационни заеми

Облигационните заеми, получени от Групата са както следва:

	Текущи		Нетекущи	
	2021	2020	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Облигационни заеми	3 507	3 000	69 450	37 451
	<u>3 507</u>	<u>3 000</u>	<u>69 450</u>	<u>37 451</u>

Балансовата стойност на задълженията на Групата по посочените облигационни заеми към 31 декември 2021 г. е в размер на 72 957 хил. лв. (2020 г.: 40 451 хил. лв.) и е изчислена по метода на ефективния лихвен процент.

26.3. Банкови заеми

Банковите заеми на Групата представляват получени средства от български банки, които са предназначени за финансиране на инвестиционни проекти на Групата и за подпомагане на текущата оперативна дейност на дружествата в Групата. Банковите заеми са класифицирани според срока за тяхното погасяване, договорен при отпускането на съответния заем.

	Текущи		Нетекучи	
	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Банкови заеми	57 898	49 514	92 614	127 069

26.3.1. Дългосрочни банкови заеми

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Револвиращи и инвестиционни банкови кредити	92 614	127 069
	92 614	127 069

Инвестиционни кредити

Групата е получила следните банкови заеми с инвестиционна цел:

- Групата е страна по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 30.01.2015 г. с падеж на 30.04.2023 г. Погасяването по заема се извършва в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Годишният лихвен процент по заема е в размер на ОДИ плюс 4.732%. Кредитът е предсрочно погасен.
- Групата има договор за първи банков инвестиционен кредит, сключен на 23.12.2015 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 78 233 хил. лв., който е усвоен на 3 основни транша. С усвояния кредит са рефинансирани два банкови заема към друга банка и е финансиран инвестиционен проект на Групата. Падежът на заема е на 31.12.2025 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на хангар, всички вземания на Групата, произтичащи от договори за наем, сключени с Луфтханза Техник София ООД в качеството му на наемател.
- Групата е страна по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 01.11.2016 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план с начална дата от 31.10.2018 г. Падежът на заема е 30.09.2028 г. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на земя и изградени върху нея сгради, паркинг и 2 броя КПП, вземания на Групата, произтичащи от договор за наем, сключен с наемател.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 11 август 2017 г., с падеж на 31 декември 2027 г. Лихвата по кредита е в размер на годишната лихва определена като сбор от приложимия към съответния период на олихвяване променлив базов лихвен индекс и надбавка към лихвения индекс в размер на 2.738 %. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижим имот в гр. София, залог на акции и вземания, собственост на Групата.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21 юни 2013 г., с падеж на 20 декември 2029 г. Лихвата по кредита е в размер на тримесечен EURIBOR

плюс 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6%. Заемът е обезпечен с ипотека на недвижими имоти, залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози.

- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21 юни 2013 г., с падеж на 20 декември 2029 г. Лихвата по кредита е в размер на тримесечен EURIBOR плюс 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6.5%. Заемът е обезпечен с ипотека на недвижими имоти, залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози

Револвиращи кредити

- Договорът за банков кредит е сключен на 05.10.2011 г. за сума в размер на 3 000 хил. лв. за 1 година, като срокът за погасяване е удължен до 25.10.2024 г. Заемът е обезпечен с недвижими имоти. Годишният лихвен процент по заема е в размер на 4%, формиран на база на 1М ЮРИБОР плюс 4%, като лихвата не може да бъде по-ниска от 4%.
- Договорът за кредит е сключен на 31.01.2020 г. за сума в размер на 4 950 хил. евро. за срок за погасяване до 31.01.2023 г. Заемът е обезпечен с банкови депозити. Годишният лихвен процент по заема е формиран на база на БЛП плюс 0.8%.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, сключен на 28 януари 2008 г. със срок на погасяване 25 октомври 2024 г. Годишният лихвен процент по заема възлиза на едномесечен EURIBOR плюс 4% надбавка. Обезпечения – ипотека върху зърнобази в гр. Добрич и с. Генерал Колево (земи, сгради и трайно прикрепени машини и съоръжения), собственост на Групата.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, сключен на 13 декември 2013 г. със срок на погасяване 30.09.2024 г. Годишният лихвен процент по заема възлиза на осреднен депозитен индекс (ОДИ) плюс 2.657% надбавка. Заемът е обезпечен със залог на собствени материални запаси и имоти, машини и съоръжения, собственост на Групата.
- Групата е получила три обезпечени банкови заема, отпуснати от българска търговска банка. Заемите са деноминирани в български лева и са с договорен размер съответно 6 000 хил. лв., 8 944 хил. лв. и 3 220 хил. лв. Лихвените проценти по заемите са 3.3% и 4%, с падежи през 2022 г. За обезпечаване на два от заемите са учредени залози на държавни ценни книжа на Р. България с номинална стойност 8 950 хил. лв. и падеж през 2025 г. по единия заем и номинална стойност 11 300 хил. лв. и падеж на емисиите през 2021 г., 2025 г. и 2027 г. Един от заемите е обезпечен със залог върху парични средства в размер на 714 хил. лв., които са блокирани до погасяване му и застраховка "Финансов риск" със срок на валидност до февруари 2022 г.
- Групата има договор за първи банков инвестиционен кредит, сключен на 23.12.2015 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 78 233 хил. лв., който е усвоен на 3 основни транша. С усвоения кредит са рефинансирани два банкови заема към друга банка и е финансиран инвестиционен проект на Групата. Падежът на заема е на 31.12.2025 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на хангар, всички вземания на Групата, произтичащи от договори за наем, сключени с едно от асоциираните дружества за Групата, в качеството му на наемател. Солидарен длъжник по договора за заем е Дружеството майка на Групата. В полза на Групата има издадена корпоративна гаранция от чуждестранно юридическо лице.
- Групата е страна и по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 01.11.2016 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 12 713 хил. лв., като усвоената сума през 2017 г. е в размер на 12 021 хил. лв. През 2019 г. е усвоена останалата сума по кредита 692 хил. лв.. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план с начална дата от 31.10.2018 г. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Падежът на заема е 30.09.2028 г. Обезпечение по заема са договорна ипотека на земя и изградени върху нея сгради,

паркинг и 2 броя КПП, вземания на Групата, произтичащи от договор за наем, сключен с наемател. Солидарен длъжник по договора за заем е Дружеството майка на Групата.

- Договор за банков кредит-овърдрафт сключен на 01.08.2018г за оборотни средства със срок на погасяване 20.08.2024 г. Годишният лихвен процент е в размер на 4.2 % базов лихвен процент на банката плюс 12 месечен Euribor. Заемът е обезпечен със залог на вземания по разплащателни сметки в банката-кредитор и особен залог върху стоки, предназначени за безмитно валутна търговия на борда на самолетите и/или в специализирания магазин. Общата стойност на стоките е до 137 хил. лв.
- Групата е страна по договор за банков кредит-овърдрафт, сключен на 25.09.2020 г. за оборотни средства със срок на погасяване 20.09.2023 г. Годишният лихвен процент е в размер на 3.8 % базов лихвен процент на банката плюс 12 месечен Euribor. Заемът е обезпечен с Договор за особен залог върху всички настоящи и бъдещи вземания по сметките „България Ер“ АД, открити в банката-кредитор.
- Групата има сключени 4 активни към 31.12.2021 г. договора за банков кредити с цел оборотни средства със срок на погасяване 31.12.2022 г., 30.06.2023 г. и два кредита със срок 30.09.2022 г. Годишният лихвен процент по заемите е в размер на 3% и 4% на договора за кредит плюс 3 мес. Euribor, но не по-малко от 4%. Заемите са обезпечени със залог на вземания по договори за обществени поръчки за осигуряване на самолетни билети, за вземания по BSP постъпления, на вземания по договори на трети страни, както и с договори за поръчителство, сключени с Дружеството майка на Групата.
- На 08.10.2021 г Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 500 хил. лв. с годишна лихва БДИЮЛ в лева плюс 2.5 пункта надбавка или минимум общо договорен процент 2.5 %. Считано от 15.04.2022 г. до 15.09.2023 г. (включително) кредита се погасява на 17 (седемнадесет) равни ежемесечни вноски в размер на 27 770 лева и една последна изравнителна вноска 27 910 лева, дължима на 15.09.2023 г За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения
- На 28.04.2021 г. Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 367 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 0,35 % или общо договорен процент 2.85 %. Считано от 20.05.2021 г. до 20.04.2025 г. (включително) кредита се погасява на 48 (четиридесет и осем) равни ежемесечни вноски в размер на 700 лева и една последна вноска, дължима на 20.05.2025 г. в размер на 333 400 лева За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения
- На 14.08.2020 г. Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 250 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 1 % или общо договорен процент 3.5 %. Договорен е гратисен период на главница до 19.03.2022 г. Считано от 20.03.2022 г. до 20.08.2023 г. (включително) кредита се погасява на седемнадесет равни ежемесечни вноски в размер на 13 500 лева и една последна вноска, дължима на 20.08.2023 г. в размер на 20 500 лв. За обезпечаване на получения заем Групата е заложило активи от групата на имоти, машини и съоръжения.

26.3.2. Краткосрочни банкови заеми

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Краткосрочни револвиращи и инвестиционни банкови кредити	57 898	49 514
	57 898	49 514

Револвиращи кредити

- Групата е получила три обезпечени банкови заема, отпуснати от българска търговска банка. Заемите са деноминирани в български лева и са с договорен размер съответно 6 000 хил. лв., 8 944 хил. лв. и 3 220 хил. лв. Лихвените проценти по заемите са 3.3% и 4%, с падежи през 2022 г.
- За обезпечаване на два от заемите са учредени залози на държавни ценни книжа на Р. България с номинална стойност 8 950 хил. лв. и падеж през 2025 г. по единия заем и номинална стойност 11 300 хил. лв. и падежи на емисиите през 2021 г., 2025 г. и 2027 г. Един от заемите е обезпечен със залог върху парични средства в размер на 714 хил. лв., които са блокирани до погасяване му и застраховка "Финансов риск" със срок на валидност до февруари 2022 г.
- На 08.10.2019 г. Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 150 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 1 % или общо договорен процент 3.5 %. Договорен е гратисен период на главница една година до 19.10.2020 г. Считано от 20.10.2020 г. до 20.09.2021 г. (включително) кредита се погасява на дванадесет равни месечни вноски в размер на 12 500 лв. За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения. Към 31.12.2021 г. е изцяло погасен.

26.4. Други заеми и финансираня

	Текущи		Нетекущи			
	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.		
Други дългосрочни заеми и финансираня	26.4.2	20 092	23 040	26.4.1	6 984	6 161

26.4.1. Други дългосрочни заеми и финансираня

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Дългосрочни заеми	6 878	5 820
Финансираня по оперативни програми	106	341
	6 984	6 161

Други дългосрочни заеми са получени от трети лица – търговски дружества при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Получените заеми не са обезпечени с активи на Групата. Плащанията по тях се извършват във валутата, в която са отпуснати.

Финансиранията се отнасят до придобити активи Станция за геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи, Станция за сондажни геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи по договор между "Проучване и добив на нефт и газ" АД и ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност” - Управляващ орган на ОПК към Министерство на икономиката и енергетиката - правопреемник на ИАНМСП, относно договор за безвъзмездна финансова помощ № 2ТМГ-02-21/13.06.2011 г. по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие, и други.

26.4.2. Други краткосрочни заеми и финансираня

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Краткосрочните заеми	20 092	22 805
Финансираня по оперативни програми	-	235
	20 092	23 040

Краткосрочните заеми са получени при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Заемите са класифицирани според крайния им срок за погасяване, който е през 2022 г. Справедливата стойност на получените заеми не е определяна по отделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

26.5. Депозити от банки

	Текущи	
	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Безсрочни депозити от местни банки		
-В български лева	16 445	24 196
-В чуждестранна валута	13 677	7 688
Срочни депозити от местни банки в български лева	-	22 000
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	8 702	9 204
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	37	70
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	381	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	1 904	2 445
	41 146	66 092

26.6. Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

Към 31 декември 2021 г. Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на ценни книжа с български дружества на обща стойност 13 960 хил. лв. (2020 г.: 15 449 хил. лв.), в това число и натрупани задължения по лихви по тях. Падежът на тези споразумения е до края на 2022 г.

26.7. Търговски задължения

	Текущи		Нетекучи	
	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Търговски задължения	109 406	97 261	598	1 114

Нетната балансова стойност на търговските задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

27. Задължения към осигурени лица

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Привлечени средства на доброволен пенсионен фонд	106 414	96 476
Привлечени средства на професионален пенсионен фонд	138 607	134 329
Привлечени средства на универсален пенсионен фонд	1 463 653	1 331 017
	1 708 674	1 561 822

Чистата стойност на активите на фондовете, управлявани от дъщерното дружество ПАОД ЦКБ-Сила към 31 декември 2021 г. е в размер на 1 708 674 хил. лв. (2020 г.: 1 561 822 хил. лв.) Увеличението в размер на 146 852 хил. лв. спрямо задълженията към 31 декември 2020 г. основно се дължат на постъпления от положителен доход от инвестирането на средствата на осигурените лица, реализиран през 2021 г., постъпления от осигурителни вноски и намаление на изплатените суми по осигурителни договори.

Изменението в нетните активи в наличност за доходи е в резултат на:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
В началото на периода	1 561 822	1 460 355
Постъпили осигурителни вноски	178 856	159 474
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други пенсионно осигурителни дружества	44 540	41 442
Средства на лица възобновили осигуряването си в УПФ по реда на чл. 124а от КСО	210	80
Прехвърлени средства на лица от пенсионни схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ	4	2
Общо увеличение от осигурителни вноски	223 610	200 998
Доход от инвестиране средствата на фонда	98 663	30 687
Резултат от инвестиране на средствата на фонда	98 663	30 687
Изплатени пенсии	(125)	(139)
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(9 589)	(6 330)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(5 551)	(3 443)
Средства за превеждане в НОИ	(4 827)	(4 716)
Изплатени суми по осигурителни договори	(20 092)	(14 628)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(108 330)	(84 557)
Средства на лица променили осигуряването си по реда на чл.46 от КСО	(27 223)	(14 110)
Преведени данъци	(107)	(125)
Преведени суми на държавния бюджет	-	(28)
Прехвърлени средства към ФИПП за изплащане на пожизнени пенсии	(455)	-
Прехвърлени средства към ФИПП на осигурени лица без наследници	(9)	-
Прехвърлени средства към ФРП за извършване на разсрочени плащания	(546)	-
Преведени суми на осигурени лица към схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ	-	(17)
Прехвърлени средства в пенсионен резерв	(54)	(86)
Встъпителна такса	(8)	(8)
Такса за обслужване	(233)	(179)
Такса от доходността - 9%	(677)	(337)
Такса за обслужване - 3.75%	(6 212)	(5 683)
Инвестиционна такса - 0.75%	(11 467)	(10 450)
Такса за изтегляне	(8)	(10)
В края на периода	1 708 674	1 561 822

Нетните активи в наличност за доходи са разпределени както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Индивидуални партиди	1 707 395	1 560 607
Резерв за гарантиране на минимална доходност	1 279	1 215
Нетни активи в наличност за доходи	1 708 674	1 561 822

28. Възнаграждения на персонала

28.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала се състоят от текущи заплати и възнаграждения, разходи за социални осигуровки, неизползвани отпуски и провизии за пенсии, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Разходи за заплати	(99 649)	(102 314)
Разходи за социални осигуровки	(17 896)	(17 975)
Разходи за персонала	(117 545)	(120 289)

28.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Нетекучи:		
Провизии за пенсии	4 841	4 723
Нетекучи пенсионни задължения към персонала	4 841	4 723
Текущи:		
Задължения към персонала	9 109	8 675
Задължения към осигурителни институции	2 707	2 766
Провизии за пенсии	991	829
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	12 807	12 270
Пенсионни и други задължения към персонала	17 648	16 993

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2022 г.

При определяне на пенсионните задължения са използвани актюерски допускания. Ръководството на Групата е направило предположения след консултации с независими актюери, които са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи	5 552	5 708
Разходи за текущ трудов стаж	611	589
Разходи за лихви	52	93
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските и финансовите предположения	105	(140)
Изплатени доходи	(488)	(698)
	5 832	5 552

29. Застрахователни резерви

Застрахователни технически резерви	Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Резерви от дейност по Общо застраховане	29.1	237 016	258 376
Резерви от дейност по Животозастраховане	29.2	1 880	1 766
		238 896	260 142

Застрахователните резерви към 31.12.2021 г. са заделени в хода на застрахователната дейност на Групата, извършвана чрез ЗАД Армеец (общо застраховане) и ЗЕАД ЦКБ Живот (животозастраховане).

Адекватност на резервите

Периодично актюерите на Групата правят оценка дали общо формираните резерви, намалени с отсрочените аквизиционни разходи са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на регулаторните органи сумата на така формираните резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисионни.

29.1. Резерви от дейност по Общо застраховане

	Пояснение	31.12.2021			31.12.2020		
		Застрахователни резерви	Презастрахователни активи	Нетно	Застрахователни резерви	Презастрахователни активи	Нетно
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Пренос-премиен резерв	29.1.1	95 130	(19 471)	75 659	87 854	(19 896)	67 958
Резерв за предстоящи плащания	29.1.2	140 598	(48 947)	91 651	169 153	(59 847)	109 306
Резерв за неизтекли рискове	29.1.3	-	-	-	6	-	6
Резерв за бонуси и отстъпки	29.1.4	1 288	(636)	652	1 363	(636)	727
		237 016	(69 054)	167 962	258 376	(80 379)	177 997

29.1.1. Пренос-премиен резерв

Пренос-премиеният резерв към 31.12.2021 г., в размер на 95 130 хил. лв. (2020: 87 854 хил. лв.), е образуван за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат след края на отчетния период по действащите към момента на оценка застрахователни или презастрахователни договори.

Размерът на пренос-премиения резерв е определен по метода на „точната дата“, съгласно който в резерва се включва частта от премиения приход, отнасяща се за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срока на застрахователния договор. Групата формира пренос-премиения си резерв на база начислените застрахователни премии, от които са приспаднати върнатите премии и отписани вземания по предсрочно прекратени договори, както и премиите по договори с изтекъл към датата на отчета срок. Предвид че застрахователят не провежда политика за отсрочване на аквизиционните си разходи, последните се признават в момента на сключване на застрахователния договор и се приспадат от начисления премиен приход при изчисление на пренос-премиения резерв.

Базата за образуване на резерва съответства на счетоводно признатия премиен приход. Като премиен приход се признава сумата, дължима от застрахователя за целия застрахователен период, която Групата има право да получи по силата на сключените през отчетната година договори. В начисления премиен приход се включват всички дължими за целия срок на действие на полицата вноски, като при многогодишни полици с разсрочено плащане на премиата, поредната годишна вноска се начислява в момента на падежирането ѝ.

29.1.2. Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания към 31.12.2021 г., в размер на 140 598 хил. лв. (2020: 169 153 хил. лв.), се образува за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователни или презастрахователни договори, както и на свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не, и които не са платени към същата дата. Стойността на резерва съответства на оценката на очакваните разходи за уреждане на всички претенции по събития, настъпили до края на отчетния период, включваща и прогнозния размер на непредявените претенции. Резервът за предстоящи плащания включва следните компоненти:

- предявени, но неизплатени претенции;
- възникнали, но непредявени претенции;
- разходи за уреждане на претенциите.

Резерв за предявени, но неизплатени претенции (RBNS):

Стойността на RBNS е изчислена по метода „Претенция по претенция“, като включва очаквания размер на плащанията за всяка предявена, неизплатена претенция.

За предявените щети по съдебни иски, по които няма влезли в сила решения, за застраховки с достатъчно представителни данни, се прилагат корекционни коефициенти, изчислени съгл. чл.90, ал. 12 от Наредба № 53. Към 31.12.2021 г. корекционни коефициенти са приложени към предявените щети по съдебни иски по застраховки: „Каско“, „Гражданска отговорност на автомобилиста“, „Пожар и природни бедствия“ и „Обща гражданска отговорност“.

Когато обезщетението за вреда се изплаща под формата на анюитет, стойността на резерва е изчислена по признати актюерски методи, отчитайки срока на анюитета, стойността на периодичното плащане, възрастта на лицето и при използване на таблици за смъртност и безрисковата лихвена крива, публикувана от ЕЮРА. Съгласно съдебни решения по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, към 31.12.2021 г. Групата изплаща пет анюитетни претенции.

Резерв за възникнали, но непредявени претенции (IBNR):

Резервът включва очаквания размер на непредявените претенции, възникнали преди края на отчетния период. За определяне на IBNR резерва е използван верижно-стълбов метод, базиран на акумулираната стойност на платените или на предявените претенции. По всички видове

застраховки Групата разполага с данни за достатъчно продължителен период, за да се обхване пълния цикъл от развитие на претенциите, както и за да се използват статистически методи на изчисление. Стойността на резерва е определена отделно за дейността по активно презастраховане и директен бизнес.

По застраховка „Каско“ поради наличието на значителния обем на възстановените суми от регреси и достатъчно данни, на база на които да се прогнозира бъдещите приходите, Групата намалява резерва за възникнали, но непредявени щети с очакваните възстановявания по регреси. Последните са изчислени по верижно-стълбов метод на база възстановените суми по регреси за последните 11 години.

По застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите резервът за непредявени претенции е изчислен отделно за имуществени и неимуществени вреди. Стойността на резерва е изчислена на база данни за периода 2010 – 2020 г. Изчислението на резерва е извършено чрез верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените и изплатени претенции, при използване на средно претеглени коефициенти на развитие, като на двата подхода /на платени и предявени претенции/ е дадена еднаква тежест при определяне на крайния размер на резерва. Използваният метод за изчисление на резерва по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, е одобрен с Решение № 125 - ОЗ от 14.02.2022 г. на КФН.

Към 31.12.2021 г. Групата не е образувала резерв за възникнали, но непредявени щети за застраховки: „Заболяване“, „Релсови превозни средства“, „Щети на имущество“, „Кредити“, „Гаранции“, „Разни финансови загуби“ и застраховка „Правни разноси“, предвид липса на необходимост от заделяне на такъв, с оглед историческите данни и резултатите получени при извършените изчисления.

Резерв за разходите за уреждане на претенции

Стойността на резерва за разходи за ликвидация е изчислена на база средни за една претенция очаквани разходи за ликвидация.

29.1.3. Резерв за неизтекли рискове

Към 31.12.2021 г. Групата не е признала резерв за неизтекли рискове (2020: 6 хил. лв.). Резервът за неизтекли рискове се образува, когато очакванията за развитието на риска и разходите по действащите полици към края на отчетния период превишават размера на заделения пренос-премиен резерв.

По застраховката по раздел II, буква „А“, т. 10.1 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането – „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, когато сумата от очакваната крайна загуба и оперативните разходи по класа застраховка за съответната подписваческа година надвишават спечелената премия, Групата заделя резерв за неизтекли рискове в размер, равен на разликата между очакваната крайна загуба и оперативните разходи, от една страна, и заделения пренос-премиен резерв, от друга.

Към 31.12.2021 г. резултатът по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, съгласно описаната по-горе методика, е положителен, предвид на което Групата не е заделила резерв за неизтекли рискове по застраховката.

За останалите застраховки, различни от тези по раздел II, буква „А“, т. 10.1 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането, Групата образува резерв за неизтекли рискове или като разлика между прогнозата за очаквана крайна загуба за претенциите и разходите по последната подписваческа година и изчисления пренос-премиен резерв или съгласно Приложение №7 на Наредба №53, когато за последните три години, включително текущата, брутният технически резултат по приложение № 6 на Наредба №53 е отрицателен. Към 31.12.2021 г. не е изпълнено последното условие – три последователни години с отрицателен технически резултат по нито един вид застраховка, предвид на което не е образуван резерв за неизтекли рискове.

29.1.4. Резерв за бонуси и отстъпки

Резерва за бонуси и отстъпки в размер на 1 288 хил. лв. към 31.12.2021 г. (2020 г.: 1 363 хил. лв.) се формира за всички договори, при които е предвидено връщане на премия при реализиран

положителен резултат след изтичането им или е договорено финално уравниване на премията на базата на реализираните рискове през срока на застраховката.

Стойността на резерва е определена отделно за всяка полица с клауза за участие в резултата, като за всички действащи към момента на изчисление на резерва застраховки, спечелената премия е умножена с усреднен коефициент за връщане на премията, изчислен на базата на исторически данни. Към 31.12.2021 г. е приложен коефициент от 10%. За всички изтекли договори е изчислен конкретния размер на премията, подлежащ на връщане или когато не са налични достатъчни данни е приложен горния подход.

29.1.5. Запасен фонд

Към края на предходната 2020 г. и към 31.12.2021 г. Групата не е образувала запасен фонд за дейността по общо застраховане.

29.2. Резерви от дейност по Животозастраховане

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Математически резерв	314	593
Пренос-премиен резерв	921	829
Резерв за предстоящи плащания	422	344
Неизтекъл риск	223	-
	1 880	1 766

Застрахователните резерви от дейност Животозастраховане на Групата за 2021 г. са формирани при спазване на изискванията на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

Използвани са следните основи при изчисляването на техническите резерви към 31.12.2021 г.:

За пренос-премиения резерв са използвани данни от действащите полици, издадени от Дружеството и признати като премиен приход за периода от началото на дейността до 2021 г. Към 31.12.2021 г. тези данни са изравнени със счетоводните данни.

За резерва за предявени и неизплатени претенции (предстоящи плащания) са използвани данни за постъпилите и неизплатени иски по полици към 31.12.2021 г. от регистъра на щетите.

За резерва за възникнали, но непредявени претенции, са използвани верижно-стълбовидни статистически методи.

За математическия резерв е използван проспективен метод по отношение на действащите към 31.12.2021 г. групови и индивидуални спестовни полици „Живот“.

Допълнителен резерв за неизтекъл риск е заделен по застраховки „Заболяване“ и „Допълнителна застраховка“.

Запасен фонд за дейност животозастраховане не е формиран, защото през предходните години не се наблюдава съществено отклонение в размера на нетните квоти на щетите.

Резерв за бонуси и отстъпки за дейност животозастраховане не е заделян, тъй като по условията на застрахователните договори и вътрешните правила в Групата, бонуси и отстъпки се правят само в случаите на подновяване на полица от страна на застрахованото лице и изчисляване на квотата на щета по изтеклата полица.

Използвани са следните методи за изчисляване на резервите:

Пренос-премиеният резерв е заделен по метода на точната дата (съгласно чл. 84 ал. 2 от Наредба № 53). Размерът на резерва възлиза на 921 хил. лв.

Резервът за предстоящи плащания е формиран при спазване на изискванията на Наредба № 53. Той включва сумите за предявени и неизплатени претенции, възникнали и непредявени претенции (IBNR) и резерв за разходи за уреждането на претенциите

За резерва за предявени и неизплатени претенции е използван методът “Претенция по претенция”, съгласно чл. 90 ал.1 от Наредба № 53. Допълнително, съгласно чл. 90 ал. 2 от претенциите по застрахователни договори, предявени по съдебен ред, за които Дружеството е уведомено и по които няма произнасяне на съда, са включени в резерва за висящи плащания с цената на исковете, заедно с дължимите лихви и известните разноски по делата. Предвид малкия брой на съдебни искове - 5 броя, коефициент по алинея 12 на чл. 90 не е прилаган. Общият резерв за предявени и неизплатени претенции е 422 хил. лв., като основната сума се дължи на Допълнителна застраховка.

По отношение на валутата на резервите, всички действащи към 31.12.2021 г. полици, са в евро или лева, така че за покритието на brutния размер на застрахователните резерви за дейност животозастраховане са използвани левови активи.

30. Задължения по застрахователни и презастрахователни договори

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Задължения към брокери и агенти	11 856	11 559
Разчети по презастрахователни договори	14 111	8 820
Разчети с Гаранционен фонд	19	768
	25 986	21 147

31. Лизингови задължения

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	237 295	199 228
Задължения по лизингови договори – текуща част	43 684	50 212
Задължения по лизингови договори	280 979	249 440

Детайлна информация за групите активи с право на ползване е представена в пояснение 9.

С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг е отразен в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Групата), се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга.

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Някои лизингови договори съдържат опция за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Групата да продава или залага конкретни наети активи като обезпечение. Съгласно договор за лизинг на летателни апарати и помещения, Групата трябва да поддържа наетите активи в добро състояние и да ги върне в първоначалното им състояние или съгласно договорени изисквания след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите активи и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2021 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо хил. лв.
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	
	година	години	години	години	години	години	
31 декември 2021 г.							
Лизингови плащания	54 132	41 979	31 233	30 739	74 803	98 043	330 929
Финансови разходи	(10 448)	(8 563)	(7 187)	(5 958)	(4 785)	(13 009)	(49 950)
Нетна настояща стойност	43 684	33 416	24 046	24 781	70 018	85 034	280 979

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2020 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо хил. лв.
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	
	година	години	години	години	години	години	
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания	59 565	55 237	40 155	29 935	28 015	78 871	291 778
Финансови разходи	(9 353)	(8 959)	(6 636)	(5 154)	(3 988)	(8 248)	(42 338)
Нетна настояща стойност	50 212	46 278	33 519	24 781	24 027	70 623	249 440

Лизингови плащания, които не отговарят на условията за признаване на задължение, са отчетени в печалбата или загубата за периода и представени в пояснение 41 Оперативни и административни разходи.

Към 31 декември 2021 г. Групата е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и общата сума на поетите задължения към тази дата е 1 017 хил. лв. (2020 г.: 1 397 хил. лв.) Тяхната падежна структура е както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо хил. лв.
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	
	година	години	години	години	години	години	
31 декември 2021 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	712	135	57	22	17	74	1 017
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	927	201	93	45	29	102	1 397

32. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Корпоративен данък	766	1 574
Задължения за данък добавена стойност	1 571	1 228
Данък застрахователни премии	1 927	859
Данък сгради	574	283
Акциз за внасяне	102	208
Други данъци	1 574	1 241
	6 514	5 393

33. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

		Краткосрочни		Дългосрочни		
		2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	
Други задължения	33.2	35 353	50 941	33.1	4 682	6 165

33.1. Други дългосрочни задължения

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Финансиране за закупуване на нетекущи активи	276	712
Финансиране трансевропейски транспортни мрежи	17	18
Провизии	1 389	1 679
Други	3 000	3 756
	4 682	6 165

Групата участва в Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на Българската икономика BG161P003-1.1.04 Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги“.

Програмата включва закупуване на:

- Трислойна линия за раздувно фолио и
- Поточна технологична линия от инсталация за ленти, станове и конфекция за тъкани изделия.

Към 31 декември 2021 г. Групата е бенефициент по силата на Решение за отпускане на финансова помощ за действие от 10 юни 2009 г. за отпускане на финансова помощ от Общността за проекти от общ интерес „Проучвания във връзка с проект за разширяване на пристанищен терминал Леспорт като част от пристанище Варна по отношение на прилагането на европейските стандарти в България“ – 2008-BG-90300-S в областта на трансевропейските транспортни мрежи (INEA).

33.2. Други краткосрочни задължения

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Продадени самолетни билети	15 577	18 662
Получени аванси	5 498	10 421
Гаранции	1 832	5 198
Задължения по концесионни възнаграждения	1 404	1 114
Други	11 042	15 546
	35 353	50 941

Задълженията по продадени билети в размер на 15 577 хил. лв. (2020 г.: 18 662 хил. лв.) представляват извършени продажби на самолетни билети, за които към датата на консолидирания финансов отчет не е настъпил момента на фактическо предоставяне на услугата т.е. извършване на превоза.

34. Приходи от нефинансова дейност

Приходите от нефинансова дейност на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от извършени самолетни полети	117 152	106 595
Приходи от услуги	50 587	52 154
Приходи от продажба на продукцията	43 022	38 907
Приходи от продажба на стоки	23 257	17 158
Други	115 044	75 825
	349 062	290 639

35. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	912	6 854
Балансова стойност на продадени нетекущи активи	(854)	(4 056)
	58	2 798

36. Приходи от застраховане

		2021	2020
		хил. лв.	хил. лв.
Приходи от застрахователни премии	36.1	212 615	202 014
Приходи от презастраховане		134 546	147 899
Приходи от регреси		11 790	11 987
Приходи от освободени застрахователни резерви		23 126	4 741
Други приходи от застраховане		3 895	4 804
		385 972	371 445

36.1. Приходи от застрахователни премии

	2021	2021	2020	2020
	хил. лв.	%	хил. лв.	%
Каско	130 173	61.22%	121 682	60.23%
Отговорности МПС	42 057	19.78%	39 868	19.74%
Пожар и природни бедствия	18 014	8.47%	18 698	9.26%
Помощ при пътуване	1 138	0.54%	2 049	1.01%
Злополука	3 419	1.61%	3 271	1.62%
Обща гражданска отговорност	2 511	1.18%	2 713	1.34%
Разни финансови загуби	6 324	2.97%	4 485	2.22%
Допълнителна застраховка	2 169	1.02%	2 197	1.09%
Каско на летателни апарати	3 207	1.51%	3 472	1.72%
ГО свързана с летателни апарати	524	0.25%	639	0.32%
Товари по време на превоз	1 253	0.59%	1 403	0.69%
Каско на плавателни съдове	780	0.37%	760	0.38%
Кредити и лизинг	631	0.30%	444	0.22%
Болнична помощ / Заболяване	146	0.07%	151	0.07%
Живот и рента	201	0.09%	136	0.07%
ГО свързана с плавателни съдове	35	0.02%	34	0.02%
Щети на имущество	13	0.00%	10	0.00%
Застраховка на гаранции	20	0.01%	2	0.00%
	212 615	100.00%	202 014	100.00%

37. Разходи по застраховане

		2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Разходи по презастраховане		(166 464)	(170 114)
Изплатени застрахователни суми и обезщетения	37.1	(93 832)	(94 719)
Аквизиционни разходи		(47 777)	(45 116)
Разходи за ликвидация на щети		(2 562)	(5 351)
Други застрахователни разходи		(9 224)	(10 429)
		(319 859)	(325 729)

37.1. Изплатени застрахователни суми и обезщетения

През 2021 г. и 2020 г. са изплатени следните обезщетения по групи застраховки:

	2021 изплатени обезщетения хил. лв.	2021 относителен дял %	2020 изплатени обезщетения хил. лв.	2020 относителен дял %
Каско	(60 726)	64.71%	(61 986)	65.43%
Отговорности МПС	(25 932)	27.64%	(24 252)	25.60%
Щети на имущество	-	0.00%	(8)	0.01%
Помощ при пътуване	(452)	0.48%	(1 554)	1.64%
Злополука	(862)	0.92%	(1 615)	1.71%
Каско на летателни апарати	(93)	0.10%	-	0.00%
Каско на плавателни съдове	(267)	0.28%	(163)	0.17%
Застраховка заболяване	(169)	0.18%	(70)	0.07%
Допълнителна застраховка	(302)	0.32%	(126)	0.13%
Животозастраховане	(170)	0.18%	(71)	0.07%
Обща гражданска отговорност	(440)	0.47%	(433)	0.46%
Товари по време на превоз	(73)	0.08%	(36)	0.04%
Пожар и природни бедствия	(4 322)	4.61%	(4 399)	4.66%
ГО свързана с летателни апарати	(8)	0.01%	-	0.00%
ГО свързана с плавателни съдове	(16)	0.02%	(6)	0.01%
	(93 832)	100.00%	(94 719)	100.00%

38. Приходи от лихви

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от лихви по видове източници:		
Предприятия	97 554	79 569
ДЦК	15 436	44 691
Банки	2 123	2 870
Граждани	51 291	50 094
Други	2 685	2 147
	169 089	179 371

39. Разходи за лихви

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви по видове източници:		
Предприятия	(18 225)	(14 758)
Граждани	(4 527)	(6 157)
Банки	(6 363)	(6 605)
Други	(8 827)	(9 726)
	(37 942)	(37 246)

40. Нетен резултат от операции с финансови инструменти

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба от операции с ценни книжа и инвестиции	699 199	698 267
Приходи от дивиденди от финансови инструменти	13 138	18 914
	712 337	717 181
	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Загуба от операции с ценни книжа и инвестиции	(631 581)	(649 248)
	(631 581)	(649 248)
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	80 756	67 933

41. Оперативни и административни разходи

	Пояснение	2021	2020
		хил. лв.	хил. лв.
Разходи за външни услуги		(123 642)	(115 829)
Разходи за материали		(64 608)	(54 301)
Отчетна стойност на продадените стоки		(29 439)	(19 119)
Разходи за персонала	28.1	(117 545)	(120 289)
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	8, 9,11,12	(122 907)	(111 054)
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство		(1 265)	1 130
Обезценка на вземания		(51 959)	(54 861)
Други разходи		(52 641)	(44 566)
		(564 006)	(518 889)

Възнагражденията за ангажименти за независим финансов одит на дружествата в Групата за 2021 г., извършвани от регистрирани одитори, са в размер на 2 621 хил. лв. През годината са предоставяни консултации или други услуги, несвързани с одита, извършвани от регистрирани одитори, за които са начислени възнаграждения в размер на 318 хил. лв. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

42. Други финансови приходи, нетно

		2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от такси и комисионни, нетно	42.1, 42.2	72 453	65 827
Нетен резултат от промяна на валутни курсове		3 931	(22 986)
Други финансови приходи		3 287	1 551
		79 671	44 392

42.1. Приходи от такси и комисионни

		2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Банкови преводи в страната и чужбина		31 244	27 522
Обслужване на сметки		17 879	17 438
Отпускане и погасяване на кредити		6 434	4 431
Обслужване на задбалансови ангажименти		896	995
Други приходи от такси и комисионни, различни от банкови		18 604	16 664
Други приходи		15 855	13 455
Общо приходи от такси и комисионни		90 912	80 505

42.2. Разходи от такси и комисионни

		2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Банкови преводи в страната и чужбина		(12 120)	(9 909)
Обслужване на сметки		(1 213)	(1 114)
Освобождаване на ценни пратки		(1 556)	(882)
Сделки с ценни книжа		(205)	(202)
Други разходи за такси и комисионни, различни от банкови		(1 484)	(1 226)
Други разходи		(1 881)	(1 345)
Общо разходи за такси и комисионни		(18 459)	(14 678)

43. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (за 2020 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи/приходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

		2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Печалба за периода преди данъчно облагане		51 077	43 088
Данъчна ставка		10%	10%
Очакван разход за данъци		(5 108)	(4 309)
Нетен ефект от корекции на счетоводния резултат за данъчни цели		1 318	610
Текущ разход за данъци върху дохода		(3 790)	(3 699)
Отсрочен данъчен приход/(разход)			
Начисление и обратно проявление на данъчни временни разлики		(2 108)	174
Разходи за данъци върху дохода		(5 898)	(3 525)
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи, признати в другия всеобхватен доход		(878)	(9 170)

Пояснение 13 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати в другия всеобхватен доход.

44. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен като за числител е използвана величината – нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции.

Среднопретегленият брой обикновени акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, намалена с разхода за дивиденди, подлежаща на разпределение, са както следва:

	2021	2020
Нетна печалба за Групата, подлежаща на разпределение в лева	35 293 000	32 003 000
Среднопретеглен брой акции	239 646 267	239 646 267
Основен доход на акция (лева за акция)	0.15	0.13

45. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собствениците, асоциирани и съвместни предприятия и ключов управленски персонал. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия. Разчетните суми обикновено се уреждат по банков път, в брой или чрез прихващане.

45.1. Сделки със собствениците

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и други приходи		
Приходи от лихви	172	221
Приходи от услуги	10	10
Други приходи	2	2
Покупки на услуги, разходи за лихви и други разходи		
Покупки на услуги	(30)	(327)
Разходи за лихви	(256)	(289)

45.2. Сделки с асоциирани, съвместни и други свързани предприятия

Продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и други приходи	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на продукция		
- асоциирани предприятия	1 025	555
- други свързани лица	228	1 764
Продажба на стоки		
- асоциирани предприятия	279	293
- други свързани лица	462	268
Продажба на услуги		
- съвместни предприятия	74	10
- асоциирани предприятия	11 007	11 409
- други свързани лица	2 287	507
Приходи от лихви		
- съвместни предприятия	225	218
- асоциирани предприятия	14	22
- други свързани лица	1 251	1 883
Други приходи		
- съвместни предприятия	38	25
- асоциирани предприятия	1 189	122
- други свързани лица	159	380
Покупки на услуги и разходи за лихви	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Покупки на услуги		
- съвместни предприятия	-	(5)
- асоциирани предприятия	(10 072)	(9 834)
- други свързани лица	(4 971)	(4 235)
Разходи за лихви		
- асоциирани предприятия	(144)	(35)
- други свързани лица	-	(5)

45.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Химимпорт АД включва членовете на управителния съвет и надзорния съвет на дружеството-майка. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(168)	(1 779)
Разходи за социални осигуровки	(16)	(24)
Общо краткосрочни възнаграждения	(184)	(1 803)

46. Разчети със свързани лица в края на годината

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Дългосрочни вземания от:		
- асоциирани предприятия	3 507	3 450
- други свързани лица	86 302	49 296
Общо дългосрочни вземания от свързани лица	89 809	52 746
Краткосрочни вземания от:	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
- собственици	30 389	21 820
- асоциирани предприятия	1 222	961
- съвместни предприятия	6 493	1 264
- други свързани лица	37 646	95 677
Общо краткосрочни вземания от свързани лица	75 750	119 722
Дългосрочни задължения към:	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
- собственици	8	12
- асоциирани предприятия	7 225	5 010
- съвместни предприятия	947	236
- други свързани лица	6 214	11 771
Общо дългосрочни задължения към свързани лица	14 394	17 029
Краткосрочни задължения към:	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
- собственици	25 012	22 153
- асоциирани предприятия	6 682	6 099
- съвместни предприятия	584	295
- други свързани лица	16 644	15 941
Общо краткосрочни задължения към свързани лица	48 922	44 488

47. Условни активи, условни пасиви и поети ангажменти

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. Групата има сключени договори за отпускане на банкови кредити на клиенти, чието бъдещо усвояване зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

Общата сума на условните задължения по отношение на банковата дейност на Групата са както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Банкови гаранции в български лева	34 032	34 409
Банкови гаранции в чуждестранна валута	18 614	20 378
Неотменими ангажменти	244 126	250 952
Общо условни задължения	296 772	305 739

Към 31.12 2021 г. във връзка с изискванията на МСФО 9, Групата е признала 714 хил. лв. (2020 г.: 1 004 хил. лв.) задължения за провизии за очаквани кредитни загуби, свързани с условните задължения на Групата.

Условните задължения на Групата по отношение на небанковата дейност са както следва:

Групата е солидарен длъжник по следните договори за банкови кредити:

- договори за кредит между Търговска банка и Търговско дружество от 09.08.2019 г. с настояща стойност на задължението 15 647 хил. лв. и падеж 30.11.2027 г.; залог на всички вземания по лизингови договори; залог на парични вземания по всички сметки.
- договори за кредит между Търговска банка и Търговско дружество от 01.09.2021 г. с настояща стойност на задължението 14 395 хил. лв. и падеж 01.03.2023 г.; Справедливата стойност на заложените като обезпечение активи /вземания/, собственост на кредитополучателя е в размер на 17 994 хил. лв.
- договори за кредит между Търговска банка и Търговско дружество от 02.08.2016 г. с настояща стойност на задължението 21 630 хил. лв. и падеж 02.11.2029 г.; Справедливата стойност на заложените като обезпечение активи, собственост на кредитополучателя е в размер на 31 927 хил. лв.
- Съгласно договор за поемане на кредитни ангажименти с Търговска банка Групата е учредила първи по ред особен залог върху земеделска продукция върху вземания произтичащи от договори поръчки и фактури за реализация на земеделска продукция както и върху всички вземания по всички сметки на Групата в Банката.
- На 13.12.2021 г. от Търговска банка е издадена нова банкова гаранция по концесионен договор за добив на суров нефт с №116DSK16000, за размер 290 000 лв. и представлява стойността на цялото платено от Дружество от групата концесионно възнаграждение по концесионен договор за Находище Долни Луковит за 2021 г. с ДДС. Срокът на валидност на гаранцията е до 28.02.2023 г.
- На 26.06.2020 г. от Търговска банка е издадена банкова гаранция с №116DSK13926 в размер на 100 000 лв., обезпечаваша задълженията на Групата във връзка с регистрацията му по Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход. Срокът на валидност на гаранцията е до 24.06.2022 г.
- Съгласно договор за банков кредит Търговска банка Групата учредява първи по ред особен залог върху част от открити свои сметки в банката.
- Групата има издадена гаранция от „Търговска банка в размер на 2 600 000 лв. в полза на Агенция Митници със срок на валидност до 5 април 2023 г.

Групата е страна по търговски дела в Софийски градски съд във връзка с договори за цесия/изкупени вземания от 2014 г. на обща стойност на материалния интерес на съдебните дела в размер на 24 931 хил. евро. На база анализ на фактическата и правна обстановка, правните консултанти на Групата очакват изходът на делата да бъде в полза за Групата.

Групата е страна по издадена банкова гаранция от търговска банка на стойност 100 хил. лв., 85 хил. евро както и акредитив на стойност 999 хил. щ. долара. Банковата гаранция е издадени във връзка с обезпечаване на търговски задължения на Групата.

Пристанищни Концесии:

Съгласно договор за концесия на пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, влязъл в сила от 01 април 2019 г. и със срок от 35 години, Групата има задължения да:

- извършва годишни концесионни плащания, състоящи се от две части – фиксирана част в размер на 48 900 лв. и променлива част в зависимост от извършената дейност;
- управлява и поддържа обекта на концесия на свой риск, съобразно добрата инженерингова и експлоатационна практика, с грижата на добър стопанин и в съответствие с изискванията на действащото законодателство, регламентиращо дейности и действия, произтичащи от договора за концесия;
- поддържа пристанището в експлоатационна годност и пристанищната инфраструктура в добро оперативен състояние като осъществява за своя сметка необходимите ремонти;
- извършва пристанищните услуги на свой риск, осигурявайки тяхната непрекъснатост не по-малко от 8 часа в денонощието;

- извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- реализира годишен товарооборот, определен в условни транспортни единици като условна транспортна единица е всеки обслужен на пристанището пътник и/или корабопосещение умножено по 10.

В изпълнение на договора за предоставяне на концесия за пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, на Групата е издадена банкова гаранция за добро изпълнение на концесионния договор, с размер от 100 хил. лева и срок на валидност до 1 март 2028 г.

На 20 октомври 2010 г. влиза в сила договор, подписан между Групата и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, относно концесия на услуга върху пристанищен терминал „Видин – Север“ и пристанищен терминал „Фериботен комплекс Видин“, части от пристанище за обществен транспорт с национално значение Видин. Договорът е за срок от 30 години. На 24.02.2021 г. е подписано Допълнително споразумение за удължаване срока на 40 години.

- Концесионното възнаграждение включва: еднократно концесионно възнаграждение в размер на 100 хил. лв. годишни концесионни възнаграждения, които съдържат фиксирана и променлива част.
- Размерът на фиксираното годишно концесионно възнаграждение възлиза на 44 хил. евро (87хил. лв.).

По договора за концесия Групата се задължава:

- да експлоатира и поддържа обекта на концесия на свой риск;
- да извърши актуализация на генералния план на пристанище Видин относно пристанищните терминали – Обект на концесията;
- да извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- да разработва и представя за одобрение от концедента годишни инвестиционни програми в срок до 30 октомври на предходната година;
- предварително да съгласува и да получи одобрение от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за извършване на подобрения в обекта на концесията, които не са предвидени в съответната годишна инвестиционна програма;
- не променя предназначението на обекта на концесията;
- представя и поддържа банкови гаранции;

Договорът за концесия се прекратява при изтичане на срока на договора, по взаимно съгласие, поради обстоятелства по Закона за концесиите или при виновно неизпълнение на задълженията на една от страните.

Съгласно договор за концесия на „Пристанищен терминал Лом“ – част от пристанище за обществен транспорт Лом, Групата следва да поддържа банкови гаранции в установения размер:

- банкова гаранция за изпълнение на Инвестиционна програма за седма договорна инвестиционната година в размер на 103 хил. лв. със срок на валидност 31.10.2021 г.;
- банкова гаранция за добро изпълнение на задълженията по Концесионния договора, в размер на 455 хил. лв. със срок на валидност 27.09.2022 г.

Съгласно Концесионен договор за пристанищен терминал Балчик, Групата има поети задължения да експлоатира, поддържа и да извърши инвестиции за развитие на терминала; да изпълнява Годишни инвестиционни програми, да поддържа определен средногодишен товарооборот, да поддържа банкови гаранции за изпълнение за срока на договора и да прилага определена социална програма по отношение на персонала.

Концесионерът се задължава да предоставя и поддържа за всяка поредна година от действието на концесионния договор потвърдени, безусловни, неотменяеми банкови гаранции за срока на концесия, както следва:

- Гаранция на 430 хил. лв. (220 хил. евро.) за гарантиране изпълнението на концесионния договор, включително задълженията за плащане на концесионното възнаграждение, за

тОВОРОБОРОТ, ЗА ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИ И НЕУСТОЙКИ И ДРУГИ, ОПРЕДЕЛЕНИ В КОНЦЕСИОННИЯ ДОГОВОР;

На 18 март 2021 г. е сключен договор за издаване на банкова гаранция за сумата от 220 хил. евро със срок на гаранцията до 01 август 2022 г. Договорът за банкова гаранция е сключен за обезпечаване на изпълнението на задълженията на Групата по Договора за концесия.

Съгласно Концесионен договор, касаещ пристанищен терминал Леспорт, Групата има поети задължения да експлоатира, поддържа и да извърши инвестиции за развитие на терминала; да изпълнява Годишни инвестиционни програми, да поддържа определен средногодишен тОВОРОБОРОТ, да поддържа банкови гаранции за изпълнение за срока на договора и да прилага определена социална програма по отношение на персонала.

Концесионерът се задължава да предоставя и поддържа за всяка поредна година от действието на концесионния договор потвърдени, безусловни, неотменяеми банкови гаранции за срока на концесия, както следва:

- Гаранция за изпълнение на Инвестиционната програма в размер на 15 на сто от стойността на планираните инвестиции за съответната година;

Гаранция в размер на 256 хил. евро (501 хил. лв.) за изпълнението на договора, включително изпълнението на договора, включително задължението за плащане на концесионно възнаграждение, тОВОРОБОРОТ, задължението за плащане на лихви и неустойки, определени в договора.

Концесии за добив на нефт и газ

Основната си дейност дъщерното за Групата дружество Проучване и добив на нефт и газ АД осъществява въз основа на предоставени от държавата концесионни права и сключени 13 концесионни договори както следва: Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Бърдарски геран", Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Горни Дъбник", Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Долни Дъбник", Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Долни Луковит", Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Долни Луковит - запад", Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Селановци", Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Староселци", Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Тюленово", Концесионен договор за добив на природен газ от находище "Българево", Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Маринов геран" и Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Бутан – юг", Концесионен договор за добив на природен газ от находище "Дуранкулак" и Концесионен договор за добив на подземни богатства - нефт и природен газ – природен газ и кондензат от находище „Искър запад“.

За да осигури изпълнението на задълженията си по окончателното напускане на концесионните площи, съгласно концесионните договори, Групата заделя ежегодно суми, представляващи годишни вноски за "Фонд за напускане".

Бъдещите плащания във връзка с вноските за "Фонд за напускане" към 31 декември са в следния размер:

	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
2021 г.	10	40	102	152
2020 г.	23	43	109	175

Към 31 декември 2021 г. Групата има сключен Рамков договор за издаване на банкови гаранции с търговска банка на обща стойност 1 600 хил. лв. със срок на действие до 28 януари 2023 г. Като обезпечение по сключения Рамков договор за издаване на банкова гаранция са заложили нетекущи активи на Групата.

В нормалния ход на дейността за Групата възникват съдебни спорове и искиове. Според ръководството на Групата разходите, необходими за решаване на тези спорове и искиове няма да окажат съществено влияние върху финансовата състояние и паричните потоци в бъдещи финансови периоди, тъй като основната част от тях се счита, че вече е провизирана при заделянето на техническите резерви

48. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в дългосрочните задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Облигационни заеми хил. лв.	Банкови заеми хил. лв.	Други заеми хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2021	37 451	127 069	6 161	170 681
Парични потоци:				-
Плащания на главници	-	(30 177)	(206)	(30 383)
Постъпления	35 000	11 272	9 420	55 692
Плащания на лихви	(420)	(3 054)	(1 334)	(4 808)
Непарични промени:				-
Начислени лихви	420	3 054	1 334	4 808
Рекласифициране на заеми	(3 001)	(36 435)	10 606	(28 830)
31 декември 2021	69 450	71 729	25 981	167 160
	Облигационни заеми хил. лв.	Банкови заеми хил. лв.	Други заеми хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2020	40 004	108 417	14 090	162 511
Парични потоци:				-
Плащания на главници	-	(13 562)	(7 970)	(21 532)
Постъпления	-	18 652	4 200	22 852
Плащания на лихви	(540)	(1 495)	(6 086)	(8 121)
Непарични промени:				-
Рекласифициране на заеми	(2 013)	15 057	1 927	14 971
31 декември 2020	37 451	127 069	6 161	170 681

49. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Групата е осъществила следните сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци от финансова дейност:

- Групата е извършила прихващания на насрещни вземания и задължения на обща стойност 875 хил. лв. (2020: 2 483 хил. лв.)
- Във връзка с изискванията на МСФО 16 „Лизинг“ през 2021 г. Групата е признала активи с право на ползване на обща стойност 704 хил. лв.
- Групата е придобила дълготрайни материални активи в размер на 249 хил. лв. срещу постъпление от продажба на дълготрайни материални активи в същия размер

50. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	15		
- Корпоративни акции, дялове и права		1 258 422	1 162 656
- Български корпоративни облигации		213 113	232 178
- Средносрочни български ДЦК		55 258	53 222
- Дългосрочни български ДЦК		30 104	27 381
- Ценни книжа, издадени или гарантирани в други държави		486 003	547 016
- Деривативи, държани за търгуване		70	4 788
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	17		
- Котирани капиталови инструменти		24 605	25 327
- Некотирани капиталови инструменти		45 821	58 439
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	16		
- Облигации		413 303	210 804
- Държавни ценни книжа		446 138	506 791
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
- Договори за заеми	14, 18.1	3 182 882	2 847 350
- Вземания по цесии	18.1	60 677	41 244
- Вземания по споразумения за обратно изкупуване	18.2	399 895	394 693
- Дългови инструменти по амортизируема стойност	18.3	687 184	464 877
- Вземания от свързани лица	46	165 559	172 468
- Търговски вземания	18.4	116 962	115 382
- Други	18	22 092	21 967
Намалени с: обезценка	18	(28 163)	(20 381)
- Пари и парични еквиваленти	23	2 380 922	2 221 632
		9 960 847	9 087 834

Финансови пасиви

Финансови пасиви, отчитани по
амортизирана стойност

Задължения към депозанти	25	6 917 880	6 168 872
Заеми	26.2, 26.3, 26.4	250 545	246 235
Депозити от банки	26.5	41 146	66 092
Задължения по цесии	26	43 014	53 926
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	26.6	13 960	15 449
Задължения по лизингови договори	31	280 979	249 440
Търговски и други задължения	26.7	110 004	98 375
Задължения към свързани лица	46	63 316	61 517
		7 720 844	6 959 906

Деривативи, определени като хеджиращи
инструменти на паричен поток (отчитани по
справедлива стойност):

Деривативи	26.1	118	86
		7 720 962	6 959 992

Вижте пояснение 4.19 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности са описани в пояснение 52. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 51.

51. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Вследствие на използването на финансови инструменти и в резултат на оперативната си и инвестиционна дейност, Групата е изложена на различни видове рискове – застрахователен риск, пазарен риск, риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени. Управлението на риска на Групата се осъществява от управителния съвет на Групата. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на риск. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте Пояснение 50. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са изброени по-долу.

51.1. Застрахователен риск

Застрахователен риск е рискът от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размерът на щетите и на дължимите обезщетения да надхвърлят размера на заделените застрахователни резерви.

Това зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида застрахователен портфейл, размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск от голямо значение има разнообразието на застрахователния портфейл и теорията на вероятностите.

Групата се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователни рискове, като това намира отражение в общите условия. Посредством разнообразни методи за оценка и контрол Ръководител на отдел Вътрешен контрол извършва регулярно оценка на риска и наблюдава акумулацията на застрахователни суми по група клиенти и региони. Управлението на риска се осъществява от Дирекция Вътрешен контрол в сътрудничество с актюерите и ръководството на Групата.

Основните фактори, от които зависи положителния финансов резултат на Групата са квотата на щетимост, квотата на разходите и дохода от инвестиции.

Застрахователно – техническият риск е рискът от настъпване на застрахователно събитие, при което размерът на дължимото застрахователно обезщетение надхвърля очакванията за проявление на риска, изразено чрез размера на формираните застрахователни резерви, т.е. застрахователно техническият риск е налице, когато общата загуба за определен период от време е по-голяма от калкулираната премия и заделените резерви. Застрахователно - техническият риск се влияе от честотата и тежината на претенциите.

Всяко застрахователно дружество се стреми да гарантира, че за покриването на поетите от него задължения са заделени достатъчни по размер застрахователно технически резерви.

Групата управлява и изравнява поетите застрахователни рискове както в рамките на застрахователната съвкупност, така и извън нея. В рамките на застрахователната съвкупност това се постига чрез изравняване на поеманите рискове по време, по същество, по място, в рисковни групи и чрез увеличаване боря на застрахованите единици, т.е. чрез проявление на закона за големите числа. Групата провежда системен анализ на поеманите рискове, тяхното времево и териториално диверсифициране, предлага нови застрахователни продукти и се стреми да включва постоянно нови единици в застрахователната съвкупност с добро очаквано проявление на риска.

Извън застрахователната съвкупност, Групата изравнява риска чрез използване на презастрахователни договори. Според спецификата на конкретните застрахователни продукти се определя избора на презастрахователен договор и съответните лимити на самозадържане. Управлението на застрахователния риск намира отражение и в прилагането на ограничения в подписваческите процедури – въведени са лимити на поемане на отговорност, изключване на рискове, върху които може да се влияе, използване на подходящи методи за оценка на необходимите премии и на бъдещите задължения, прилагане на презастрахователна програма и мониторинг върху застрахователната дейност. Независимо от презастрахователната защита, Групата не се освобождава от преките си задължения към застрахованите лица по отношение на прехвърлените рискове, в резултат от което съществува кредитен риск до степен, съответстваща на невъзможността презастрахователите по съответния презастрахователен договор да изпълнят своите финансови задължения по него. За да минимизира проявлението на този кредитен риск, Групата поддържа регистър с наличните данни за количествено измеримите показатели за финансовото състояние на своите контрагенти.

Групата предлага над 70 вида застрахователни продукта, като по този начин се стреми да постигне разнообразен и балансиран, агрегиран застрахователен портфейл. Десет от предлаганите продукти обхващат рискове в Автомобилното застраховане; 18 обхващат рискове в Имущественото застраховане; 40 – в застраховки на Отговорности, Злополука и Помощ при пътуване; 10 са застраховките по Транспортно застраховане и Финансови рискове и още редица други застраховки в различни направления на общото застраховане. Срокът на сключените договори в агрегирания застрахователен портфейл основно е едногодишен, но се наблюдават и такива договори в него, които са с по-кратък или по-дълъг срок от една година.

В Автомобилното застраховане се покриват основно рискове свързани с пътно-транспортни произшествия, природни бедствия и неправомерна човешка дейност. Рисковете биват материални и нематериални. Покриваните рискове обхващат в най-пълна степен нуждите от застрахователно покритие на собствениците, ползвателите и държателите на МПС. Териториалният обхват на застраховките включва цяла Европа.

В Имущественото застраховане се покриват основно рискове свързани с пожар, природни бедствия, авария на машини и съоръжения, неправомерна човешка дейност и др. При имуществените застраховки от съществено значение е оценката и презастрахователната защита по отношение на катастрофичните рискове. При оценката на тези рискове акцента се поставя върху адекватното определяне на застрахователната сума, осъществяваната превенция, периодичното извършване на огледи на застрахованите обекти. Предоставяното териториално покритие за тях е единствено за територията на Република България.

По застраховки Отговорности освен Обща гражданска отговорност се покриват голям брой Професионални отговорности, които в голямата си част са задължителни по силата на различни

нормативни актове. Покритието по тези застраховките се предоставя единствено за територията на Република България.

Застраховките по Злополука и Помощ при пътуване покриват рискове свързани със: смърт, трайна и временна нетрудоспособност на застрахованите лица, вследствие на злополука и асистирана помощ при рискови за здравето състояния. Предоставяното териториално покритие при различните продукти от тази група е различно и варира от покритие само за Република България до покритие за цял свят.

Ежегодно, гамата от предлагани застрахователни продукти се анализира, като в зависимост от резултатите по всеки един продукт, рисковият интерес на Групата, пазарните потребности и други фактори се извършва адаптиране, допълване на съществуващите продукти или разработване на нови продукти, с цел задоволяване на специфични потребности. Последното се извършва след задълбочен анализ на потребителското търсене и сегментиране на пазара.

Основното допускане, залегнало в оценките на задълженията, е че развитието на бъдещите претенции към Групата ще следва в най-общи линии опита от развитието на претенциите в миналите години. Това включва предположения за честотата и тежината на всяка претенция, както и оценка на инфлационния фактор за всяка година на застрахователните събития. В допълнение се извършва качествена и количествена оценка за степента на отклонение, което може да се очаква при прилагане на тенденциите от миналото в бъдещето. Групата отчита влиянието на външните фактори, като промени в законодателството, развитие на съдебната практика и др., върху размера на застрахователните задължения.

За да се ограничи експозицията към екстремни неблагоприятни проявления на риска, особено по отношение на катастрофичните събития, се прилага съответната презастрахователна защита. Презастрахователните договори разпределят риска и минимизират ефекта от значителни загуби, което гарантира капитализацията на Групата.

При избора на презастраховател, Групата взима под внимание относителната сигурност на презастрахователя, оценявана на базата на обществения рейтинг и от проведени проучвания.

Застрахователния риск намира отражение в процеса на уреждане на щетите и заделянето на резерви. Таблицата по-долу представлява оценка на резерва за предявени, но неуредени претенции (RBNS), включени във финансовите отчети, на базата на предявените и изплатени претенции, разпределени във времето по години на възникване на щетите. Таблицата осигурява исторически преглед за достатъчността на оценката на размера на неизплатените претенции, използвана в минали години. Поради присъщата несигурност в процеса на определяне на резервите, не може да се гарантира с абсолютна сигурност, че тези резерви ще са достатъчни като краен резултат.

	2021г.	2020г.	2019г.	2018г.	2017г.	2016г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Година на събитие в края на периода	50 885	48 597	52 242	48 674	52 390	54 258
1 година по-късно	-	21 260	25 848	32 826	30 963	30 330
2 година по-късно	-	-	4 576	5 187	8 066	13 422
3 година по-късно	-	-	-	3 798	4 179	5 838
4 година по-късно	-	-	-	-	3 337	2 244
5 година по-късно	-	-	-	-	-	2 350
Кумулативни плащания към настоящия момент	50 885	69 857	82 666	90 485	98 935	108 442
Обща оценка на обезщетенията	95 405	84 428	91 206	95 077	101 127	108 442

Към 31 декември
Плащания:

Оценка	44 520	14 571	8 540	4 592	2 192	-
Реални резерви	40 563	15 569	16 467	16 172	12 948	14 053

При изчисляването на техническите резерви се правят определени допускания. Определянето на допусканията е процес свързан с изчисляването на неутрални приблизителни оценки на най-вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация въз основа на които се правят допусканията са базирани на задълбочени проучвания върху опита на Групата. В случаите, при които има недостатъчна вътрешна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на застрахователните претенции, се използват пазарни данни, придобити от собствени проучвания или установени от Комисията за финансов надзор.

По отношение на резерва за предявени, но неизплатени претенции от съществено значение е експертизата на специалистите от ликвидация. Те преглеждат щетите по отношение на обстоятелствата на възникване и право на обезщетяване. Въз основа на исторически доказан опит за размера на подобни щети се прави оценка. Тази оценка се преглежда редовно и при наличие на нова информация се актуализира.

За образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции (IBNR), Групата използва верижно-стълбовидни методи както на база акумулирани стойности на платените претенции, така и на база исторически предявените претенции. За коефициенти на развитие са използвани средни и средно претеглени собствени коефициенти на развитие като почти за всички застраховки методът е приложен за периода 2011-2021 г. Когато за дадена застраховка се получават големи отклонения в коефициентите на развитие за дадени години, тези години не се взимат предвид при изчисление на резерва.

При достатъчно данни за възстановени суми по регреси Групата изчислява резерв за регреси, който се изважда от резерва за възникнали, но непредявени щети. Такъв резерв е изчисляван само по застраховка „Каско“ поради значителния обем на възстановените суми от регреси по тази застраховка. Този резерв е изчислен на база верижно-стълбовиден метод на база възстановените суми по регреси за последните 11 години.

За застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите резервът за непредявени претенции е определен отделно за щети във връзка с имуществени и неимуществени вреди. Групата използва комбинация от верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените претенции, при използване на среднопретеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на застрахователя и верижно-стълбов метод на база акумулирани стойности на платените претенции, при използване на среднопретеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни, като на двата подхода е дадена еднаква тежест. Този подход е дефиниран в чл. 92, ал. 11 на Наредба №53, като се използва за тестване достатъчността на резерва по вида застраховка. Горепосания метод за изчисление на резерва по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към 31.12.2021 г. е одобрен с Решение № 125 - ОЗ от 14.02.2022 г.

За застраховки, по които Групата предлага и активно презастраховане и разполага със статистически данни за развитието на щетите за достатъчно продължителен период, резервът за възникнали, но непредявени щети се изчислява отделно за директен бизнес и активно презастраховане. По активно презастраховане предявяването на щетите се забавя значително във времето, в сравнение с развитието на претенциите по директен бизнес, предвид на което при наличието на достатъчно данни за прилагане на статистически метод, е по-разумно изчисленията да се извършат отделно.

Не се заделя резерв за възникнали, но непредявени щети за застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“, „Кредити“, „Гаранции“, „Гаранции“, „Разни финансови загуби“ и „Правни разноски“, защото при използване на верижно-стълбов метод за изчисляване на резерва за възникнали, но непредявени щети се получава нулев резултат, а по застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“ и „Правни разноски“ няма реализиран премиен приход.

Пренос-премийният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен или презастрахователен договор след края на отчетния период.

Групата формира пренос-премийния си резерв на база начислени застрахователни премии. Начисляват се всички дължими вноски по полици за целия срок на договора при едногодишни полици и при многогодишни полици с еднократно плащане на премията. За многогодишни

полицы с годишна вноска, поредната годишна вноска се начислява в момента на падежирането ѝ.

При изчисление на стойността на пренос-премийния резерв към 31.12.2021 г. е използван метода на „точната дата“. Резервът се изчислява автоматично от информационната система индивидуално за всяка една полица и всеки анекс към нея, на база начисления премиен приход, извършените аквизиционни разходи, срока на договора и периода на покритие след края на отчетния период. Пренос-премийният резерв за застраховки “Карго” и “Отговорност на превозвача” за еднократен превоз се изчислява за срок на застраховката един месец. За застраховки на земеделски култури пренос-премийният резерв се изчислява до края на срока на действие на договора, но не по-късно от края на селскостопанската година. Предвид, че счетоводната политика не предвижда отсрочване на аквизиционните разходи, при изчисление на резерва от стойността на начислената премия е приспадната стойността на аквизиционните разходи – стойността на начислените комисионни по съответната полица и заложените в ЗТП други аквизиционни разходи.

Частта на презастрахователите в пренос-премийния резерв се изчислява пропорционално на цедираната премия по всяка полица за сключените пропорционални договори и факултативи. За непропорционалните презастрахователни договори „excess of loss“, „stop loss” и CAT договори дял на презастрахователя не се заделя.

Адекватността на задълженията се гарантира от периодичната оценка на общо формираните резерви и дали те са достатъчни, да покрият евентуални бъдещи плащания. При оценката за адекватността на резервите се вземат под внимание всички очаквани парични потоци по застрахователни договори, като плащания по обезщетения, разходи за уреждане на обезщетенията и др. Адекватността на пренос-премийния резерв и на резерва за предстоящи плащания се установява чрез съответни тестове.

Тестът за адекватност на пренос-премийния резерв се извършва съгласно чл. 85 от Наредба № 53, като при установен недостиг се образува резерв за неизтекли рискове. Последният се заделя при отрицателен брутен технически резултат, определен съгласно Приложение № 6 от Наредба № 53 за три последователни години, като по „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се изследва развитието на риска и разходите само за една - текущата година. Тестът се извършва по видове застраховки. При установена необходимост за образуване на резерв за неизтекли рискове, неговият размер се определя съгласно Приложение № 7 от Наредбата. Към 31.12.2021 г. тестът за адекватност на пренос-премийния резерв не показва недостиг на премия и необходимост от образуване на резерв за неизтекли рискове. Тестът за адекватност на резерва за предстоящи плащания е извършен посредством run-off метода.

Влиянието, което имат развитието на застрахователните показатели върху капиталовата адекватност на Групата се симулира в анализа на чувствителността. За представения по-долу анализ на чувствителността, са избрани показателите несъбираеми вземания от застрахователни операции и резерв за предстоящи плащания. Изходната база при извършения анализ е капиталовата позиция на Групата към датата на финансовия отчет.

	Собствен капитал. Застрахователна дейност хил. лв.	Изменение хил. лв.	Изменение %
Собствен капитал към 31.12.2021 г.	99 399		
Увеличение на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	111 498	(415)	(0.37%)
Намаление на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	112 328	415	0.37%
Увеличение на резерва за предстоящи плащания с 5%	104 883	(7 030)	(6.28%)
Намаление на резерва за предстоящи плащания с 5%	118 943	7 030	6.28%

От разгледаните сценарии, с най-голямо влияние върху капитала на Групата е този с промяна в размера на резерва за предстоящи плащания. Този сценарий отразява присъщата несигурност при оценката на резерва, тъй като се касае за настояща оценка на очакваните бъдещи плащания по възникнали претенции. Тази несигурност в най-голяма степен е валидна по отношение на резерва за настъпили, но непредявени претенции и по отношение на застраховки, характеризиращи се с по-дълъг процес на уреждане на претенциите, каквато е основно задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и останалите видове застраховки на отговорности.

51.1.1. Презастрахователна стратегия

Презастрахователната кампания на Групата е насочена към запазване на финансовата му стабилност и гарантиране на максимална защита на интересите на застрахованите лица при евентуалното възникване на застрахователни събития, които носят риск от чувствителни загуби, в резултат от сбъждане на единични застрахователни събития и от такива с катастрофичен характер. Тази цел се осъществява чрез непрекъснато анализиране на структурата на застрахователния портфейл, като се следи за акумулация на поети за покритие рискове в размери, ненадвишаващи финансовия капацитет на Групата.

Презастрахователната програма:

- е инструмент за управление на капитала, насочен към намаляване на разходите за капиталови средства, в случай на настъпване на неблагоприятни събития;
- е мярка за предпазване на капиталовата адекватност на Групата от акумулиране на рискове, в това число на такива с катастрофичен характер;
- обхваща почти всички рискове и класове бизнеси, записвани от Групата. Видовете презастрахователни протекции и лимитите по договорите са изцяло съобразени с рисковите апетити на Групата, вида на портфейла и подписваческите правила на Групата;
- точно и ясно определя конкретните нужди от трансфер на рискове както и правилния вид на конкретните договори;
- определя нивата на самозадържане по отделните класове бизнес;
- е насочена към постоянно оптимизиране на презастрахователните договори с цел облекчаване на натиска върху капитала посредством прилагането на различни варианти на презастраховане, чрез които частично или напълно може да се постигне оптимизация на капиталовата адекватност;
- редуцира флукуациите при настъпили застрахователни събития;
- оценява и изравнява рисковете по различните видове застрахователни покрития.

Групата презастрахова част от рисковете си с цел да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Всички договори за факултативно презастраховане са предварително одобрени от страна на ръководството. Преди да се сключи презастрахователен договор Групата анализира кредитния рейтинг на съответните презастрахователи. Избират се презастрахователи с висок кредитен рейтинг. Групата анализира периодично текущото финансово състояние на презастрахователите, с които има сключени презастрахователни ангажименти.

Групата сключва презастрахователни ангажименти с различни презастрахователи с висок кредитен рейтинг, за да контролира излагането на загуби в резултат на едно застрахователно събитие.

51.1.2. Процес на уреждане на щети

Таблицата за щетимост и по-конкретно съответния процент на квотата на щетимост дава възможност да се получи по-точна представа за развитието на риска през отчетните периоди:

Видове застраховки	2021	2021	2020	2020
	Бруто квота на щетимост %	Нето квота на щетимост %	Бруто квота на щетимост %	Нето квота на щетимост %
Злополука	14%	12%	46%	38%
в т.ч злополука на пътниците в обществения транспорт	-20%	-28%	42%	44%
Заболяване	0%	0%	0%	0%
Каско	42%	41%	38%	37%
Релсови превозни средства	0%	0%	0%	0%
Каско на летателни апарати	-35%	-524%	-8%	187%
Каско на плавателни съдове	7%	-89%	89%	81%
Товари по време на превоз	3%	4%	8%	6%
Пожар и природни бедствия	31%	68%	26%	24%
Индустриален пожар	31%	136%	34%	27%
Пожар и други опасности	16%	14%	13%	20%
Технически застраховки	-8%	-16%	1%	2%
Земеделски застраховки	99%	96%	26%	26%
Щети на имущество	-1%	-1%	-12%	-12%
Застраховка кражба, грабеж, вандализъм	0%	0%	0%	0%
Застраховки на животни	-1%	-1%	-12%	-12%
Отговорности МПС	-6%	-26%	62%	126%
ГО свързана с летателни апарати	111%	3 812%	-4%	-18%
ГО свързана с плавателни съдове	2 120%	1 790%	12%	41%
Обща гражданска отговорност	-164%	-161%	182%	201%
Кредити и лизинг	0%	0%	-1%	-1%
Застраховка на гаранции	0%	0%	0%	0%
Разни финансови загуби	0%	0%	0%	0%
Правни разноски	0%	0%	0%	0%
Помощ при пътуване	5%	5%	37%	37%
Общо за Общо за застраховане:	26%	32%	44%	46%

Застраховката с най-голям относителен дял в портфейла на Групата – „Каско на МПС“ се характеризира с благоприятно развитие на риска през 2021 г. - 42% брутна квота на щетимост и 41% - нетна, въпреки, че в сравнение с предходната година, когато 38% от спечелената премия е била предназначена за покритие на плащанията във връзка с риска има леко увеличение на щетимостта. Предпоставка за увеличението на щетимостта по застраховката е отпадане на въведените през 2020 г. ограничения на движението с МПС заради ковид 19, заради които тогава бе наблюдавана такава ниска щетимост.

Промяната на нетния коефициент на щетимост за цялостната дейност: 49% - за 2010 г., 53% - за 2011 г., 59% - за 2012 г., 53% - за 2013 г., 59% - за 2014 г., 46% - за 2015 г., 56% - за 2016 г., 41% - за 2017 г., 43% - за 2018 г., 47% - за 2019 г., 46% - за 2020 г. и 32% - за 2021, показва колебание на нетната щетимост между 41% и 59%, като последните пет – шест години се наблюдава трайна тенденция на намаление на показателя спрямо предходния шестгодишен период.

Следващата таблица показва средния размер на платените щети по видове застраховки за Общо застраховане:

Видове застраховки	Брой 2021	Сума в лв.	средна щета 2021	Брой 2020	Сума в лв.	средна щета 2020
Злополука	2 565	861 840	336	2 904	1 632 248	562
Каско	61 642	60 726 391	985	70 641	62 625 144	887
Каско на летателни апарати	1	93 168	93 168	-	-	-
Каско на плавателни съдове	9	267 405	29 712	12	164 860	13 738
Товари по време на превоз	20	73 291	3 665	17	35 626	2 096
Пожар и природни бедствия	2 102	4 321 944	2 056	1 847	4 443 860	2 406
Щети на имущество	-	-	-	5	7 590	1 518
Отговорности МПС	5 483	25 931 683	4 729	6 257	24 502 030	3 916
ГО свързана с летателни апарати	1	7 500	7 500	-	-	-
ГО свързана с плавателни съдове	1	15 732	15 732	1	5 705	5 705
Обща гражданска отговорност	28	440 238	15 723	51	437 301	8 575
Помощ при пътуване	768	451 462	588	2 227	1 570 532	705
Общо:	72 620	93 190 654	1 283	83 962	95 424 896	1 137

Средната изплатена щета през 2021 г. е 1 283 лв. и сравнено със същия показател за предходните години: 1 137 лв. – за 2020 г. и 1 124 лв. – за 2019 г. бележи несъществено увеличение. Най-висок е размера на средната щета по застраховка „Каско на летателни апарати“ и „Каско на плавателни съдове“, а най-нисък - по застраховки „Злополука“ и „Помощ при пътуване“.

51.2. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

Политика на Групата извън банковата дейност

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в щатски долари, излагат Групата на валутен риск. Групата има дългосрочни търговски задължения и краткосрочни задължения по финансов лизинг в щатски долари, по-значителната част, от които са свързани със закупуването на самолети. Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност. Групата има краткосрочни и дългосрочни заеми в щатски долари. Тези вземания са класифицирани като кредити и вземания. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в евро, не излагат Групата на валутен риск, тъй като курсът на българският лев е фиксиран към еврото по силата на Закон за валутен борд.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. Групата има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните (над 6 месеца) парични потоци в чуждестранна валута.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Групата в евро не носи риск за Групата.

Рисково претеглената нетна валутна позиция към 31 декември 2021 г. във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Групата. Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисково претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Групата и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

Развитието на глобалната пандемия засегна икономиките на държавите на глобално ниво и в съответствие няма изразен ефект върху валутата на конкретна отделна държава и оттам проектиране на специфичен валутен риск. Доколкото нетния резултат на Групата от промяна на

валутни курсове през 2021 г. е загуба, дължаща се основно на загуба от валутни сделки, не е възможно да бъде оценено каква част от този резултат е настъпил вследствие на проявление на ефекти от настъпилата пандемия от Covid-19 и каква вследствие на пазарни и политически фактори, свързани с развитието на валутни курсове.

Процесът на възстановяване на икономиката в различните държави се случва с различна скорост, повлияна и от способността им да организират процес по ваксиниране на населението си, и оттам и валутата на тези държави ще промени курса си спрямо такива, в които пандемията продължава да бушува. ЕС и България са в ситуацията на забавен процес по справяне с Covid-19 пандемията, но доколкото българския лев е обвързан с еврото, а експозицията на Групата в други валути (предимно щатски долар) не е съществена, за валутния риск на Групата няма пряк ефект от настъпилата Covid-19 пандемия.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2021 г. е следната:

	Лева хил. лв.	Евро хил. лв.	Щ.долари хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 808 132	69 823	14 750	70 847	1 963 552
Предоставени ресурси и аванси на банки	152	18 149	59 849	104 275	182 425
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	315 777	41 205	-	-	356 982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	236 468	13 100	6 137	38 278	293 983
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2 294 974	590 163	52	235 449	3 120 638
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	416 380	437 364	4 465	897	859 106
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	185 146	445 875	-	56 164	687 185
ОБЩО АКТИВИ	5 257 029	1 615 679	85 253	505 910	7 463 871
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	21 168	26 609	2 922	2 194	52 893
Задължения към други депозанти	4 681 404	1 728 017	213 577	323 585	6 946 583
Емитирани облигации	-	25 450	-	-	25 450
Задължения по лизингови договори	34 928	16 361	-	7	51 296
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4 737 500	1 796 437	216 499	325 786	7 076 222
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	519 529	(180 758)	(131 246)	180 124	387 649

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2020 г. е следната:

	Лева хил. лв.	Евро хил. лв.	Щ.долари хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 765 953	76 037	8 902	61 851	1 912 743
Предоставени ресурси и аванси на банки	159	20 632	77 964	89 313	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	313 332	46 340	-	-	359 672
Финансови активи оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	217 941	8 814	5 017	35 880	267 652
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1 906 595	646 860	48	230 957	2 784 460
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	278 287	432 650	4 131	938	716 006
Финансови активи оценявани по амортизирана стойност	26 352	394 316	-	42 621	463 289
ОБЩО АКТИВИ	4 508 619	1 625 649	96 062	461 560	6 691 890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	46 266	16 347	1 341	2 098	66 052
Задължения към други депозанти	4 063 383	1 631 121	195 775	300 668	6 190 947
Емитирани облигации	-	25 451	-	-	25 451
Други задължения	34 994	11 510	-	-	46 504
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4 144 643	1 684 429	197 116	302 766	6 328 954
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	363 976	(58 780)	(101 054)	158 794	362 936

51.3. Лихвен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2021 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти. Всички инвестициите в облигации на Групата, се изплащат на базата на фиксирани лихвени проценти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2021 г. е отрицателен, в размер на 1 880 731 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа и дериватите), е минус 34.20%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	179 507	-	-	-	2 918	182 425
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	111 225	114 303	131 454	-	-	356 982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	4 062	4 062
Предоставени кредити и аванси на клиенти	38 827	68 738	458 739	1 363 017	1 191 317	3 120 638
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	122 858	31 928	258 446	430 967	844 199
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 640	11 097	58 551	217 778	390 119	687 185
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	339 199	316 996	680 672	1 839 241	2 019 383	5 195 491
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	52 893	-	-	-	-	52 893
Задължения към други депозанти	3 112 063	451 048	1 153 755	2 228 951	766	6 946 583
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 450	25 450
Задължения по лизингови договори	1 038	1 842	8 001	27 500	12 915	51 296
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	3 165 994	452 890	1 161 756	2 256 451	39 131	7 076 222
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2 826 795)	(135 894)	(481 084)	(417 210)	1 980 252	(1 880 731)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2020 г. е отрицателен, в размер на 1 831 732 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 37.97%.

Във връзка с направената реформа в начина на образуване и използване на лихвени индекси (IBOR), в Групата такива не се използват активно, основните лихвени индекси, които са въведени в Лихвените тарифи на банката-майка и дъщерната банка са синтетични, с източници от банковата лихвена статистика (БНБ/НБРСМ) и в такъв смисъл ефектът от направената реформа е несъществен върху стойността на паричните потоци на Групата.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	185 150	-	-	-	2 918	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122 659	120 456	116 557	-	-	359 672
Предоставени кредити и аванси на клиенти	33 819	36 013	296 599	1 435 795	982 234	2 784 460
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	34 106	22 879	300 272	344 476	701 733
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 280	12 634	46 527	127 321	267 527	463 289
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	350 908	203 209	482 562	1 863 388	1 597 155	4 497 222
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66 052	-	-	-	-	66 052
Задължения към други депозанти	2 894 855	414 560	1 132 674	1 747 894	964	6 190 947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 451	25 451
Задължения по лизингови договори	1 003	1 823	7 105	24 167	12 406	46 504
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2 961 910	416 383	1 139 779	1 772 061	38 821	6 328 954
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2 611 002)	(213 174)	(657 217)	91 327	1 558 334	(1 831 732)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Групата на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2021 върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 5 373 хил. лв. (2020: 4 579 хил. лв.).

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2 153 008 хил. лв. към 31 декември 2021 (2020 г: 1 665 762 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за

надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2021 и 2020 година.

51.4. Кредитен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти като например при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирани средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	2 042 970	2 027 241
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	70 426	83 766
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	859 441	717 595
Дългови инструменти по амортизирана стойност	6 988 010	6 259 232
Балансова стойност	9 960 847	9 087 834

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти установени индивидуално или на групи и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Групата финансови активи. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Групата е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централни банки в размер на 1 963 552 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Групата поради тяхното естество и възможността Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 182 425 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Групата в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 356 982 хил. лв. носят кредитен риск за Групата в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 48 145 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България и носят 0% риск. Останалата част от вземанията в размер на 308 837 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 300 300 хил. лв. - 100% риск и 8 537 хил. лв. - 150% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в размер на 293 983 хил. лв., представляват капиталови инструменти - акции във финансови и нефинансови предприятия в размер на 135 898 хил. лв., чиято максимална изложеност в процентно отношение е както следва – 103 334 хил. лв. – 100% риск и 32 564 хил. лв. – 250% риск; дялове в договорни фондове на стойност 149 124 хил. лв. – с рисково тегло от 0% до 1 250% в зависимост от вида на базисния актив, дългови инструменти в размер на 8 891 хил. лв. и деривати в размер на 70 хил. лв. – 100% риск.

Капиталовите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в размер на 14 908 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 14 908 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 289 380 хил. лв. не носят за Групата кредитен риск. Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от други европейски държави в размер на 141 517 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния риск на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 413 301 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 413 301 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 408 414 хил. лв. носят 0% кредитен риск. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави са с балансова стойност в размер на 267 906 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент

Дълговите ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества с балансова стойност в размер на 10 865 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 10 865 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 3 120 638 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 2 169 234 хил. лв.

Към 31 декември 2021 г. размерът на формираните от Групата провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 38 743 хил. лв.

През отчетния период дейността на Групата беше повлияна от разпространението на нов коронавирус (Covid-19), като в началото на 2020 г. в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли и те продължиха да действат и през 2021 г., успоредно с развитието на нови епидемиологични щамове.

Доколкото Групата оперира в специфичен сектор – финансовия, където прекъсванията на веригите на доставки, нарушенията в транспортните потоци и карантинните мерки нямат пряко отражение, дейността ѝ бе повлияна по-скоро непряко – чрез ефекта върху дейността на клиентите и волатилността в цените на финансовите инструменти, които Групата притежава.

През 2021 г., както и към датата на съставяне на настоящия консолидиран финансов отчет, бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки, недостиг на определени видове суровини и др., свързани с последствията от глобалната пандемия. С развитието на трета и четвърта вълна на пандемията и забавен процес на ваксиниране и удължаване на мерките в държавите в ЕС (вкл. и България) и през 2021 г., съществуваша обективни пречки пред дейността на компании в отделни икономически сектори и голяма доза несигурност кога приходите и нормалната дейност ще бъдат възстановени.

Експозицията на Групата към най-силно засегнатите сектори, като ресторантьорски бизнес и туристически услуги е изключително несъществена, а експозициите към хотелиерски бизнес и транспорт са също с нисък дял в портфейла и, като финансовото състояние на тези клиенти се следи изключително детайлно, като се оценява кредитният риск за целия живот на инструментите, вкл. се наблюдава и положителен ефект от насърчителните мерки на правителствено ниво и предложените компенсаторни схеми. Очакваното възстановяване след средата на 2021 г., подкрепено от ваксинацията и въвеждането на ваксинационни паспорти подкрепи хотелиерския бизнес и свързаните с него превоз на туристи през летния сезон в България и Република Северна Македония.

До края на 2021 г. в Банката-майка бе продължено прилагането на мораториум върху плащанията, съгласно “Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с предприетите от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията Covid-19 и последиците от тях”. Отложените по този ред плащания, не се третират като „мярка по реструктуриране” по смисъла на чл.47б от Регламент (ЕС) № 575/2013 г, нито като принудително реструктуриране съгласно чл.178 параграф 3 от същия регламент. Когато в хода на мониторинга на експозициите с приложен мораториум върху плащанията се установи признак за настъпване на вероятност от неплащане, тези експозиции се класифицират в по-висока фаза съгласно действащата регулаторна рамка. Експозициите, по отношение на които е приложен мораториум върху плащанията се идентифицират в информационната система на Банката майка, вкл. приложения Механизъм на отсрочване, което улеснява проследяването и наблюдението на експозициите.

През 2021 е приключил своето действие прилаганият от Банковия регулатор в Република Северна Македония дългов мораториум, даващ възможност за отсрочване на задължения на клиенти, чиято дейност е повлияна от коронавирус пандемията, без това да повлиява класификацията на кредитите от гледна точка тяхното реструктуриране.

По отношение на оценката на вероятността от неплащане на клиенти, за които е приложен мораториум върху плащанията, Банката-майка прилага одобрения от Управителния съвет с Протокол № 52/23.12.2020 г. „Оперативен план за прилагане на мораториум върху плащания поради пандемията от Covid-19 и оценка на вероятността от неплащане по отсрочените експозиции”. Съгласно този план, Банката майка извършва оценка на вероятността от неплащане както по време на мораториума, така и 3 месеца след неговото изтичане.

По отношение на модификациите, приемани за облекчения на засегнати от пандемията от Covid-19 кредитополучатели – през 2021 година Групата е прилагала действащата „Политика за класифициране, реструктуриране и отчитане на експозиции, носители на кредитен риск”. За целите на оценката на вероятността от неплащане - за клиентите, за които не е приложен мораториум върху плащанията, Банката майка прилага вътрешните си политики за оценка на вероятността от неплащане. В условията на пандемия от Covid-19 и предприеманите мерки за нейното ограничаване, водещи до внезапни промени в краткосрочната икономическа перспектива и недостиг на налична и надеждна информация, както и непредставителност на

финансовата информация, при оценката на вероятността от неплащане, освен критериите за неизпълнение по чл.178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г., Групата взема предвид информацията, която се очаква да доведе до въздействие за целия срок на експозициите.

В използваните от Групата модели за оценка на кредитните загуби не са правени изменения във връзка с настъпването на глобалната пандемия от Covid-19, доколкото тяхната точност и адекватност зависи от рисковите параметри, които служат за изчисление на размера на очакваните кредитни загуби.

През 2021 г. качеството на портфейла с експозиции на Групата остава много добро и няма повишение в дела на необслужваните експозиции, използваните модели за оценка на кредитните загуби адекватно са оценили размерът на ОКЗ.

Съгласно действащите „Правила за приемане, оценка и управление на обезпечения по кредитни сделки“, оценките на обезпеченията, вкл. търговските недвижими имоти се актуализират на всеки 12 месеца, а жилищните недвижими имоти – на всеки три години. При необходимост, може да изисква и по-честа актуализация, напр. при промяна в параметрите на кредитна сделка или когато информацията, с която разполага, показва, че стойността им е спаднала значително спрямо общите пазарни цени. Оценките на недвижимите имоти се извършват от независими сертифицирани оценители. В настоящата пандемична среда, повлияна от Covid-19, не са наблюдавани динамични неблагоприятни флукуации при цените на недвижимите имоти, изискващи промяна в политиките за оценка на приетите от Групата обезпечения.

В процеса на управление на кредитния риск, нивото на мораторните кредити се наблюдава изключително детайлно, както и оценката на значителното увеличение на кредитния риск за целия срок на инструментите, като се предприемат превантивни действия по управлението им, съответно класифициране и провизиране.

Качество на активите

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби,

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	30	-	-	30
Изменение в загубата от обезценка	2	-	-	2
Начислени за периода	16	-	-	16
Освободени през периода	(14)	-	-	(14)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	32	-	-	32
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	45	-	-	45
Изменение в загубата от обезценка	(15)	-	-	(15)
Начислени за периода	28	-	-	28
Освободени през периода	(43)	-	-	(43)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	30	-	-	30

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	1 245	-	-	1 245
Изменение в загубата от обезценка	1	-	-	1
Начислени за периода	1 246	-	-	1 246
Освободени през периода	(1 245)	-	-	(1 245)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	1 246	-	-	1 246
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1 094	-	-	1 094
Изменение в загубата от обезценка	151	-	-	151
Начислени за периода	1 245	-	-	1 245
Освободени през периода	(1 094)	-	-	(1 094)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	1 245	-	-	1 245
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	12 349	809	22 723	35 881
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	602	(389)	4 231	4 444
– Трансфер към Фаза 1	297	(70)	(227)	-
– Трансфер към Фаза 2	(22)	193	(170)	1
– Трансфер към Фаза 3	(6)	(44)	50	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1	87	972	1 060
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2 502)	(583)	(386)	(3 471)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 473	89	80	2 642
– Изменение в рисковите параметри	361	(61)	3 912	4 212
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 489)	(1 489)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	(9)	-	(92)	(101)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(1)	(1)
- Валутни разлики и други корекции	2	1	6	9
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	12 944	421	25 378	38 743

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	11 046	801	67 940	79 787
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	1 305	7	5 636	6 948
– Трансфер към Фаза 1	264	(81)	(183)	-
– Трансфер към Фаза 2	(32)	119	(86)	1
– Трансфер към Фаза 3	(11)	(26)	37	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	-	106	932	1 038
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(1 726)	(489)	(1 293)	(3 508)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 309	381	411	3 101
– Изменение в рисковите параметри	501	(3)	5 818	6 316
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 492)	(1 492)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(49 374)	(49 374)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(4)	(4)
- Валутни разлики и други корекции	(1)	1	16	16
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	12 350	809	22 722	35 881
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	200	-	-	200
Изменение в загубата от обезценка	454	-	-	454
Начислени за периода	560	-	-	560
Освободени през периода	(106)	-	-	(106)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	654	-	-	654
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	674	-	-	674
Изменение в загубата от обезценка	(474)	-	-	(474)
Начислени за периода	85	-	-	85
Освободени през периода	(559)	-	-	(559)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	200	-	-	200

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	2 734	-	-	2 734
Изменение в загубата от обезценка	1 909	-	-	1 909
Начислени за периода	2 032	-	-	2 032
Освободени през периода	(123)	-	-	(123)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	4 643	-	-	4 643

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	3 179	-	-	3 179
Изменение в загубата от обезценка	(445)	-	-	(445)
Начислени за периода	1 096	-	-	1 096
Освободени през периода	(1 541)	-	-	(1 541)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	2 734	-	-	2 734

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	947	7	23	977
Изменение в загубата от обезценка	(301)	(2)	21	(282)
Начислени за периода	587	15	85	687
Освободени през периода	(888)	(17)	(64)	(969)
Валутни и други движения	22	3	(24)	1
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	668	8	20	696

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1 035	4	46	1 085
Изменение в загубата от обезценка	(142)	-	34	(108)
Начислени за периода	675	27	104	806
Освободени през периода	(817)	(27)	(70)	(914)
Валутни и други движения	54	3	(57)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	947	7	23	977

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	26	-	-	26
Изменение в загубата от обезценка	(9)	-	-	(9)
Начислени за периода	22	-	-	22
Освободени през периода	(31)	-	-	(31)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	17	-	-	17

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	15	2	-	17
Изменение в загубата от обезценка	11	(2)	-	9
Начислени за периода	25	2	-	27
Освободени през периода	(14)	(4)	-	(18)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	26	-	-	26

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на брутните стойности на категориите активи към 01.01.2021 г. и 01.01.2020 г. и тяхното изменение до края на финансовия период.

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	188 098	-	-	188 098
Изменение в брутната балансова стойност	(5 641)	-	-	(5 641)
Увеличение за периода	338 215	-	-	338 215
Намаление през периода	(343 864)	-	-	(343 864)
Други движения	8	-	-	8
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	182 457	-	-	182 457
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(32)	-	-	(32)
Балансова стойност към 31 декември 2021	182 425	-	-	182 425

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	232 360	-	-	232 360
Изменение в брутната балансова стойност	(44 262)	-	-	(44 262)
Увеличение за периода	315 828	-	-	315 828
Намаление през периода	(360 051)	-	-	(360 051)
Други движения	(39)	-	-	(39)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	188 098	-	-	188 098
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност към 31 декември 2020	188 068	-	-	188 068

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	360 917	-	-	360 917
Изменение в брутната балансова стойност	(2 689)	-	-	(2 689)
Увеличение за периода	358 228	-	-	358 228
Намаление през периода	(360 917)	-	-	(360 917)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	358 228	-	-	358 228
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(1 246)	-	-	(1 246)
Балансова стойност към 31 декември 2021	356 982	-	-	356 982

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	304 324	-	-	304 324
Изменение в брутната балансова стойност	56 593	-	-	56 593
Увеличение за периода	360 917	-	-	360 917
Намаление през периода	(304 324)	-	-	(304 324)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	360 917	-	-	360 917
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(1 245)	-	-	(1 245)
Балансова стойност към 31 декември 2020	359 672	-	-	359 672
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Изменение в брутната балансова стойност	345 891	(4 222)	1 072	342 741
– Трансфер към Фаза 1	5 450	(4 522)	(928)	-
– Трансфер към Фаза 2	(7 242)	8 162	(920)	-
– Трансфер към Фаза 3	(1 454)	(2 221)	3 675	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	20	67	21	108
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(310 790)	(3 995)	(1 125)	(315 910)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	814 315	1 414	167	815 896
– Изменение в рисковите параметри	(154 408)	(3 127)	182	(157 353)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 489)	(1 489)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	(2 371)	-	(90)	(2 461)
- Валутни разлики и други корекции	243	6	-	249
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	3 058 198	23 147	78 036	3 159 381
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(12 944)	(421)	(25 378)	(38 743)
Балансова стойност към 31 декември 2021	3 045 254	22 726	52 658	3 120 638

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161
Изменение в брутната балансова стойност	215 871	(5 551)	(37 452)	172 868
– Трансфер към Фаза 1	5 203	(3 793)	(1 410)	-
– Трансфер към Фаза 2	(7 448)	7 739	(291)	-
– Трансфер към Фаза 3	(2 628)	(1 590)	4 218	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	22	88	53	163
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(265 700)	(9 097)	(41 181)	(315 978)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	556 272	2 866	464	559 602
– Изменение в рисковите параметри	(69 850)	(1 764)	695	(70 919)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 492)	(1 492)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(88 457)	(88 457)
- Корекция лихвен доход	-	-	(4)	(4)
- Валутни разлики и други корекции	(694)	(37)	(4)	(735)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(12 350)	(809)	(22 722)	(35 881)
Балансова стойност към 31 декември 2020	2 702 085	26 554	55 821	2 784 460

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	463 489	-	-	463 489
Изменение в брутната балансова стойност	224 350	-	-	224 350
Увеличение за периода	426 813	-	-	426 813
Намаление през периода	(202 463)	-	-	(202 463)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	687 839	-	-	687 839
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(654)	-	-	(654)
Балансова стойност към 31 декември 2021	687 185	-	-	687 185

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	357 228	-	-	357 228
Изменение в брутната балансова стойност	106 261	-	-	106 261
Увеличение за периода	307 727	-	-	307 727
Намаление през периода	(201 466)	-	-	(201 466)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	463 489	-	-	463 489
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(200)	-	-	(200)
Балансова стойност към 31 декември 2020	463 289	-	-	463 289

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	716 006	-	-	716 006
Изменение в брутната балансова стойност	143 100	-	-	143 100
Увеличение за периода	348 001	-	-	348 001
Намаление за периода	(204 901)	-	-	(204 901)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	859 106	-	-	859 106
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(4 643)	-	-	(4 643)
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	567 573	-	-	567 573
Изменение в брутната балансова стойност	148 433	-	-	148 433
Увеличение за периода	258 580	-	-	258 580
Намаление за периода	(110 147)	-	-	(110 147)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	716 006	-	-	716 006
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(2 734)	-	-	(2 734)
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2021	251 109	435	383	251 927
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	(6 965)	(101)	(49)	(7 115)
Увеличение за периода	55 756	127	117	56 000
Намаление през периода	(62 721)	(228)	(166)	(63 115)
Други движения	(903)	776	137	10
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2021	243 241	1 110	471	244 822
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2021	(668)	(8)	(20)	(696)
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2020	238 300	339	453	239 092
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	13 058	36	(227)	12 867
Увеличение за периода	60 804	187	77	61 068
Намаление през периода	(47 746)	(151)	(304)	(48 201)
Други движения	(248)	60	157	(31)
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2020	251 110	435	383	251 928
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(947)	(7)	(23)	(977)

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2021	54 815	-	-	54 815
Изменение в брутната балансова стойност	(2 150)	-	-	(2 150)
Увеличение за периода	18 911	-	-	18 911
Намаление през периода	(21 061)	-	-	(21 061)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2021	52 665	-	-	52 665
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2021	(18)	-	-	(18)

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2020	58 073	43	-	58 116
Изменение в брутната балансова стойност	(3 258)	(43)	-	(3 301)
Увеличение за периода	12 999	-	-	12 999
Намаление през периода	(16 257)	(43)	-	(16 300)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2020	54 815	-	-	54 815
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(27)	-	-	(27)

Загуба от обезценка по видове активи	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	(32)	(30)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1 246)	(1 245)
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	(38 743)	(35 881)
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	(654)	(200)
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(4 643)	(2 734)
	(45 318)	(40 090)

	2021		2020	
Предоставени кредити и аванси на клиенти	Брутна балансова стойност хил. лв.	Загуба от обезценка хил. лв.	Брутна балансова стойност хил. лв.	Загуба от обезценка хил. лв.
0-29 дни	3 076 075	(13 702)	2 735 767	(13 659)
30-59 дни	6 391	(116)	6 591	(441)
60-89 дни	971	(64)	2 555	(67)
90-180 дни	881	(215)	1 841	(424)
Повече от 181 дни	75 063	(24 646)	73 587	(21 290)
Общо	3 159 381	(38 743)	2 820 341	(35 881)

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	3 159 381	2 820 341
Намалени с обезценка за несъбираемост	(38 743)	(35 881)
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	<u>3 120 638</u>	<u>2 784 460</u>

	31.12.2021			31.12.2020		
	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност
Банкиране на дребно	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Ипотечни кредити	767 555	(564)	766 991	616 209	(473)	615 736
Потребителски кредити	609 073	(7 014)	602 059	544 375	(6 400)	537 975
Кредитни карти	17 878	(977)	16 901	19 946	(984)	18 962
Други	2 333	(2 333)	-	2 304	(2 304)	-
Общо банкиране на дребно	<u>1 396 839</u>	<u>(10 888)</u>	<u>1 385 951</u>	<u>1 182 834</u>	<u>(10 161)</u>	<u>1 172 673</u>
Корпоративно кредитиране	1 762 542	(27 855)	1 734 687	1 637 507	(25 720)	1 611 787
Общо	<u>3 159 381</u>	<u>(38 743)</u>	<u>3 120 638</u>	<u>2 820 341</u>	<u>(35 881)</u>	<u>2 784 460</u>

	2021			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	хил. лв.
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	182 457	-	-	182 457
Загуба от обезценка	(32)	-	-	(32)
Балансова стойност	<u>182 425</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>182 425</u>

	2020			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	хил. лв.
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	188 098	-	-	188 098
Загуба от обезценка	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност	<u>188 068</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>188 068</u>

	2021			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	хил. лв.
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	358 228	-	-	358 228
Загуба от обезценка	(1 246)	-	-	(1 246)
Балансова стойност	<u>356 982</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>356 982</u>

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	360 917	-	-	360 917
Общо брутна балансова стойност	360 917	-	-	360 917
Загуба от обезценка	(1 245)	-	-	(1 245)
Балансова стойност	359 672	-	-	359 672

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	3 058 198	23 147	78 036	3 159 381
Общо брутна балансова стойност	3 058 198	23 147	78 036	3 159 381
Загуба от обезценка	(12 944)	(421)	(25 378)	(38 743)
Балансова стойност	3 045 254	22 726	52 658	3 120 638

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Общо брутна балансова стойност	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Загуба от обезценка	(12 350)	(809)	(22 722)	(35 881)
Балансова стойност	2 702 085	26 554	55 821	2 784 460

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	687 839	-	-	687 839
Общо брутна балансова стойност	687 839	-	-	687 839
Загуба от обезценка	(654)	-	-	(654)
Балансова стойност	687 185	-	-	687 185

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	463 489	-	-	463 489
Общо брутна балансова стойност	463 489	-	-	463 489
Загуба от обезценка	(200)	-	-	(200)
Балансова стойност	463 289	-	-	463 289

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход				
Категория	859 106	-	-	859 106
Общо брутна балансова стойност	859 106	-	-	859 106
Загуба от обезценка	(4 643)	-	-	(4 643)

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход				
Категория	716 006	-	-	716 006
Общо брутна балансова стойност	716 006	-	-	716 006
Загуба от обезценка	(2 734)	-	-	(2 734)

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Кредитни ангажименти				
Категория	243 241	1 110	471	244 822
Общо брутна балансова стойност	243 241	1 110	471	244 822
Провизии за очаквани загуби	(668)	(8)	(20)	(696)

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Кредитни ангажименти				
Категория	251 110	435	383	251 928
Общо брутна балансова стойност	251 110	435	383	251 928
Провизии за очаквани загуби	(947)	(7)	(23)	(977)

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Договори за финансови гаранции				
Категория	52 665	-	-	52 665
Общо брутна балансова стойност	52 665	-	-	52 665
Провизии за очаквани загуби	(18)	-	-	(18)

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Договори за финансови гаранции				
Категория	54 815	-	-	54 815
Общо брутна балансова стойност	54 815	-	-	54 815
Провизии за очаквани загуби	(27)	-	-	(27)

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Групата по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Централни банки	1 914	5 499
Български търговски банки	66 767	76 822
Чуждестранни търговски банки	113 776	105 777
Общо	<u>182 457</u>	<u>188 098</u>
Концентрация по регион		
Европа	172 022	178 404
Америка	5 146	3 132
Азия	5 289	6 562
Общо	<u>182 457</u>	<u>188 098</u>
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Корпоративни:		
Строителство	69 265	86 923
Търговия и финанси	207 958	198 689
Транспорт и комуникации	21 696	20 827
Промисленост	14 713	11 574
Други	44 596	42 904
Общо	<u>358 228</u>	<u>360 917</u>
Концентрация по региони		
Европа	<u>358 228</u>	<u>360 917</u>
Общо	<u>358 228</u>	<u>360 917</u>
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Държави	670 469	421 552
Банки	6 470	31 040
Корпоративни:		
Търговия и финанси	10 900	10 897
Общо	<u>687 839</u>	<u>463 489</u>
Концентрация по региони		
Европа	678 178	453 828
Азия	9 661	9 661
Общо	<u>687 839</u>	<u>463 489</u>

Инвестиции в дългови ценни книжа оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Държави	430 894	490 928
Корпоративни:		
Строителство	135 781	53 372
Промисленост	31 069	30 578
Търговия и финанси	214 796	115 276
Други	31 658	11 579
Общо	<u>844 198</u>	<u>701 733</u>
Концентрация по региони		
Европа	844 198	701 733
Общо	<u>844 198</u>	<u>701 733</u>
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:		
Ипотечни	1 396 839	1 182 834
Потребителски	767 555	616 209
Кредитни карти	609 073	544 375
Други	17 878	19 946
	2 333	2 304
Корпоративни:	1 762 542	1 637 507
Селско и горско стопанство	96 789	104 454
Промисленост	60 818	58 366
Строителство	502 017	509 851
Търговия и финанси	873 153	726 178
Транспорт и комуникации	127 500	126 429
Други	102 265	112 229
Общо	<u>3 159 381</u>	<u>2 820 341</u>
Концентрация по региони		
Европа	3 159 225	2 820 189
Америка	5	5
Близкия изток и Африка	151	147
Общо	<u>3 159 381</u>	<u>2 820 341</u>

Кредитни ангажименти	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	51 698	54 446
Ипотечни	1 280	1 239
Потребителски	11 160	11 742
Кредитни карти	39 258	41 465
Корпоративни:	193 124	197 482
Селско и горско стопанство	8 043	3 724
Промисленост	27 233	26 425
Строителство	35 934	44 868
Търговия и финанси	114 623	114 695
Транспорт и комуникации	5 430	4 161
Други	1 861	3 609
Общо	<u>244 822</u>	<u>251 928</u>
Концентрация по региони		
Европа	244 787	251 895
Америка	1	29
Близкия изток и Африка	34	4
Общо	<u>244 822</u>	<u>251 928</u>
Договори за финансови гаранции	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно	66	146
Други	66	146
Корпоративни:	52 599	54 669
Селско и горско стопанство	400	987
Промисленост	7 462	10 987
Строителство	12 320	6 703
Търговия и финанси	19 927	23 010
Транспорт и комуникации	6 372	8 140
Други	6 118	4 842
Общо	<u>52 665</u>	<u>54 815</u>
Концентрация по региони		
Европа	<u>52 665</u>	<u>54 815</u>
Общо	<u>52 665</u>	<u>54 815</u>

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Групата приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което води до намаление на размера на финансовото задължение;

Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;

Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;

Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Групата на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;

Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
 Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2021	Корпоративни клиенти	Физически лица
	хил. лв.	хил. лв.
Стойност преди обезценка	43 407	2 721
Обезценка	(8 005)	(414)
Стойност след обезценка	<u>35 402</u>	<u>2 307</u>
2020	Корпоративни клиенти	Физически лица
	хил. лв.	хил. лв.
Стойност преди обезценка	41 457	1 949
Обезценка	(6 101)	(433)
Стойност след обезценка	<u>35 356</u>	<u>1 516</u>

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
По-малко от 50%	187 086	148 095
От 50% до 75%	289 412	250 819
От 75% до 90%	216 569	146 350
От 90% до 100%	8 256	7 620
Над 100%	8 203	6 159
Общо	<u>709 526</u>	<u>559 043</u>

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Групата определя като най-подходящ показател за рисковата изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Групата е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Групата изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Групата приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, вземайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Групата счита, че то не е достатъчно, Групата изисква от длъжника да бъдат учредени

допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

51.5. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода. Групата държи парични наличности, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи. Към 31 декември 2021 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни		Дългосрочни	
	До 12 месеца хил. лв.	От 2 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.	
Банкови и други заеми	81 497	152 167	16 881	
Задължения към свързани лица	48 922	14 394	-	
Задължения по лизингови договори	43 684	152 261	85 034	
Задължения към депозанти	4 697 376	2 219 741	763	
Депозити от банки	41 146	-	-	
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	2 282	11 678	-	
Задължения по цесии	10 708	32 306	-	
Търговски и други задължения	109 406	598	-	
Деривативи	118	-	-	
Общо	5 035 139	2 583 145	102 678	

Към 31 декември 2020 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни		Дългосрочни	
	До 12 месеца хил. лв.	От 2 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.	
Банкови и други заеми	75 554	154 090	16 591	
Задължения към свързани лица	44 488	17 029	-	
Задължения по лизингови договори	50 212	128 605	70 623	
Задължения към депозанти	4 426 091	1 741 817	964	
Депозити от банки	66 092	-	-	
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	15 449	-	-	
Задължения по цесии	20 746	33 180	-	
Търговски и други задължения	97 261	1 114	-	
Деривативи	86	-	-	
Общо	4 795 979	2 075 835	88 178	

Стойностите оповестени в този анализ на падежите на задълженията представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните икове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Групата е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Групата политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на БНБ и ЕБО е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Групата над нетните изходящи ликвидни потоци.

Отношението на ликвидно покритие на Групата към 31.12.2021 г. е в размер на 357.20% (31.12.2020 г.: 382.82%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата по отношение на банковата дейност към 31 декември 2021 г., съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1 963 552	-	-	-	-	1 963 552
Предоставени ресурси и аванси на банки	179 507	-	-	-	2 918	182 425
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	111 225	114 303	131 454	-	-	356 982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	25 379	-	257 829	11 937	(1 162)	293 983
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	38 827	68 738	458 739	1 363 017	1 191 317	3 120 638
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	753	122 858	31 928	272 600	430 967	859 106
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 640	11 097	58 551	217 778	390 119	687 185
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 328 883	316 996	938 501	1 865 332	2 014 159	7 463 871
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	52 893	-	-	-	-	52 893
Задължения към други депозанти	3 112 063	451 048	1 153 755	2 228 951	766	6 946 583
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 450	25 450
Провизии за задължения	-	-	713	-	-	713
Други задължения	12 285	1 842	8 001	27 500	14 549	64 177
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	3 177 241	452 890	1 162 469	2 256 451	40 765	7 089 816

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2020 г., съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1 912 743	-	-	-	-	1 912 743
Предоставени ресурси и аванси на банки	185 150	-	-	-	2 918	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122 659	120 456	116 557	-	-	359 672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	17 053	-	245 927	-	4 672	267 652
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	33 819	36 013	296 599	1 435 795	982 234	2 784 460
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	753	34 106	22 879	313 792	344 476	716 006
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 280	12 634	46 527	127 321	267 527	463 289
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 281 457	203 209	728 489	1 876 908	1 601 827	6 691 890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66 052	-	-	-	-	66 052
Задължения към други депозанти	2 894 855	414 560	1 132 674	1 747 894	964	6 190 947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 451	25 451
Провизии за задължения	-	-	1 003	-	-	1 003
Други задължения	11 167	2 314	9 693	24 167	13 819	61 160
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2 972 074	416 874	1 143 370	1 772 061	40 234	6 344 613

Финансовите пасиви на Групата по отношение на банковата дейност са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2 153 008 хил. лв. към 31 декември 2021 (2020 г.: 1 665 762 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2021 и 2020 година.

Продължаващата глобална пандемия от коронавирус Covid-19 не оказва пряк ефект върху ликвидността на Групата, доколкото ликвидната позиция, измерена чрез ликвидно покритие е неколккратно над регулаторното изискване. Не са налице изтичания на средства на клиенти, напротив привлечените средства от други депозанти увеличават своя годишен прираст.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски и други вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до 1 година.

52. Оценяване по справедлива стойност

52.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2021 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи				
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1 610 512	2 743	429 715	2 042 970
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	23 852	753	45 821	70 426
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	729 286	259	129 896	859 441
Общо активи	2 363 650	3 755	605 432	2 972 837
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	118	-	118
Общо пасиви	-	118	-	118
31 декември 2020 г.				
	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи				
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1 571 955	7 696	447 590	2 027 241
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	24 573	754	58 439	83 766
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	661 489	-	56 106	717 595
Общо активи	2 258 017	8 450	562 135	2 828 602
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	36	-	36
Общо пасиви	-	36	-	36

През отчетните периоди не е имало трансфери между нива 1 и 2.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

а) борсово търгувани ценни книжа и облигации

Всички пазарно търгувани акции са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса, София. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

б) ценни книжа и облигации, които не се търгуват борсово

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки с акции на подобни дружества, коригирани за специфични фактори.

в) деривативи

Когато деривативните финансови инструменти са търгувани на борсови пазари или на ликвидни извънборсови пазари, Групата използва цените при затваряне на борсовите пазари към отчетната дата. Когато деривативните финансови инструменти, които не са търгувани на активни пазари, справедливата стойност на тези договори се определя чрез използването на техники за оценка, като се използват наблюдавани пазарни данни (ниво 2).

г) заеми в лева

Справедливата стойност на заемите се определя чрез използването на техники за оценяване.

Всички значими входящи данни за модела са основани на наблюдавани пазарни цени, а именно пазарни лихвени проценти по подобни заеми с подобен риск.

52.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2021 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2021 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради, хангари и обслужващи пристройки	-	-	524 884	524 884
Активи с право на ползване:				
- летателни апарати	-	-	315 748	315 748
31 декември 2020 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради, хангари и обслужващи пристройки	-	-	440 485	440 485
Активи с право на ползване:				
- летателни апарати	-	-	301 345	301 345

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Земи и сгради (Ниво 3)

Земите и сградите са преоценени на 31.12.2021 г.

53. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на капитал към нетния дълг.

Групата определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представен в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитал към нетен дълг в граници, които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	1 850 767	1 804 345
Капитал	1 850 767	1 804 345
Дълг	9 796 353	8 919 098
- Пари и парични еквиваленти	(2 380 922)	(2 221 632)
Нетен дълг	7 415 431	6 697 466
Съотношение на капитал към нетен дълг	1:4.01	1:3.71

През 2021 г. изменението на съотношението е минимално. Групата е спазила условията във връзка със своите договорни задължения включително поддържането на определени капиталови съотношения.

54. Събития след края на отчетния период

Между датата на консолидирания финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване възникнаха следните значителни некоригиращи събития за Групата:

През април 2022 г. Групата е финализираща сделката за покупка на четири самолети тип Ембрайър, които до датата на покупката са в самолетния парк на авиокомпанията на Групата, наети с договори за лизинг. През април 2022 г. Групата е сключила договор за удължаване на лизинг с опция за покупка на един самолет тип Ербъс.

Във връзка с продължилата над две години пандемична обстановка и с цел частично покриване на негативните последици за въздушния транспорт, държавата през септември 2021 г. взе решение да окаже финансова помощ на авиационните оператори, които осъществяват чартърни пътнически полети и отдават самолети под наем. В тази връзка е и Постановление № 51 от 13 април 2022 г. за допълнение на Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г., с което стартира процедурата по кандидатстване за финансовата помощ.

На 05 януари 2022 г. Министерството на транспорта и съобщенията е одобрило реструктуриране и увеличение на инвестиционната програма за 2021 г. Размерът на същата е увеличен от 203 хил. лв. на 294 хил. лв.

На 24 февруари 2022 г. Русия започна мащабни военни действия на територията на Украйна. Икономическите последици от тези действия са изключително всеобхватни и непредсказуеми. Цените на енергията и суровините рязко се повишиха, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Наложените ограничения в износа на зърнени култури, както от Украйна така и от територията на България се очаква да рефлектира върху товарооборота за следващите периоди.

Средносрочните и дългосрочните последици за глобалната икономика от руската инвазия в Украйна ще зависят от избора на противодействащи мерки. Доколкото санкциите и контраотговорите ескалират, разходите ще бъдат по-големи - преди всичко за Русия, но и до известна степен за останалата част от световната икономика.

Към 31.12.2021 г. и датата на съставяне на настоящия отчет, привлеченият ресурс на Групата от руски, белоруски и украински физически и юридически лица е с несъществена за размера на Групата стойност - под 0.5% от общите привлечени средства, като не се наблюдава съществено намаление. Тези средства се използват от лица, които според наличната информация са трайно установили се на територията на Република България и Република Северна Македония и в такъв смисъл зависимостта им от развитието на военните действия или санкционни режими е слаба и потенциални промени няма да окажат съществено влияние върху Групата. Привлечените средства от 1 финансовата институция от Руска Федерация са в размер под 0.16% от общите привлечени средства и са деноминирани в евро, като техният размер не е съществен за дейността на Групата.

Доколкото ликвидните активи на Групата превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията от коронавирус или военните действия.

Презастрахователната експозиция към презастрахователни брокери и/или компании, базирани в Русия на Групата е незначителна, към датата на консолидирания финансов отчет и не са налице настъпили / обявени щети, протектирани от тези компании. Считано от 15.03.2022 г. взаимоотношенията с всички брокери и презастрахователни компании от Руската Федерация са прекратени. Контрагентите вече са заменени, което е предпоставка за липса на основание за очаквано негативно влияние върху платежоспособността и ликвидността на Застрахователните дружества от Групата.

Ръководството на Групата ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.

Ръководството на Групата е предприело комплекс от организационни мерки, с цел Групата да отговаря на всички въведени ограничения и санкции при трансфера на средства от и към Русия и/или санкционирани лица и институции, включително и дейности по повишаване и укрепване на защитата от потенциални зловередни действия и атаки срещу информационните ресурси и инфраструктура.

Тъй като ситуацията и действията на държавните власти в България и света са изключително динамични, ръководството на Групата не е в състояние да оцени изцяло количествено влиянието на събитието върху бъдещото финансово състояние и постигнатите резултати, но счита, че въздействието ще има негативен ефект върху дейността на Групата.

С оглед на пандемията с коронавирус, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на потенциална нова вълна или щам върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че при затихващ ефект, потенциалното въздействие би могло да доведе до по-слаба волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и по-малка вероятност за негативни ефекти върху дейността му.

На 01.04.2022 г. въведената епидемиологична обстановка в Р. България е прекратена.

55. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2021 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 3 май 2022 г.

2021 г.

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

- ВЪВЕДЕНИЕ
- ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА НА ХИМИМПОРТ АД
- КОМПАНИЯТА ДНЕС
- УПРАВИТЕЛНИ ОРГАНИ
- ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ
- СПИСЪК ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 г.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ПЛАЩАНИЯТА КЪМ ПРАВИТЕЛСТВА

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ

За повече информация,

моля посетете: www.chimimport.bg

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият годишен консолидиран доклад за дейността на Групата на Химимпорт АД представя коментар и анализ на консолидирания финансов отчет и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на Групата, като обхваща едногодишния период от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2021 г. Той е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, чл. 100н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и Приложение № 2 към чл. 10 от Наредба 2 от 09.11.2021 г.

Повече от 75 години „Химимпорт“ АД е едно от най-успешните български предприятия. Започнало като външнотърговско дружество, специализирано в търговията с химически продукти, днес „Химимпорт“ АД е утвърдена холдингова компания, обединяваща успешни бизнеси. Основната сфера на дейност на „Химимпорт“ АД е придобиване, управление, продажба на участия на български и чуждестранни дружества, реструктурирането и управлението на дъщерни дружества от портфейла. Дъщерните дружества на Групата заемат водещи позиции в различните икономически сектори, в които осъществяват своята дейност:

- банкови услуги и финанси;
- общо застраховане;
- животозастраховане;
- пенсионно осигуряване;
- авиационен транспорт и наземни дейности по обслужване и ремонт на самолети;
- производство, добив и търговия с петролни и химически продукти и природен газ;
- производство, преработка и търговия със зърнени храни и растителни масла.

Всеки един от работещите близо над 5 000 души в структурата на „Химимпорт“ АД допринася за успешното приобщаване на българския бизнес към европейските стандарти. Последните години утвърдиха компанията и като водеща на „Българска фондова борса“ АД, включена в сегмент акции - „Premium“, в индексите SOFIX, BGBX40 и BGTR30, което е резултат на правилното планиране на инвестициите и професионалните действия и усилия на мениджмънта. Дейността на дружеството майка като публична компания е създаване и утвърждаване на ефективно функциониращи модели на корпоративно управление, гарантиращи равноправно третиране и защита правата на всички акционери. Практика е прозрачното и коректно разкриване на информация, необходима на настоящите акционери, заинтересованите лица и потенциалните инвеститори.

Към настоящия етап основните предимства на Групата на „Химимпорт“ АД са:

- Познание на икономическите и политическите условия и дадености в България, потребностите и специфичните особености на клиентите, завоювани добри позиции в стратегически отрасли от икономиката на страната;
- Доказал се мениджърски екип – Групата разполага със силно мотивиран екип от мениджъри с визия за растежа на холдинга, с доказани умения и опит в управлението, придобиването и реструктурирането на компании както в благоприятна, така и в неблагоприятна пазарна среда.

Ivo
Kamenov
Georgiev

Digitally signed
by Ivo Kamenov
Georgiev
Date: 2022.05.03
21:03:08 +03'00'

ИВО КАМЕНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА НА ХИМИМПОРТ АД

Химимпорт АД, дружество майка, е публично дружество с двустепенна система на управление.

Всички членове на Управителния Съвет и на Надзорния Съвет отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността им. Органи на управление на Дружеството са: Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и Управителен съвет. Управителният съвет управлява в съответствие с установените визия, цели и стратегия на Химимпорт АД. Всички членове и на управителните и контролиращи органи се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност, управленска и професионална компетентност.

Основната стратегия и инвестиционната политика на „Химимпорт“ АД са съсредоточени върху позиционирането на Групата като значим партньор при обслужването на традиционните за страната и региона търговски дейности. В частност това мотивира навлизането на Групата в сектори като транспорт, селско стопанство, финансови операции и недвижими имоти.

Дружествата от икономическата група на Химимпорт АД са общо 59 на брой, обособени в следните водещи и ключови сектори:

- Финансовият сектор област, където групата се стреми да предложи пълен спектър услуги на клиентите си. Финансовата група в рамките на „Химимпорт“ АД включва универсална търговска банка, която има традиционно добри позиции в кредитирането, общо- и животозастрахователни дружества, пенсионноосигурителна компания, управляващо дружество (взаимни фондове).
- Транспортът е важен сектор за групата. България географски е разположена на кръстопът между Европа и Азия/Близкия изток, като пет от десетте трансевропейски транспортни коридори минават през страната. Групата на „Химимпорт“ АД развива въздушен, речен и морски транспорт, като и в трите случая се стреми да покрие пълния спектър дейности, а не само пряко транспортната (т.е. вкл. управление на летища и пристанища, ремонт и техническо обслужване на транспортни средства, обслужване на товари, агентирание).
- Подобно на транспортния сектор, и при селското стопанство „Химимпорт“ АД се стреми да обхване в дейността си пълния спектър на бизнеса – в случая, фокусирайки се от една страна върху изкупуване, търговия, логистика, съхранение на зърно и маслодайни семена, като активно се търсят и експлоатират взаимовръзките и синергиите с другите бизнеси (транспорт, финанси и др.).
- Секторът по проучване и добив на нефт и газ се развива основно чрез дъщерното за Групата дружество ПДНГ АД, което е единственото българско дружество, осъществяващо пълния комплекс от дейности по търсене, проучване, разработка и експлоатация на нефтени и газови находища, както и преработка на суров нефт до крайни продукти за пазара. То е правоприменик на основните геологопроучвателни, научно-изследователски и производствени предприятия и обекти от българската нефтодобивна промишленост с над 50-годишна история.

КОМПАНИЯТА ДНЕС

Акционерен капитал <i>В т.ч. акции, притежавани от дъщерни дружества</i>	239 646 хил. лв. (13 183) хил.лв.
Собствен капитал /консолидиран/	1 850 767 хил. лв.
Активи /консолидирани/	11 647 120 хил. лв.
Печалба за годината, принадлежаща на акционерите на Химимпорт АД	35 293 хил. лв.
Изпълнителни директори	Иво Каменов Марин Митев
Мажоритарен акционер	Мениджмънт на дружеството майка в лицето на „Инвест Кепитъл“ АД – 72.39%
Основни миноритарни акционери на „Химимпорт“ АД са уважавани международни компании и институции	Уникредит Банк Аустрия - Австрия Юробанк Ергасиас – Гърция Eaton Vance Emerging Markets Funds – САЩ Raiffeisen Bank International – Австрия BNP Paribas Securities Services S.C.A. – Франция UBS Switzerland AG - CI Близо 201 юридически лица и над 3 200 физически лица.

УПРАВИТЕЛНИ ОРГАНИ

Членове на Надзорния съвет:

Председател на Надзорния съвет
Инвест Кепитъл АД

Член на Надзорния съвет
ЦКБ Груп ЕАД

Член на Надзорния съвет
Мариана Баждарова.

Членове на Управителния съвет:

Председател на Управителния съвет
Цветан Ботев

Зам. председател на Управителния съвет
Александър Керезов

Изпълнителен директор и Член на Управителния съвет
Иво Каменов

Изпълнителен директор и Член на Управителния съвет
Марин Митев

Член на Управителния съвет
Никола Мишев

Член на Управителния съвет
Миролюб Иванов

Дружеството се управлява чрез двустепенна система на управление.

Органи на управление са:

- Общо събрание на акционерите
- Надзорен съвет
- Управителен съвет

“Химимпорт” АД се представлява от изпълнителните директори Иво Каменов и Марин Митев заедно и поотделно.

ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

Химимпорт АД развива дейността си чрез своите дъщерни дружества. Неговото финансово състояние, оперативни резултати и перспективи са в пряка зависимост от състоянието, резултатите и перспективите на дъщерните му дружества.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

СПИСЪК ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2021 Консолидационен процент	31.12.2021 Номинален процент	31.12.2020 Консолидационен процент	31.12.2020 Номинален процент
Централна Кооперативна Банка АД	България	Финансов сектор	77.02%	77.02%	77.00%	77.00%
Централна Кооперативна Банка АД – Скопие	Македония	Финансов сектор	67.28%	91.83%	67.26%	91.83%
АО Инвестиционна Кооперативна Банка	Руска Федерация	Финансов сектор	86.27%	86.27%	86.27%	86.27%
ЦКБ Груп ЕАД	България	Финансов сектор	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	България	Финансов сектор	77.02%	100.00%	77.02%	100.00%
ЗАД Армеец	България	Финансов сектор	96.26%	96.26%	96.26%	96.26%
ЗАЕД ЦКБ Живот	България	Финансов сектор	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
ПОАД ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	67.43%	67.43%	67.43%
ДФП ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	100.00%	67.43%	100.00%
УПФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	100.00%	67.43%	100.00%
ППФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	100.00%	67.43%	100.00%
Зърнени Храни България АД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	68.12%	68.12%	68.12%
Проучване и добив на нефт и газ АД	България	Производство, търговия и услуги	49.59%	65.92%	49.59%	65.92%
Българска петролна рафинерия ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	49.59%	100.00%	49.59%	100.00%
Слънчеви лъчи Провадия ЕАД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Асенова Крепост АД	България	Производство, търговия и услуги	53.48%	76.44%	49.93%	72.36%
ПДНГ –Сервиз ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	49.59%	100.00%	49.59%	100.00%
Издавателство геология и минерални ресурси ООД	България	Производство, търговия и услуги	34.71%	70.00%	34.71%	70.00%
Булхимтрейд ООД	България	Производство, търговия и услуги	44.96%	66.00%	44.96%	66.00%
Рабър Трейд ООД	България	Производство, търговия и услуги	40.87%	60.00%	40.87%	60.00%
Химцелтекс ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Химойл БГ ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	49.59%	100.00%	49.59%	100.00%
Зърнени храни грейн ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Техно Капитал АД	България	Производство, търговия и услуги	86.40%	90.00%	86.40%	90.00%
Добрички панаир АД	България	Производство, търговия и услуги	40.85%	59.97%	40.85%	59.97%
Национална стокова борса АД	България	Производство, търговия и услуги	75.00%	75.00%	75.00%	75.00%
Прайм Лега Консулт ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
СК ХГХ Консулт ООД	България	Производство, търговия и услуги	59.34%	59.34%	59.34%	59.34%
Омега Финанс ООД	България	Производство, търговия и услуги	96.00%	96.00%	96.00%	96.00%

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2021 Консолидационен процент	31.12.2021 Номинален процент	31.12.2020 Консолидационен процент	31.12.2020 Номинален процент
Ай Ти Системс Консулт ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Българска Корабна Компания ЕАД	България	Морски и речен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Параходство Българско Речно Плаване АД	България	Морски и речен транспорт	79.89%	79.89%	79.89%	79.89%
Порт Балчик АД	България	Морски и речен транспорт	78.64%	100.00%	78.64%	100.00%
Пристанище Леспорт АД	България	Морски и речен транспорт	99.00%	99.00%	99.00%	99.00%
Леспорт Проджект Мениджмънт ЕООД	България	Морски и речен транспорт	99.00%	100.00%	99.00%	100.00%
МАЯК КМ АД	България	Морски и речен транспорт	69.16%	86.57%	69.16%	86.57%
Българска Логистична Компания ЕООД	България	Морски и речен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Порт Пристис ООД	България	Морски и речен транспорт	43.94%	55.00%	43.94%	55.00%
Портстрой Инвест ЕООД	България	Морски и речен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Порт Инвест ЕООД	България	Морски и речен транспорт	79.89%	100.00%	79.89%	100.00%
Интерлихтер Словакия	Словакия	Морски и речен транспорт	79.89%	100.00%	79.89%	100.00%
Блу Сий Хорайзън Корп	Сейшели	Морски и речен транспорт	79.89%	100.00%	79.89%	100.00%
Бългериан Еървейз Груп ЕАД	България	Въздушен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
България Ер АД	България	Въздушен транспорт	99.99%	99.99%	99.99%	99.99%
България Ер Техник ЕООД	България	Въздушен транспорт	99.99%	100.00%	99.99%	100.00%
Еърпорт Консулт ЕООД	България	Въздушен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Флай лийз ЕООД	България	Въздушен транспорт	100.00%	100.00%	-	-
Транс интеркар ЕАД	България	Транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Енергопроект АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	98.69%	98.69%	98.69%	98.69%
България Ер Меинтенанс ЕАД	България	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Голф Шабла АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	32.23%	65.00%	32.23%	65.00%
Спортен Комплекс Варна АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	65.00%	65.00%	65.00%	65.00%
Спортен мениджмънт ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	65.00%	100.00%	65.00%	100.00%
ТИ АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	87.66%	87.66%	87.66%	87.66%
Булхимекс ГмБХ	Германия	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Инвест Кепитал Консулт АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Ситняково Проджект Истейд ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	49.59%	100.00%	49.59%	100.00%
Имоти Активитис 1 ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг			68.12%	100.00%

Групата включва неконтролиращо участие (НКУ), разпределено по сегменти както следва:

Име на сегмент	Натрупани неконтролиращи участия	
	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Финансов сектор	167 959	160 741
Производство, търговия и услуги	132 108	129 884
Транспорт	3 028	3 817
Недвижими имоти и инженеринг	27 560	27 173
ОБЩО	330 665	321 615

През 2021 г. и 2020 г. не са изплатени дивиденди на неконтролиращото участие.

- **обективен преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на Групата, както и нейното състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено;**

Подробна информация е представена в секция Основни рискове и несигурности.

- **анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността, имащи отношение към стопанската дейност, включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите;**

Подробна информация е в секция Информация съгласно Наредба № 2 от 09.11.2021 г.

- **всички важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет;**

Между датата на консолидирания финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване възникнаха следните значителни некоригиращи събития за Групата:

През април 2022 г. Групата е финализирала сделката за покупка на четири самолети тип Ембрайър, които до датата на покупката са в самолетния парк на авиокомпанията на Групата, наети с договори за лизинг. През април 2022 г. Групата е сключила договор за удължаване на лизинг с опция за покупка на един самолет тип Ербъс.

Във връзка с продължилата над две години пандемична обстановка и с цел частично покриване на негативните последици за въздушния транспорт, държавата през септември 2021 г. взе решение да окаже финансова помощ на авиационните оператори, които осъществяват чартърни пътнически полети и отдават самолети под наем. В тази връзка е и Постановление № 51 от 13 април 2022 г. за допълнение на Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г., с което стартира процедурата по кандидатстване за финансовата помощ.

На 05 януари 2022 г. Министерството на транспорта и съобщенията е одобрило реструктуриране и увеличение на инвестиционната програма за 2021 г. Размерът на същата е увеличен от 203 хил. лв. на 294 хил. лв.

На 24 февруари 2022 г. Русия започна мащабни военни действия на територията на Украйна. Икономическите последици от тези действия са изключително всеобхватни и непредсказуеми. Цените на енергията и суровините рязко се повишиха, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Наложените ограничения в износа на зърнени култури, както от Украйна така и от територията на България се очаква да рефлектира върху товарооборота за следващите периоди. Средносрочните и дългосрочните последици за глобалната икономика от руската инвазия в Украйна ще зависят от избора на противодействащи мерки. Доколкото санкциите и контра-отговорите ескалират, разходите ще бъдат по-големи - преди всичко за Русия, но и до известна степен за останалата част от световната икономика.

Към 31.12.2021 г. и датата на съставяне на настоящия отчет, привлеченият ресурс на Групата от руски, белоруски и украински физически и юридически лица е с несъществена за размера на Групата стойност - под 0.5% от общите привлечени средства, като не се наблюдава съществено намаление. Тези средства се използват от лица, които според наличната информация са трайно установили се на територията на Република България и Република Северна Македония и в такъв смисъл зависимостта им от развитието на военните действия или санкционни режими е слаба и потенциални промени няма да окажат съществено влияние върху Групата. Привлечените средства от 1 финансова институция от Руска Федерация са в размер под 0.16% от общите привлечени средства и са деноминирани в евро, като техният размер не е съществен за дейността на Групата.

Доколкото ликвидните активи на Групата превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията от коронавирус или военните действия.

Презастрахователната експозиция към презастрахователни брокери и/или компании, базирани в Русия на Групата е незначителна, към датата на консолидирания финансов отчет и не са налице настъпили / обявени щети, протектирани от тези компании. Считано от 15.03.2022 г. взаимоотношенията с всички брокери и презастрахователни компании от Руската Федерация са прекратени. Контрагентите вече са заменени, което е предпоставка за липса на основание за очаквано негативно влияние върху платежоспособността и ликвидността на Застрахователните дружества от Групата.

Ръководството на Групата ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.

Ръководството на Групата е предприело комплекс от организационни мерки, с цел Групата да отговаря на всички въведени ограничения и санкции при трансфера на средства от и към Русия и/или санкционирани лица и институции, включително и дейности по повишаване и укрепване на защитата от потенциални зловредни действия и атаки срещу информационните ресурси и инфраструктура. Тъй като ситуацията и действията на държавните власти в България и света са изключително динамични, ръководството на Групата не е в състояние да оцени изцяло количествено влиянието на събитието върху бъдещото финансово състояние и постигнатите резултати, но счита, че въздействието ще има негативен ефект върху дейността на Групата.

С оглед на пандемията с коронавирус, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на потенциална нова вълна или щам върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че при затихващ ефект, потенциалното въздействие би могло да доведе до по-слаба волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и по-малка вероятност за негативни ефекти върху дейността му.

На 01.04.2022 г. въведената епидемиологична обстановка в Р. България е прекратена

- вероятното бъдещо развитие;

През 2022 г. Групата продължава да следва своя път на интензивно развитие във всеки един от секторите, в който оперира. Основен акцент за банковата дейност ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги.

- действията в областта на научноизследователската и развойната дейност;

Групата не е извършвала действия в областта на научноизследователската и развойната дейност през отчетния период.

- информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д от Търговския закон;

Информация за Групата е представена в частта за собствени акции по долу.

- наличието на клонове;

Дружеството майка няма регистрирани клонове.

- информация за използваните от предприятието финансови инструменти

Информацията е включена в секция Информация съгласно Наредба № 2 от 09.11.2021 г.

- броят и номиналната стойност на придобитите и прехвърлените през годината собствени акции;

Няма притежавани собствени акции от Дружеството майка през периода. Притежаваните от дъщерните дружества акции на Дружеството майка са оповестени в пояснение 24.1 от консолидирания финансов отчет.

- броят и номиналната стойност на притежаваните собствени акции;

Няма притежавани собствени акции от Дружеството майка през периода. Притежаваните от дъщерните дружества акции на Дружеството майка са оповестени в пояснение 24.1 от консолидирания финансов отчет.

- възнагражденията, получени общо през годината от членовете на съветите

Информацията е оповестена в т.16 от секция Информация съгласно Наредба № 2 от 09.11.2021 г.

- придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на съветите през годината акции и облигации на емитента;

Информацията е включена в т.18 от секция Информация съгласно Наредба № 2 от 09.11.2021 г.

- правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на емитента;

Неприложимо.

- участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети;

НАДЗОРЕН СЪВЕТ на дружеството майка

Марияна Ангелова Баждарова - Член на Надзорния съвет:

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на надзорния съвет
МБ КОНСУЛТ КОМЕРС (в ликвидация)	203868694	Съдружник – над 25%

Не участва в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети съгласно чл. 247 от ТЗ;

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ на дружеството МАЙКА**Цветан Цанков Ботев Председател на Управителния Съвет на „Химимпорт” АД:**

<i>Дружество</i>	<i>ЕИК</i>	<i>Участие</i>
Химимпорт АД	000627519	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Зам. председател на управителния съвет
Булхимтрейд ООД	200477808	Управител
ФАРМА ГБС ДЗЗД	176397025	Управител
Консорциум "Химимпорт-Биофарм инженеринг" ДЗЗД	131071224	Управител

Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества.

Иво Каменов Георгиев - Изпълнителен директор, Представител на юридическо лице в Надзорния съвет и член на Управителния съвет и в Управителния съвет на Химимпорт АД:

<i>Дружество</i>	<i>ЕИК</i>	<i>Участие</i>
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет , член на надзорния съвет и изп. директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изп. директор
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на надзорния съвет
Кепитъл Инвест ЕАД	121878333	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитъл Асет Мениджмънт ЕАД	200775128	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	<u>103045368</u>	Съдружник – над 25%
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%

<i>Дружество</i>	<i>ЕИК</i>	<i>Участие</i>
Национална Асоциация на Бойните спортове	176868502	Председател и управляващ
Еднолично адвокатско дружество Георгиев	177523879	Управители
М КАР ГРУП АД	203384266	Прокурист
М КАР ПЛЕВЕН ООД	114074410	Прокурист
М КАР СОФИЯ ЕООД	203645296	Прокурист

Марин Великов Митев - Изпълнителен директор, Член на Надзорния съвет и Управителния съвет на Химимпорт АД:

<i>Дружество</i>	<i>ЕИК</i>	<i>Участие</i>
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет и изп. директор
Голф Шабла АД	124712625	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Спортен комплекс Варна АД	103941472	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Варна плод АД	103106697	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на надзорния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет
Сдружение Спортен клуб ТИМ	103014351	Председател и управляващ
Сдружение Спортен клуб по бойни изкуства ТИМ	103606634	Председател на УС и управляващ
Българска Карате Киокошин Федерация	103570622	Председател на УС и управляващ
Сдружение "Клуб По Аеробика "Тим - Клас"	<u>103556156</u>	Член на Управителния съвет
Сдружение на спортни клубове Черно Море	000090542	Член на Управителния съвет
Сдружение Национален Борд по туризъм	175090938	Член на Управителния съвет
ЕТ Марин Митев Проджект Мениджмънт	103326073	Собственик

<i>Дружество</i>	<i>ЕИК</i>	<i>Участие</i>
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Инвест Кепитъл Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%

Александър Димитров Керезов - Зам. председател и член на Управителния Съвет на „Химимпорт” АД:

<i>Дружество</i>	<i>ЕИК</i>	<i>Участие</i>
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на управителния съвет
Бългериан Еървейз Груп ЕАД	131085074	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на управителния съвет
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет и представляващ
ЗАД Армеец АД	121076907	Член на управителния съвет
Параходство Българско речно плаване АД	827183719	Член на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Член на надзорния съвет
Асенова крепост АД	115012041	Член на управителния съвет
СК ХГХ Консулт ООД	130452457	Управител
Протект АРТ ООД	203844348	Управител и Съдружник – над 25%
Сдружение СЪГЛАСИЕ 066	176941060	Председател на Управителен съвет и представляващ
Фондация СЪГЛАСИЕ СОФИЯ	205004556	Председател на Управителния съвет и представляващ
Сдружение "Обединена велика ложа на България"	130688048	Член на управителния съвет
АЛЕКС АС ЕООД	131105146	Управител и Собственик
Зърнени храни Пловдив ЕООД	130574490	Управител

Никола Пеев Мишев - член на Управителния Съвет на „Химимпорт” АД:

<i>Дружество</i>	<i>ЕИК</i>	<i>Участие</i>
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет
Асенова крепост АД	115012041	Член на управителния съвет и представляващ
Енергопроект АД	831367237	Член на надзорния съвет
Експерт снаб ООД	131388356	Управител
Булхимтрейд ООД	200477808	Управител
Рабър Трейд ООД	130430425	Управител
Химцелтекс ЕООД	130434434	Управител
Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества.		

Миролюб Панчев Иванов - член на Управителния Съвет на „Химимпорт” АД:

<i>Дружество</i>	<i>ЕИК</i>	<i>Участие</i>
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
ЗАД Армеец	121076907	Представляващ и Член на управителния съвет
Национална стокова борса АД	115223519	Член на съвета на директорите
Българска корабна компания ЕАД	175389730	Член на съвета на директорите
ЦКБ Риъл Истейт Фонд АДСИЦ	131550406	Изпълнителен директор и Член на съвета на директорите
Проучване и добив на нефт и газ АД	824033568	Член на управителния съвет
Кепитъл Инвест ЕАД	121878333	Изпълнителен директор и Член на съвета на директорите
Инвест Кепитъл Асет Мениджмънт ЕАД	200775128	Изпълнителен директор и Член на съвета на директорите
ПОАД “ЦКБ Сила” АД	825240908	Член на надзорния съвет
Омега Финанс ООД	181385114	Управител
Прайм Лега Консулт ЕООД	130993620	Управител
ТИ АД	121483350	Изпълнителен директор и Член на съвета на директорите
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет

<i>Дружество</i>	<i>ЕИК</i>	<i>Участие</i>
Проджект Къмпани 1 АД	205105587	Изпълнителен директор и Член на съвета на директорите
Рубикон Проджект ЕООД	202902446	Управител
Договорен Фонд "Инвест Кепитъл-Високодоходен"	175860666	Управител
ЕНЕРГОМАТ ЕООД	131095780	Управител
ЕНЕРГОПРОЕКТ АД	831367237	Член на надзорния съвет
КОНСОРЦИУМ ТЕХНОКАПИТАЛ ДЗЗД	176018753	Управител
СЕНТЪРЪЛ ВАКЮЪМ СИСТЕМС ЕООД	200631195	Управител
КРОНЕ БЪЛГАРИЯ АД	130517595	Изпълнителен директор и Член на съвета на директорите
Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества		

- договорите по чл. 240б, сключени през годината;

Неприложимо.

- планираната стопанска политика през следващата година.

Групата не предвижда съществени изменения в стопанската си политика през следващата година.

**ИНФОРМАЦИЯ
СЪГЛАСНО
НАРЕДБА № 2 ОТ
09.11.2021 Г.**

Приложение № 2 към чл. 10 от Наредба №2 ОТ 09.11.2021

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение, относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

- Поради специфичния характер на дейността на емитента - холдингова дейност, основните приходи на дружеството са както приходите от оперативна дейност, така и финансова, формирани от положителни разлики от операции с финансови инструменти, приходи от лихви и дивиденди. Оперативните приходи са свързани основно с инвестиционни имоти, услуги и други.

Общи изменения в печалбата и приходите от нефинансова дейност на Групата по сегменти:

Бизнес Сегменти	Производство, търговия и услуги	Финансов сектор	Транспортен сектор	Недвижими имоти и инженерен сектор
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2021 г. Участие на отделния сегмент в печалбата на Групата	3.46%	111.95%	(21.07%)	(5.66%)
31 декември 2020 г. Участие на отделния сегмент в печалбата на Групата	6.27%	147.44%	(52.84%)	(0.88%)

През 2021 г. Финансовият сектор е с най-голям дял в нетната печалба на Групата.

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари.

Оперативни сегменти	Производство, търговия и услуги	Финансов сектор	Транспортен сектор	Недвижими имоти и инженеринг	Елиминации	Консолидиран
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31.12.2021						
Приходи от нефинансова дейност от външни клиенти	75 625	29 428	228 463	15 317	229	349 062
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(130)	1 092	-	36	1 626	2 624
Печалба от продажба на нетекущи активи	-	93	3	(38)	-	58
Междусегментни приходи от нефинансова дейност	15 387	2 341	8 328	712	(26 768)	-
Общо приходи от нефинансова дейност	90 882	32 954	236 794	16 027	(24 913)	351 744
Приходи от застраховане от външни клиенти	-	387 365	-	-	(1 393)	385 972
Междусегментни приходи от застраховане	-	5 848	-	-	(5 848)	-
Общо приходи от застраховане	-	393 213	-	-	(7 241)	385 972
Резултат от застраховане	-	71 656	-	-	(5 543)	66 113
Приходи от лихви	6 609	168 043	4 917	1 206	(11 686)	169 089
Разходи за лихви	(6 455)	(23 395)	(16 794)	(2 984)	11 686	(37 942)
Резултат от лихви	154	144 648	(11 877)	(1 778)	-	131 147
Резултат от операции с финансови инструменти	2 394	82 037	2 019	4 281	(9 975)	80 756
Други оперативни и административни разходи	(96 672)	(260 510)	(230 448)	(14 857)	38 481	(564 006)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	26	-	4 289	-	-	4 315
Други финансови приходи/ (разходи)	5 396	95 944	(13 624)	(419)	(7 626)	79 671
Приходи за разпределяне по осигурителни партиди	-	(98 663)	-	-	-	(98 663)
Резултат за периода преди данъци	2 180	68 066	(12 847)	3 254	(9 576)	51 077
Разходи за данъци	(285)	(6 767)	1 308	(154)	-	(5 898)
Нетен резултат за периода	1 895	61 299	(11 539)	3 100	(9 576)	45 179
Активи на сегмента	719 556	11 791 032	1 236 736	312 354	(2 439 330)	11 620 348
Инвестиции в отчитани по метода на собствения капитал	363	-	22 150	2	4 257	26 772
Общо консолидирани активи	719 919	11 791 032	1 258 886	312 356	(2 435 073)	11 647 120
Пасиви на сегмента	284 702	9 451 604	819 427	140 158	(899 538)	9 796 353
Общо консолидирани пасиви	284 702	9 451 604	819 427	140 158	(899 538)	9 796 353

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Структура на приходите и разходите

Приходи от нефинансова дейност	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	Изменения %
Приходи от извършени самолетни полети	117 152	106 595	10%
Приходи от продажба на продукция	50 587	52 154	-3%
Приходи от услуги	43 022	38 907	11%
Приходи от продажба на стоки	23 257	17 158	36%
Други	115 044	75 825	52%
ОБЩО	349 062	290 639	

Печалба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	Изменения %
Печалба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	3 248	1 717	89%
Загуба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	(624)	(1 256)	-50%
Нетен ефект от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	2 624	461	

Приходи от лихви по видове източници:	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	Изменения
Предприятия	97 554	79 569	23%
ДЦК	15 436	44 691	-65%
Банки	2 123	2 870	-26%
Граждани	51 291	50 094	2%
Други	2 685	2 147	25%
ОБЩО	169 089	179 371	

Разходи за лихви по депозанти:	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	Изменения
Предприятия	(18 225)	(14 758)	23%
Граждани	(4 527)	(6 157)	-26%
Банки	(6 363)	(6 605)	-4%
Други	(8 827)	(9 726)	-9%
ОБЩО	(37 942)	(37 246)	

Печалба от операции с финансови инструменти	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.	Изменения
Печалба от операции с ценни книжа и инвестиции	699 199	698 267	0%
Приходи от дивиденди от финансови инструменти	13 138	18 914	-31%
ОБЩО	712 337	717 181	

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

Загуба от операции с финансови инструменти	2021	2020	Изменения
	хил. лв.	хил. лв.	
Загуба от операции с ценни книжа и инвестиции	(631 581)	(649 248)	-3%
ОБЩО	(631 581)	(649 248)	
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	80 756	67 933	51.72%

Загуба от операции с финансови инструменти	2021	2020	Изменения
	хил. лв.	хил. лв.	
Загуба от операции с ценни книжа и инвестиции	(631 581)	(649 248)	-3%
ОБЩО	(631 581)	(649 248)	
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	80 756	67 933	51.72%

Оперативни и административни разходи	2021	2020	Изменения
	хил. лв.	хил. лв.	
Разходи за външни услуги	(123 642)	(115 829)	7%
Разходи за материали	(64 608)	(54 301)	19%
Отчетна стойност на продадените стоки	(29 439)	(19 119)	54%
Разходи за персонала	(117 545)	(120 289)	-2%
Разходи за амортизация и обезценка на ефинансови активи	(122 907)	(111 054)	11%
Изменение на запасите от продукция и езавършено производство	(1 265)	1 130	-212%
Обезценка на вземания	(51 959)	(54 861)	-5%
Други разходи	(52 641)	(44 566)	18%
	(564 006)	(518 889)	

Други финансови приходи, нетно	2021	2020	Изменения
	хил. лв.	хил. лв.	
Приходи от такси и комисионни, нетно	72 453	65 827	10%
Нетен резултат от промяна на валутни курсове	3 931	(22 986)	-117%
Други	3 287	1 551	112%
ОБЩО	79 671	44 392	

Приходи и такси и комисиони	2021	2020	Изменения
	хил. лв.	хил. лв.	
Банкови преводи в страната и чужбина	31 244	27 522	14%
Обслужване на сметки	17 879	17 438	3%
Отпускане и погасяване на кредити	6 434	4 431	45%
Обслужване на задбалансови ангажименти	896	995	-10%
Други приходи от такси и комисиони, различни от банкови	18 604	16 664	12%
Други приходи	15 855	13 455	18%
Общо приходи от такси и комисиони	90 912	80 505	

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

	2021	2020	Изменения
Разходи за и такси и комисиони	хил. лв.	хил. лв.	
Банкови преводи в страната и чужбина	(12 120)	(9 909)	22%
Обслужване на сметки	(1 213)	(1 114)	9%
Освобождаване на ценни пратки	(1 556)	(882)	76%
Сделки с ценни книжа	(205)	(202)	1%
Други разходи за такси и комисиони. различни от банкови	(1 484)	(1 226)	21%
Други разходи	(1 881)	(1 345)	40%
Общо разходи за такси и комисиони	(18 459)	(14 678)	

Информация за сключени съществени сделки.

Групата няма сключени големи сделки за периода по смисъла на чл. 114, ал.1 от ЗППЦК.

3. Информация относно сделките, сключени между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негово дъщерно дружество, е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Сделки със собственици	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и други приходи		
Приходи от лихви	172	221
Приходи от услуги	10	10
Други приходи	2	2
Покупки на услуги, разходи за лихви и други разходи		
Покупки на услуги	(30)	(327)
Разходи за лихви	(256)	(289)
Сделки с асоциирани, съвместни и други свързани предприятия		
Продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и други приходи	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на продукция		
- асоциирани предприятия	1 025	555
- други свързани лица	228	1 764
Продажба на стоки		
- асоциирани предприятия	279	293
- други свързани лица	462	268
Продажба на услуги		
- съвместни предприятия	74	10

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

Продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и други приходи	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
- асоциирани предприятия	11 007	11 409
- други свързани лица	2 287	507
Приходи от лихви		
- съвместни предприятия	225	218
- асоциирани предприятия	14	22
- други свързани лица	1 251	1 883
Други приходи		
- съвместни предприятия	38	25
- асоциирани предприятия	1 189	122
- други свързани лица	159	380
Сделките с ключов управленски персонал включват следните:	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
-Заплати, включително бонуси	(168)	(1 779)
-Разходи за социални осигуровки	(16)	(24)
Общо краткосрочни възнаграждения	(184)	(1 803)
Разчети със свързани лица в края на годината:	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочни вземания от:		
- асоциирани предприятия	3 507	3 450
- други свързани лица	86 302	49 296
Общо дългосрочни вземания от свързани лица	89 809	52 746
Краткосрочни вземания от:	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
- собственици	30 389	21 820
- асоциирани предприятия	1 222	961
- съвместни предприятия	6 493	1 264
- други свързани лица	37 646	95 677
Общо краткосрочни вземания от свързани лица	75 750	119 722
Дългосрочни задължения към:	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
- собственици	8	12
- асоциирани предприятия	7 225	5 010
- съвместни предприятия	947	236
- други свързани лица	6 214	11 771
Общо дългосрочни задължения към свързани лица	14 394	17 029
Краткосрочни задължения към:	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
- собственици	25 012	22 153
- асоциирани предприятия	6 682	6 099
- съвместни предприятия	584	295
- други свързани лица	16 644	15 941
Общо краткосрочни задължения към свързани лица	48 922	44 488

Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

Към 31 декември 2021 г. Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на ценни книжа с български дружества на обща стойност 13 960 хил. лв. (2020 г.: 15 449 хил. лв.), в това число и натрупани задължения по лихви по тях. Падежът на тези споразумения е до края на 2022 г.

4. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

Във връзка с продължилата над две години пандемична обстановка и с цел частично покриване на негативните последици за въздушния транспорт, държавата още през септември 2021г. взе решение да окаже финансова помощ на авиационните оператори, които осъществяват чартърни пътнически полети и отдават самолети под наем. В тази връзка е и Постановление № 51 от 13 април 2022 г. за допълнение на Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г., с което стартира процедурата по кандидатстване за финансовата помощ.

На 05 януари 2022 г. на Министерството на транспорта и съобщенията е одобрило реструктуриране и увеличение на инвестиционната програма за 2021 г. Размерът на същата е увеличен от 203 хил. лв. на 294 хил. лв.

На 24 февруари 2022 г. Русия започна мащабни военни действия на територията на Украйна. Икономическите последици от тези действия са изключително всеобхватни и непредсказуеми. Цените на енергията и суровините рязко се повишиха, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Наложените ограничения в износа на зърнени култури, както от Украйна така и от територията на България се очаква да рефлектира върху товарооборота за следващите периоди.

Средносрочните и дългосрочните последици за глобалната икономика от руската инвазия в Украйна ще зависят от избора на противодействащи мерки. Доколкото санкциите и контра-отговорите ескалират, разходите ще бъдат по-големи - преди всичко за Русия, но и до известна степен за останалата част от световната икономика.

Към 31.12.2021 г. и датата на съставяне на настоящия отчет, привлеченият ресурс на Групата от руски, белоруски и украински физически и юридически лица е с несъществена за размера на Групата стойност - под 0.5% от общите привлечени средства, като не се наблюдава съществено намаление. Тези средства се използват от лица, които според наличната информация са трайно установили се на територията на Република България и Република Северна Македония и в такъв смисъл зависимостта им от развитието на военните действия или санкционни режими е слаба и потенциални промени няма да окажат съществено влияние върху Групата. Привлечените средства от 1 финансова институция от Руска Федерация са в размер под 0.16% от общите привлечени средства и са деноминирани в евро, като техният размер не е съществен за дейността на Групата.

Доколкото ликвидните активи на Групата превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията от коронавирус или военните действия.

Презастрахователната експозиция към презастрахователни брокери и/или компании, базирани в Русия на Групата е незначителна, към датата на консолидирания финансов отчет и не са налице настъпили / обявени щети протектирани от тези компании. Считано от 15.03.2022 г.

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

взаимоотношенията с всички брокери и презастрахователни компании от Руската Федерация са прекратени. Контрагентите вече са заменени, което е предпоставка за липса на основание за очаквано негативно влияние върху платежоспособността и ликвидността на Застрахователните дружества от Групата.

Ръководството на Групата ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.

Ръководството на Групата е предприело комплекс от организационни мерки, с цел Групата да отговаря на всички въведени ограничения и санкции при трансфера на средства от и към Русия и/или санкционирани лица и институции, включително и дейности по повишаване и укрепване на защитата от потенциални зловередни действия и атаки срещу информационните ресурси и инфраструктура.

Тъй като ситуацията и действията на държавните власти в България и света са изключително динамични, ръководството на Групата не е в състояние да оцени изцяло количествено влиянието на събитието върху бъдещото финансово състояние и постигнатите резултати, но счита, че въздействието ще има негативен ефект върху дейността на Групата.

С оглед на пандемията с коронавирус, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на потенциална нова вълна или щам върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че при затихващ ефект, потенциалното въздействие би могло да доведе до по-слаба волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и по-малка вероятност за негативни ефекти върху дейността му.

На 01.04.2022 г. въведената епидемиологична обстановка в Р. България е прекратена.

5. Информация за сделки, водени извънбалансово – характер и бизнес цел, посочване на финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. Групата има сключени договори за отпускане на банкови кредити на клиенти, чието бъдещо усвояване зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншовете на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

Общата сума на условните задължения по отношение на банковата дейност на Групата са както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Банкови гаранции в български лева	34 032	34 409
Банкови гаранции в чуждестранна валута	18 614	20 378
Неотменими ангажименти	244 126	250 952
Общо условни задължения	296 772	305 739

Към 31.12.2021 г. във връзка с изискванията на МСФО 9, Групата е признала 714 хил. лв. (2020 г.: 1 004 хил. лв.) задължения за провизии за очаквани кредитни загуби, свързани с условните задължения на Групата.

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

Към 31.12 2021 г. във връзка с изискванията на МСФО 9, Групата е признала 714 хил. лв. (2020 г.: 1 004 хил. лв.) задължения за провизии за очаквани кредитни загуби, свързани с условните задължения на Групата.

Условните задължения на Групата по отношение на небанковата дейност са както следва:

Групата е солидарен длъжник по следните договори за банкови кредити:

- договори за кредит между Търговска банка и Търговско дружество от 09.08.2019 г. с настояща стойност на задължението 15 647 хил. лв. и падеж 30.11.2027 г.; залог на всички вземания по лизингови договори; залог на парични вземания по всички сметки.
- договори за кредит между Търговска банка и Търговско дружество от 01.09.2021 г. с настояща стойност на задължението 14 395 хил. лв. и падеж 01.03.2023 г.; Справедливата стойност на заложените като обезпечение активи /вземания/, собственост на кредитополучателя е в размер на 17 994 хил. лв.
- договори за кредит между Търговска банка и Търговско дружество от 02.08.2016 г. с настояща стойност на задължението 21 630 хил. лв. и падеж 02.11.2029 г.; Справедливата стойност на заложените като обезпечение активи, собственост на кредитополучателя е в размер на 31 927 хил. лв.
- Съгласно договор за поемане на кредитни ангажменти с Търговска банка Групата е учредила първи по ред особен залог върху земеделска продукция върху вземания произтичащи от договори поръчки и фактури за реализация на земеделска продукция както и върху всички вземания по всички сметки на Групата в Банката.
- На 13.12.2021 г. от Търговска банка е издадена нова банкова гаранция по концесионен договор за добив на суров нефт с №116DSK16000, за размер 290 000 лв. и представлява стойността на цялото платено от Дружество от групата концесионно възнаграждение по концесионен договор за Находище Долни Луковит за 2021 г. с ДДС. Срокът на валидност на гаранцията е до 28.02.2023 г.
- На 26.06.2020 г. от Търговска банка е издадена банкова гаранция с №116DSK13926 в размер на 100 000 лв., обезпечаваща задълженията на Групата във връзка с регистрацията му по Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход. Срокът на валидност на гаранцията е до 24.06.2022 г.
- Съгласно договор за банков кредит Търговска банка Групата учредява първи по ред особен залог върху част от открити свои сметки в банката.
- Групата има издадена гаранция от „Търговска банка в размер на 2 600 000 лв. в полза на Агенция Митници със срок на валидност до 5 април 2023 г.

Групата е страна по търговски дела в Софийски градски съд във връзка с договори за цесия/изкупени вземания от 2014 г. на обща стойност на материалния интерес на съдебните дела в размер на 24 931 хил. евро. На база анализ на фактическата и правна обстановка, правните консултанти на Групата очакват изходът на делата да бъде в полза за Групата.

Групата е страна по издадена банкова гаранция от търговска банка на стойност 100 хил. лв., 85 хил. евро както и акредитив на стойност 999 хил. щ. долара. Банковата гаранция е издадени във връзка с обезпечаване на търговски задължения на Групата.

Пристанищни Концесии:

Съгласно договор за концесия на пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, влязъл в сила от 01 април 2019 г. и със срок от 35 години, Групата има задължения да:

- извършва годишни концесионни плащания, състоящи се от две части – фиксирана част в размер на 48 900 лв. и променлива част в зависимост от извършената дейност;
- управлява и поддържа обекта на концесия на свой риск, съобразно добрата инженерингова и експлоатационна практика, с грижата на добър стопанин и в съответствие с изискванията на действащото законодателство, регламентиращо дейности и действия, произтичащи от договора за концесия;

- поддържа пристанището в експлоатационна годност и пристанищната инфраструктура в добро оперативно състояние като осъществява за своя сметка необходимите ремонти;
- извършва пристанищните услуги на свой риск, осигурявайки тяхната непрекъснатост не по-малко от 8 часа в денонощието;
- извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- реализира годишен товарооборот, определен в условни транспортни единици като условна транспортна единица е всеки обслужен на пристанището пътник и/или корабопосещение умножено по 10.

В изпълнение на договора за предоставяне на концесия за пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, на Групата е издадена банкова гаранция за добро изпълнение на концесионния договор, с размер от 100 хил. лева и срок на валидност до 1 март 2028 г.

На 20 октомври 2010 г. влиза в сила договор, подписан между Групата и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, относно концесия на услуга върху пристанищен терминал „Видин – Север“ и пристанищен терминал „Фериботен комплекс Видин“, части от пристанище за обществен транспорт с национално значение Видин. Договорът е за срок от 30 години. На 24.02.2021 г. е подписано Допълнително споразумение за удължаване срока на 40 години.

- Концесионното възнаграждение включва: еднократно концесионно възнаграждение в размер на 100 хил. лв. годишни концесионни възнаграждения, които съдържат фиксирана и променлива част.
- Размерът на фиксираното годишно концесионно възнаграждение възлиза на 44 хил. евро (87хил. лв.).

По договора за концесия Групата се задължава

- да експлоатира и поддържа обекта на концесия на свой риск;
- да извърши актуализация на генералния план на пристанище Видин относно пристанищните терминали – Обект на концесията;
- да извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- да разработва и представя за одобрение от концедента годишни инвестиционни програми в срок до 30 октомври на предходната година;
- предварително да съгласува и да получи одобрение от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за извършване на подобрения в обекта на концесията, които не са предвидени в съответната годишна инвестиционна програма;
- не променя предназначението на обекта на концесията;
- представя и поддържа банкови гаранции;

Договорът за концесия се прекратява при изтичане на срока на договора, по взаимно съгласие, поради обстоятелства по Закона за концесиите или при виновно неизпълнение на задълженията на една от страните.

Съгласно договор за концесия на „Пристанищен терминал Лом“ – част от пристанище за обществен транспорт Лом, Групата следва да поддържа банкови гаранции в установения размер:

- банкова гаранция за изпълнение на Инвестиционна програма за седма договорна инвестиционната година в размер на 103 хил. лв. със срок на валидност 31.10.2021 г.;
- банкова гаранция за добро изпълнение на задълженията по Концесионния договора, в размер на 455 хил. лв. със срок на валидност 27.09.2022 г.

Съгласно Концесионен договор за пристанищен терминал Балчик, Групата има поети задължения да експлоатира, поддържа и да извърши инвестиции за развитие на терминала; да изпълнява Годишни инвестиционни програми, да поддържа определен средногодишен товарооборот, да

поддържа банкови гаранции за изпълнение за срока на договора и да прилага определена социална програма по отношение на персонала.

Концесионерът се задължава да предоставя и поддържа за всяка поредна година от действието на концесионния договор потвърдени, безусловни, неотменяеми банкови гаранции за срока на концесия, както следва:

- Гаранция на 430 хил. лв. (220 хил. евро.) за гарантиране изпълнението на концесионния договор, включително задълженията за плащане на концесионното възнаграждение, за товарооборот, за плащане на лихви и неустойки и други, определени в концесионния договор;

На 18 март 2021 г. е сключен договор за издаване на банкова гаранция за сумата от 220 хил. евро със срок на гаранцията до 01 август 2022 г. Договорът за банкова гаранция е сключен за обезпечаване на изпълнението на задълженията на Групата по Договора за концесия.

Съгласно Концесионен договор, касаещ пристанищен терминал Леспорт, Групата има поети задължения да експлоатира, поддържа и да извърши инвестиции за развитие на терминала; да изпълнява Годишни инвестиционни програми, да поддържа определен средногодишен товарооборот, да поддържа банкови гаранции за изпълнение за срока на договора и да прилага определена социална програма по отношение на персонала.

Концесионерът се задължава да предоставя и поддържа за всяка поредна година от действието на концесионния договор потвърдени, безусловни, неотменяеми банкови гаранции за срока на концесия, както следва:

- Гаранция за изпълнение на Инвестиционната програма в размер на 15 на сто от стойността на планираните инвестиции за съответната година;

Гаранция в размер на 256 хил. евро (501 хил. лв.) за изпълнението на договора, включително изпълнението на договора, включително задължението за плащане на концесионно възнаграждение, товарооборот, задължението за плащане на лихви и неустойки, определени в договора.

Концесии за добив на нефт и газ

Основната си дейност дъщерното за Групата дружество Проучване и добив на нефт и газ АД осъществява въз основа на предоставени от държавата концесионни права и сключени 13 концесионни договори както следва: Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Бърдарски геран", Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Горни Дъбник", Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Долни Дъбник", Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Долни Луковит", Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Долни Луковит - запад", Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Селановци", Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Староселци", Концесионен договор за добив на суров нефт от находище "Тюленово", Концесионен договор за добив на природен газ от находище "Българево", Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Маринов геран" и Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище "Бутан – юг", Концесионен договор за добив на природен газ от находище "Дуранкулак" и Концесионен договор за добив на подземни богатства - нефт и природен газ – природен газ и кондензат от находище „Искър запад“.

За да осигури изпълнението на задълженията си по окончателното напускане на концесионните площи, съгласно концесионните договори, Групата заделя ежегодно суми, представляващи годишни вноски за "Фонд за напускане".

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

Бъдещите плащания във връзка с вноските за “Фонд за напускане” към 31 декември са в следния размер:

	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
2021 г.	10	40	102	152
2020 г.	23	43	109	175

Към 31 декември 2021 г. Групата има сключен Рамков договор за издаване на банкови гаранции с търговска банка на обща стойност 1 600 хил. лв. със срок на действие до 28 януари 2023 г. Като обезпечение по сключения Рамков договор за издаване на банкова гаранция са заложени нетекущи активи на Групата.

В нормалния ход на дейността за Групата възникват съдебни спорове и иски. Според ръководството на Групата разходите, необходими за решаване на тези спорове и иски няма да окажат съществено влияние върху финансовата състояние и паричните потоци в бъдещи финансови периоди, тъй като основната част от тях се счита, че вече е провизирана при заделянето на техническите резерви

- 6. Информация за дялови участия на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.**

Инвестиции в асоциирани предприятия

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Инвестиции в асоциирани предприятия	25 743	23 519
Инвестиции в съвместни предприятия	1 029	734
Общо инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	26 772	24 253
Печалба/(загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	4 315	(1 400)

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

Инвестициите в асоциирани предприятия са отчетени по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември. Балансовата стойност на инвестициите и процент на участие на Групата в правата на глас и собствения капитал на асоциираните предприятия могат да бъдат представени, както следва:

Име на асоциираното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2021 хил. лв.	Участие %	2020 хил. лв.	Участие %
Луфтханза Техник София ООД	България	Авиоремонтна дейност	8 944	24.90%	8 558	24.90%
Суиспорт България АД	България	Наземно обслужване	6 886	49.00%	5 665	49.00%
Силвър Уингс България ООД	България	Кетъринг услуги	5 225	42.50%	4 713	42.50%
Ви Ти Си АД	България	Морски и пристанищни услуги	3 764	41.00%	3 694	41.00%
Каварна Газ ООД	България	Газопреносни услуги	689	35.00%	626	35.00%
Амадеус България ООД	България	Резервационни услуги	235	44.99%	263	44.99%
			25 743		23 519	

Групата е заложила като обезпечение по банкови заеми акции на свои асоциирани предприятия на стойност 6 886 хил. лв.

Групата е заложила като обезпечение по търговски заеми акции на свои асоциирани предприятия с балансова стойност 21 290 хил. лв.

Обобщена финансова информация за съществените асоциирани предприятия на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съответното асоциирано предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Нетекущи активи	179 301	195 118
Текущи активи	71 319	52 800
Общо активи	250 620	247 918
Нетекущи пасиви	151 714	140 938
Текущи пасиви	30 410	44 074
Общо пасиви	182 124	185 012
Нетни активи	68 496	62 906
Приходи	144 018	139 594
Печалба за годината	10 842	4 668
Печалба след данъци	9 714	4 147
Друга всеобхватна (загуба)/доход	(82)	212
Общ всеобхватен доход за годината	9 632	4 359

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в съществени асоциирани предприятия е представено, както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	62 906	62 290
Печалба за годината	9 714	4 147
Друга всеобхватна (загуба)/ доход за годината	(82)	212
Платени дивиденди	(4 042)	(3 743)
Общо нетни активи към 31 декември	68 496	62 906
Дялово участие на Групата (в хил. лв.)	23 038	20 798
Репутация	2 705	2 721
Балансова стойност на инвестицията	25 743	23 519

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51% от всички собственици на асоциираните предприятия. През 2021 г. и 2020 г. Групата е получила дивиденди съответно в размер на 2 007 хил. лв. и 1 342 хил. лв.

Инвестиции в съвместни предприятия

Инвестициите в съвместни предприятия са отчетени по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на съвместни предприятия е 31 декември. Балансовата стойност на инвестициите и процент на участие на Групата в правата на глас и собствения капитал на съвместните предприятия могат да бъдат представени, както следва:

Име	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2021 хил. лв.	Участие %	2020 хил. лв.	Участие %
Нюанс БГ АД Консорциум	България	Безмитна търговия Продажба на	833	50%	538	50%
България Ер – Посока	България	самолетни билети и хотелско настаняване	141	90%	141	90%
Консорциум България Ер И Посока	България	Продажба на самолетни билети и хотелско настаняване	55	70%	55	70%
			1 029		734	

Обобщена финансова информация за съществените съвместни предприятия на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съответното асоциирано предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (вкл. корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи	15 488	8 447
Текущи активи	6 978	6 500
Общо активи	22 466	14 947

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Нетекущи пасиви	-	22
Текущи пасиви	18 694	16 968
Общо пасиви	18 694	16 990
Нетни активи	3 772	(2 043)
Приходи	18 810	19 135
(Загуба)/печалба за годината	(3 394)	(2 246)
(Загуба)/печалба след данъци	(3 317)	(2 266)
Общ всеобхватна (загуба)/доход за годината	(3 317)	(2 266)

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в съществени съвместни предприятия е представено, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	(2 043)	3 371
Печалба за годината	(3 317)	(2 266)
Платени дивиденди	-	(3 148)
Общо нетни активи към 31 декември	(5 360)	(2 043)

Дялово участие на Групата (в хил. лв.)	1 029	734
Балансова стойност на инвестицията	1 029	734

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на съвместните предприятия. През 2021 г. не е получаван дивидент, а през 2020 г. получените дивиденди са в размер на 1 574 хил. лв.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата могат да бъдат обобщени, както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Корпоративни акции, дялове и права	1 258 422	1 162 656
Български корпоративни облигации	213 113	232 178
Средносрочни български ДЦК	55 258	53 222
Дългосрочни български ДЦК	30 104	27 381
Ценни книжа, издадени или гарантирани в други държави	486 003	547 016
Деривативи, държани за търгуване	70	4 788
	2 042 970	2 027 241

Финансовите активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на консолидирания финансов отчет или на база на оценки на независими оценители, определени към датата на консолидирания финансов отчет.

Печалбите и загубите са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Нетен резултат от операции с финансови инструменти”.

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход
Стойността на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включващи облигации и държавни ценни книжа, е представена, както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Облигации	413 303	210 804
Държавни ценни книжа	446 138	506 791
Общо дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	859 441	717 595

Към 31 декември 2021 г. за дълговите инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 4 643 хил. лв. (2020 г.: 2 734 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Към 31 декември 2021 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство, с балансова стойност в размер на 153 546 хил. лв. (2020 г.: 116 743 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки в банковата дейност на Групата на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Котирани капиталови инструменти	24 605	25 327
Некотирани капиталови инструменти	45 821	58 439
Общо капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	70 426	83 766

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Към 31 декември 2021 г. дълговите инструменти, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, държавни облигации на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Български държавни облигации	408 414	213 470
Чуждестранни държавни облигации	268 525	214 915
Български корпоративни облигации	7 964	7 963
Чуждестранни корпоративни облигации	2 935	29 215
Загуба от обезценка	(654)	(686)
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	687 184	464 877

Към 31 декември 2021 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 223 269 хил. лв. (2020 г.: 148 013 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

7. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество, в качеството им на заемополучатели,

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

БАНКОВА ДЕЙНОСТ

Задълженията към депозанти са представени както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Анализ по срочност и вид валута:		
Безсрочни депозити:		
В лева	2 205 262	1 739 734
В чуждестранна валута	308 820	304 296
	<u>2 514 082</u>	<u>2 044 030</u>
Срочни депозити:		
В лева	1 226 347	1 153 213
В чуждестранна валута	1 429 564	1 271 347
	<u>2 655 911</u>	<u>2 424 560</u>
Спестовни влогове:		
В лева	1 192 269	1 133 292
В чуждестранна валута	544 107	559 023
	<u>1 736 376</u>	<u>1 692 315</u>
Други депозити:		
В лева	11 032	7 697
В чуждестранна валута	479	270
	<u>11 511</u>	<u>7 967</u>
Общо задължения към депозанти	<u>6 917 880</u>	<u>6 168 872</u>
	2021	2020
Анализ по вид клиент и вид валута:	хил. лв.	хил. лв.
Депозити на граждани:		
В български лева	3 241 091	2 841 485
В чуждестранна валута	1 990 989	1 827 327
	<u>5 232 080</u>	<u>4 668 812</u>
Депозити на предприятия:		
В български лева	1 382 788	1 179 886
В чуждестранна валута	288 698	304 648
	<u>1 671 486</u>	<u>1 484 534</u>
Депозити на други институции:		
В български лева	11 032	12 565
В чуждестранна валута	3 282	2 961
	<u>14 314</u>	<u>15 526</u>
Общо задължения към депозанти	<u>6 917 880</u>	<u>6 168 872</u>

Други финансови задължения

	Текущи		Нетекучи	
	2021	2020	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:				
Деривативи, държани за търгуване	118	86	-	-
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Облигационни заеми	3 507	3 000	69 450	37 451
Банкови заеми	57 898	49 514	92 614	127 069
Други заеми и финансираня	20 092	23 040	6 984	6 161
Депозити от банки	41 146	66 092	-	-
Задължения по цесии	10 708	20 746	32 306	33 180
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	2 282	15 449	11 678	-
Търговски задължения	109 406	97 261	598	1 114
Задължения към свързани лица	48 922	44 488	14 394	17 029
Общо балансова стойност	294 079	319 676	228 024	222 004

Облигационни заеми

Облигационните заеми, получени от Групата са както следва:

	Текущи		Нетекучи	
	2021	2020	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Облигационните заеми	3 507	3 000	69 450	37 451

Балансовата стойност на задълженията на Групата по посочените облигационни заеми към 31 декември 2021 г. е в размер на 72 957 хил. лв. (2020 г.: 40 451 хил. лв.) и е изчислена по метода на ефективния лихвен процент.

Банкови заеми

Банковите заеми на Групата представляват получени средства от български банки, които са предназначени за финансиране на инвестиционни проекти на Групата и за подпомагане на текущата оперативна дейност на дружествата в Групата. Банковите заеми са класифицирани според срока за тяхното погасяване, договорен при отпускането на съответния заем.

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

	Текущи		Нетекущи	
	2021	2020	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Банкови заеми	57 898	49 514	92 614	127 069

Дългосрочни банкови заеми

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Револвиращи и инвестиционни банкови кредити	92 614	127 069

Групата е получила следните банкови заеми с инвестиционна цел:

- Групата е страна по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 30.01.2015 г. с падеж на 30.04.2023 г. Погасяването по заема се извършва в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Годишният лихвен процент по заема е в размер на ОДИ плюс 4.732%. Кредитът е предсрочно погасен.
- Групата има договор за първи банков инвестиционен кредит, сключен на 23.12.2015 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 78 233 хил. лв., който е усвоен на 3 основни транша. С усвоения кредит са рефинансирани два банкови заема към друга банка и е финансиран инвестиционен проект на Групата. Падежът на заема е на 31.12.2025 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на хангар, всички вземания на Групата, произтичащи от договори за наем, сключени с Луфтханза Техник София ООД в качеството му на наемател.
- Групата е страна по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 01.11.2016 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план с начална дата от 31.10.2018 г. Падежът на заема е 30.09.2028 г. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на земя и изградени върху нея сгради, паркинг и 2 броя КПП, вземания на Групата, произтичащи от договор за наем, сключен с наемател.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 11 август 2017 г., с падеж на 31 декември 2027 г. Лихвата по кредита е в размер на годишната лихва определена като сбор от приложимия към съответния период на олихвяване променлив базов лихвен индекс и надбавка към лихвения индекс в размер на 2.738 %. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижим имот в гр. София, залог на акции и вземания, собственост на Групата.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21 юни 2013 г., с падеж на 20 декември 2029 г. Лихвата по кредита е в размер на тримесечен EURIBOR плюс 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6%. Заемът е обезпечен с ипотека на недвижими имоти, залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21 юни 2013 г., с падеж на 20 декември 2029 г. Лихвата по кредита е в размер на тримесечен EURIBOR плюс 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6.5%. Заемът е обезпечен с ипотека на недвижими имоти, залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози.

Револвиращи кредити

- Договорът за банков кредит е сключен на 05.10.2011 г. за сума в размер на 3 000 хил. лв. за 1 година, като срокът за погасяване е удължен до 25.10.2024 г. Заемът е обезпечен с

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

недвижими имоти. Годишният лихвен процент по заема е в размер на 4%, формиран на база на 1М ЮРИБОР плюс 4%, като лихвата не може да бъде по-ниска от 4%.

- Договорът за кредит е сключен на 31.01.2020 г. за сума в размер на 4 950 хил. евро. за срок за погасяване до 31.01.2023 г. Заемът е обезпечен с банкови депозити. Годишният лихвен процент по заема е формиран на база на БЛП плюс 0.8%.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, сключен на 28 януари 2008 г. със срок на погасяване 25 октомври 2024 г. Годишният лихвен процент по заема възлиза на едномесечен EURIBOR плюс 4% надбавка. Обезпечения – ипотека върху зърнобази в гр. Добрич и с. Генерал Колево (земи, сгради и трайно прикрепени машини и съоръжения), собственост на Групата.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, сключен на 13 декември 2013 г. със срок на погасяване 30.09.2024 г. Годишният лихвен процент по заема възлиза на осреднен депозитен индекс (ОДИ) плюс 2.657% надбавка. Заемът е обезпечен със залог на собствени материални запаси и имоти, машини и съоръжения, собственост на Групата.
- Групата е получила три обезпечени банкови заема, отпуснати от българска търговска банка. Заемите са деноминирани в български лева и са с договорен размер съответно 6 000 хил. лв., 8 944 хил. лв. и 3 220 хил. лв. Лихвените проценти по заемите са 3.3% и 4%, с падежи през 2022 г. За обезпечаване на два от заемите са учредени залози на държавни ценни книжа на Р. България с номинална стойност 8 950 хил. лв. и падеж през 2025 г. по единия заем и номинална стойност 11 300 хил. лв. и падежи на емисиите през 2021 г., 2025г. и 2027 г. Един от заемите е обезпечен със залог върху парични средства в размер на 714 хил. лв., които са блокирани до погасяване му и застраховка "Финансов риск" със срок на валидност до февруари 2022 г.
- Групата има договор за първи банков инвестиционен кредит, сключен на 23.12.2015 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 78 233 хил. лв., който е усвоен на 3 основни транша. С усвоения кредит са рефинансирани два банкови заема към друга банка и е финансиран инвестиционен проект на Групата. Падежът на заема е на 31.12.2025 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на хангар, всички вземания на Групата, произтичащи от договори за наем, сключени с едно от асоциираните дружества за Групата, в качеството му на наемател. Солидарен длъжник по договора за заем е Дружеството майка на Групата. В полза на Групата има издадена корпоративна гаранция от чуждестранно юридическо лице.
- Групата е страна и по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 01.11.2016 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 12 713 хил. лв., като усвоената сума през 2017 г. е в размер на 12 021 хил. лв. През 2019 г. е усвоена останалата сума по кредита 692 хил. лв.. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план с начална дата от 31.10.2018 г. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Падежът на заема е 30.09.2028 г. Обезпечение по заема са договорна ипотека на земя и изградени върху нея сгради, паркинг и 2 броя КПП, вземания на Групата, произтичащи от договор за наем, сключен с наемател. Солидарен длъжник по договора за заем е Дружеството майка на Групата.
- Договор за банков кредит-овърдрафт сключен на 01.08.2018г за оборотни средства със срок на погасяване 20.08.2024 г. Годишният лихвен процент е в размер на 4.2 % базов лихвен процент на банката плюс 12 месечен Euribor. Заемът е обезпечен със залог на вземания по разплащателни сметки в банката-кредитор и особен залог върху стоки, предназначени за безмитно валутна търговия на борда на самолетите и/или в специализирания магазин. Общата стойност на стоките е до 137 хил. лв.
- Групата е страна по договор за банков кредит-овърдрафт, сключен на 25.09.2020 г. за оборотни средства със срок на погасяване 20.09.2023 г. Годишният лихвен процент е в размер на 3.8 % базов лихвен процент на банката плюс 12 месечен Euribor. Заемът е

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

обезпечен с Договор за особен залог върху всички настоящи и бъдещи вземания по сметките „България Ер“ АД, открити в банката-кредитор.

- Групата има сключени 4 активни към 31.12.2021 г. договора за банкови кредити с цел оборотни средства със срок на погасяване 31.12.2022 г., 30.06.2023 г. и два кредита със срок 30.09.2022 г. Годишният лихвен процент по заемите е в размер на 3% и 4% на договора за кредит плюс 3 мес. Euribor, но не по-малко от 4%. Заемите са обезпечени със залог на вземания по договори за обществени поръчки за осигуряване на самолетни билети, за вземания по BSP постъпления, на вземания по договори на трети страни, както и с договори за поръчителство, сключени с Дружеството майка на Групата.
- На 08.10.2021 г. Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 500 хил. лв. с годишна лихва БДИЮЛ в лева плюс 2.5 пункта надбавка или минимум общо договорен процент 2.5 %. Считано от 15.04.2022 г. до 15.09.2023 г. (включително) кредита се погасява на 17 (седемнадесет) равни ежемесечни вноски в размер на 27 770 лева и една последна изравнителна вноска 27 910 лева, дължима на 15.09.2023 г. За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения
- На 28.04.2021 Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 367 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 0,35 % или общо договорен процент 2.85 %. Считано от 20.05.2021 г. до 20.04.2025 г. (включително) кредита се погасява на 48 (четиридесет и осем) равни ежемесечни вноски в размер на 700 лева и една последна вноска, дължима на 20.05.2025 г. в размер на 333 400 лева. За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения
- На 14.08.2020 Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 250 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 1 % или общо договорен процент 3.5 %. Договорен е гратисен период на главница до 19.03.2022 г. Считано от 20.03.2022 г. до 20.08.2023 г. (включително) кредита се погасява на седемнадесет равни ежемесечни вноски в размер на 13 500 лева и една последна вноска, дължима на 20.08.2023 г. в размер на 20 500 лева. За обезпечаване на получения заем Групата е заложило активи от групата на имоти, машини и съоръжения.

Краткосрочни банкови заеми

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни револвиращи и инвестиционни банкови кредити	57 898	49 514

Револвиращи кредити

- Групата е получила три обезпечени банкови заема, отпуснати от българска търговска банка. Заемите са деноминирани в български лева и са с договорен размер съответно 6 000 хил. лв., 8 944 хил. лв. и 3 220 хил. лв. Лихвените проценти по заемите са 3.3% и 4%, с падежи през 2022 г.
- За обезпечаване на два от заемите са учредени залози на държавни ценни книжа на Р. България с номинална стойност 8 950 хил. лв. и падеж през 2025 г. по единия заем и номинална стойност 11 300 хил. лв. и падежи на емисиите през 2021 г., 2025 г. и 2027 г. Един от заемите е обезпечен със залог върху парични средства в размер на 714 хил. лв., които са блокирани до погасяване му и застраховка "Финансов риск" със срок на валидност до февруари 2022 г.
- На 08.10.2019 г. Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 150 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 1 % или общо договорен процент 3.5 %. Договорен е гратисен период на главница една

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

година до 19.10.2020 г. Считано от 20.10.2020 г. до 20.09.2021 г. (включително) кредита се погасява на дванадесет равни месечни вноски в размер на 12 500 лв. За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения. Към 31.12.2021 г. е изцяло погасен

Други заеми и финансираня

	Текущи		Нетекучи	
	2021	2020	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Други заеми и финансираня	20 092	23 040	6 984	6 161

Други дългосрочни заеми и финансираня

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочни заеми	6 878	5 820
Финансираня по оперативни програми	106	341
ОБЩО	6 984	6 161

Други дългосрочни заеми са получени от трети лица – търговски дружества при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Получените заеми не са обезпечени с активи на Групата. Плащанията по тях се извършват във валутата, в която са отпуснати.

Финансиранята се отнасят до придобити активи Станция за геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи, Станция за сондажни геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи по договор между “Проучване и добив на нефт и газ” АД и ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност” - Управляващ орган на ОПК към Министерство на икономиката и енергетиката - правопреемник на ИАНМСП, относно договор за безвъзмездна финансова помощ № 2ТМГ-02-21/13.06.2011 г. по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие, и други.

Други краткосрочни заеми

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочните заеми	20 092	22 805
Финансираня по оперативни програми	-	235
ОБЩО	20 092	23 040

Краткосрочните заеми са получени при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Заемите са класифицирани според крайния им срок за погасяване, който е през 2022 г. Справедливата стойност на получените заеми не е определяна по отделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

Депозити от банки

	Текущи	
	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Безсрочни депозити - местни банки		
-В български лева	16 445	24 196
-В чуждестранна валута	13 677	7 688
Срочни депозити от местни банки в български лева	-	22 000
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	8 702	9 204
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	37	70
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	381	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	1 904	2 445
	41 146	66 092

8. Информация за отпуснатите от емитент, съответно от лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или от техни дъщерни дружества заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, включително и на свързани лица с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или техните дъщерни дружества и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като целеви.

Предоставени кредити и аванси на банкови клиенти

Предоставените кредити и аванси могат да бъдат обобщени, както следва:

(а) Анализ по видове клиенти

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Граждани:		
В български лева	1 135 195	933 845
В чуждестранна валута	266 552	252 381
Предприятия:		
В български лева	1 108 359	945 346
В чуждестранна валута	577 769	613 161
Загуба от обезценка	(38 783)	(35 870)
Общо предоставени кредити и аванси на банкови клиенти	3 049 092	2 708 863

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2021 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1 556 хил. лв. (2020: 1 556 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент

Договори за заеми и цесии

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания по предоставени заеми	133 790	138 487
Вземания по договори за цесии	60 677	41 244
	194 467	179 731

Заемите са предоставени при годишни лихвени равнища от 3% до 10% в зависимост от срочността на кредита.

Справедливата стойност на предоставените заеми не е определяна поотделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

Вземания по споразумения за обратно изкупуване

Към 31 декември 2021 г. Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 399 895 хил. лв. (2020 г.: 394 693 хил. лв.), в това число вземанията по лихви.

Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2022 г. (2020 г.: между януари и юни 2021 г.).

Групата не е идентифицирала съществени промени в степента на обезпеченост на вземанията по споразумения с клауза за обратно изкупуване, която да е повлияна от флукутации в пазарните цени на инструментите, в резултат на Covid-19 пандемията.

Вземания от свързани лица

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочни вземания от:		
- асоциирани предприятия	3 507	3 450
- други свързани лица	86 302	49 296
Общо дългосрочни вземания от свързани лица	89 809	52 746

Краткосрочни вземания от:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
- собственици	30 389	21 820
- асоциирани предприятия	1 222	961
- съвместни предприятия	6 493	1 264
- други свързани лица	37 646	95 677
Общо краткосрочни вземания от свързани лица	75 750	119 722

9. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

- През отчетения период няма извършена нова емисия ценни книжа от емитента

10. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

През 2021 г. Дружеството - майка не е публикувало прогнози за финансов резултат за 2021 г. Същевременно, публично оповестените намерения на Дружеството са изпълнени и планираните цели са постигнати.

Дружествата от групата на Химимпорт - неприложимо

11. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

- Дружеството – майка успява да управлява успешно финансовите си ресурси и нормално и своевременно обслужва задълженията си, макар и в условията на Covid кризата.

12. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

- Дружествата от Групата разполагат с необходимия ресурс за реализация на бъдещите си инвестиционни намерения и определя оценката на възможностите за реализация като положителна, а предвид настъпил, а където е необходимо Групата подпомага цикъла.

13. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

През 2021 г. не са настъпили промени в основните принципи за управление на емитента.

14. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове.

Основните характеристики на системата за вътрешен контрол и системата за управление на риска са подробно описани в Консолидираната декларация за корпоративно управление, част от настоящия доклад.

15. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

- През отчетния период няма настъпили промени в броя и лицата, участващи в Управителния и Надзорния съвет на Дружеството.

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО НАРЕДБА № 2 ОТ 09.11.2021 Г.

16. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

- а) получени суми и непарични възнаграждения;
- б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;
- в) сума, дължима от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Име	От Емитента Хил. лв.	От Дъщерни дружества Хил. лв.
Надзорен съвет		
Мариана Баждарова	24	-
Управителен съвет		
Иво Каменов	24	198
Никола Мишев	24	61
Цветан Ботев	24	118
Миролюб Иванов	24	78
Марин Митев	24	120
Александър Керезов	24	197
Ключов управленски персонал – изпълнителни директори		
Иво Каменов	24	-
Марин Митев	24	-

17. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа – вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

Акционерна структура към 31.12.2021 г.

Съгласно справка от Централен депозитар, издадена към 31 декември 2021 г. членовете на Надзорния и Управителния съвет притежават следния брой акции:

Членове на Управителния съвет:

ИВО КАМЕНОВ	495 880 бр.	0.21%
АЛЕКСАНДЪР КЕРЕЗОВ	160 000 бр.	0.07%
МИРОЛЮБ ИВАНОВ	89 066 бр.	0.04%
НИКОЛА МИШЕВ	36 790 бр.	0.02%
МАРИН МИТЕВ	26 533 бр.	0.01%

Членове на Надзорния съвет:

ИНВЕСТ КЕПИТЪЛ АД	173 487 247 бр.	72.39%
ЦКБ ГРУП ЕАД	1 296 605 бр.	0.54%
МАРИАНА БАЖДАРОВА	199 бр.	0.00%

18. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

- На Групата не са известни договорености, в следствие, на които в бъдещ период могат да настъпят промени в относителния дял на акциите, притежавани от настоящите акционери

19. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Групата няма висящи съдебни, административни или арбитражни дела, вземанията или задълженията, които заедно или поотделно възлизат на най-малко 10% от собствения му капитал.

20. Информация за директора за връзки с инвеститора, включително телефон, електронна поща и адрес за кореспонденция.

Директор за връзки с инвеститорите	Дина Паскова
Телефон	+359 2 981 05 69
E-mail	d.paskova@chimimport.bg
Адрес	гр. София, ул. Стефан Караджа 2
Пощенски код	1000

Друга информация по преценка на дружеството.

Неприложимо.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата		
- Корпоративни акции, дялове и права	1 258 422	1 162 656
- Български корпоративни облигации	213 113	232 178
- Средносрочни български ДЦК	55 258	53 222
- Дългосрочни български ДЦК	30 104	27 381
- Ценни книжа, издадени или гарантирани в други държави	486 003	547 016
- Деривативи, държани за търгуване	70	4 788
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		
- Котирани капиталови инструменти	24 605	25 327
- Некотирани капиталови инструменти	45 821	58 439
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		
- Облигации	413 303	210 804
- Държавни ценни книжа	446 138	506 791
Дългови инструменти по амортизирана стойност:		
- Договори за заеми	3 182 882	2 847 350
- Вземания по цесии	60 677	41 244
- Вземания по споразумения за обратно изкупуване	399 895	394 693
- Дългови инструменти по амортизируема стойност	687 184	464 877
- Вземания от свързани лица	165 559	172 468
- Търговски вземания	116 962	115 382
- Други	22 092	21 967
Намалени с: обезценка	(28 163)	(20 381)
- Пари и парични еквиваленти	2 380 922	2 221 632
	9 960 847	9 087 834

Финансови пасиви	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		
Задължения към депозанти	6 917 880	6 168 872
Заеми	250 545	246 235
Депозити от банки	41 146	66 092
Задължения по цесии	43 014	53 926
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	13 960	15 449
Задължения по лизингови договори	280 979	249 440
Търговски и други задължения	110 004	98 375
Задължения към свързани лица	63 316	61 517
	7 720 844	6 959 906
Деривативи, определени като хеджиращи инструменти на паричен поток (отчитани по справедлива стойност):		
Деривативи	118	86
	7 720 962	6 959 992

Счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти е подробно описана в консолидирания отчет

Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Вследствие на използването на финансови инструменти и в резултат на оперативната си и инвестиционна дейност, Групата е изложена на различни видове рискове – застрахователен риск, пазарен риск, риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени. Управлението на риска на Групата се осъществява от управителния съвет на Групата. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на риск. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите инструменти.

Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са изброени по-долу.

Застрахователен риск

Застрахователен риск е рискът от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размерът на щетите и на дължимите обезщетения да надхвърлят размера на заделените застрахователни резерви.

Това зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида застрахователен портфейл, размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск от голямо значение има разнообразието на застрахователния портфейл и теорията на вероятностите.

Групата се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователни рискове, като това намира отражение в общите условия. Посредством разнообразни методи за оценка и контрол Ръководител на отдел Вътрешен контрол извършва регулярно оценка на риска и наблюдава акумулацията на застрахователни суми по група клиенти и региони. Управлението на риска се осъществява от Дирекция Вътрешен контрол в сътрудничество с актюерите и ръководството на Групата.

Основните фактори, от които зависи положителния финансов резултат на Групата са квотата на щетимост, квотата на разходите и дохода от инвестиции.

Застрахователно – техническият риск е рискът от настъпване на застрахователно събитие, при което размерът на дължимото застрахователно обезщетение надхвърля очакванията за проявление на риска, изразено чрез размера на формираните застрахователни резерви, т.е. застрахователно техническият риск е налице, когато общата загуба за определен период от време е по-голяма от калкулираната премия и заделените резерви. Застрахователно - техническият риск се влияе от честотата и тежината на претенциите.

Всяко застрахователно дружество се стреми да гарантира, че за покриването на поетите от него задължения са заделени достатъчни по размер застрахователно технически резерви.

Групата управлява и изравнява поетите застрахователни рискове както в рамките на застрахователната съвкупност, така и извън нея. В рамките на застрахователната съвкупност това се постига чрез изравняване на поеманите рискове по време, по същество, по място, в рискови групи и чрез увеличаване боря на застрахованите единици, т.е. чрез проявление на закона за големите числа. Групата провежда системен анализ на поеманите рискове, тяхното времево и териториално диверсифициране, предлага нови застрахователни продукти и се стреми да включва постоянно нови единици в застрахователната съвкупност с добро очаквано проявление на риска.

Извън застрахователната съвкупност, Групата изравнява риска чрез използване на презастрахователни договори. Според спецификата на конкретните застрахователни продукти се определя избора на презастрахователен договор и съответните лимити на самозадържане. Управлението на застрахователния риск намира отражение и в прилагането на ограничения в подписваческите процедури – въведени са лимити на поемане на отговорност, изключване на рискове, върху които може да се влияе, използване на подходящи методи за оценка на необходимите премии и на бъдещите задължения, прилагане на презастрахователна програма и мониторинг върху застрахователната дейност. Независимо от презастрахователната защита, Групата не се освобождава от преките си задължения към застрахованите лица по отношение на прехвърлените рискове, в резултат от което съществува кредитен риск до степен, съответстваща на невъзможността презастрахователите по съответния презастрахователен договор да изпълнят своите финансови задължения по него. За да минимизира проявлението на този кредитен риск, Групата поддържа регистър с наличните данни за количествено измеримите показатели за финансовото състояние на своите контрагенти.

Групата предлага над 70 вида застрахователни продукта, като по този начин се стреми да постигне разнообразен и балансиран, агрегиран застрахователен портфейл. Десет от предлаганите продукти обхващат рискове в Автомобилното застраховане; 18 обхващат рискове в Имущественото застраховане; 40 – в застраховки на Отговорности, Злополука и Помощ при пътуване; 10 са застраховките по Транспортно застраховане и Финансови рискове и още редица други застраховки в различни направления на общото застраховане. Срокът на сключените договори в агрегирания застрахователен портфейл основно е едногодишен, но се наблюдават и такива договори в него, които са с по-кратък или по-дълъг срок от една година.

В Автомобилното застраховане се покриват основно рискове свързани с пътно-транспортни произшествия, природни бедствия и неправомерна човешка дейност. Рисковете биват материални и нематериални. Покриваните рискове обхващат в най-пълна степен нуждите от застрахователно покритие на собствениците, ползвателите и държателите на МПС. Териториалният обхват на застраховките включва цяла Европа.

В Имущественото застраховане се покриват основно рискове свързани с пожар, природни бедствия, авария на машини и съоръжения, неправомерна човешка дейност и др. При имуществените застраховки от съществено значение е оценката и презастрахователната защита по отношение на катастрофичните рискове. При оценката на тези рискове акцента се поставя върху адекватното

определяне на застрахователната сума, осъществяваната превенция, периодичното извършване на огледи на застрахованите обекти. Предоставяното териториално покритие за тях е единствено за територията на Република България.

По застраховки Отговорности освен Обща гражданска отговорност се покриват голям брой Професионални отговорности, които в голямата си част са задължителни по силата на различни нормативни актове. Покритието по тези застраховките се предоставя единствено за територията на Република България.

Застраховките по Злополука и Помощ при пътуване покриват рискове свързани със: смърт, трайна и временна нетрудоспособност на застрахованите лица, вследствие на злополука и асистирана помощ при рискови за здравето състояния. Предоставяното териториално покритие при различните продукти от тази група е различно и варира от покритие само за Република България до покритие за цял свят.

Ежегодно, гамата от предлагани застрахователни продукти се анализира, като в зависимост от резултатите по всеки един продукт, рисковият интерес на Групата, пазарните потребности и други фактори се извършва адаптиране, допълване на съществуващите продукти или разработване на нови продукти, с цел задоволяване на специфични потребности. Последното се извършва след задълбочен анализ на потребителското търсене и сегментиране на пазара.

Основното допускане, залегнало в оценките на задълженията, е че развитието на бъдещите претенции към Групата ще следва в най-общи линии опита от развитието на претенциите в миналите години. Това включва предположения за честотата и тежината на всяка претенция, както и оценка на инфлационния фактор за всяка година на застрахователните събития. В допълнение се извършва качествена и количествена оценка за степента на отклонение, което може да се очаква при прилагане на тенденциите от миналото в бъдещето. Групата отчита влиянието на външните фактори, като промени в законодателството, развитие на съдебната практика и др., върху размера на застрахователните задължения.

За да се ограничи експозицията към екстремни неблагоприятни проявления на риска, особено по отношение на катастрофичните събития, се прилага съответната презастрахователна защита. Презастрахователните договори разпределят риска и минимизират ефекта от значителни загуби, което гарантира капитализацията на Групата.

При избора на презастраховател, Групата взима под внимание относителната сигурност на презастрахователя, оценявана на базата на обществения рейтинг и от проведени проучвания.

Застрахователния риск намира отражение в процеса на уреждане на щетите и заделянето на резерви. Таблицата по-долу представлява оценка на резерва за предявени, но неуредени претенции (RBNS), включени във финансовите отчети, на базата на предявените и изплатени претенции, разпределени във времето по години на възникване на щетите. Таблицата осигурява исторически преглед за достатъчността на оценката на размера на неизплатените претенции, използвана в минали години. Поради присъщата несигурност в процеса на определяне на резервите, не може да се гарантира с абсолютна сигурност, че тези резерви ще са достатъчни като краен резултат.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	2021г.	2020г.	2019г.	2018г.	2017г.	2016г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Година на събитие						
в края на периода	50 885	48 597	52 242	48 674	52 390	54 258
1 година по-късно	-	21 260	25 848	32 826	30 963	30 330
2 година по-късно	-	-	4 576	5 187	8 066	13 422
3 година по-късно	-	-	-	3 798	4 179	5 838
4 година по-късно	-	-	-	-	3 337	2 244
5 година по-късно	-	-	-	-	-	2 350
Кумулативни плащания						
към настоящия момент	50 885	69 857	82 666	90 485	98 935	108 442
Обща оценка на						
обезщетенията	95 405	84 428	91 206	95 077	101 127	108 442
Към 31 декември						
Плащания:						
Оценка	44 520	14 571	8 540	4 592	2 192	-
Реални резерви	40 563	15 569	16 467	16 172	12 948	14 053

При изчисляването на техническите резерви се правят определени допускания. Определянето на допусканията е процес свързан с изчисляването на неутрални приблизителни оценки на най-вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация въз основа на които се правят допусканията са базирани на задълбочени проучвания върху опита на Групата. В случаите, при които има недостатъчна вътрешна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на застрахователните претенции, се използват пазарни данни, придобити от собствени проучвания или установени от Комисията за финансов надзор.

По отношение на резерва за предявени, но неизплатени претенции от съществено значение е експертизата на специалистите от ликвидация. Те преглеждат щетите по отношение на обстоятелствата на възникване и право на обезщетяване. Въз основа на исторически доказан опит за размера на подобни щети се прави оценка. Тази оценка се преглежда редовно и при наличие на нова информация се актуализира.

За образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции (IBNR), Групата използва верижно-стълбовидни методи както на база акумулирани стойности на платените претенции, така и на база исторически предявените претенции. За коефициенти на развитие са използвани средни и средно претеглени собствени коефициенти на развитие като почти за всички застраховки методът е приложен за периода 2011-2021 г. Когато за дадена застраховка се получават големи отклонения в коефициентите на развитие за дадени години, тези години не се взимат предвид при изчисление на резерва.

При достатъчно данни за възстановени суми по регреси Групата изчислява резерв за регреси, който се изважда от резерва за възникнали, но непредявени щети. Такъв резерв е изчисляван само по застраховка „Каско“ поради значителния обем на възстановените суми от регреси по тази застраховка. Този резерв е изчислен на база верижно-стълбовиден метод на база възстановените суми по регреси за последните 11 години.

За застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите резервът за непредявени претенции е определен отделно за щети във връзка с имуществени и неимуществени вреди. Групата използва комбинация от верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените претенции, при използване на среднопретеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на застрахователя и верижно-стълбов метод на база акумулирани стойности на платените претенции, при използване на среднопретеглени коефициенти на развитие, получени по собствени

данни, като на двата подхода е дадена еднаква тежест. Този подход е дефиниран в чл. 92, ал. 11 на Наредба №53, като се използва за тестване достатъчността на резерва по вида застраховка. Гореописания метод за изчисление на резерва по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към 31.12.2021 г. е одобрен с Решение № 125 - ОЗ от 14.02.2022 г.

За застраховки, по които Групата предлага и активно презастраховане и разполага със статистически данни за развитието на щетите за достатъчно продължителен период, резервът за възникнали, но непредявени щети се изчислява отделно за директен бизнес и активно презастраховане. По активно презастраховане предявяването на щетите се забавя значително във времето, в сравнение с развитието на претенциите по директен бизнес, предвид на което при наличието на достатъчно данни за прилагане на статистически метод, е по-разумно изчисленията да се извършат отделно.

Не се заделя резерв за възникнали, но непредявени щети за застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“, „Кредити“, „Гаранции“, „Гаранции“, „Разни финансови загуби“ и „Правни разноски“, защото при използване на верижно-стълбов метод за изчисляване на резерва за възникнали, но непредявени щети се получава нулев резултат, а по застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“ и „Правни разноски“ няма реализиран премиен приход.

Пренос-премийният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен или презастрахователен договор след края на отчетния период.

Групата формира пренос-премийния си резерв на база начислени застрахователни премии. Начисляват се всички дължими вноски по полици за целия срок на договора при едногодишни полици и при многогодишни полици с еднократно плащане на премията. За многогодишни полици с годишна вноска, поредната годишна вноска се начислява в момента на падежирането ѝ.

При изчисление на стойността на пренос-премийния резерв към 31.12.2021 г. е използван метода на „точната дата“. Резервът се изчислява автоматично от информационната система индивидуално за всяка една полица и всеки анекс към нея, на база начисления премиен приход, извършените аквизиционни разходи, срока на договора и периода на покритие след края на отчетния период. Пренос-премийният резерв за застраховки „Карго“ и „Отговорност на превозвача“ за еднократен превоз се изчислява за срок на застраховката един месец. За застраховки на земеделски култури пренос-премийният резерв се изчислява до края на срока на действие на договора, но не по-късно от края на селскостопанската година. Предвид, че счетоводната политика не предвижда отсрочване на аквизиционните разходи, при изчисление на резерва от стойността на начислената премия е приспадната стойността на аквизиционните разходи – стойността на начислените комисионни по съответната полица и заложените в ЗТП други аквизиционни разходи.

Частта на презастрахователите в пренос-премийния резерв се изчислява пропорционално на цедираната премия по всяка полица за сключените пропорционални договори и факултативи. За непропорционалните презастрахователни договори „excess of loss“, „stop loss“ и CAT договори дял на презастрахователя не се заделя.

Адекватността на задълженията се гарантира от периодичната оценка на общо формираните резерви и дали те са достатъчни, да покрият евентуални бъдещи плащания. При оценката за адекватността на резервите се вземат под внимание всички очаквани парични потоци по застрахователни договори, като плащания по обезщетения, разходи за уреждане на обезщетенията и др. Адекватността на пренос-премийния резерв и на резерва за предстоящи плащания се установява чрез съответни тестове.

Тестът за адекватност на пренос-премийния резерв се извършва съгласно чл. 85 от Наредба № 53, като при установен недостиг се образува резерв за неизтекли рискове. Последният се заделя при отрицателен брутен технически резултат, определен съгласно Приложение № 6 от Наредба № 53 за

три последователни години, като по „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се изследва развитието на риска и разходите само за една - текущата година. Тестът се извършва по видове застраховки. При установена необходимост за образуване на резерв за неизтекли рискове, неговият размер се определя съгласно Приложение № 7 от Наредбата. Към 31.12.2021 г. тестът за адекватност на пренос-премийния резерв не показва недостиг на премия и необходимост от образуване на резерв за неизтекли рискове. Тестът за адекватност на резерва за предстоящи плащания е извършен посредством run-off метода.

Влиянието, което имат развитието на застрахователните показатели върху капиталовата адекватност на Групата се симулира в анализа на чувствителността. За представения по-долу анализ на чувствителността, са избрани показателите несъбираеми вземания от застрахователни операции и резерв за предстоящи плащания. Изходната база при извършеният анализ е капиталовата позиция на Групата към датата на финансовия отчет

	Собствен капитал Застрахователна дейност хил. лв.	Изменение хил. лв.	Изменение %
Собствен капитал към 31.12.2021 г.	99 399		
Увеличение на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	111 498	(415)	(0.37%)
Намаление на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	112 328	415	0.37%
Увеличение на резерва за предстоящи плащания с 5%	104 883	(7 030)	(6.28%)
Намаление на резерва за предстоящи плащания с 5%	118 943	7 030	6.28%

От разгледаните сценарии, с най-голямо влияние върху капитала на Групата е този с промяна в размера на резерва за предстоящи плащания. Този сценарий отразява присъщата несигурност при оценката на резерва, тъй като се касае за настояща оценка на очакваните бъдещи плащания по възникнали претенции. Тази несигурност в най-голяма степен е валидна по отношение на резерва за настъпили, но непредявени претенции и по отношение на застраховки, характеризиращи се с продълг процес на уреждане на претенциите, каквато е основно задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и останалите видове застраховки на отговорности.

Презастрахователна стратегия

Презастрахователната кампания на Групата е насочена към запазване на финансовата му стабилност и гарантиране на максимална защита на интересите на застрахованите лица при евентуалното възникване на застрахователни събития, които носят риск от чувствителни загуби, в резултат от сбъждане на единични застрахователни събития и от такива с катастрофичен характер. Тази цел се осъществява чрез непрекъснато анализиране на структурата на застрахователния портфейл, като се следи за акумулация на поети за покритие рискове в размери, ненадвишаващи финансовия капацитет на Групата.

Презастрахователната програма:

- е инструмент за управление на капитала, насочен към намаляване на разходите за капиталови средства, в случай на настъпване на неблагоприятни събития;
- е мярка за предпазване на капиталовата адекватност на Групата от акумулиране на рискове, в това число на такива с катастрофичен характер;
- обхваща почти всички рискове и класове бизнеси, записвани от Групата. Видовете презастрахователни протекции и лимитите по договорите са изцяло съобразени с рисковите апетити на Групата, вида на портфейла и подписваческите правила на Групата;
- точно и ясно определя конкретните нужди от трансфер на рискове както и правилния вид на конкретните договори;
- определя нивата на самозадържане по отделните класове бизнес;
- е насочена към постоянно оптимизиране на презастрахователните договори с цел облекчаване на натиска върху капитала посредством прилагането на различни варианти на презастраховане, чрез които частично или напълно може да се постигне оптимизация на капиталовата адекватност;
- редуцира флукуациите при настъпили застрахователни събития;
- оценява и изравнява рисковете по различните видове застрахователни покрития.

Групата презастрахова част от рисковете си с цел да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Всички договори за факултативно презастраховане са предварително одобрени от страна на ръководството. Преди да се сключи презастрахователен договор Групата анализира кредитния рейтинг на съответните презастрахователи. Избират се презастрахователи с висок кредитен рейтинг. Групата анализира периодично текущото финансово състояние на презастрахователите, с които има сключени презастрахователни ангажменти.

Групата сключва презастрахователни ангажменти с различни презастрахователи с висок кредитен рейтинг, за да контролира излагането на загуби в резултат на едно застрахователно събитие.

Процес на уреждане на щети

Таблицата за щетимост и по-конкретно съответния процент на квотата на щетимост дава възможност да се получи по-точна представа за развитието на риска през отчетните периоди:

Видове застраховки	2021	2021	2020	2020
	Бруто квота на щетимост %	Нето квота на щетимост %	Бруто квота на щетимост %	Нето квота на щетимост %
Злополука	14%	12%	46%	38%
в т.ч злополука на пътниците в обществения транспорт	-20%	-28%	42%	44%
Заболяване	0%	0%	0%	0%
Каско	42%	41%	38%	37%
Релсови превозни средства	0%	0%	0%	0%
Каско на летателни апарати	-35%	-524%	-8%	187%
Каско на плавателни съдове	7%	-89%	89%	81%
Товари по време на превоз	3%	4%	8%	6%
Пожар и природни бедствия	31%	68%	26%	24%
Индустриален пожар	31%	136%	34%	27%
Пожар и други опасности	16%	14%	13%	20%
Технически застраховки	-8%	-16%	1%	2%
Земеделски застраховки	99%	96%	26%	26%
Щети на имущество	-1%	-1%	-12%	-12%
Застраховка кражба, грабеж, вандализъм	0%	0%	0%	0%
Застраховки на животни	-1%	-1%	-12%	-12%
Отговорности МПС	-6%	-26%	62%	126%
ГО свързана с летателни апарати	111%	3 812%	-4%	-18%
ГО свързана с плавателни съдове	2 120%	1 790%	12%	41%
Обща гражданска отговорност	-164%	-161%	182%	201%
Кредити и лизинг	0%	0%	-1%	-1%
Застраховка на гаранции	0%	0%	0%	0%
Разни финансови загуби	0%	0%	0%	0%
Правни разности	0%	0%	0%	0%
Помощ при пътуване	5%	5%	37%	37%
Общо за Общо за застраховане:	26%	32%	44%	46%

Застраховката с най-голям относителен дял в портфейла на Групата – „Каско на МПС“ се характеризира с благоприятно развитие на риска през 2021 г. - 42% брутна квота на щетимост и 41% - нетна, въпреки, че в сравнение с предходната година, когато 38% от спечелената премия е била предназначена за покритие на плащанията във връзка с риска има леко увеличение на щетимостта. Предпоставка за увеличението на щетимостта по застраховката е отпадане на въведените през 2020 г. ограничения на движението с МПС заради ковид 19, заради които тогава бе наблюдавана такава ниска щетимост.

Промяната на нетния коефициент на щетимост за цялостната дейност: 49% - за 2010 г., 53% - за 2011 г., 59% - за 2012 г., 53% - за 2013 г., 59% - за 2014 г., 46% - за 2015 г., 56% - за 2016 г., 41% - за 2017 г., 43% - за 2018 г., 47% - за 2019 г., 46% - за 2020 г. и 32% - за 2021, показва колебание на нетната щетимост между 41% и 59%, като последните пет – шест години се наблюдава трайна тенденция на намаление на показателя спрямо предходния шестгодишен период.

Следващата таблица показва средния размер на платените щети по видове застраховки за Общо застраховане:

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

: Видове застраховки	Брой 2021	Сума в лв.	средна щета 2021	Брой 2020	Сума в лв.	средна щета 2020
Злополука	2 565	861 840	336	2 904	1 632 248	562
Каско	61 642	60 726 391	985	70 641	62 625 144	887
Каско на летателни апарати	1	93 168	93 168	-	-	-
Каско на плавателни съдове	9	267 405	29 712	12	164 860	13 738
Товари по време на превоз	20	73 291	3 665	17	35 626	2 096
Пожар и природни бедствия	2 102	4 321 944	2 056	1 847	4 443 860	2 406
Щети на имущество	-	-	-	5	7 590	1 518
Отговорности МПС	5 483	25 931 683	4 729	6 257	24 502 030	3 916
ГО свързана с летателни апарати	1	7 500	7 500	-	-	-
ГО свързана с плавателни съдове	1	15 732	15 732	1	5 705	5 705
Обща гражданска отговорност	28	440 238	15 723	51	437 301	8 575
Помощ при пътуване	768	451 462	588	2 227	1 570 532	705
Общо:	72 620	93 190 654	1 283	83 962	95 424 896	1 137

Средната изплатена щета през 2021 г. е 1 283 лв. и сравнено със същия показател за предходните години: 1 137 лв. – за 2020 г. и 1 124 лв. – за 2019 г. бележи несъществено увеличение. Най-висок е размера на средната щета по застраховка „Каско на летателни апарати“ и „Каско на плавателни съдове“, а най-нисък - по застраховки „Злополука“ и „Помощ при пътуване“

Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

Политика на Групата извън банковата дейност

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в щатски долари, излагат Групата на валутен риск. Групата има дългосрочни търговски задължения и краткосрочни задължения по финансов лизинг в щатски долари, по-значителната част, от които са свързани със закупуването на самолети. Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност. Групата има краткосрочни и дългосрочни заеми в щатски долари. Тези вземания са класифицирани като кредити и вземания. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в евро, не излагат Групата на валутен риск, тъй като курсът на българският лев е фиксиран към еврото по силата на Закон за валутен борд.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. Групата има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните (над 6 месеца) парични потоци в чуждестранна валута.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Групата в евро не носи риск за Групата.

Рисково претеглената нетна валутна позиция към 31 декември 2021 г. във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Групата. Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисковото претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Групата и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Развитието на глобалната пандемия засегна икономиките на държавите на глобално ниво и в съответствие няма изразен ефект върху валутата на конкретна отделна държава и оттам проектиране на специфичен валутен риск. Доколкото нетния резултат на Групата от промяна на валутни курсове през 2021 г. е загуба, дължаща се основно на загуба от валутни сделки, не е възможно да бъде оценено каква част от този резултат е настъпил вследствие на проявление на ефекти от настъпилата пандемия от Covid-19 и каква вследствие на пазарни и политически фактори, свързани с развитието на валутни курсове.

Процесът на възстановяване на икономиката в различните държави се случва с различна скорост, повлияна и от способността им да организират процес по ваксиниране на населението си, и оттам и валутата на тези държави ще промени курса си спрямо такива, в които пандемията продължава да бушува. ЕС и България са в ситуацията на забавен процес по справяне с Covid-19 пандемията, но доколкото българския лев е обвързан с еврото, а експозицията на Групата в други валути (предимно щатски долар) не е съществена, за валутния риск на Групата няма пряк ефект от настъпилата Covid-19 пандемия.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2021 г. е следната:

	Лева хил. лв.	Евро хил. лв.	Щ.долари хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 808 132	69 823	14 750	70 847	1 963 552
Предоставени ресурси и аванси на банки	152	18 149	59 849	104 275	182 425
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	315 777	41 205	-	-	356 982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	236 468	13 100	6 137	38 278	293 983
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2 294 974	590 163	52	235 449	3 120 638
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	416 380	437 364	4 465	897	859 106
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	185 146	445 875	-	56 164	687 185
ОБЩО АКТИВИ	5 257 029	1 615 679	85 253	505 910	7 463 871
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	21 168	26 609	2 922	2 194	52 893
Задължения към други депозанти	4 681 404	1 728 017	213 577	323 585	6 946 583
Емитирани облигации	-	25 450	-	-	25 450
Задължения по лизингови договори	34 928	16 361	-	7	51 296
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4 737 500	1 796 437	216 499	325 786	7 076 222
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	519 529	(180 758)	(131 246)	180 124	387 649

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2020 г. е следната:

	Лева хил. лв.	Евро хил. лв.	Щ.долари хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 765 953	76 037	8 902	61 851	1 912 743
Предоставени ресурси и аванси на банки	159	20 632	77 964	89 313	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	313 332	46 340	-	-	359 672
Финансови активи оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	217 941	8 814	5 017	35 880	267 652
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1 906 595	646 860	48	230 957	2 784 460
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	278 287	432 650	4 131	938	716 006
Финансови активи оценявани по амортизирана стойност	26 352	394 316	-	42 621	463 289
ОБЩО АКТИВИ	4 508 619	1 625 649	96 062	461 560	6 691 890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	46 266	16 347	1 341	2 098	66 052
Задължения към други депозанти	4 063 383	1 631 121	195 775	300 668	6 190 947
Емитирани облигации	-	25 451	-	-	25 451
Други задължения	34 994	11 510	-	-	46 504
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4 144 643	1 684 429	197 116	302 766	6 328 954
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	363 976	(58 780)	(101 054)	158 794	362 936

Лихвен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2021 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти. Всички инвестициите в облигации на Групата, се изплащат на базата на фиксирани лихвени проценти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2021 г. е отрицателен, в размер на 1 880 731 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа и дериватите), е минус 34.20%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	179 507	-	-	-	2 918	182 425
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	111 225	114 303	131 454	-	-	356 982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	4 062	4 062
Предоставени кредити и аванси на клиенти	38 827	68 738	458 739	1 363 017	1 191 317	3 120 638
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	122 858	31 928	258 446	430 967	844 199
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 640	11 097	58 551	217 778	390 119	687 185
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	339 199	316 996	680 672	1 839 241	2 019 383	5 195 491
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	52 893	-	-	-	-	52 893
Задължения към други депозанти	3 112 063	451 048	1 153 755	2 228 951	766	6 946 583
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 450	25 450
Задължения по лизингови договори	1 038	1 842	8 001	27 500	12 915	51 296
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	3 165 994	452 890	1 161 756	2 256 451	39 131	7 076 222
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2 826 795)	(135 894)	(481 084)	(417 210)	1 980 252	(1 880 731)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2020 г. е отрицателен, в размер на 1 831 732 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 37.97%.

Във връзка с направената реформа в начина на образуване и използване на лихвени индекси (IBOR), в Групата такива не се използват активно, основните лихвени индекси, които са въведени в Лихвените тарифи на банката-майка и дъщерната банка са синтетични, с източници от банковата лихвена статистика (БНБ/НБРСМ) и в такъв смисъл ефектът от направената реформа е несъществен върху стойността на паричните потоци на Групата.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	185 150	-	-	-	2 918	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122 659	120 456	116 557	-	-	359 672
Предоставени кредити и аванси на клиенти	33 819	36 013	296 599	1 435 795	982 234	2 784 460
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	34 106	22 879	300 272	344 476	701 733
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	9 280	12 634	46 527	127 321	267 527	463 289
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	350 908	203 209	482 562	1 863 388	1 597 155	4 497 222
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66 052	-	-	-	-	66 052
Задължения към други депозанти	2 894 855	414 560	1 132 674	1 747 894	964	6 190 947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 451	25 451
Задължения по лизингови договори	1 003	1 823	7 105	24 167	12 406	46 504
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2 961 910	416 383	1 139 779	1 772 061	38 821	6 328 954
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ НЕТНО	(2 611 002)	(213 174)	(657 217)	91 327	1 558 334	(1 831 732)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Групата на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2021 върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 5 373 хил. лв. (2020: 4 579 хил. лв.).

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2 153 008 хил. лв. към 31 декември 2021 (2020 г: 1 665 762 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2021 и 2020 година.

Кредитен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти като например при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	2 042 970	2 027 241
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	70 426	83 766
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	859 441	717 595
Дългови инструменти по амортизирана стойност	6 988 010	6 259 232
Балансова стойност	9 960 847	9 087 834

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти установени индивидуално или на групи и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Групата финансови активи. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Групата е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централни банки в размер на 1 963 552 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Групата поради тяхното естество и възможността Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 182 425 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Групата в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествена характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 356 982 хил. лв. носят кредитен риск за Групата в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 48 145 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България и носят 0% риск. Останалата част от вземанията в размер на 308 837 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 300 300 хил. лв. - 100% риск и 8 537 хил. лв. - 150% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в размер на 293 983 хил. лв., представляват капиталови инструменти - акции във финансови и нефинансови

предприятия в размер на 135 898 хил. лв., чиято максимална изложеност в процентно отношение е както следва – 103 334 хил. лв. – 100% риск и 32 564 хил. лв. – 250% риск; дялове в договорни фондове на стойност 149 124 хил. лв. – с рисково тегло от 0% до 1 250% в зависимост от вида на базисния актив, дългови инструменти в размер на 8 891 хил. лв. и деривати в размер на 70 хил. лв. – 100% риск.

Капиталовите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в размер на 14 908 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 14 908 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 289 380 хил. лв. не носят за Групата кредитен риск. Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от други европейски държави в размер на 141 517 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния риск на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 413 301 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 413 301 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 408 414 хил. лв. носят 0% кредитен риск. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави са с балансова стойност в размер на 267 906 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент

Дълговите ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества с балансова стойност в размер на 10 865 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 10 865 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 3 120 638 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложили в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 2 169 234 хил. лв.

Към 31 декември 2021 г. размерът на формираните от Групата провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 38 743 хил. лв.

През отчетния период дейността на Групата беше повлияна от разпространението на нов коронавирус (Covid-19), като в началото на 2020 г. в световен мащаб, се появили затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли и те продължиха да действат и през 2021 г., успоредно с развитието на нови епидемиологични щамове.

Доколкото Групата оперира в специфичен сектор – финансовия, където прекъсванията на веригите на доставки, нарушенията в транспортните потоци и карантинните мерки нямат пряко отражение, дейността ѝ бе повлияна по-скоро непряко – чрез ефекта върху дейността на клиентите и волатилността в цените на финансовите инструменти, които Групата притежава.

През 2021 г., както и към датата на съставяне на настоящия консолидиран финансов отчет, бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки, недостиг на определени видове суровини и др., свързани с последствията от глобалната пандемия. С развитието на трета и четвърта вълна на пандемията и забавен процес на ваксиниране и удължаване на мерките в държавите в ЕС (вкл. и България) и през 2021 г., съществуваха обективни пречки пред дейността на компании в отделни икономически сектори и голяма доза несигурност кога приходите и нормалната дейност ще бъдат възстановени.

Експозицията на Групата към най-силно засегнатите сектори, като ресторантьорски бизнес и туристически услуги е изключително несъществена, а експозициите към хотелиерски бизнес и транспорт са също с нисък дял в портфейла и, като финансовото състояние на тези клиенти се следи изключително детайлно, като се оценява кредитният риск за целия живот на инструментите, вкл. се наблюдава и положителен ефект от насърчителните мерки на правителствено ниво и предложените компенсаторни схеми. Очакваното възстановяване след средата на 2021 г., подкрепено от ваксинацията и въвеждането на ваксинационни паспорти подкрепи хотелиерския бизнес и свързаните с него превоз на туристи през летния сезон в България и Република Северна Македония.

До края на 2021 г. в Банката-майка бе продължено прилагането на мораториум върху плащанията, съгласно "Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с предприетите от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията Covid-19 и последиците от тях". Отложените по този ред плащания, не се третират като „мярка по реструктуриране“ по смисъла на чл.476 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г, нито като принудително реструктуриране съгласно чл.178 параграф 3 от същия регламент. Когато в хода на мониторинга на експозициите с приложен мораториум върху плащанията се установи признак за настъпване на вероятност от неплащане, тези експозиции се класифицират в по-висока фаза съгласно действащата регулаторна рамка. Експозициите, по отношение на които е приложен мораториум върху плащанията се идентифицират в информационната система на Банката майка, вкл. приложения Механизъм на отсрочване, което улеснява проследяването и наблюдението на експозициите.

През 2021 е приключил своето действие прилаганият от Банковия регулатор в Република Северна Македония дългов мораториум, даващ възможност за отсрочване на задължения на клиенти, чиято дейност е повлияна от коронавирус пандемията, без това да повлиява класификацията на кредитите от гледна точка тяхното реструктуриране.

По отношение на оценката на вероятността от неплащане на клиенти, за които е приложен мораториум върху плащанията, Банката-майка прилага одобрения от Управителния съвет с Протокол № 52/23.12.2020 г. „Оперативен план за прилагане на мораториум върху плащания поради пандемията от Covid-19 и оценка на вероятността от неплащане по отсрочените експозиции“. Съгласно този план, Банката майка извършва оценка на вероятността от неплащане както по време на мораториума, така и 3 месеца след неговото изтичане.

По отношение на модификациите, приемани за облекчения на засегнати от пандемията от Covid-19 кредитополучатели – през 2021 година Групата е прилагала действащата „Политика за класифициране, реструктуриране и отчитане на експозиции, носители на кредитен риск“. За целите на оценката на вероятността от неплащане - за клиентите, за които не е приложен мораториум върху плащанията, Банката майка прилага вътрешните си политики за оценка на вероятността от неплащане. В условията на пандемия от Covid-19 и предприеманите мерки за нейното ограничаване, водещи до внезапни промени в краткосрочната икономическа перспектива и недостиг на налична и надеждна информация, както и непредставителност на финансовата информация, при оценката на вероятността от неплащане, освен критериите за неизпълнение по чл.178 от Регламент (ЕС) №

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

575/2013 г., Групата взема предвид информацията, която се очаква да доведе до въздействие за целия срок на експозициите.

В използваните от Групата модели за оценка на кредитните загуби не са правени изменения във връзка с настъпването на глобалната пандемия от Covid-19, доколкото тяхната точност и адекватност зависи от рисковите параметри, които служат за изчисление на размера на очакваните кредитни загуби.

През 2021 г. качеството на портфейла с експозиции на Групата остава много добро и няма повишение в дела на необслужваните експозиции, използваните модели за оценка на кредитните загуби адекватно са оценили размерът на ОКЗ.

Съгласно действащите „Правила за приемане, оценка и управление на обезпечения по кредитни сделки“, оценките на обезпеченията, вкл. търговските недвижими имоти се актуализират на всеки 12 месеца, а жилищните недвижими имоти – на всеки три години. При необходимост, може да изисква и по-честа актуализация, напр. при промяна в параметрите на кредитна сделка или когато информацията, с която разполага, показва, че стойността им е спаднала значително спрямо общите пазарни цени. Оценките на недвижимите имоти се извършват от независими сертифицирани оценители. В настоящата пандемична среда, повлияна от Covid-19, не са наблюдавани динамични неблагоприятни флуктуации при цените на недвижимите имоти, изискващи промяна в политиките за оценка на приетите от Групата обезпечения.

В процеса на управление на кредитния риск, нивото на мораторните кредити се наблюдава изключително детайлно, както и оценката на значителното увеличение на кредитния риск за целия срок на инструментите, като се предприемат превантивни действия по управлението им, съответно класифициране и провизиране.

Качество на активите

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби, възникнали от първоначалното въвеждане на модела на очакваните кредитни загуби.

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	30	-	-	30
Изменение в загубата от обезценка	2	-	-	2
Начислени за периода	16	-	-	16
Освободени през периода	(14)	-	-	(14)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	32	-	-	32
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	45	-	-	45
Изменение в загубата от обезценка	(15)	-	-	(15)
Начислени за периода	28	-	-	28
Освободени през периода	(43)	-	-	(43)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	30	-	-	30

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	1 245	-	-	1 245
Изменение в загубата от обезценка	1	-	-	1
Начислени за периода	1 246	-	-	1 246
Освободени през периода	(1 245)	-	-	(1 245)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	1 246	-	-	1 246

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1 094	-	-	1 094
Изменение в загубата от обезценка	151	-	-	151
Начислени за периода	1 245	-	-	1 245
Освободени през периода	(1 094)	-	-	(1 094)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	1 245	-	-	1 245

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	12 349	809	22 723	35 881
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	602	(389)	4 231	4 444
– Трансфер към Фаза 1	297	(70)	(227)	-
– Трансфер към Фаза 2	(22)	193	(170)	1
– Трансфер към Фаза 3	(6)	(44)	50	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1	87	972	1 060
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2 502)	(583)	(386)	(3 471)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 473	89	80	2 642
– Изменение в рисковите параметри	361	(61)	3 912	4 212
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 489)	(1 489)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	(9)	-	(92)	(101)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(1)	(1)
- Валутни разлики и други корекции	2	1	6	9
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	12 944	421	25 378	38 743

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	11 046	801	67 940	79 787
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1 305	7	5 636	6 948
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата				
– Трансфер към Фаза 1	264	(81)	(183)	-
– Трансфер към Фаза 2	(32)	119	(86)	1
– Трансфер към Фаза 3	(11)	(26)	37	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	-	106	932	1 038
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(1 726)	(489)	(1 293)	(3 508)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 309	381	411	3 101
– Изменение в рисковите параметри	501	(3)	5 818	6 316
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 492)	(1 492)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(49 374)	(49 374)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(4)	(4)
- Валутни разлики и други корекции	(1)	1	16	16
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	12 350	809	22 722	35 881
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	200	-	-	200
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	454	-	-	454
Изменение в загубата от обезценка	560	-	-	560
Начислени за периода	(106)	-	-	(106)
Освободени през периода	654	-	-	654
Загуба от обезценка към 31 декември 2021				
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	674	-	-	674
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	(474)	-	-	(474)
Изменение в загубата от обезценка	85	-	-	85
Начислени за периода	(559)	-	-	(559)
Освободени през периода	200	-	-	200
Загуба от обезценка към 31 декември 2020				
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	2 734	-	-	2 734
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	1 909	-	-	1 909
Изменение в загубата от обезценка	2 032	-	-	2 032
Начислени за периода	(123)	-	-	(123)
Освободени през периода	4 643	-	-	4 643
Загуба от обезценка към 31 декември 2021				

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	3 179	-	-	3 179
Изменение в загубата от обезценка	(445)	-	-	(445)
Начислени за периода	1 096	-	-	1 096
Освободени през периода	(1 541)	-	-	(1 541)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	2 734	-	-	2 734

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	947	7	23	977
Изменение в загубата от обезценка	(301)	(2)	21	(282)
Начислени за периода	587	15	85	687
Освободени през периода	(888)	(17)	(64)	(969)
Валутни и други движения	22	3	(24)	1
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	668	8	20	696

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1 035	4	46	1 085
Изменение в загубата от обезценка	(142)	-	34	(108)
Начислени за периода	675	27	104	806
Освободени през периода	(817)	(27)	(70)	(914)
Валутни и други движения	54	3	(57)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	947	7	23	977

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	26	-	-	26
Изменение в загубата от обезценка	(9)	-	-	(9)
Начислени за периода	22	-	-	22
Освободени през периода	(31)	-	-	(31)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	17	-	-	17

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	15	2	-	17
Изменение в загубата от обезценка	11	(2)	-	9
Начислени за периода	25	2	-	27
Освободени през периода	(14)	(4)	-	(18)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	26	-	-	26

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на брутните стойности на категориите активи към 01.01.2021 г. и 01.01.2020 г. и тяхното изменение до края на финансовия период.

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	188 098	-	-	188 098
Изменение в брутната балансова стойност	(5 641)	-	-	(5 641)
Увеличение за периода	338 215	-	-	338 215
Намаление през периода	(343 864)	-	-	(343 864)
Други движения	8	-	-	8
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	182 457	-	-	182 457
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(32)	-	-	(32)
Балансова стойност към 31 декември 2021	182 425	-	-	182 425
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	232 360	-	-	232 360
Изменение в брутната балансова стойност	(44 262)	-	-	(44 262)
Увеличение за периода	315 828	-	-	315 828
Намаление през периода	(360 051)	-	-	(360 051)
Други движения	(39)	-	-	(39)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	188 098	-	-	188 098
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност към 31 декември 2020	188 068	-	-	188 068
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	360 917	-	-	360 917
Изменение в брутната балансова стойност	(2 689)	-	-	(2 689)
Увеличение за периода	358 228	-	-	358 228
Намаление през периода	(360 917)	-	-	(360 917)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	358 228	-	-	358 228
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(1 246)	-	-	(1 246)
Балансова стойност към 31 декември 2021	356 982	-	-	356 982

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	304 324	-	-	304 324
Изменение в брутната балансова стойност	56 593	-	-	56 593
Увеличение за периода	360 917	-	-	360 917
Намаление през периода	(304 324)	-	-	(304 324)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	360 917	-	-	360 917
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(1 245)	-	-	(1 245)
Балансова стойност към 31 декември 2020	359 672	-	-	359 672
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Изменение в брутната балансова стойност	345 891	(4 222)	1 072	342 741
– Трансфер към Фаза 1	5 450	(4 522)	(928)	-
– Трансфер към Фаза 2	(7 242)	8 162	(920)	-
– Трансфер към Фаза 3	(1 454)	(2 221)	3 675	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	20	67	21	108
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(310 790)	(3 995)	(1 125)	(315 910)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	814 315	1 414	167	815 896
– Изменение в рисковите параметри	(154 408)	(3 127)	182	(157 353)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 489)	(1 489)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	(2 371)	-	(90)	(2 461)
- Валутни разлики и други корекции	243	6	-	249
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	3 058 198	23 147	78 036	3 159 381
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(12 944)	(421)	(25 378)	(38 743)
Балансова стойност към 31 декември 2021	3 045 254	22 726	52 658	3 120 638

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161
Изменение в брутната балансова стойност	215 871	(5 551)	(37 452)	172 868
– Трансфер към Фаза 1	5 203	(3 793)	(1 410)	-
– Трансфер към Фаза 2	(7 448)	7 739	(291)	-
– Трансфер към Фаза 3	(2 628)	(1 590)	4 218	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	22	88	53	163
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(265 700)	(9 097)	(41 181)	(315 978)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	556 272	2 866	464	559 602
– Изменение в рисковите параметри	(69 850)	(1 764)	695	(70 919)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 492)	(1 492)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(88 457)	(88 457)
- Корекция лихвен доход	-	-	(4)	(4)
- Валутни разлики и други корекции	(694)	(37)	(4)	(735)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(12 350)	(809)	(22 722)	(35 881)
Балансова стойност към 31 декември 2020	2 702 085	26 554	55 821	2 784 460
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	463 489	-	-	463 489
Изменение в брутната балансова стойност	224 350	-	-	224 350
Увеличение за периода	426 813	-	-	426 813
Намаление през периода	(202 463)	-	-	(202 463)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	687 839	-	-	687 839
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(654)	-	-	(654)
Балансова стойност към 31 декември 2021	687 185	-	-	687 185
	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	357 228	-	-	357 228
Изменение в брутната балансова стойност	106 261	-	-	106 261
Увеличение за периода	307 727	-	-	307 727
Намаление през периода	(201 466)	-	-	(201 466)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	463 489	-	-	463 489
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(200)	-	-	(200)
Балансова стойност към 31 декември 2020	463 289	-	-	463 289

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	716 006	-	-	716 006
Изменение в брутната балансова стойност	143 100	-	-	143 100
Увеличение за периода	348 001	-	-	348 001
Намаление за периода	(204 901)	-	-	(204 901)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	859 106	-	-	859 106
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(4 643)	-	-	(4 643)
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	567 573	-	-	567 573
Изменение в брутната балансова стойност	148 433	-	-	148 433
Увеличение за периода	258 580	-	-	258 580
Намаление за периода	(110 147)	-	-	(110 147)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	716 006	-	-	716 006
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(2 734)	-	-	(2 734)
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2021	251 109	435	383	251 927
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	(6 965)	(101)	(49)	(7 115)
Увеличение за периода	55 756	127	117	56 000
Намаление през периода	(62 721)	(228)	(166)	(63 115)
Други движения	(903)	776	137	10
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2021	243 241	1 110	471	244 822
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2021	(668)	(8)	(20)	(696)

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Кредитни ангажименти	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2020	238 300	339	453	239 092
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	13 058	36	(227)	12 867
Увеличение за периода	60 804	187	77	61 068
Намаление през периода	(47 746)	(151)	(304)	(48 201)
Други движения	(248)	60	157	(31)
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2020	251 110	435	383	251 928
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(947)	(7)	(23)	(977)

Договори за финансови гаранции	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2021	54 815	-	-	54 815
Изменение в брутната балансова стойност	(2 150)	-	-	(2 150)
Увеличение за периода	18 911	-	-	18 911
Намаление през периода	(21 061)	-	-	(21 061)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2021	52 665	-	-	52 665
Провизии за очаквани загуби към 31 декември	(18)	-	-	(18)

Договори за финансови гаранции	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2020	58 073	43	-	58 116
Изменение в брутната балансова стойност	(3 258)	(43)	-	(3 301)
Увеличение за периода	12 999	-	-	12 999
Намаление през периода	(16 257)	(43)	-	(16 300)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2020	54 815	-	-	54 815
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(27)	-	-	(27)

Загуба от обезценка по видове активи	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	(32)	(30)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1 246)	(1 245)
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	(38 743)	(35 881)
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	(654)	(200)
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(4 643)	(2 734)
	(45 318)	(40 090)

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Предоставени кредити и аванси на клиенти	2021		2020	
	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
0-29 дни	3 076 075	(13 702)	2 735 767	(13 659)
30-59 дни	6 391	(116)	6 591	(441)
60-89 дни	971	(64)	2 555	(67)
90-180 дни	881	(215)	1 841	(424)
Повече от 181 дни	75 063	(24 646)	73 587	(21 290)
Общо	3 159 381	(38 743)	2 820 341	(35 881)

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	3 159 381	2 820 341
Намалени с обезценка за несъбираемост	(38 743)	(35 881)
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	3 120 638	2 784 460

	31.12.2021			31.12.2020		
	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Банкиране на дребно	767 555	(564)	766 991	616 209	(473)	615 736
Ипотечни кредити	609 073	(7 014)	602 059	544 375	(6 400)	537 975
Потребителски кредити	17 878	(977)	16 901	19 946	(984)	18 962
Кредитни карти	2 333	(2 333)	-	2 304	(2 304)	-
Други						
Общо банкиране на дребно	1 396 839	(10 888)	1 385 951	1 182 834	(10 161)	1 172 673
Корпоративно кредитиране	1 762 542	(27 855)	1 734 687	1 637 507	(25 720)	1 611 787
Общо	3 159 381	(38 743)	3 120 638	2 820 341	(35 881)	2 784 460

Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	фаза 1	2021	фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	182 457	-	-	182 457
Загуба от обезценка	(32)	-	-	(32)
Балансова стойност	182 425	-	-	182 425

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ			
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	188 098	-	-	188 098
Загуба от обезценка	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност	188 068	-	-	188 068

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни ОКЗ			
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	358 228	-	-	358 228
Загуба от обезценка	(1 246)	-	-	(1 246)
Балансова стойност	356 982	-	-	356 982

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни ОКЗ			
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	360 917	-	-	360 917
Загуба от обезценка	(1 245)	-	-	(1 245)
Балансова стойност	359 672	-	-	359 672

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ			
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	3 058 198	23 147	78 036	3 159 381
Загуба от обезценка	(12 944)	(421)	(25 378)	(38 743)
Балансова стойност	3 045 254	22 726	52 658	3 120 638

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2020			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	срок	целия срок	
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		
Категория	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Общо брутна балансова стойност	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Загуба от обезценка	(12 350)	(809)	(22 722)	(35 881)
Балансова стойност	2 702 085	26 554	55 821	2 784 460

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2021			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	срок	целия срок	
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		
Категория	687 839	-	-	687 839
Общо брутна балансова стойност	687 839	-	-	687 839
Загуба от обезценка	(654)	-	-	(654)
Балансова стойност	687 185	-	-	687 185

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2020			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		
Категория	463 489	-	-	463 489
Общо брутна балансова стойност	463 489	-	-	463 489
Загуба от обезценка	(200)	-	-	(200)
Балансова стойност	463 289	-	-	463 289

Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2021			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		
Категория	859 106	-	-	859 106
Общо брутна балансова стойност	859 106	-	-	859 106
Загуба от обезценка	(4 643)	-	-	(4 643)

Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2020			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		
Категория	716 006	-	-	716 006
Общо брутна балансова стойност	716 006	-	-	716 006
Загуба от обезценка	(2 734)	-	-	(2 734)

Кредитни ангажименти	2021			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.		
Категория	243 241	1 110	471	244 822
Общо брутна балансова стойност	243 241	1 110	471	244 822
Провизии за очаквани загуби	(668)	(8)	(20)	(696)

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Кредитни ангажименти				
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	251 110	435	383	251 928
Провизии за очаквани загуби	(947)	(7)	(23)	(977)

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Договори за финансови гаранции				
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	52 665	-	-	52 665
Провизии за очаквани загуби	(18)	-	-	(18)

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни	ОКЗ за	ОКЗ за	
	ОКЗ	целия срок	целия срок	
Договори за финансови гаранции				
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо брутна балансова стойност	54 815	-	-	54 815
Провизии за очаквани загуби	(27)	-	-	(27)

Риск от концентрация

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Групата по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Централни банки	1 914	5 499
Български търговски банки	66 767	76 822
Чуждестранни търговски банки	113 776	105 777
Общо	182 457	188 098
Концентрация по регион		
Европа	172 022	178 404
Америка	5 146	3 132
Азия	5 289	6 562
Общо	182 457	188 098

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

2021
хил. лв. 2020
хил. лв.

Корпоративни:

Строителство	69 265	86 923
Търговия и финанси	207 958	198 689
Транспорт и комуникации	21 696	20 827
Промишленост	14 713	11 574
Други	44 596	42 904
Общо	<u>358 228</u>	<u>360 917</u>

Концентрация по региони

Европа	358 228	360 917
Общо	<u>358 228</u>	<u>360 917</u>

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност

2021
хил. лв. 2020
хил. лв.

Концентрация по сектор

Държави	670 469	421 552
Банки	6 470	31 040
Корпоративни:		
Търговия и финанси	10 900	10 897
Общо	<u>687 839</u>	<u>463 489</u>

Концентрация по региони

Европа	678 178	453 828
Азия	9 661	9 661
Общо	<u>687 839</u>	<u>463 489</u>

Инвестиции в дългови ценни книжа оценявани по справедлива стойност през Друг всеобхватен доход

2021
хил. лв. 2020
хил. лв.

Концентрация по сектор

Държави	430 894	490 928
---------	---------	---------

Корпоративни:

Строителство	135 781	53 372
Промишленост	31 069	30 578
Търговия и финанси	214 796	115 276
Други	31 658	11 579
Общо	<u>844 198</u>	<u>701 733</u>

Концентрация по региони

Европа	844 198	701 733
Общо	<u>844 198</u>	<u>701 733</u>

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Предоставени кредити и аванси на клиенти по
амортизирана стойност

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	1 396 839	1 182 834
Ипотечни	767 555	616 209
Потребителски	609 073	544 375
Кредитни карти	17 878	19 946
Други	2 333	2 304
Корпоративни:	1 762 542	1 637 507
Селско и горско стопанство	96 789	104 454
Промисленост	60 818	58 366
Строителство	502 017	509 851
Търговия и финанси	873 153	726 178
Транспорт и комуникации	127 500	126 429
Други	102 265	112 229
Общо	<u>3 159 381</u>	<u>2 820 341</u>
Концентрация по региони		
Европа	3 159 225	2 820 189
Америка	5	5
Близкия изток и Африка	151	147
Общо	<u>3 159 381</u>	<u>2 820 341</u>
Кредитни ангажименти	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	51 698	54 446
Ипотечни	1 280	1 239
Потребителски	11 160	11 742
Кредитни карти	39 258	41 465
Корпоративни:	193 124	197 482
Селско и горско стопанство	8 043	3 724
Промисленост	27 233	26 425
Строителство	35 934	44 868
Търговия и финанси	114 623	114 695
Транспорт и комуникации	5 430	4 161
Други	1 861	3 609
Общо	<u>244 822</u>	<u>251 928</u>
Концентрация по региони		
Европа	244 787	251 895
Америка	1	29
Близкия изток и Африка	34	4
Общо	<u>244 822</u>	<u>251 928</u>

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Договори за финансови гаранции	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно	66	146
Други	66	146
Корпоративни:	52 599	54 669
Селско и горско стопанство	400	987
Промишленост	7 462	10 987
Строителство	12 320	6 703
Търговия и финанси	19 927	23 010
Транспорт и комуникации	6 372	8 140
Други	6 118	4 842
Общо	<u>52 665</u>	<u>54 815</u>
Концентрация по региони		
Европа	52 665	54 815
Общо	<u>52 665</u>	<u>54 815</u>

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Групата приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

- Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Групата на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2021	Корпоративни клиенти хил. лв.	Физически лица хил. лв.
Стойност преди обезценка	43 407	2 721
Обезценка	(8 005)	(414)
Стойност след обезценка	<u>35 402</u>	<u>2 307</u>

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

2020	Корпоративни клиенти	Физически лица
	хил. лв.	хил. лв.
Стойност преди обезценка	41 457	1 949
Обезценка	(6 101)	(433)
Стойност след обезценка	35 356	1 516

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
По-малко от 50%	187 086	148 095
От 50% до 75%	289 412	250 819
От 75% до 90%	216 569	146 350
От 90% до 100%	8 256	7 620
Над 100%	8 203	6 159
Общо	709 526	559 043

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Групата определя като най-подходящ показател за рисковата изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Групата е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Групата изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Групата приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост. Групата периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, вземайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Групата счита, че то не е достатъчно, Групата изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

покрыят нуждите на Групата за периода. Групата държи парични наличности, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи. Към 31 декември 2021 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни		Дългосрочни	
	До 12 месеца	От 2 до 5 години	До 12 месеца	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Банкови и други заеми	81 497	152 167	16 881	
Задължения към свързани лица	48 922	14 394	-	
Задължения по лизингови договори	43 684	152 261	85 034	
Задължения към депозанти	4 697 376	2 219 741	763	
Депозити от банки	41 146	-	-	
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	2 282	11 678	-	
Задължения по цесии	10 708	32 306	-	
Търговски и други задължения	109 406	598	-	
Деривативи	118	-	-	
Общо	5 035 139	2 583 145	102 678	

Към 31 декември 2020 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни		Дългосрочни	
	До 12 месеца	От 2 до 5 години	Над 5 години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Банкови и други заеми	75 554	154 090	16 591	
Задължения към свързани лица	44 488	17 029	-	
Задължения по лизингови договори	50 212	128 605	70 623	
Задължения към депозанти	4 426 091	1 741 817	964	
Депозити от банки	66 092	-	-	
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	15 449	-	-	
Задължения по цесии	20 746	33 180	-	
Търговски и други задължения	97 261	1 114	-	
Деривативи	86	-	-	
Общо	4 795 979	2 075 835	88 178	

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Стойностите оповестени в този анализ на падежите на задълженията представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Групата е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Групата политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на БНБ и ЕБО е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Групата над нетните изходящи ликвидни потоци.

Отношението на ликвидно покритие на Групата към 31.12.2021 г. е в размер на 357.20% (31.12.2020 г.: 382.82%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата по отношение на банковата дейност към 31 декември 2021 г., съобразно техния остатъчен срок е следното

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1 963 552	-	-	-	-	1 963 552
Предоставени ресурси и аванси на банки	179 507	-	-	-	2 918	182 425
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	111 225	114 303	131 454	-	-	356 982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	25 379	-	257 829	11 937	(1 162)	293 983
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	38 827	68 738	458 739	1 363 017	1 191 317	3 120 638
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	753	122 858	31 928	272 600	430 967	859 106
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 640	11 097	58 551	217 778	390 119	687 185
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 328 883	316 996	938 501	1 865 332	2 014 159	7 463 871
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	52 893	-	-	-	-	52 893
Задължения към други депозанти	3 112 063	451 048	1 153 755	2 228 951	766	6 946 583
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 450	25 450
Провизии за задължения	-	-	713	-	-	713
Други задължения	12 285	1 842	8 001	27 500	14 549	64 177
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	3 177 241	452 890	1 162 469	2 256 451	40 765	7 089 816

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2020, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1 912 743	-	-	-	-	1 912 743
Предоставени ресурси и аванси на банки	185 150	-	-	-	2 918	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122 659	120 456	116 557	-	-	359 672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	17 053	-	245 927	-	4 672	267 652
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	33 819	36 013	296 599	1 435 795	982 234	2 784 460
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	753	34 106	22 879	313 792	344 476	716 006
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 280	12 634	46 527	127 321	267 527	463 289
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 281 457	203 209	728 489	1 876 908	1 601 827	6 691 890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66 052	-	-	-	-	66 052
Задължения към други депозанти	2 894 855	414 560	1 132 674	1 747 894	964	6 190 947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 451	25 451
Провизии за задължения	-	-	1 003	-	-	1 003
Други задължения	11 167	2 314	9 693	24 167	13 819	61 160
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2 972 074	416 874	1 143 370	1 772 061	40 234	6 344 613

Финансовите пасиви на Групата по отношение на банковата дейност са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2 153 008 хил. лв. към 31 декември 2021 (2020 г.: 1 665 762 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2021 и 2020 година.

Продължаващата глобална пандемия от коронавирус Covid-19 не оказва пряк ефект върху ликвидността на Групата, доколкото ликвидната позиция, измерена чрез ликвидно покритие е неколкосткратно над регулаторното изискване. Не са налице изтичания на средства на клиенти, напротив привлечените средства от други депозанти увеличават своя годишен прираст.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски и други вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до 1 година.

Оценяване по справедлива стойност

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2021 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи				
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1 610 512	2 743	429 715	2 042 970
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	23 852	753	45 821	70 426
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	729 286	259	129 896	859 441
Общо активи	2 363 650	3 755	605 432	2 972 837
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	118	-	118
Общо пасиви	-	118	-	118
31 декември 2020 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи				
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1 571 955	7 696	447 590	2 027 241
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	24 573	754	58 439	83 766
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	661 489	-	56 106	717 595
Общо активи	2 258 017	8 450	562 135	2 828 602
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	36	-	36
Общо пасиви	-	36	-	36

През отчетните периоди не е имало трансфери между нива 1 и 2.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

а) борсово търгувани ценни книжа и облигации

Всички пазарно търгувани акции са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса, София. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

б) ценни книжа и облигации, които не се търгуват борсово

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки с акции на подобни дружества, коригирани за специфични фактори.

в) деривативи

Когато деривативните финансови инструменти са търгувани на борсови пазари или на ликвидни извънборсови пазари, Групата използва цените при затваряне на борсовите пазари към отчетната дата. Когато деривативните финансови инструменти, които не са търгувани на активни пазари, справедливата стойност на тези договори се определя чрез използването на техники за оценка, като се използват наблюдавани пазарни данни (ниво 2).

г) заеми в лева

Справедливата стойност на заемите се определя чрез използването на техники за оценяване.

Всички значими входящи данни за модела са основани на наблюдавани пазарни цени, а именно пазарни лихвени проценти по подобни заеми с подобен риск.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември, оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2021 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради, хангари и обслужващи пристройки	-	-	524 884	524 884
Активи с право на ползване:				
- летателни апарати	-	-	315 748	315 748
31 декември 2020 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради и машини и оборудване	-	-	440 485	440 485
Активи с право на ползване:				
- летателни апарати	-	-	301 345	301 345

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на капитал към нетния дълг.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ

Групата определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представен в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитал към нетен дълг в граници, които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите да емитира нови акции или да продаде активи за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран както следва:

	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	1 850 767	1 804 345
Капитал	1 850 767	1 804 345
Дълг	9 796 353	8 919 098
- Пари и парични еквиваленти	(2 380 922)	(2 221 632)
Нетен дълг	7 415 431	6 697 466
Съотношение на капитал към нетен дълг	1:4.01	1:3.71

През 2021 г. изменението на съотношението е минимално. Групата е спазила условията във връзка със своите договорни задължения включително поддържането на определени капиталови съотношения.

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Консолидираната декларация за корпоративно управление на Групата на Химимпорт АД е изготвена съгласно определените от българското законодателство изисквания и принципи за добро корпоративно управление, заложи в Националния кодекс за корпоративно управление, Търговския закон (ТЗ), Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за счетоводството (ЗС), Закона за независим финансов одит (ЗНФО) и други закони и подзаконови актове и международно признати стандарти. Декларацията за корпоративно управление е изготвена съгласно изискванията на чл. 39 от ЗС и на чл. 100н от ЗППЦК.

Декларацията за корпоративно управление на Групата на Химимпорт АД касае публичните дружества в Групата. Индивидуалните Декларации за корпоративно управление на публичните дружества от Групата представляват неразделна част от индивидуалните Доклади за дейността на дружествата за 2021 г. и са публикувани към 31.03.2022 г.

1. Информация по чл. 100н, ал. 8, т.1 и т. 2 от ЗППЦК

Внедряване, прилагане и спазване по целесъобразност принципите на Националния кодекс за корпоративно управление от Групата на Химимпорт АД

От 18 януари 2008 г. Химимпорт АД се присъединява към Националния кодекс за корпоративно управление и осъществява дейността си в съответствие с неговите принципи и разпоредби. Всички публични дружества от Групата спазват Националния кодекс за корпоративно управление по целесъобразност.

В своята дейност Групата на Химимпорт АД се ръководи от националните принципи на корпоративно управление, препоръчани за прилагане от Националната комисия по корпоративно управление, отразяващи международни стандарти за добро корпоративно управление и добри практики. Действията на ръководството на Химимпорт АД са в посока утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление, повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на Дружеството. Ръководството на Химимпорт АД счита, че ефективното прилагане на добрите практики за корпоративно управление допринасят за постигане на устойчив растеж и дългосрочните цели на Дружеството, както и за установяване на прозрачни и честни взаимоотношения с всички заинтересовани страни.

Информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от емитента в допълнение на кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или друг кодекс за корпоративно управление

Групата на Химимпорт АД не прилага в допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление други практики на корпоративно управление.

Обяснение от страна на емитента кои части на кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или друг кодекс за корпоративно управление не спазва и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление

Основният принцип за прилагане на Националния кодекс за корпоративно управление е **принципа „спазвай или обяснявай“**. Дружествата в групата се стремят да спазват препоръките на Кодекса, а в случай на отклонение, ръководство му дава разяснения относно причините за неспазването му.

Химимпорт АД представя настоящата информация по отношение спазването на Кодекса, и същата ще бъде публикувана и на електронната страница на дружеството.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНОТО РЪКОВОДСТВО

Химимпорт АД е публично дружество с двустепенна система на управление. Всички членове на Управителния Съвет и на Надзорния Съвет отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността им.

Органи на управление на Дружеството са: Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и Управителен съвет.

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Членове на Надзорния съвет:

1. Инвест Кепитъл АД
2. ЦКБ Груп ЕАД
3. Мариана Баждарова

Членове на Управителния съвет:

1. Александър Керезов
2. Иво Каменов
3. Марин Митев
4. Никола Мишев
5. Миролюб Иванов
6. Цветан Ботев

Основни функции, задължения, структура и компетентност

Надзорният съвет на Химимпорт АД се състои от трима члена. Той осъществява регулярен контрол върху дейността на Управителния съвет относно управлението на дружеството като гарантира, че действията на УС увеличават изгодата на акционерите и съдействат за прилагане на принципите на добро корпоративно управление в Дружеството. Надзорният съвет при нужда, може да предприеме необходимите проучвания, за подпомагане на изпълнението на задълженията си чрез консултации с експерти. Надзорният съвет назначава и освобождава членовете на Управителния съвет като определя границите на делегираните им правомощия, начина на прилагане на правомощията им и честотата, с която се отчитат пред него. Надзорният съвет прави оценка на цялостното представяне на дружеството, обръщайки специално внимание на информацията получавана от Управителния съвет и периодично прави сравнение между постигнатите и планираните резултати, както и анализ на причините за това. Надзорният съвет наблюдава и контролира процеса на разкриване на информация за Дружеството.

Надзорният съвет е включил ограничения в своите вътрешни правила относно максималния брой на дружествата, в които членовете на Управителния и Надзорния съвет на „Химимпорт“ АД участват в управителни и контролни органи, участието в които се счита за приемливо, с оглед изискването за ефективно изпълнение на задълженията като член на съветите на дружеството. Надзорният съвет е определил критерии, които разграничават участията в други търговски дружества, в зависимост от заеманата позиция в тях и времето, което всяка от позициите изисква за изпълнение на съответните задължения.

Спазвайки изискванията на ЗППЦК и Устава на дружеството, Надзорният съвет при необходимост преразглежда структурата на Управителния съвет, разпределението на задълженията, правомощията и определеното възнаграждение на всеки от членовете на Управителния съвет и при необходимост предприема мерки по промяната им.

При осъществяване на дейността си, членовете на Надзорния съвет са длъжни да изпълняват задълженията си с грижата на добрия търговец по начин, който обосновано считат, че е в интерес на всички акционери на дружеството и като ползват само информация, за която обосновано считат, че е достоверна и пълна, както и да проявяват лоялност към дружеството по смисъла на ЗППЦК.

НС на дружеството е подпомаган от Одитен комитет. Структурата и функциите на комитета са определени в Правилата за дейността на одитния комитет на Химимпорт АД.

Управителният съвет на Химимпорт АД се състои от шест члена. Компетенциите, правата и задълженията на Управителния съвет се осъществяват въз основа на законовите разпоредби, разпоредбите на действащия в дружеството устав, на правилника за неговата работа, одобрен от Надзорния съвет. Управителният съвет докладва за дейността си пред надзорния съвет на дружеството най-малко веднъж на три месеца. Управителният съвет уведомява незабавно председателя на надзорния съвет за всички настъпили обстоятелства, които са от съществено значение за дружеството. Управителният съвет предоставя на надзорния съвет годишния финансов отчет, доклада за дейността и доклада на регистрирания одитор, както и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред общото събрание на акционерите.

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Управителният съвет управлява в съответствие с установените визия, цели и стратегия на Химимпорт АД.

Членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

Избор и освобождаване на членове на съветите

Членовете на **Надзорния съвет** се избират и освобождават от общото събрание на акционерите, съгласно закона и Устава на Дружеството.

Членовете на **Управителния съвет** се избират от Надзорния съвет, който определя тяхното възнаграждение и може да ги замени по всяко време.

Възнаграждения на Управителния и Надзорния съвети

Общото събрание е утвърдило, разработена от Надзорния съвет, политика за възнагражденията на Управителните и Надзорните органи на дружеството.

Химимпорт АД може да изплаща на членовете на Надзорния съвет и Управителен съвет на дружеството както постоянно (фиксирано), така и променливо възнаграждение под формата на премии, бонуси, облаги свързани с пенсиониране, и други материални стимули, които се дават въз основа на критерии за оценка на изпълнението на дейността. Частта на постоянното възнаграждение в общия размер на възнаграждението следва да позволява прилагането на гъвкава политика от страна на дружеството относно променливото възнаграждение на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на дружеството.

През 2022 г. Дружеството ще актуализира политика си с препоръката на Кодекса, възнагражденията на членовете на НС да съответства на техните дейност и задължения и да не се обвързва с резултатите от дейността на дружеството и ще я предложи на Общото събрание за одобрение.

В политиката се спазват следните основни принципи и критерии:

- Съответствие на възнагражденията с реализирането на бизнес целите и стратегията за развитие на дружеството, защитата на интересите и утвърждаването на ценностите на "Химимпорт" АД;
- Осигуряване на възнаграждение, което да позволи привличането, задържането и мотивирането на членове на съветите с необходимите качества за успешно управление и развитие на дружеството.
- Недопускане на дискриминация, конфликт на интереси и неравностойно третиране на членовете на Надзорния и Управителния съвет на дружеството при определяне и договаряне на възнагражденията;
- Отчитане на задълженията и приноса на всеки един от членовете на Управителния съвет в дейността и резултатите на дружеството.

Ръководството оповестява възнагражденията на членовете на Управителния съвет в съответствие със законовите норми и устройствените актове на дружеството регулярно във всеки тримесечен финансов отчет. Акционерите имат лесен достъп до информацията за възнагражденията.

Конфликт на интереси

Членовете на Надзорния и Управителния съвет избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси са регламентирани в устройствените актове на дружеството.

Комитети

В дружеството функционира Одитен комитет съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит относно предприятия от обществен интерес.

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Предвид промяната на нормативната база във връзка с изискванията към Одитните комитети, на следващото общо събрание ще бъде предложени изменения в състава на комитета, отговарящи на новите изисквания на ЗНФО. Ръководството на Дружеството ще изготви и предложи за одобрение на Общото събрание на акционерите статут на одитния комитет, регламентиращ неговата структура, обхват от задачи, начини на функциониране и процедури за отчитане, съответстващи на новите изисквания на закона.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

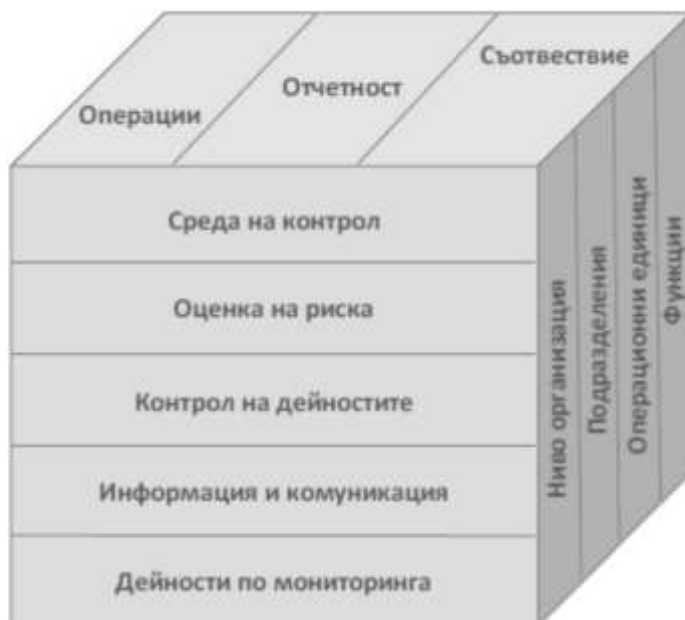
Дружествата от Групата имат разработена и функционираща система за вътрешен контрол и управление на риска, която гарантира правилното идентифициране на рисковете, свързани с дейността на дружеството и подпомага ефективното им управление, обезпечават адекватното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

Вътрешният контрол и управлението на риска са динамични и итеративни процеси, осъществявани от управителните и надзорните органи, създадени да осигурят разумна степен на сигурност по отношение на постигане на целите на организацията в посока постигане на ефективност и ефикасност на операциите; надеждност на финансовите отчети; спазване и прилагане на съществуващите закони и регулаторни рамки.

Основните компоненти на системите за вътрешен контрол са:

- среда на контрол
- оценка на риска
- контрол на дейностите
- информация и комуникация
- дейности по мониторинга

Тези компоненти са релевантни към цялостната организация и към отделните ѝ нива и подразделения, или отделните операционни единици, функции или други нейни структурни елементи, като тази връзката е представена чрез „Куб на COSO“¹

¹ Комитетът на спонсиращите организации на комисията Treadway (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - COSO) - Базова концепция за вътрешен контрол

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Една от основните цели на въведената системата за вътрешен контрол и управление на риска е да подпомага мениджмънта на дружествата и други заинтересовани страни при оценка на надеждността на финансовите отчети на дружествата.

Одитните комитети прилагат изискванията на Етичния кодекс на професионалните счетоводители за ротация на регистрираните одитори при изготвянето на предложенията и препоръки при избора на външните одитори. Осигуряват надзор на дейностите по вътрешен одит и следят за цялостните взаимоотношения с външния одитор, включително естеството на несвързани с одита услуги, предоставяни от одитора на дружеството.

Регистрирани одитори се избират от отделните общи събрания на акционерите на различните дружества, за извършване на независим финансов одит на годишните финансови отчети на дружествата за 2021 г. съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит.

Независимият финансов одит обхваща процедури за постигане на разумна степен на сигурност:

- за спазване на принципите на счетоводството съгласно приложимата счетоводна база;
- доколко счетоводната политика на одитираното предприятие е целесъобразна за неговата дейност и е съвместима с приложимата счетоводна база и счетоводните политики, използвани в съответния отрасъл;
- за последователността на прилагането на оповестената счетоводна политика съгласно приложимата счетоводна база;
- за ефективността на системата на вътрешния контрол, ограничена до постигане целите на одита;
- за процеса на счетоводното приключване и изготвянето на финансовия отчет;
- за достоверността и необходимата за потребителите обхватност на представената и оповестена във финансовия отчет информация съгласно приложимата счетоводна база.
- за съответствието между информацията във финансовия отчет и тази в доклада за дейността на ръководството на одитираното предприятие, както и всяка друга информация, която органите на управление на предприятието предоставят заедно с одитирания финансов отчет.

С оглед обезпечаване ефективността на работата на външните одитори на Дружествата от Групата прилагат Мерки за осигуряване ефективното изпълнение на задълженията на одиторите на дружеството въз основа на изискванията на Закона за независимия финансов одит.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Ръководството на Химимпорт АД гарантира равнопоставеното третиране на всички акционери на компанията, включително миноритарни и чуждестранни.

Дружеството прилага утвърдени Правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на дружеството.

Дружеството осигурява защита на правата на акционерите си чрез:

- създаване на улеснения за акционерите да участват ефективно в работата на Общите събрания на акционерите чрез своевременно оповестяване на материалите за ОСА, на следните сайтове: www.x3news.com, www.investor.bg както и на www.chimimport.bg.
- провеждане на прозрачни процедури относно свикване и провеждане на Общи събрания на акционерите - редовни и извънредни заседания;
- изготвени процедури по представителство на акционер в Общото събрание, включително представяне на образци от пълномощни на български и английски език;
- възможност за участие в разпределението на печалбата на дружеството, в случай, че Общото събрание на акционерите приеме конкретно решение за разпределяне на дивидент;
- провеждане на политика към подпомагане на акционерите при упражняването на техните права.

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРОЦЕДУРИ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Дружеството е приело правила за вътрешната информация и вътрешните за дружеството лица, които регламентират и задълженията, реда и отговорността за публично оповестяване на вътрешна информация за Химимпорт АД, забрана за търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара на финансови инструменти. Публичната информация, засягаща дейността на Химимпорт АД е представена на вниманието на Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса – София АД и инвестиционната общност, като информацията се разпространява до обществеността чрез информационната агенция X3 NEWS - www.x3news.com. Химимпорт АД актуализира регулярно корпоративната си електронна страница www.chimimport.bg на български и английски език, съобразена по структура и обем на предоставяната информация с препоръките на Националния кодекс и утвърдените добри практики относно системите за разкриване на информация. На електронната страница могат да бъдат намерени обща информация относно дружеството и сферите на дейност на всички компании от икономическата група, актуални данни относно финансовото и икономическо състояние на дружеството, включително междинните и годишни финансови отчети на Химимпорт АД на индивидуална и консолидирана база, както и информацията относно структурата на икономическата група, корпоративното ръководство и управление на компанията, корпоративните документи, изготвени и приети от Управителния съвет на дружеството и емитираните ценни книжа. Всички акционери, инвеститори и заинтересовани лица могат да получат информацията относно предстоящите и вече проведените важни корпоративни събития, заседания на общото събрание на акционерите и планираната инвестиционна политика на дружеството.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА И ПРИЗНАВАНЕ НА ТЕХНИТЕ ПРАВА И ИНТЕРЕСИ

Дружеството не е разработило собствени правила за отчитане интересите на заинтересованите лица, но по всички въпроси, които пряко или непряко ги касаят, се извършват съответните съгласувателни процедури.

Химимпорт АД идентифицира като заинтересовани лица с отношение към неговата дейност всички лица, които не са акционери и които имат интерес от икономическия просперитет на дружеството:

- собственици на облигации,
- работници и служители,
- клиенти,
- доставчици,
- банки – кредитори;
- обществеността, като цяло.

В своята политика спрямо заинтересованите лица, Дружеството се съобразява със законовите изисквания и принципите на прозрачност, отчетност и бизнес етика. На заинтересованите лица се предоставя необходимата информация за дейността на дружеството, актуални данни за финансовото състояние и всичко, което би спомогнало за правилната им ориентация и вземане на информирано и обосновано решение.

2. Информация по чл. 100н, ал. 8, т. 3 от ЗППЦК

Характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска

Вътрешен контрол и управление на риска

Управителният съвет носи отговорност за системите за вътрешен контрол и управление на риска на Дружеството и следи за тяхното ефективно функциониране. Тези системи са създадени с цел да управляват, но не биха могли да елиминират напълно риска от непостигане на заложените бизнес цели. Те могат да предоставят само разумна, но не и пълна сигурност за липсата на съществени неточности или грешки. Управителният съвет е изградил непрекъснат процес за идентифициране, оценка и управление на значителните рискове за Дружеството.

Вътрешен контрол

Всяка година Дружеството преглежда и потвърждава степента на съответствие с политиките на Националния кодекс за корпоративно управление.

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

За всички значителни планове и програми на Дружеството се изисква да са получили одобрение от Управителния съвет. Предвидени са прагове на правомощията, за да се гарантира, че са получени подходящите одобрения.

В дружеството действат финансови политики, контроли и процедури, които се преразглеждат и актуализират редовно.

Основните дейности, които обхваща системата на вътрешния контрол на Дружеството, са:

- контрол при функциониране на текущото счетоводство и документооборота на Дружеството;
- поддържане на висока компетентност на персонала, зает с финансови и отчетни функции;
- контрол относно съдържание, достоверност и своевременност на финансовите отчети;
- пълнота на обхвата и надеждност на финансовата информационна система;
- законосъобразно изпълнение на данъчните и осигурителните задължения;
- опазване и съхранение на активите;
- контрол върху разпоредителни действия с активи и ресурси.

В дружеството функционира система за вътрешен контрол и управление на риска, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата за вътрешен контрол е изградена и функционира и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на дружеството и подпомагане тяхното ефективно управление.

Етичният кодекс на поведение на служителите на Химимпорт АД, определящ необходимите нива на етика и поведение, се комуникира със служителите и при промени в него се правят обучения за тях.

Ръководството носи отговорността за осигуряване подходящо поддържане на счетоводните данни и на процесите, които гарантират, че финансовата информация е уместна, надеждна, в съответствие с приложимото законодателство и финансовите отчет и докладите за дейността се изготвят и публикуват от Дружеството своевременно. Ръководството на Дружеството преглежда и одобрява финансовите отчети, за да се гарантира, че финансовото състояние и резултатите на Дружеството са представени достоверно и коректно.

Финансовата информация, публикувана от Дружеството, е обект на преглед от Надзорния съвет.

Годишен преглед на вътрешната контролна среда се извършва от Управителния Съвет, със съдействието на Одитния комитет.

Анализ и управление на риска

Управителният съвет определя основните рискове на Дружеството регулярно и следи през цялата година мерките за адресиране на тези рискове, включително чрез дейностите за вътрешен контрол и мониторинг. Анализът на риска обхваща бизнес и оперативни рискове, здраве и безопасност на служителите, финансови, пазарни и оперативни рискове, рискове за репутацията, от които Дружеството може да бъде засегнато, както и специфични области, определени в бизнес плана и бюджетния процес.

Всички значими планове, свързани с придобиване на активи или реализиране на приходи от дейността, включват разглеждането на съответните рискове и подходящ планове за действие.

По своята същност управлението на риска представлява съвкупност от процеси на идентифициране, оценка и контрол на рисковете, чрез които се осигурява изпълнението на целите на Групата на Химимпорт АД и се постига ефективно управление. Управлението на риска е системно, структурирано и своевременно, то от своя страна улеснява непрекъснатото подобряване на организацията.

Прилаганата система за управление на риска обхваща следните дейности:

- идентифициране на различните групи рискове (посочват се в докладите за дейността на групата)
- оценка и анализ на риска (посочват се в докладите за дейността на групата)

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

- мониторинг и процедури, които ще се прилагат за предотвратяване или намаляване на последиците от настъпване рискове.

Управлението на риска е част от вътрешната система за контрол. Целта на управлението е да открие рисковете, поставящи под съмнение функционирането на дружеството, да ги оцени и да намали критичните рискове. Добре управляваното поемане на риск се разглежда като предпоставка за постигането на устойчиво подобрене на дейността на организацията. Ръководството на Дружеството се стреми да развива активно управление на риска, като за целта е внедрило система за управление на рисковете и насочва усилията се за нейното подобряване в съответствие с най-добрите международни практики.

Системата за управление на риска определя правомощията и отговорностите в структурните подразделения на Дружеството, организацията и реда за взаимодействие при управление на рисковете, анализ и оценка на информация, свързана с рискове, изготвяне на периодична отчетност по управление на рисковете.

Системата за вътрешен контрол и системата за управление на риска непрекъснато се усъвършенстват спрямо изискванията на законодателството и добрите практики. Целите им могат да се обобщят, както следва: спазване на стратегии, планове, вътрешни нормативи и процедури за осъществяване на дейността, осигуряване на ефективно и ефикасно функциониране, надеждност на финансовото отчитане, съхраняването и опазването на активите на дружеството. Управлението на риска в Химимпорт АД се осъществява от служителите на всички нива на управление и е неразделна част от оперативната дейност и системата за корпоративно управление на Дружеството.

Декларация на директорите по отношение на годишния доклад за дейността и финансовите отчети

Съгласно изискванията на Кодекса, директорите потвърждават тяхната отговорност за изготвянето на Годишния доклад за дейността и годишния финансов отчет и считат, че съдържанието на Годишния доклад за дейността е прозрачен, балансиран и разбираем и осигурява необходимата информация на акционерите, с цел оценяване позицията и дейността на Дружеството, бизнес модела и стратегията.

Отговорности и взаимодействие между Надзорния съвет, одитния комитет и външния одитор на компанията

В качеството си на публично дружество, съобразно Закона за независимия финансов одит и Националния кодекс за корпоративно управление в Химимпорт АД функционира Одитен комитет, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в дружеството.

На Общо събрание на акционерите на дружеството проведено на 30.09.2020 г. по предложение на Управителния съвет, акционерите на Химимпорт АД избраха за членове на Одитния комитет следните лица: Петър Красимиров Терзиев (председател), Веселина Петрова Стефанова и Елена Милчева Каракашева на основание чл. 107 от ЗНФО (обн. ДВ, бр. 95 от 29.11.2016 г.)

Комитетът препоръчва за избиране регистрирания одитор, който да извърши независим финансов одит на дружеството и наблюдава неговата независимост в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители.

Мандатът и броят на членовете на Одитния комитет се определя от Общото събрание на акционерите.

Функциите и отговорностите на Одитния комитет са регламентирани в Правила за работа на Одитния комитет.

Членовете на комитета имат неограничен достъп до членовете на Надзорния съвет, Управителния съвет и висшия ръководен персонал, пряко отговорни за дейностите, попадащи в обхвата на делегираните на комитета правомощия.

Одитният комитет отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите веднъж годишно.

Основни функции на Одитния Комитет:

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

- да наблюдава процесите по финансовото отчитане;
- да наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол;
- да наблюдава ефективността на системите за управление на рисковете;
- да наблюдава независимия финансов одит на Дружеството;
- да съблюдава за независимостта на регистрирания одитор на Дружеството съгласно изискванията на ЗНФО, както и наблюдение върху предоставянето на допълнителни услуги от страна на регистрирания одитор.

3. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г.

3.1 Информация по чл. 10, параграф 1, буква "в" от Директива 2004/25/ЕО относно предложенията за поглъщане - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО.

През 2021 г. не са извършени промени свързани с придобиване или продажба на акции на Дружеството, които достигат, надхвърлят или падат под една от следните граници от 10 %, 20 %, 1/3, 50 % и 2/3 от правата на глас на Дружеството за периода по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО.

Регистрираният акционерен капитал на Дружеството към 31 декември 2021 г. се състои от 239 646 267 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Обикновените акции на Дружеството са безналични, поименни и свободно прехвърляеми и дават право на 1 (един) глас и ликвидационен дял.

Списъкът на основните акционери, притежаващи повече от 5 % от акции от капитала на Дружеството, е представен както следва:

	Акции обикновени към 31.12.2021 г. брой	Акции обикновени към 31.12.2021 г. %
Инвест Кепитъл АД	173 487 247	72,39%
Други юридически лица ненадвишаващи 5%	49 019 954	20,46%
Други физически лица ненадвишаващи 5%	17 139 066	7,15%
ОБЩО	239 646 267	100,00%

3.2 Информация по чл. 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/25/ЕО относно предложенията за поглъщане - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права.

Химимпорт АД няма акционери със специални права на контрол.

3.3 Информация по чл. 10, параграф 1, буква "е" от Директива 2004/25/ЕО относно предложенията за поглъщане - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа.

Няма ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа.

3.4 Информация по чл. 10, параграф 1, буква "з" от Директива 2004/25/ЕО относно предложенията за поглъщане - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Органите за управление на Дружеството са :

- Общо събрание на акционерите;
- Надзорен съвет;
- Управителен съвет.

Общото събрание избира и освобождава членовете на Надзорния съвет и определя възнагражденията и тантиемите им.

Членовете на Управителния съвет се назначават от Надзорния съвет, който може да ги замени по всяко време. Едно лице не може да бъде едновременно член на Управителния и Надзорния съвет на Дружеството. Членовете на Управителния съвет могат да бъдат преизбирани без ограничение.

За членове на Управителния съвет на „Химимпорт“ АД могат да бъдат избирани само лица, които отговарят на изискванията на закона, а именно:

- да бъдат дееспособни физически или юридически лица;
- към момента на избора да не са осъдени с влязла в сила присъда за престъпления против собствеността, против стопанството или против финансовата, данъчната и осигурителната система, извършени в Република България или в чужбина, освен ако са реабилитирани;
- да не са били членове на управителен или контролен орган на дружество, прекратено поради несъстоятелност през последните 2 години, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако са останали неудовлетворени кредитори;

Изменения и допълнения в Устава на дружеството се приемат от общото събрание на акционерите.

3.5 Информация по чл. 10, параграф 1, буква "и" от Директива 2004/25/ЕО относно предложенията за поглъщане - правомощия на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратни акции

Размерът на капитала може да бъде изменен по реда, определен в закона и в устава на Дружеството. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Решението за увеличаване на капитала се взема от Общото събрание или от Управителния съвет, в рамките на овластяването по чл. 17 от Устава на Дружеството.

Ако новите акции се продават по цена, по-висока от номиналната, тяхната емисионна стойност се определя с решението за увеличаване на капитала.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличението, освен когато това право е ограничено съгласно закона (чл. 113, ал. 2, т. 2 от Закона за публично предлагане на ценни книжа).

В случай на увеличаване на капитала чрез капитализиране на неразпределени печалби и други активи с издаване на нови акции, последните се придобиват от акционерите безплатно съразмерно с вече притежаваните акции.

В решенията за увеличаване на капитала по чл. 17 Управителният съвет определя: размера и целите на увеличението; броя и вида на новите акции, правата и привилегиите по тях; срока и условията за прехвърляне на правата по смисъла на § 1, т. 3 от ЗППЦК, издадени срещу съществуващите акции; срока и условията за записване на новите акции; размера на емисионната стойност и срока и условията за заплащането ѝ; инвестиционния посредник, на който се възлага осъществяването на подписката; както и определя всички други параметри и обстоятелства, предвидени в нормативните актове или необходими за осъществяване на съответното увеличение на капитала.

КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Намаляване на капитала

Намаляването на капитала се извършва по решение на Общото събрание на акционерите чрез намаляване на номиналната стойност на акциите или чрез обезсилване на акции.

Обезсилване на акциите се допуска само чрез изкупуване от дружеството на собствени акции, при условията и съгласно ТЗ.

4. Състав и функции на административните, управителните и надзорните органи

Надзорният съвет на Химимпорт АД се състои от 3 членове, които са избирани от Общото събрание на акционерите, за мандат от пет години.

Надзорният съвет изпълнява своята дейност в съответствие с Устава на Акционерно дружество Химимпорт и Правилника за работата на Надзорния съвет на Акционерно дружество Химимпорт.

Управителният съвет на Химимпорт АД се състои от 6 членове, които са избрани от Надзорния съвет и са с мандат от пет години.

Управителният съвет осъществява своята дейност в съответствие с Устава на Акционерно дружество Химимпорт и Правилника за работата на Управителния съвет на Акционерно дружество „Химимпорт.

При изпълнение на своите задачи и задължения Надзорният и Управителният съвети се ръководят от законодателството, устройствените актове на дружеството и стандартите за почтеност и компетентност.

- Управителният съвет:
 - управлява и представлява Химимпорт АД;
 - ръководи оперативната дейност на Дружеството;
 - приема планове и програми за дейността на Дружеството;
 - приема организационно-управленската структура на Дружеството;
 - взема всички решения, които не са в изричната компетентност на Общото събрание на акционерите и Надзорния съвет;
 - взема решения за увеличаване и намаляване на капитала на Дружеството при условията на Устава на Дружеството.
- Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет:
 - приема и предлага за одобрение от Общото събрание на акционерите годишния счетоводен отчет и доклада за дейността на Дружеството;
 - въз основа на финансовите резултати от дейността на Дружеството в края на счетоводната година, прави предложение за разпределение на печалбата.

Членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

Членовете на Надзорния и Управителния съвет в своята дейност прилагат принципа за избягване и недопускане на реален или потенциален конфликт на интереси. Всеки конфликт на интереси следва да бъде разкрит пред Надзорния съвет. Членовете на Управителния съвет следва да информират Надзорния съвет относно това дали директно, индиректно или от името на трети лица имат съществен интерес от каквито и да е сделки или въпроси, които оказват пряко влияние върху Дружеството

5. Описание на политиката на многообразие

Химимпорт АД, набелязва и препоръчва за избиране от Надзорния съвет, кандидати за членове на Управителния съвет, като взема предвид баланса на професионални знания и умения, разнообразните квалификации и професионален опит на членовете в състава на съвета, необходими за управлението на Дружеството.

Консолидирана нефинансова декларация

Настоящата консолидирана нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Годишния консолидиран доклад за дейността на Химимпорт АД за 2021 г.

Ръководството на Химимпорт АД декларира своята Политика за социална отговорност, която е документирана, прилагана, поддържана и съобщена на всички нива в структурата на фирмата.

Политиката за социална отговорност на Химимпорт АД е насочена към извършване на дейностите в условията на стратегическо управление, което допринася за устойчиво икономическо развитие, коректни и етични трудови отношения с работниците и служителите, техните семейства и обществото като цяло с цел подобряване на качеството на живот.

Ръководството се ангажира да създава необходимите условия за спазване изискванията на Система за социална отговорност и за активното съдействие на ръководния и изпълнителски персонал в нейното развитие.

Ръководните принципи на Химимпорт АД по отношение на социалната отговорност включват:

- спазване на приложимите национални закони и други изисквания и зачитане на международните актове и тяхното тълкуване в областта на социалната отговорност;
- недопускане на детски труд в противоречие с трудовото законодателство;
- недопускане на участие или съдействие за използването на принудителен или задължителен труд;
- недопускане на трафик на хора;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на своите служители;
- уважение и зачитане на правата на човека и неговите основни свободи определени в Всеобщата декларация за правата на човека;
- защита на общоприетите човешки ценности;
- развитие и мотивиране на персонала;
- осигуряване на сигурност в разплащанията;
- поддържане на адекватно заплащане на труда с навременно плащане на работните заплати, данъците и видовете осигуровки на служителите и работниците;
- осигуряване ефективност на документирането, изпълняването, поддържането и разпространението на политиката в достъпна разбираема форма до всички служители, включително ръководен, технически и изпълнителски персонал, както и до подизпълнители и доставчици.

I. Бизнес модел

За вече 75-годишно съществуване „Химимпорт“ АД се превърна от успешно външотърговско предприятие, специализирано в търговията с химически продукти, в мащабна холдингова компания, която обединява близо 70 дъщерни и асоциирани дружества, осъществяващи дейност в различни сектори от икономиката на България.

Приоритетните инвестиции на компанията са съсредоточени в следните отрасли:

- Банкови услуги, финанси, застраховане и пенсионно осигуряване;
- Добив на нефт и газ;
- Производство и търговия с петролни и химически продукти;
- Изграждане на мощности в областта на нефтопреработвателната промишленост, производството на биогорива и производство на изделия от каучук;
- Производство на растителни масла, изкупуване, преработка и търговия със зърнени храни;
- Авиационен транспорт и наземни дейности по обслужване и ремонт на самолети и самолетни двигатели;
- Речен и морски транспорт, пристанищна инфраструктура;
- Секюритизация на недвижими имоти и вземания;
- Търговско представителство и посредничество;
- Комисионна, логистична и складова дейност.

Основната стратегия и инвестиционната политика на „Химимпорт“ АД са съсредоточени върху позиционирането на групата като значим партньор при обслужването на традиционните за страната и региона търговски потоци. В частност това мотивира навлизането на групата в сектори като транспорт, селско стопанство, финансови операции и недвижими имоти. Финансовият сектор е друга област, където групата се стреми да предложи пълен спектър услуги на клиентите си.

Бизнес моделът на групата е изграден с цел изпълнение на дефинираната по-горе стратегия за развитие базирана на поддържането и разширяването на водещата роля на дружеството в секторите, идентифицирани като важни за българската икономика.

Някои от по-конкретните цели, поставени от ръководството на Химимпорт АД, са:

- поддържане на високи темпове на растеж на активите и собствения капитал на групата, което е свързано с осигуряване на стабилна дългосрочна възвръщаемост на акционерите;
- утвърждаване на „Химимпорт“ АД като холдинг със сериозно присъствие в икономиката на

България и на Централна и Източна Европа;

- поддържане на лидерска позиция сред публичните дружества в България и подобряване на международната известност на групата.

II. Описание на политиките

За Химимпорт АД е от приоритетно значение да съблюдава високи стандарти във всички свои делови взаимоотношения. В процедурите на дружеството са заложили механизми, които гарантират на висшия управленски състав и на всички заинтересовани страни адекватното и ефективно функциониране на системите за вътрешен контрол, управление на риска, отчетност и прозрачност.

Дружеството прилага ясна и категорична политика, както и прозрачни процедури за оценка, избор и взаимодействие със своите партньори, доставчици, клиенти и всички заинтересовани страни. Освен осигуряването на надеждни и висококачествени продукти и услуги, служителите на Химимпорт АД

имат за цел да обслужват прецизно потребностите, правата и интересите на нашите клиенти, да търсят взаимна

изгода, да спазват закона и вътрешните правила и да работят при пълна поверителност, съгласно изискванията на действащото законодателство в страната. Химимпорт АД влага сериозни ресурси и усилия, за да проучи, формулира и подбере подходящите решения, с които да предотврати възникването на всеки срещнат в практиката проблем.

Етичен бизнес кодекс на Химимпорт АД

С цел контрол върху етичните аспекти на работата на служителите на Химимпорт АД, в Кодекса за поведение и професионална етика на дружеството е заложена система от правила, които системно се актуализират и допълват. В кодекса са залегнали принципите на честност, лоялност и съвестност, както и строги изисквания към поведението на служителите по отношение на тяхната лична и професионална етика. Той съдържа правила и норми, които дават насока на служителите в ежедневно им работа и задава общия тон на взаимоотношенията им както в рамките на дружеството, така и с трети страни.

Политика за борба против корупцията

Химимпорт АД не толерира каквато и да е форма на подкуп или корупция. В частност, дружеството приема да се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.

Служителите са задължени да спазват Закона за мерките срещу прането на пари, Правилника за приложение на Закона за мерките срещу прането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на терористична дейност и вътрешните правила за контрол и предотвратяване на пране на пари и финансиране на терористична дейност.

Прилагат се изпитани процедури, които гарантират активите на дружеството и предотвратяват търговията с вътрешна информация и евентуални злоупотреби от страна на служителите. Освен с грижа за клиента, бизнес партньорите, властите и обществото, всички служители на Химимпорт АД се ангажират и с това да осигурят справедливо отношение към всички свои колеги, както и да се придържат стриктно към изискванията на Закона за защита от дискриминация.

Ръководството съзнава, че неговият професионален и житейски пример има по-голямо въздействие върху служителите отколкото казаните или написани думи. Ето защо всеки един от тях се стреми да бъде пример за подражание по отношение на професионалната си етика и високите си морални качества, а в служебните си задължения да се ръководи от ценности като честност, справедливост, прецизност, лоялност, уважение и благоразумие. Ръководството споделя вярата, че доброто корпоративно управление не се изчерпва единствено с покриване на заложените в законовата рамка изисквания, а е преди всичко въпрос на дълбока вътрешна убеденост. За Химимпорт АД доброто корпоративно управление предполага на първо място уважение към акционерите, които са гласували доверие на ръководството, както и осъзнаване на непосредствените и дългосрочните ползи от управленската прозрачност.

Политика по отношение на служителите

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на Химимпорт АД.

Като един от най-крупните работодатели в страната, осигуряващ заетост на близо 6 000 души, Химимпорт АД съзнава, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които дружеството може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване дружеството инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният ѝ актив и основната предпоставка за бъдещ растеж.

Химимпорт АД и групата отдават огромно значение на:

-Подбора на кандидатите за работа въз основа на личните им качества и заслуги, базиран на внимателна оценка на познанията, компетентността и професионализма на потенциалните служители. Дава равен шанс на всички достойни кандидати да станат част от екипа ѝ без оглед на техния пол, етнически произход, обществено положение, вярвания, политически възгледи или каквито и да е било други фактори, които нямат отношение към техния професионализъм и умения.

- Осигуряването на равни възможности за обучение и кариерно развитие на всички служители без оглед на настоящата им позиция.

- Създаването на работна среда, която цени, признава и възнагражда усилията и постиженията, които са и сред основните ценности на организацията.

Развитие на потенциала на служителите

Химимпорт АД се стреми да насочва служителите си към бизнес дейности, които биха позволили пълното разгръщане на техния потенциал и осъществяване на техните лични и професионални амбиции. Акцентира се и върху развитието на качества, които позволяват непрекъснатото израстване на служителите и оттам – на цялата организация.

Политиката за развитие на персонала в Химимпорт АД дава възможност на служители от всички йерархични нива, които са доказали професионалните си качества, да бъдат повишавани не само в рамките на същото управление/ клон, но и да бъдат преназначавани на други позиции в организацията, стига да притежават изискваните за новата длъжност опит и професионални качества.

Не на последно място, за Химимпорт АД е от огромно значение да задържи и да развива кадрите си и последователно полага усилия в тази посока. През цялата година се организират програми за развитие на персонала, чиято цел е проучването и усъвършенстването на професионалните качества на служителите ѝ и пълното разгръщане на техния потенциал.

Оценка на представянето и развитието

Цялостното представяне на една компания безспорно зависи от индивидуалното представяне и постижения на работещите в нея служители. Следователно за дружеството е изключително важно обективното оценяване на приноса на всеки един служител, което се извършва по време на годишната оценка на представянето и развитието. Годишната оценка има за цел да определи възнаграждение на служителите, което съответства на представянето им и да спомогне за непрестанното усъвършенстване на уменията им.

Самата процедура за годишно оценяване гарантира прозрачност и обективност. Тя позволява оценяване на служителите въз основа на позицията, която заемат и взима предвид различното естество на изпълняваните задължения. Системата за оценяване не разглежда единствено степента на покриването на заложените цели, а обръща внимание и на начина, по които са изпълнени задачите. По този начин се насърчава комуникацията между оценител и оценяван и се поощрява професионалното и личностното развитие на всеки служител.

Трудово възнаграждение и социални придобивки

Политиката на заплащане и допълнителни социални придобивки е разработена с цел привличане, наемане и задържане на висококвалифицирани кадри. Тя се основава на следните принципи: - вътрешно равновесие, признание на личните качества на всеки служител, възнаграждение, съответстващо на представянето и конкурентност.

Нашите ценности:

- справедливост –Равни възможности за развитие.
- качество- Стремим се към съвършенство във всяко начинание
- уважение- към нашите колеги, клиенти и съграждани
- екипност - успяваме, когато сме заедно
- доверие- то прави и невъзможното постижимо
- социална отговорност- работим с грижа към обществото
- ефективност-търсим новаторски идеи в стремежа си да се усъвършенстваме
- креативност -стремим се винаги да постигаме целите си.

III. Основни рискове свързани с екологичните и социалните въпроси

Успехът на всеки бизнес е неразривно свързан с благоденствието на общността, в чиито рамки той развива своята дейност. Ето защо ежедневните действия на Химимпорт АД са подчинени на най-висшите етични принципи и на непоколебимото желание на компанията да даде своя значим принос към развитието на българското общество. Химимпорт АД също така приветства и нови възможности за инициативи, които облагодетелстват местните общности и повишават гражданското самосъзнание сред служителите ѝ.

Политикана на компанията по опазване на околната среда се състои в:

1. Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда
2. Анализ и оценка на въздействието върху природата в следствие от дейността на всички дружества в Групата
3. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда
4. Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от дружеството, насочени към екологичното равновесие.

Основните екологични рискове, които имат отношение към дейностите в дружеството са свързани с неспазване на екологичните норми и установени правила.

Основният социален риск пред, който е изправено дружеството е риска от увеличението на средната възраст на персонала. Други рискове свързани със служителите са: риск от текучество и риск от ниска квалификация на новопостъпилия персонал.

Бъдещи задачи пред Химимпорт АД са:

1. Привличане на нови квалифицирани кадри и понижаването на средната възраст на персонала.
2. Ограничаване на текучеството до минимум, чрез въвеждане на стимули за постигнати резултати и разширяване на социалната програма
3. Обучение на новопостъпилия персонал

Химимпорт АД спазва всички свои приети политики по отношение на екологичните и социалните въпроси.

Консолидиран доклад за плащанията към правителства

Годишен консолидиран доклад за плащанията към правителства

Групата, чрез дъщерното си дружество Проучване и добив на нефт и газ АД, извършва дейност в добивната промишленост и съгласно чл. 53 и чл. 58 от Закона за счетоводството има задължение да изготвя и публикува консолидиран доклад за плащанията към правителства, едновременно с консолидирания доклад за дейността си.

Основната си дейност Проучване и добив на нефт и газ АД осъществява въз основа на предоставени от държавата концесионни права по 13 концесионни договора.

Съгласно сключените договори, Проучване и добив на нефт и газ АД е задължено да извършва концесионни плащания (концесионно възнаграждение) на всяко шестмесечие на база реализирани количества суров нефт и природен газ, като плащането е дължимо до края на месеца следващ съответното шестмесечие.

През 2021 г. Проучване и добив на нефт и газ АД е заплатило концесионно възнаграждение на Министерство на енергетиката както следва:

- за второ шестмесечие на 2020 г. – 655 068 лв.;
- за първо шестмесечие на 2021 г. – 919 443 лв.;

Посочените суми са с включен данък върху добавената стойност и представляват направените плащания от Проучване и добив на нефт и газ АД през 2021 г., които се различават от начислените суми като разходи на Групата за концесионно възнаграждение, посочени в пояснение 28 към годишния консолидиран финансов отчет.

През 2021 г. Проучване и добив на нефт и газ” АД е платило корпоративен данък в размер на 1 388 лв. и данъци върху разходите в размер на 729 лв. по годишна данъчна декларация за 2020 г. и авансова вноска корпоративен данък в размер на 95 000 лв. за 2021 г.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ

Седалище и адрес на управление Република България, гр. София, ул. "Стефан Караджа" № 2.

ТЕЛ: +359 2/ 980 16 11; 981 73 84
EMAIL: info@chimimport.bg
Интернет страница: www.chimimport.bg
Дина Паскова - Директор Връзки с инвеститорите
ТЕЛ: +359 2/ 981 05 69
EMAIL: d.paskova@chimimport.bg

Медии за разкриване на информация
www.x3news.com

Всички настоящи акционери, заинтересувани лица и потенциални инвеститори могат да получат необходимата им информация относно дейността на дружеството и неговите финансови резултати на адрес:

ул. „Стефан Караджа“ № 2, гр. София 1000
всеки петък от 13.00ч. до 17.00ч.

ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ,
МОЛЯ ПОСЕТЕТЕ ИНТЕРНЕТ
СТРАНИЦАТА НА "ХИМИМПОРТ" АД
www.chimimport.bg,

ПОЛЕЗНИ АДРЕСИ

Комисия за финансов надзор
<http://www.fsc.bg/>

Българска фондова борса
<http://www.bse-sofia.bg/>

Централен депозитар
<http://www.csd-bg.bg/>

Българска Народна Банка
<http://www.bnb.bg/>

Агенция за приватизация и следприватизационен контрол
<http://www.priv.government.bg/>

www.chimimport.bg

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100о, ал.4, т.3 от ЗППЦК

Долуподписаните

1. Иво Каменов - Изпълнителен директор и член на Управителния съвет на директорите на „Химимпорт” АД

и

2. Александър Керезов – Главен счетоводител на „Химимпорт” АД

на основание чл. 100 о, ал.4, т. 3 и чл.100 о, ал.5 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа /ЗППЦК/ и Наредба № 2 /09.11.2021 г. за първоначалното и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар

ДЕКЛАРИРАМЕ, че доколкото ни е известно:

1. Комплектът Годишни консолидирани финансови отчети за 2021, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента;

2. Годишният консолидиран доклад за дейността на „Химимпорт” АД, за 2021, съдържа достоверен преглед на информацията по чл.100о от ЗППЦК и Наредба № 2 /09.11.2021 г.

03.05.2022 г.
гр. София

Декларатори:

Ivo
Kamenov
Georgiev
Digitally signed
by Ivo Kamenov
Georgiev
Date: 2022.05.03
21:05:44 +03'00'

1.
/Изп. Директор и член на УС/

Aleksandar
Dimitrov Kerezov
Digitally signed by
Aleksandar Dimitrov Kerezov
Date: 2022.05.03 20:23:36
+03'00'

2.
/Гл. Счетоводител/

ДЕКЛАРАЦИЯ

Днес 03.05.2022 г., в гр. София

Долуподписаните:

**1.Иво Каменов, в качеството си на Изпълнителен директор и член на
Управителния съвет на „Химимпорт” АД**

и

2.Александър Керезов – Главен счетоводител на „Химимпорт” АД

ДЕКЛАРИРАМЕ, че

Представените форми за финансово отчитане, изготвени съгласно изискванията на „Комисията за финансов надзор” са идентични като форма и съдържание и съответстват на информацията на хартиен носител, надлежно подписана от декларатора и налична за съхранение в дружеството.

Известна ни е отговорността по чл. 313 от НК.

03.05.2022 г.
гр. София

Декларатори: Ivo Kamenov Georgiev
Digitally signed by Ivo Kamenov Georgiev
Date: 2022.05.03 21:06:25 +03'00'

1.
/Изп. Директор и член на УС/

Aleksandar Dimitrov Kerezov
Digitally signed by Aleksandar Dimitrov Kerezov
Date: 2022.05.03 20:23:11 +03'00'

2.
/Гл. Счетоводител/

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна
Т (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@bg.gt.com
W www.grantthornton.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
Химимпорт АД
гр. София, 1000
ул. „Стефан Караджа” № 2

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на дружество Химимпорт АД и неговите дъщерни предприятия („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци, за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2021 г., нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Параграф за обръщане на внимание

1. Обръщаме внимание на Пояснение 54 Събития след края на отчетния период към консолидирания финансов отчет, което описва, че ръководството на Групата не е в състояние да оцени надеждно влиянието на военните действия в Украйна, върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата през 2022 г. по отношение на общите ефекти върху националната икономика, цените на енергийните ресурси, инфлационните процеси и други икономически сектори, но счита, че е възможно да има негативно влияние.

Промяната в бизнес средата в резултат на очакваните негативни ефекти би могла да доведе до потенциална промяна в балансовите стойности на активите и пасивите, и резултатите от дейността на Групата, които в консолидирания финансов отчет са оценени след извършването на редица преценки и допускания от страна на ръководството, отчитайки най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки.

Ръководството на Групата следи своевременно развитието на военния конфликт и анализира възможните им ефекти върху оперативното и финансово състояние на Групата и нейните инвестиции, с цел балансиране на ликвидни позиции и осигуряване финансова стабилност. Ръководството на Групата ще продължи да наблюдава потенциалните ефекти върху всички икономически отрасли и други държави в региона, и по-специално тези, които са свързани с дейността на нейните инвестиции, като взима всички необходими мерки, за да ограничи потенциалните бъдещи негативни ефекти върху финансовото състояние и резултатите от дейността и.

2. Обръщаме внимание на пояснение 12 Други нематериални активи, в което е оповестено, че към 31 декември 2021 г. Групата отчита нематериални активи – права на собственост, свързани със сектор авиоиндустрия, с балансова стойност в размер на 97 529 хил. лв. При извършените тестове за обезценка на тези нематериални активи, Групата не е установила необходимост от обезценка на балансовата им стойност, като за целите на тези тестове са взети предвид съществуващите несигурности и наложените ограничения в дейността на Групата в сектор авиоиндустрия, включително съпътстващи и спомагателни услуги, който е един от най-силно засегнатите сектори от негативните ефекти на пандемията от Covid-19, и в който оперират авиокомпанията на Групата и нейни асоциирани и съвместно предприятия. През 2021 г. инвестициите на Групата в сектор авиационна индустрия регистрират подобрене в представянето спрямо 2020 г., но въпреки това въздействието на епидемията и последиците след нейното прекратяване се определят като основен риск за осъществяване на дейността за инвестициите на Групата в сектор авиация.

При преценката за определяне на възстановимата стойност на тези нематериални активи са взети предвид прогнозите и очакванията за възстановяване на дейността в авиационния сектор в следващите периоди, които в голяма степен са базирани на външни фактори, извън контрола на Групата. Отчетени са и ефектите от всички предприети и планирани действия и мерки от страна на ръководството, които се очаква да има въздействие в отговор на влошената икономическа обстановка по отношение на дейността на Групата в сектор авиоиндустрия, оповестени в пояснение 2 Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет.

Тестовите за обезценка, извършени от ръководството, по отношение на посочените нематериални активи – права на собственост, се базират на значителни преценки, допускания и несигурни бъдещи събития за дейността на инвестициите, опериращи в сектор авиоиндустрия, и които са свързани с негативните ефекти от пандемията от Covid-19.

Нашето мнение не е модифицирано във връзка с тези въпроси.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на предоставени кредити и аванси на банкови клиенти	
Пояснения 14 и 51 от консолидирания финансов отчет	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Предоставените кредити и аванси на банкови клиенти представляват съществена част (26%) от общите активи на Групата, към 31 декември 2021 г., като тяхната брутна балансова стойност възлиза на 3 087 875 хил. лв., а натрупаната обезценка е в размер на 38 783 хил. лв. Групата, прилага модел на обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти.	По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до: <ul style="list-style-type: none"> разбиране за процесите на определяне на обезценка на предоставени кредити и аванси на клиенти, прилагани от Групата. преценка относно адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли върху процеса, с цел разработка на по-нататъшни одиторски процедури по начин, по който да бъдем
Оценката на загубите от обезценка на предоставени	

<p>кредити и аванси на банкови клиенти изисква от ръководството на Групата да прилага значително ниво на преценка, особено по отношение на идентифицирането на обезценени вземания и количественото определяне на обезценките на кредити. За да определи сумата на обезценките за очаквани кредитни загуби, Групата прилага статистически модели с входящи данни, получени от вътрешни и външни източници.</p> <p>Съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“, Групата разграничава три фази на обезценка, като критериите за класификация в отделните фази се базират на оценка на обективните характеристики на кредитите и кредитополучателите, и на субективни преценки на Групата.</p> <p>Преценката за класификацията в отделните фази за обезценка е резултат от комбинация на количествени и качествени фактори. Очакваните кредитни загуби се изчисляват, използвайки налична историческа информация и очакваното бъдещо развитие, определено с използване на макроикономически индикатори. Използваните статистически модели се базират на вероятността от неизпълнение (PD), очакваната сума на загубата при неизпълнение (LGD) и експозицията при неизпълнение (EAD). Входящите данни за моделите, методиките на изчисление и тяхното прилагане зависят от преценката на ръководството на Групата.</p> <p>Пандемията от COVID-19 доведе до увеличаване на несигурността по отношение на икономическите перспективи и заедно с различните правителствени мерки, включително мораториума върху плащания по кредити, повиши сложността на оценката и мониторинга на финансовото състояние на клиентите, което изисква повишено ниво на преценка при изчисляване на обезценките на кредити и аванси.</p> <p>Както е оповестено в пояснение 51 от консолидирания финансов отчет, Групата е отчела към 31 декември 2021 г. натрупана обезценка на кредити и аванси на клиенти в размер на 38 783 хил. лв.</p> <p>Ние преценихме, че определянето на обезценката на кредити и аванси на клиенти е ключов одиторски въпрос поради следните фактори:</p> <ul style="list-style-type: none"> • значимостта на оценката на кредитите и авансите на клиенти за консолидирания финансов отчет; • факта, че допусканията за определяне на загубите от обезценка по своята същност включват значителни преценки; • ефекта, който пандемията от COVID-19 има върху тези преценки. 	<p>в състояние да адресираме рисковете от съществено неправилно отчитане, свързани с начислените загуби от обезценка на кредити и аванси на клиенти.</p> <ul style="list-style-type: none"> • включване в одита на наши експерти в областите, изискващи специфична експертиза. • преглед на качеството на историческите данни, използвани в изчислението на рисковите параметри. <p>За извадка от експозиции ние извършихме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оценка доколко използваните методи за определяне на обезценките са подходящи; • независим анализ за нивото на необходимите обезценки на кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2021 г. на база на преглед на вътрешна и външна информация и сравнение на нашето очакване с обезценките, определени от ръководството и представени в консолидирания финансов отчет; • оценка доколко е подходяща класификацията по фази, вземайки предвид дали са налице фактори, показващи значително увеличение на кредитния риск; • професионална преценка и оценка на допусканията, използвани при определяне на обезценките и сравнение на нашите преценки с използваните от Групата за банковата дейност; • анализ на финансовото състояние на кредитополучателите и проверка дали са налице нарушения на договорите и/или отклонения при спазване на договорните условия на предоставените кредити и аванси; • анализ на основните допускания и преценки на ръководството на Групата, включително оценка на приложените сценарии за очакваните парични потоци от предоставените кредити и аванси на банкови клиенти; • анализ на влиянието на текущите икономически условия, оценките на обезпеченията и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на предоставените кредити и аванси на банкови клиенти. • оценка на адекватността на допусканията и преценките на Групата, свързани с въздействието на пандемията от COVID-19, включително мораториума върху плащания по кредити и други правителствени мерки, върху оценката на очакваните кредитни загуби и всички аспекти на процеса по определянето им. • преизчисление на обезценката на извадка от експозиции, на база на стойностите на рисковите параметри, получени в резултат от прилагането на моделите. <p>Ние извършихме оценка на пълнотата и адекватността на оповестяванията в консолидирания финансов отчет на Групата, свързани с оценката на кредитите и аванси на клиенти.</p>
--	--

Тест за обезценка на репутация	
Пояснение 11 от консолидирания финансов отчет	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Към 31.12.2021 г. репутацията на Групата е в размер на 23 774 хил. лв.	По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:

<p>Ние се фокусирахме върху преценките на ръководството, използвани при тестовете за обезценка на репутация поради значимите предположения, необходими за прогнозирането на очакваните бъдещи парични потоци и приложимите дисконтови фактори, при изчисляването на възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - оценка на уместността на ключовите предположения, включително дисконтовите фактори, очакван ръст и други ключови показатели, с участието на наши вътрешни експерти-оценители чрез сравняване със средни пазарни показатели на дружества с подобна дейност и с текущите финансови показатели на Групата; - оценка на адекватността на оповестяванията в консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията на основните предположения и преценки, свързани с призната репутация в консолидирания финансов отчет.
--	--

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. консолидираната декларация за корпоративно управление, консолидираната нефинансова декларация и консолидирания доклад за плащанията към правителствата изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат

на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне;
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за ръководството, надзора и извършването на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, в т.ч. консолидираната декларация за корпоративно управление, консолидираната нефинансова декларация и консолидирания доклад за плащанията към правителствата, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет;
- (б) консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания. Обръщаме внимание, че в т. 8 и т. 9 от информацията към консолидирания доклад за дейността, съдържащо информация съгласно Наредба №2/09.11.2021 г. във връзка с чл. 100(н), ал.(7), т.2 от ЗППЦК, не е включена в пълната изискваната информация относно договорите за заем, по които Химимпорт АД или негови дъщерни предприятия са заемополучатели и заемодатели. Групата е представила обобщени данни за привлечените средства и отпуснатите кредити, свързани с банковата си дейност, като е оповестила, че поради ограничения, произтичащи от чл. 62 на Закона за кредитните институции, касаещи банкова и професионална тайна, по-подробна информация не може да бъде предоставена. Нашето становище не е модифицирано по този въпрос.
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в консолидирания доклад за дейността;
- (г) в консолидираната декларация за корпоративно управление за финансовата година е представена изискваната от съответните нормативни актове информация, в т.ч. информацията по чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;
- (д) консолидираната нефинансова декларация е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.
- (е) консолидираният доклад за плащанията към правителствата е предоставен и изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя функционира, по наше мнение, не е налице съществено неправилно докладване в описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане и в информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане, които са включени в консолидираната декларация за корпоративно управление на Групата, която е част от годишния консолидиран доклад за дейността.

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на Химимпорт АД за годината, завършваща на 31 декември 2021 г., приложен в електронния файл „549300GB265U3RQEQC54-20211231-BG-CON.zip“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по

отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те, по наше мнение, притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)” на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“ и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за контрол върху качеството (МСКК) 1 и съответно, поддържаме всеобхватна система за контрол върху качеството, включително документирани политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за

отчитане на консолидирания отчет на Групата, ние запазиме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето становище.

Становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, на база на извършените от нас процедури, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 г., съдържащ се в приложения електронен файл „549300GB265U3RQEQC54-20211231-BG-CON.zip“, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- Грант Торнтон ООД е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет на „Химимпорт“ АД за годината, завършила на 31 декември 2020 г., с решение на Общото събрание на акционерите взето на проведено заседание на 05.10.2021 г. за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършила на 31 декември 2021 г., на Дружеството представлява двадесета поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- В подкрепа на одиторското становище ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на одитора и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Химимпорт АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставили услуги на Химимпорт АД и неговите дъщерни предприятия, които да не са посочени в консолидирания доклад за дейността и консолидирания финансов отчет на Групата.

Марий Апостолов
Управител

MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEO RGIEV APOSTOLOV
Date: 2022.05.03 22:02:11+03'00'

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество, рег. номер 32

гр. София
3 май 2022 г.
България, гр. София, бул. Черни връх №26

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

ZORNITZA VASSILEVA DJAMBAZKA
Digitally signed by ZORNITZA VASSILEVA DJAMBAZKA
Date: 2022.05.03 22:03:12+03'00'